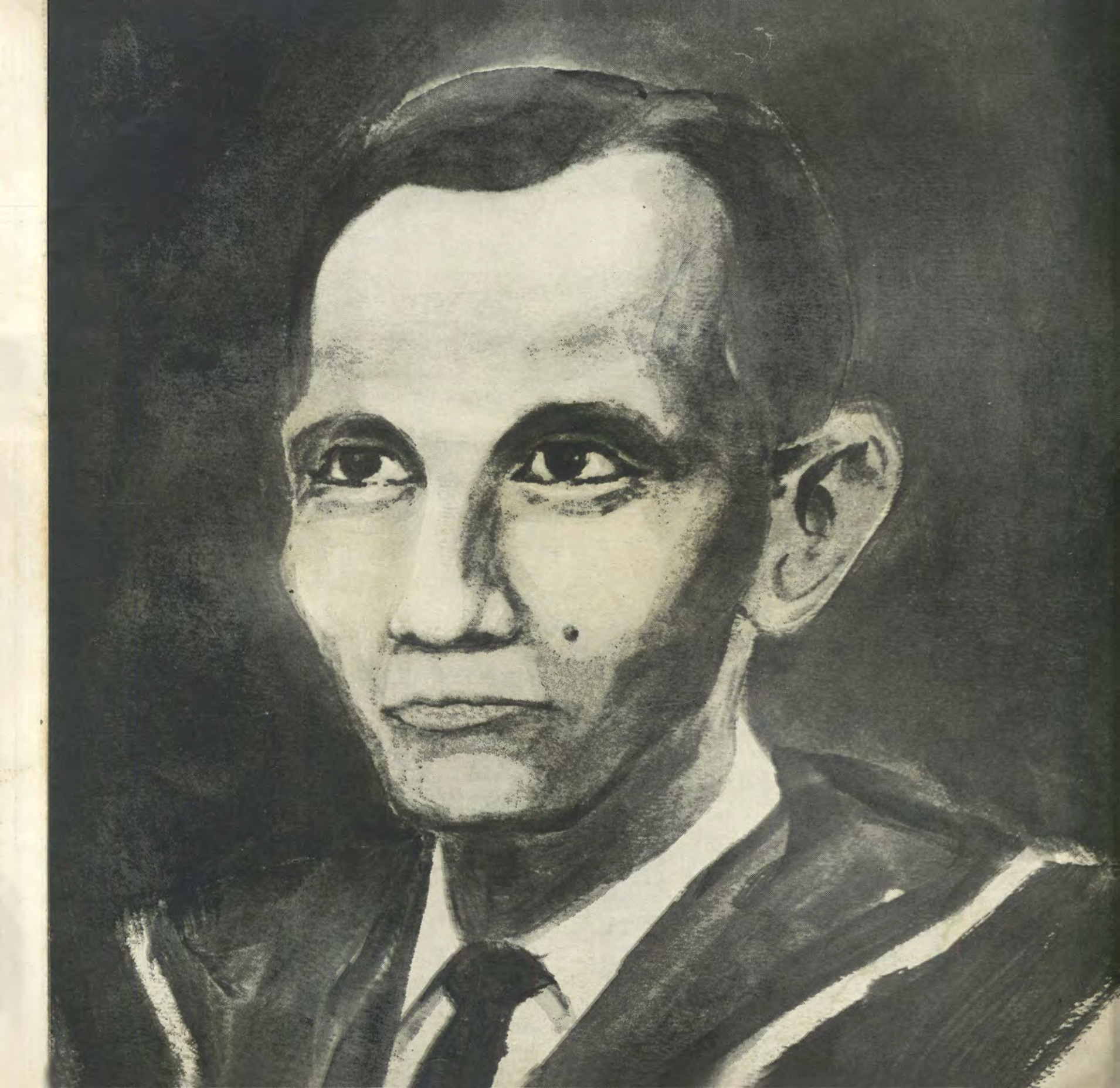

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การต้อนรับนิสิตใหม่: เป็นกิจกรรมของนิสิตรุ่นพี่ จัดทำขึ้นเป็นการแสดงความชื่นชมยินดี
ต่อนิสิตใหม่ ซึ่งเข้ามาศึกษาร่วมสถาบันและอาชีพเดียวกัน

การแสดงความชื่นชมยินดี ย่อมปฏิบัติได้หลายทาง แต่เจตจำนงก็เพื่อให้มีบรรยากาศ
อันอบอุ่น และประทับใจแก่ผู้ถูกต้อนรับ เป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดความรัก สัมผัส
ร่วมใจ ในหมู่คณะและมหาวิทยาลัยเป็นส่วนรวม

ดังนั้นสิ่งใดที่จะปฏิบัติก็ควรดำเนินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น จงละเว้นการปฏิบัติ
ในทางที่จะก่อความรู้สึกในทางตรงกันข้าม ถ้าสามารถปฏิบัติได้ ก็จะมีบังเกิดเป็นผลดีตาม
เจตนารมณ์ของการจัดงานต้อนรับนิสิตใหม่

สุดท้ายนี้ ขอต้อนรับนิสิตใหม่ด้วยความยินดียิ่ง และขอให้นิสิตทุกคนจงเป็นนิสิตที่ดีของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แกลมฉาน หัสดีนทร
คณบดี

1850

รายพระนาม และ นามอาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แหยมฉาน ทัสทินทร	สถ.บ., M.C.D (Miami)
ศาสตราจารย์ ม.จ. ประสมสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์	B.A. (Cantab)
ศาสตราจารย์ เฉลิม รัตนทัศนีย์	สถ.บ.
ศาสตราจารย์ เสมอใจ ไชยะสุต	A.D.B.A. (Canada)
ศาสตราจารย์ ทองระคน บุญเสษฐ	วศ.บ., M.S. (Stanford)
ศาสตราจารย์ บุญยง นิโครธานนท์	อนุ สถ. B. Arch. (Harvard)
	Dip. City planning & Housing (Govt. Japan)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัน นิมมานเทมินท์	B.Arch.; M.Arch., M.C.P. (Harvard)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอ็ม อนันตซานต์	สศ.บ., M.C.R.P. (I.I.T), M.A.S.P.O. (Chicago)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เลิศ อรุณยานันท์	สศ.บ. M. Arch., M.F.A. (Cranbrook)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แสงอรุณ รัตกสิกร	สศ.บ., M. Arch (Cornell)
อาจารย์ บรรหาร สนั่นพานิช	สศ.บ.
อาจารย์ อุดมศรี บุรณศิริ	สศ.บ.
อาจารย์ บุญส่ง โรหิตะสุข	สศ.บ. เกียรตินิยม
อาจารย์ ร.อ. กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา	B.Arch., M. Arch. (M.I.T.)
อาจารย์ ทรงคุณ อัดถากร	สศ.บ. เกียรตินิยม., M.F.A. (Indiana)
อาจารย์ สมัยศารท สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	สศ.บ., M.Arch. (Cornell), Trop. Arch.
อาจารย์ เฉลิม สุจริต	สศ.บ. เกียรตินิยม., M. Arch. (Illinois)
อาจารย์ สมถวิล อรุณยานันท์	อนุ. สศ., B.F.A., M.F.A. (Crandbrook)
อาจารย์ ม.ร.ว.หญิงเน่งน้อย ศักดิ์ศรี	สศ.บ. เกียรตินิยม., M. Arch. (Pensilvania)
อาจารย์ ร.อ. ม.ล. ประทีป มาลากุล	สศ.บ., M. Arch. (Pensilvania)
อาจารย์ ประทีป จันทรเขต	สศ.บ. เกียรตินิยม., M.C.D. (Miami,Ohio), M.ARCH (Harvard)
อาจารย์ ประพุทธ ยุกศิริตัน	สศ.บ.
อาจารย์ วิจิตร เจริญภักตร์	สศ.บ. เกียรตินิยม
อาจารย์ วีระ บุรณภาณุจันท์	สศ บ. เกียรตินิยม., M.S. (ARCH. E) (U.of Iowa)
อาจารย์ ไชแสง ศุขะวัฒน์	สศ.บ. เกียรตินิยม., ค.ม. Cert. in Trop. Arch. A.A. (London)
อาจารย์ ชุมพล สุรินทรานุรณ	สศ.บ. เกียรตินิยม., Cert in Trop. Arch A.A. (London)
อาจารย์ อำนวย แม้นจักร	วศ.บ., ค.บ.
อาจารย์ ต่อพงศ์ ยมนาค	สศ.บ. M. Arch. (Cornell)
อาจารย์ วิทวัส ตูละลัมพะ	B. Arch. (Berkeley)
อาจารย์ ปราโมทย์ แต่งเที่ยง	สศ.บ., เกียรตินิยม
อาจารย์ สมพิศ กฤตติกากุล	อบ., คม.
อาจารย์ กิติ สินธุเสก	สศ.บ., เกียรตินิยม

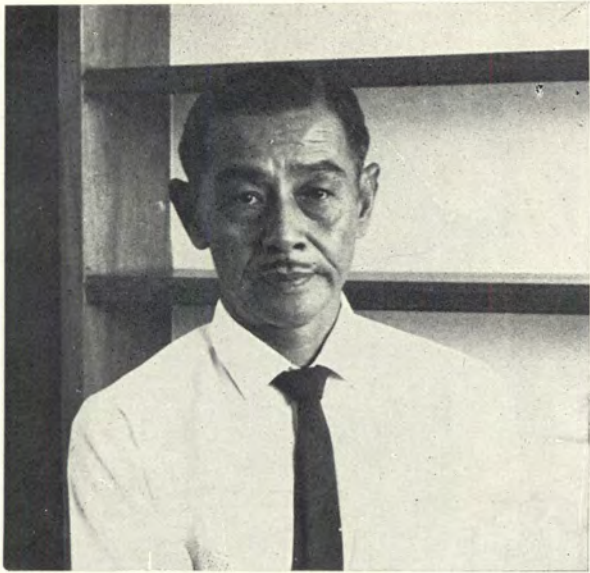
รายพระนาม และ นามอาจารย์พิเศษ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

ศาสตราจารย์ พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า เปรม บุรฉัตร	M.A. (Oxon)
ศาสตราจารย์ หลวงปริญญา โยควิบูลย์	A.C.G.I., B.Sc. (Eng.) Hons (London)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ร.ว. พรคพงศ์สนิท สนิทวงศ์	B.A. (Western Maryland), พ.ม.
อาจารย์ ม.ร.ว. พูนสวัสดิ์ กฤดากร	Dip. of Illust., Dip. of Int. Dec. (New York)
อาจารย์ ม.ร.ว. มิตราภรณ์ เกษมศรี	อน. สด.
อาจารย์ จันทร์ลัดดา นาทิพย์	สด.บ., M.L.A. (Cornell)
อาจารย์ ศิววงศ์ กฤษณ อยุธยา	Dip in Arch & Dec. Paris Ateller Hons (France)
อาจารย์ อภัย ณะเดิมชิต	สด.บ., March (U.C.) M.L.A. (Berkeley)
อาจารย์ ทิพา สังข์วัฒนะ	National Dip. in Design
อาจารย์ วิชัย ภัคคีดินแดน	วศ.บ., M.S. Engineer (Hopkens)
อาจารย์ ไมตรี โมชดารา	S.B., S.M. (Mech. Eng.)
อาจารย์ มีชัย ไชยสระแก้ว	วศ.บ. เกียรตินิยม., M.Sc. (Ohio)
อาจารย์ อรุณ ชัยเสรี	วศ.บ. เกียรตินิยม., M.S. (Illinois)
อาจารย์ ชำเรือง วิเชียรเขตต์	อน. ศ.บ. (จิตรกรรม—ประติมากรรม)
อาจารย์ สุธี เอกะหิตานนท์	B.A. (Industrial Econ.), Cert. Eng. Studies (Nottingham)., M.A. (Econ) (Vandervilt)
อาจารย์ กำธร สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	F.T.C.L., F.L.C.M., A.R.C.M., L.R.A.M., LL.C.M. (T.D.), A.G.S.M. (London)
อาจารย์ จินดา โปธิ์เมือง	อ.บ. เกียรตินิยม., M.A. (Tenon.) Dip. in English (Nottingham)
อาจารย์ ภัคคินี นิยมเหตุ	อ.บ. เกียรตินิยม., M.A. (Columbia)
อาจารย์ สุชาติ เดชอุดม	อ.บ. เกียรตินิยม., M.A. (U. of Wash)
อาจารย์ อาจันเต ประยูรหงษ์	อ.ม. (Dip. in the Teaching of English as a Foreign language)
อาจารย์ ฉันทนา โกศยติลก	อ.บ. เกียรตินิยม พ.ม.
อาจารย์ Arlene B, Cole	B.A., M.A.
อาจารย์ ดวง ยศสุนทร	สด.บ., Dip. in Advertising Art. (Cleveland)
อาจารย์ ภิญโญ สุวรรณคีรี	สด.บ.

กรรมการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์**2509**

ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แหยมจาน หัสตินทร	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ม.จ. ประสมสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ เฉลิม รัตนทัศนีย์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ เสมอใจ ไชยะสูต	กรรมการ
ศาสตราจารย์ บุญยง นิโครธานนท์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ทองระคน บุญเสรรฐ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอ็ม อนันตศานต์	กรรมการ
อาจารย์ ร.อ. กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยู่ธยา	เลขานุการ
ศาสตราจารย์ ม.ร.ว. แหยมจาน หัสตินทร	คณบดี

ศาสตราจารย์ ม.จ. ประสมสวัสดิ์ สุขสวัสดิ์

ศาสตราจารย์ เฉลิม รัตนทัศนีย์

ศาสตราจารย์ บุญยง นิโครธานนท์

ศาสตราจารย์ เสมอใจ ไสละสูต

ศาสตราจารย์ ทองระคน บุญเสวฐ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัน นิมมานเหมินท์

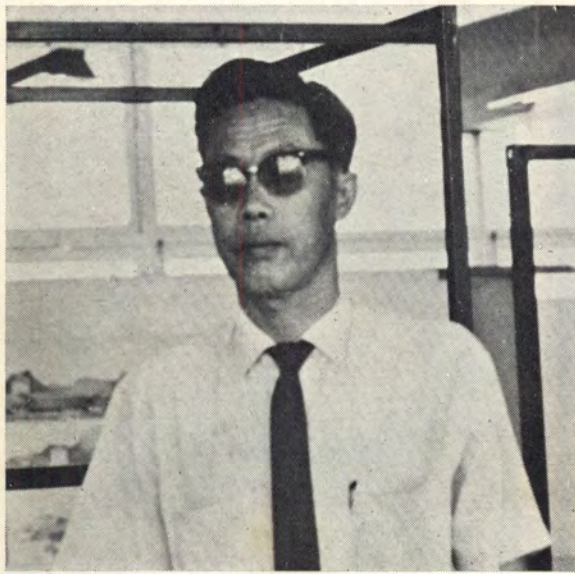
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอ็ม อนันตศักดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เลิศ อรุณษะนันท์

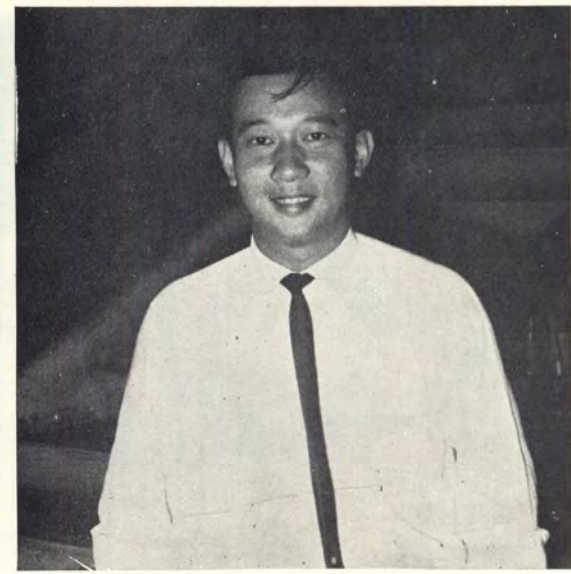
อาจารย์ บุญส่ง โรหิตะสุข

อาจารย์ บรรหาร สนั่นพานิช

อาจารย์ อุดมศรี บุรณศิริ

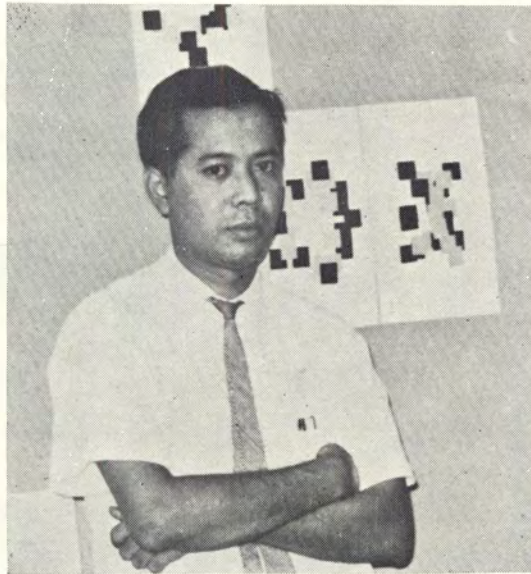

อาจารย์ ร.อ. กฤษณา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา

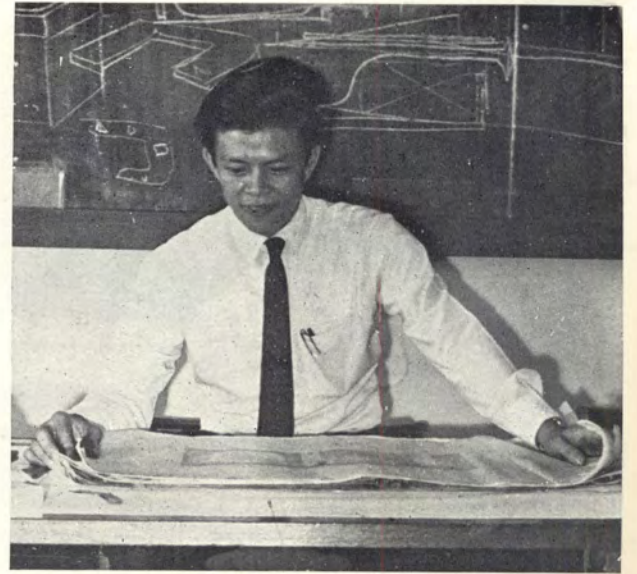
อาจารย์ ทรงคุณ อัดถากร

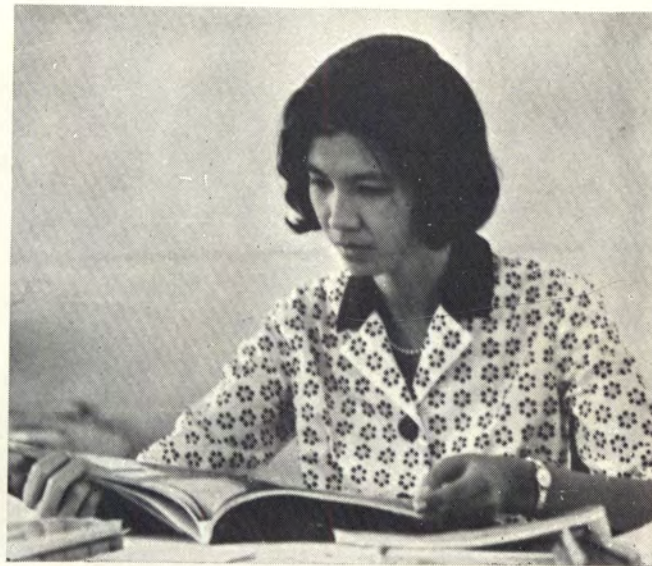
อาจารย์ สมัยสารท สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

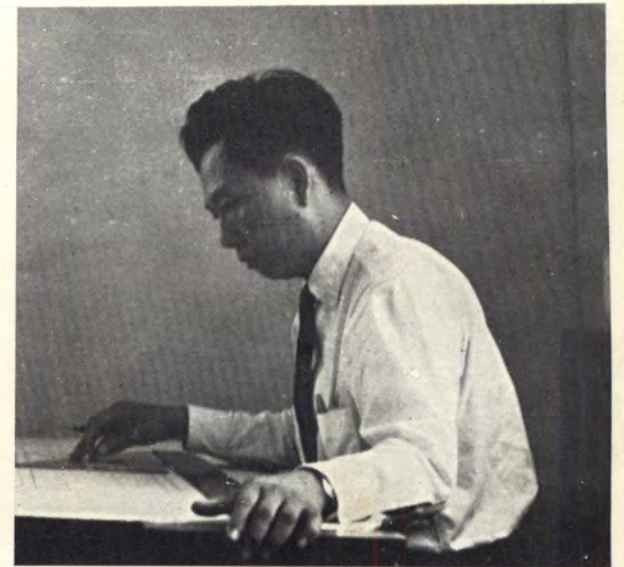
อาจารย์ เฉลิม สุจริต

อาจารย์ สมถวิล อุรัสยะนันท์

อาจารย์ ม.ร.ว. หญิง แฉ่งน้อย ศักดิ์ศรี

อาจารย์ ม.ล. ประทีป มาลากุล

อาจารย์ ไชแสง สุขะวัตนะ

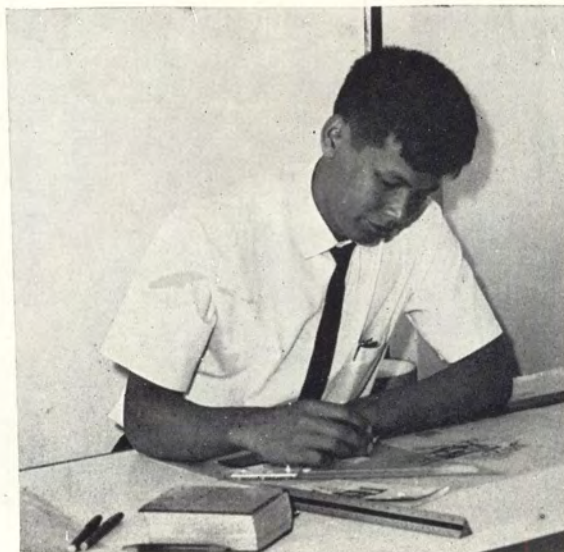
อาจารย์ อำนวย แม่นจักร

อาจารย์ วิทวัส คุณะตัมพะ

อาจารย์ ต๋อพงส์ ขมมาก

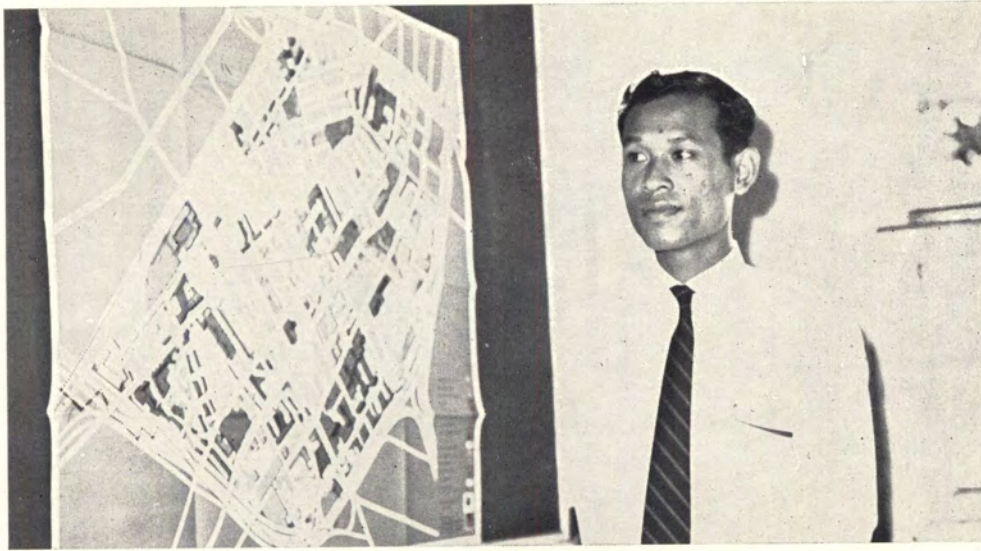

อาจารย์ ปราโมทย์ แต่งเที่ยง

อาจารย์ วีระ บุรณากาญจน์

อาจารย์ ประทีป จันทรวงศ์

อาจารย์ สมพิศ กฤตติกากุล

อาจารย์ กิติ สันตุเสก

นิสิต (สาราณีเยกร) และเพื่อนต้องการเรื่องลงหนังสือฉบับต้อนรับน้องใหม่ปีนี้ และ
อยากได้ภาพประกอบเรื่องด้วย ข้าพเจ้ามาคิดว่า เรื่องที่จะเขียนลงในหนังสือฉบับ
นี้ควรมีอะไรเกี่ยวข้องกับสถาบันตั้งกรรมอยู่บ้าง เพื่อให้ นิสิตได้ศึกษาถึงสภาพความ
เป็นอยู่ในงานสถาบันตั้งกรรมของ เมืองเขา และ เมืองเรา ว่ามีความละม้ายคล้าย
คลึงกันหรือแตกต่างกันอย่างไรบ้าง

คำว่า เมืองเขา นั้น ข้าพเจ้าหมายถึงเมืองต่าง ๆ ที่ได้พบและเห็นมา และ
เมืองเรา หมายถึงบ้านเมืองเราโดยเฉพาะ

บันทึก

บันทึกส่วนตัวของข้าพเจ้านี้เป็นเรื่องราวบันทึกของ เมืองเขา ที่ได้ไปเห็นมาแล้ว
และคิดว่าจะเป็นประโยชน์แก่นิสิตใหม่และปัจจุบันบ้างไม่มากก็น้อย

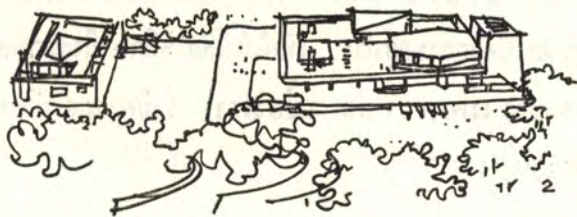

SKYLINE HONGKONG

HONGKONG

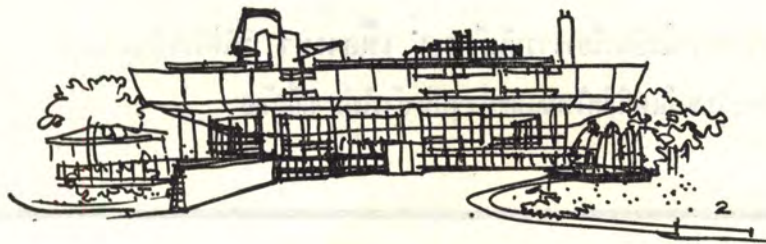
เมืองฮ่องกงเป็นเมืองที่ตั้งอยู่บนเกาะ อากาศหนาวเย็นพอใช้ ชาวเจ้าได้มีโอกาสชมเมืองฮ่องกงเป็นแห่งแรก เมืองนี้มองจากเบื้องบน สภาพของเมืองหลวงเบียดเสียดและหนาแน่นมาก ยิ่งเข้าไปอยู่ในเมืองแล้ว คล้ายกับเดินอยู่แถว ๆ สะพานหัน ต่างกันอยู่ที่ว่า เขามีอาคารสูง ๆ มากกว่าเท่านั้น

สถาปัตยกรรมที่เมืองนี้ ความรู้สึกของชาวเจ้าคล้ายกับสถาปัตยกรรมตะวันตก ใช้ระบบการก่อสร้างอย่างเดียวกัน ตลอดจนรูปร่างและหน้าตามีส่วนละม้ายคล้ายคลึงกับของตะวันตกมาก

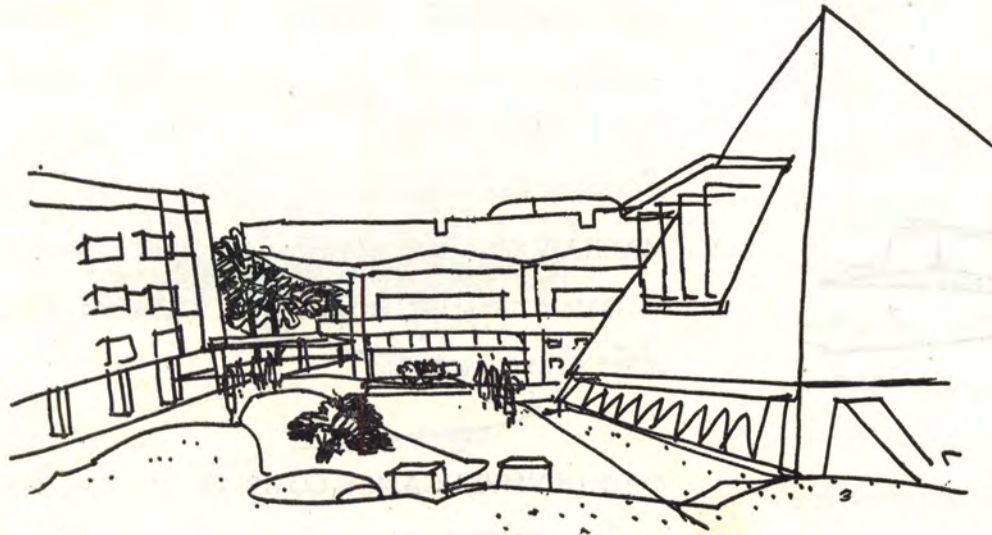
TOKYO

เมืองโตเกียวเป็นเมืองใหญ่ที่มีขนาดพอกับเมืองชิคาโก ประชาชนพลเมืองหนาแน่นมาก ตลอดจนกระทั่งการจราจรวุ่นวาย ถนนหนทางไม่เพียงพอกับความแน่นของรถยนต์ ชาวโตเกียวเองได้อาศัยรถใต้ดินเป็นพาหนะไปทำธุระกิจนอกบ้านเป็นส่วนใหญ่ เพราะเป็นการย่นระยะทางและไม่เสียเวลากับการจราจรบนท้องถนน พุดถึงรถใต้ดินในเมืองโตเกียว เขามีบริการดีมาก มีพนักงานรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนผู้โดยสารรถใต้ดิน ทุกเที่ยวที่ชาวเจ้าได้อาศัยรถใต้ดินตระเวนไปตามย่านต่าง ๆ ของเมืองโตเกียว ชาวเจ้าสังเกตเห็นเด็ก ๆ ญี่ปุ่นมีความสนใจในการอ่านหนังสือมาก และคิดว่าประเทศญี่ปุ่นในอนาคตคงจะเจริญรุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว

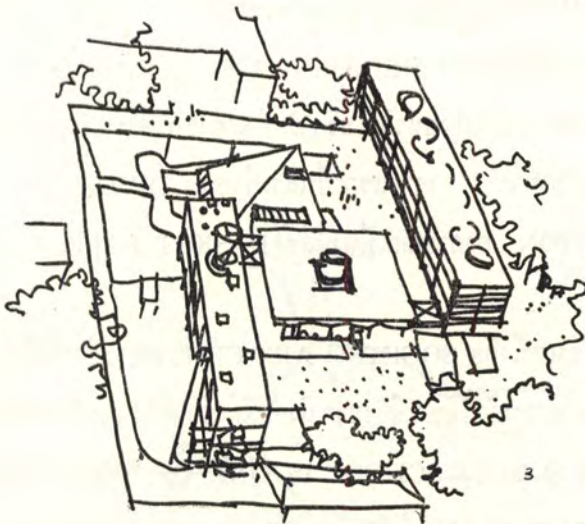

KUNIO MAEKAWA

งานสถาปัตยกรรมของญี่ปุ่นเท่าที่ได้พบเห็นมา พอจะสรุปได้ว่าเป็นงาน TRADITIONAL STYLE และงาน MODERN STYLE งานสถาปัตยกรรมแบบใหม่ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลมาจาก เลอร์ คอร์บู ซีเออร์ สถาปนิกชาวฝรั่งเศส การใช้

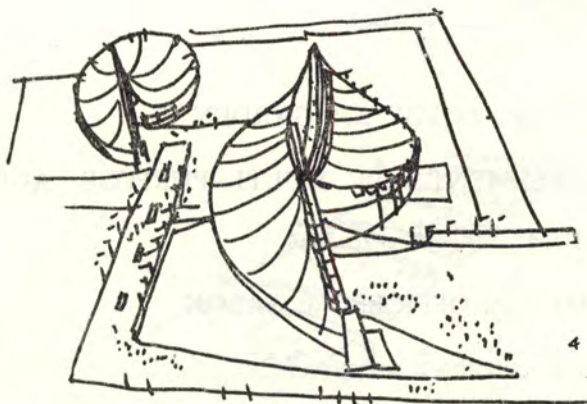

คอนกรีตเปลือยก็ดี ความหนักของอาคาร
ตลอดจนการ TREATMENT ของ
อาคารก็ดี มีส่วนคล้ายคลึงกับงานของ
คอร์บูมาก ถ้าท่านผู้อ่านเคยเห็นสถาปัตยกรรม
ของคอร์บูที่เมืองจันดีการ์แล้ว จะ
รู้สึกว่ามีอะไร หลายอย่างที่สถาปนิกของ
ญี่ปุ่นคล้ายตาม CONCEPT ของคอร์บู

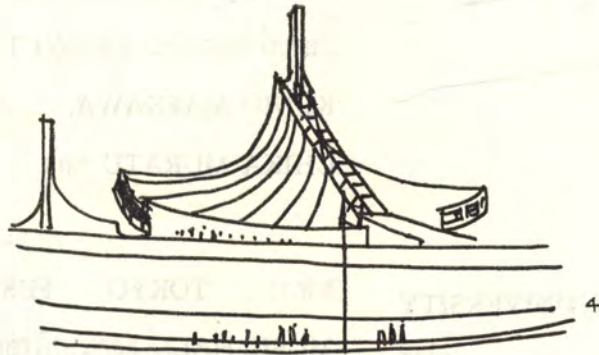
GAKUSHIN UNIVERSITY
1960
KUNIO MAEKAWA

ประเทศญี่ปุ่น มีสถาปนิก ที่มีชื่อเสียงอยู่
หลายท่านด้วยกัน KENZO TANGE,
KUNIO MAEKAWA, MASA-
CHIKA MURATU ฯลฯ

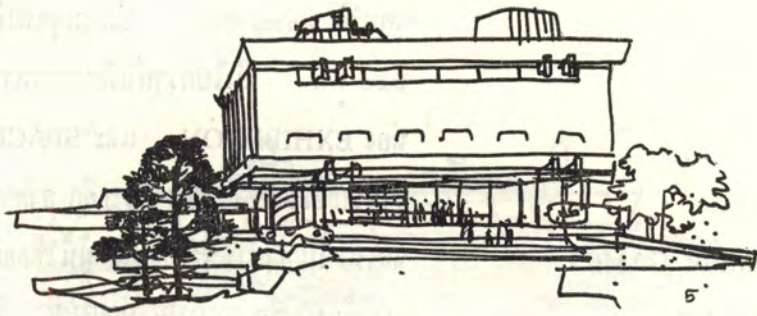

OLYMPIC GAMES
COMPLEX
KENZO TANGE

อาคาร TOKYO FESTIVAL
MUSIC HALL ออกแบบโดยสถาปนิก
KUNIO MAEKAWA อาคาร
หลังนี้สร้างอยู่ตรงกันข้ามกับ THE
MUSEUM OF WESTERN ART
ซึ่งออกแบบโดย เลอร์ คอร์บู ชิเออร์
อาคารหลังนี้ชั้นล่างเป็น AUDITORIUM
จุคนได้ ๒๓๒๗ คน ชั้นบนจุคนได้
๖๕๐ คน ยิ่งไปกว่านั้นยังมีห้องอาหาร
ห้อง EXHIBITION และ SPACE
สำหรับ FACILITIES อื่น ๆ อีก อาคาร
หลังนี้เป็น อาคาร ซึ่งสถาปนิกผู้นี้ได้ออก
แบบขึ้นมาเพื่อ SERVE PUBLIC มี
ส่วน ละเอียด กว่างาน ซึ่งสถาปนิกผู้นี้ ได้
ออกแบบไว้แรก ๆ

SWIMMING POOL
SMALL GYMNASIUM
KENZO TANGE

KENZO TANGE

อาคาร GAKUSHIN UNIVERSITY (1960) TOKYO
การจัดผังของอาคารกลุ่มนี้ ท่านสถาปนิกผู้นี้ได้ใช้ SENSE
ในทาง SPACE ได้ดีมาก โดยวางอาคารเป็น ๔ หลังด้วยกัน
เชื่อมด้วยทางติดต่อถึงกันหมด พิจารณาถึงการวางผังของอาคาร
MAEKAWA วางได้เหมาะสมกับเนื้อที่ดินมาก ส่วนโครงสร้าง
สร้างของอาคารแต่ละหลังไม่ซ้ำแบบกัน ทำให้อาคารไม่ได้ผล
เท่าที่ควรในทัศนะของข้าพเจ้า

อาคาร OLYMPIC GAMES COMPLEX อาคารหลังนี้ออก
แบบโดย KENZO TANGE ใช้เป็นที่แข่งขันว่ายน้ำสำหรับ
OLYMPIC GAMES ที่กรุงโตเกียวครั้งที่แล้ว อาคารหลังนี้
ได้รับรางวัล GOLD MEDALIST 1966 จากสมาคม AIA
(สมาคมสถาปนิกของสหรัฐอเมริกา) อาคารที่ได้รับรางวัลนี้แยก
เป็น ๒ อาคาร อาคารแรกเป็นสระว่ายน้ำ DIVING COM-
PETITION อาคารเล็กเป็นที่เล่น BASKET BALL

งานอีกชิ้นหนึ่งคือ SOGETSU ART CENTER สร้างขึ้นในปี
1959 อาคารหลังนี้มีชื่อเสียงมาก ถึงกับมีผู้เขียนได้ลงบทความดังนี้
"THE SOGETSU SCHOOL IS ONE OF THE MOST
FAMOUS SCHOOLS OF FLOWER ARRANGEMENT
IN JAPAN"

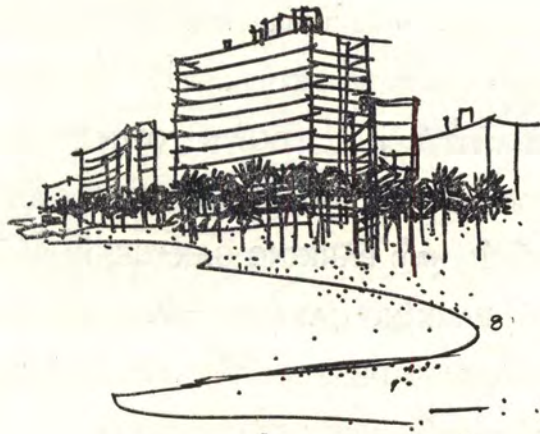
ชั้นแรก เป็น LOBBY และ GARDEN

ชั้น BASEMENT เป็น MULTI-PURPOSE AUDI-
TORIUM จุที่นั่งได้ ๓๗๐ ที่นั่ง

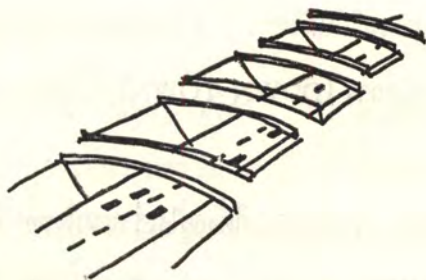
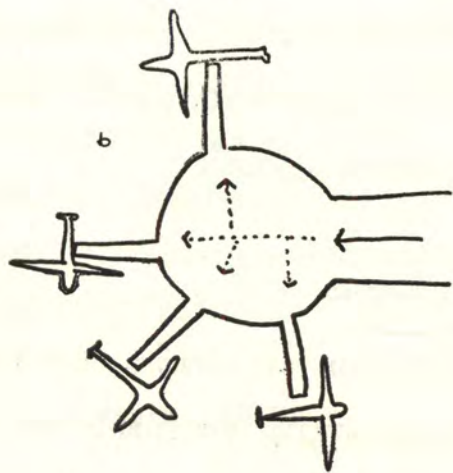
ชั้นที่สอง เป็น OFFICES และ SALON

ชั้นที่สาม เป็นห้องเรียนการจัดดอกไม้

ชั้นหลังคา เป็น ROOF GARDEN

HONOLULU : HAWAII

HONOLULU : HAWAII

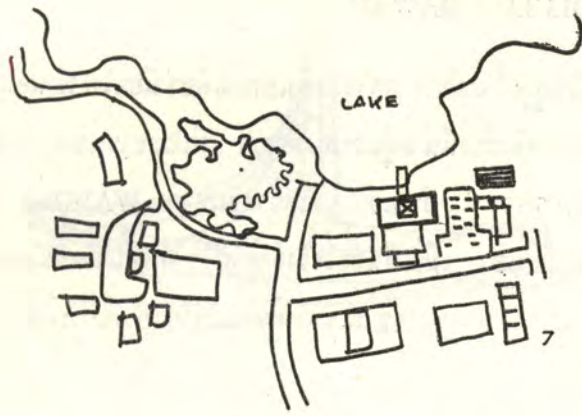
เมืองโฮโนลูลูเป็นเมืองตากอากาศที่นักท่องเที่ยว นิยมไปพักผ่อนหย่อนใจ อากาศที่เมืองนี้น่าอยู่และสบายมาก มีประชาชนหลายชาติ ผิวคลอดจนภาษา ข้าพเจ้าได้มีโอกาสชมหาด WAIKIKI ที่มีชื่อเสียงของเมืองเขา เมื่อเห็นของจริงก็คล้าย ๆ กับที่บางแสนและพัทยาของเมืองเรา หาดทรายข้าพเจ้าว่าสู้หาดทรายแก้วที่เกาะเสม็ดของเราไม่ได้เลย

อาคารบ้านเรือนของเขาสร้างขึ้นเพื่อ SERVE นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศต่าง ๆ และจากแผ่นดินใหญ่ อาคารส่วนใหญ่เป็นอาคาร PUBLIC BUILDING โรงแรม ฯลฯ การก่อสร้างใช้แผ่น PRECAST CONCRETE เข้าไปประกอบกับโครงเหล็ก ซึ่งการก่อสร้างวิธีนี้สร้างได้รวดเร็วมาก

LOS ANGELES : CALIFORNIA

เป็นเมืองที่อยู่ริมทะเล มีประชากรหนาแน่น อากาศค่อนข้างหนาว ใส่เสื้อเวดเตอร์บาง ๆ กำลังสบาย เมืองนี้เป็นเมืองสวยงามมาก อาคารท่าอากาศยานทันสมัยมาก SERVICE ต่าง ๆ ดี จะเห็นได้จากห้อง DEPARTURE ของผู้โดยสาร เป็นรูปวงกลมและมีทางออกไปสู่เครื่องบินได้โดยสะดวก ไม่ถูกแดดฝนและป้องกันความหนาวได้ด้วย พุดถึงการออกแบบอาคารนี้ ผู้ออกแบบได้จัด CIRCULATION ทั้งภายนอกและในดีมาก

บริเวณที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่งคือ FREE WAY ถนนเชื่อมระหว่างเมืองต่าง ๆ และถนนไปยังรัฐต่าง ๆ ในแผ่นดินใหญ่ เขาจัดไว้อย่างดี การจราจรไม่คับคั่ง รถยนต์ที่มี SPEED มากให้ลงอยู่ได้ รถยนต์ที่มี SPEED น้อยให้อยู่ด้านบน CROSS กันทำให้ TRAFFIC ไม่คับคั่ง

UNIVERSITY OF WISCONSIN

MADISON : WISCONSIN

เมือง MADISON เป็นเมืองหลวงของรัฐ WISCONSIN DOWNTOWN และเมืองมหาวิทยาลัยรวมอยู่ด้วยกัน ข้าพเจ้าได้มีโอกาสแวะเยี่ยมมหาวิทยาลัย WISCONSIN ที่สุดตามมากที่สุดคือ อาคาร STUDENTS UNION ของมหาวิทยาลัยนี้ ตั้งอยู่ใกล้ ๆ ทะเลสาบ ห้องอาหารติดกับทะเลสาบ ทำให้บรรยากาศภายในห้องน่าดูมาก สำหรับมหาวิทยาลัยแห่งนี้สนับสนุนให้ประชาชน นักเรียนคัมเบียร์ ได้เพราะเป็นรัฐที่ผลิตเบียร์ เบียร์มีทุกหนทุกแห่งในเมืองนี้ แม้แต่ใน CAMPUS ท่านก็จะสามารถจะหาซื้อได้ไม่ยากเลย

ทางเหนือของมหาวิทยาลัยเป็นหอพักและอาคารเรียน ซึ่งในขณะนั้น อยู่ในช่วงการก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นอาคารสูง ๆ

เหนือขึ้นไปเป็น REDENTIAL AREA ซึ่งสร้างขึ้นบนไหล่เขาน่าดูมาก ข้าพเจ้าได้มีโอกาสไปเยี่ยมโบสถ์ที่ F.L. WRIGHT ได้ ออกแบบไว้ ท่านผู้อ่านคงจำได้

MINEAPOLIS (TWIN CITY) : MINNESOTA

เมืองนี้เป็นเมืองฝาแฝด มีแม่น้ำคั่นกลางคล้ายจังหวัดพระนครและธนบุรีของบ้านเรา เมืองทางฝั่งซ้ายเป็นเมืองเก่า ส่วนเมืองทางฝั่งขวาเป็นเมืองซึ่งสร้างขึ้นใหม่ DOWNTOWN ของเมืองใหม่ประกอบด้วยอาคาร OFFICE BUILDING, PARKING GARAGE และอาคารพาณิชย์ พุดถึง PARKING GARAGE เมืองนี้มีปัญหา มาก เขาทำ PARKING GARAGE ไว้เป็นระยะของ DOWNTOWN รูปร่างและการ DESIGN เป็นโครงสร้างแบบทันสมัยมาก โครงสร้างส่วนใหญ่ทำด้วย PRECAST CONCRETE

ที่ DOWNTOWN มีงานของสถาปนิกหลายท่านที่เดียว เช่นงานของ มิโนรุ ยามาซากิ เป็นอาคารที่เด่นมากในเมืองนี้ อาคารนี้ภายนอก FACED ด้วยหินอ่อนสีดำสลับกับกระจก โครงภายนอกเป็น POINTED ARCH ประกอบกัน อาคารนี้ TREAT เส้นในทางตั้ง อาคารหลังนี้เป็นอาคารที่แปลกในเมืองนี้ เสียหายที่ไม่ได้เข้าไปดูภายใน เพียงแต่ผ่านไปเท่านั้น

CHICAGO : ILLINOIS

เมืองนี้เป็นเมืองอุตสาหกรรม อาคารบ้านเรือน ประชาชนหนาแน่นมาก ยวดยานสับสนและวุ่นวาย ข้าพเจ้าได้มีโอกาสตระเวนเมืองนี้พักหนึ่ง เมืองนี้เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ริมทะเลสาบ เมืองทางด้านเหนือเป็นเมืองของชาวอเมริกันผิวขาว ส่วนเมืองทางด้านใต้เป็นเมืองชาวนิโกร ส่วนย่านกลาง (DOWNTOWN) เป็นย่านธุรกิจ

เมือง CHINA TOWN ก็ตั้งอยู่ในส่วนหนึ่งของเมืองชิคาโกด้วย สภาพของ CHINA TOWN คล้าย ๆ ถนนเยาวราชของบ้านเรา

CHICAGO

ชาวจีนพูดได้สองภาษาเป็นส่วนใหญ่ ภาษาจีนกลาง และภาษาอเมริกัน

ต่อจาก CHINA TOWN ได้มีโอกาสเข้าชม I.I.T. CAMPUS ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับเขตอเมริกันนิโกรอยู่อาศัย มหาวิทยาลัยแห่งนี้ MIES VAN DER ROHE เป็นสถาปนิก ที่ตึก CROWN HALL ซึ่งเป็นตึกของ SCHOOL OF ARCHITECTURE เป็นตึกซึ่งใช้โครงสร้างเป็นหลัก PARTITION เป็นกระจกทั้งชั้น ภายในเป็น SPACE โล่ง และสามารถจะใช้ SPACE ได้ก็ได้ตามหน้าที่ใช้สอย (FLEXIBILITY)

อาคารสถาปัตยกรรมย่าน DOWN TOWN เป็นอาคารสูงเป็นส่วนใหญ่

WASHINGTON D.C.

เมืองนี้เป็นเมืองหลวงของสหรัฐอเมริกา ตัวเมืองขยายกว้างออกตามยาว ตั้งอยู่บนปากแม่น้ำ ปอร์โตแมค เป็นเมืองที่ตั้งที่ทำการของรัฐบาล ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามาพำนักที่ D.C. จากรัฐต่างๆ และเป็นศูนย์รวมของการศึกษาด้วย

พูดถึงสถาปัตยกรรมในเมือง ส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ และที่ทำการของรัฐบาล อาคารส่วนมากจำกัดความสูง เมืองนี้เขา KEEP เมืองให้แผ่ขยายไปตามยาว รัฐบาลได้ควบคุมเมืองนี้เป็นพิเศษ ลักษณะของเมืองเป็น SUPER BLOCK มองจากที่สูงแล้วสะอาดตามาก เพราะอาคาร SKY SCRAPER มีน้อย

LONDON

เมืองลอนดอนเป็นเมืองเก่า ยังคงรักษาของเก่า ๆ ไว้อย่างมากมาย อากาศหนาวมาก มีฝนตกตลอดเวลา อากาศของลอนดอนไม่ค่อยแจ่มใสสัก บางวันฝนตก จะเห็นชาวลอนดอนใช้ร่มเป็นประจำ รถใต้ดินของกรุงลอนดอนแน่นตลอดเวลา ถนนหนทางแคบจนทำให้รู้สึกอึดอัด ชาวอังกฤษเขานิยมรักษาของเก่า จะสังเกตเห็นได้จากการใช้รถ TAXI เป็นรถรุ่นเก่าแต่เขารักษาไว้เรียบร้อยดีมาก คนขับรถเองพูดจาสุภาพ อย่างที่เราเคยพูดเสมอ ๆ ว่า "แบบผู้ดีอังกฤษ" เท่าที่สังเกตดูแล้ว เมืองอังกฤษเป็นเมืองที่ยังตามประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ทัน

อาคารทางสถาปัตยกรรมในกรุงลอนดอนนั้น ส่วนใหญ่มีอาคารเก่า ๆ อาคารใหม่มีน้อยมาก ส่วนมากอยู่นอกเมือง

ที่สะดุดตาข้าพเจ้ามากที่สุดคือ การแต่งตัวของชาวอังกฤษ นิยมไว้ผมยาว ทั้งหญิงและชาย แต่งตัวแปลกดี แถว ๆ ย่านปีคาลิสจะมีผู้คนหนาแน่นเดินไปมาเดินตลอดเวลา ข้าพเจ้าเคยทดลองดูจนกระทั่ง ๒-๓ นาฬิกา ก็ยังมีชาวลอนดอนเดินอยู่ในย่านต่าง ๆ ตลอดเวลา ที่ลอนดอนนั้นมีที่พักผ่อนหย่อนใจมากมาย ได้มีโอกาสไปชมนักฟุตบอลไฮด์ปาร์ค ดู ๆ ไปแล้วก็สนุกดี ผู้พูดบางท่านก็พูดไป ใครจะถามใครจะทำอะไรเขาไม่พะวงถึงสิ่งใดทั้งนั้น เป็นของแปลกที่ข้าพเจ้าไป

เห็น เผอิญในขณะที่ข้าพเจ้าเที่ยวที่ลอนดอนอยู่ในระยะการพิพาทระหว่างอินเดียและ PAKISTAN มีชาว PAKISTAN เป็นนักพูดด้วยเหมือนกัน ข้าพเจ้าต้องจาก LONDON ด้วยความเสียดาย

PARIS

เมือง PARIS เป็นเมืองใหญ่มาก ตัวเมืองเองขยายตัวออกไปตามนอน (HORIZONTAL EXPANSION) ถ้าเทียบเมือง PARIS แล้วจะมีขนาดพอ ๆ กับเมือง WASHINGTON D.C. ถนนหนทางส่วนใหญ่เป็นใยแมงมุม ซึ่งผิดกับเมือง WASHINGTON

เมือง PARIS เป็นเมืองของนักท่องเที่ยว จะเห็นได้จากบริการสำหรับนักท่องเที่ยวต่าง ๆ เขาจัดไว้ดีมาก มีที่เที่ยวดี ๆ หลายแห่ง

อาคารทางสถาปัตยกรรมใหม่ ๆ ส่วนใหญ่อยู่นอกเมือง เป็นอาคารที่อยู่อาศัย (FLAT) ข้าพเจ้าได้มีโอกาสได้พักโรงแรมใกล้ PLAZ TROCADERO พุดถึงอาคารหลังนี้เป็นอาคารเก่า เขาจัดห้องน้ำและห้องนอนรวมกัน ห้องน้ำที่อยู่ในห้องนอนมีอ่างล้างหน้า และ BIDET ส่วนที่อาบน้ำและ W.C. เขาจัดไว้ต่างหาก และจะต้องเสียค่าบริการเป็นครั้ง ๆ ไป รู้สึกแปลกพอใช้ทีเดียว

ROME

เมือง ROME เป็นเมืองเก่าทางประวัติศาสตร์ บ้านเมืองโดยทั่วไปแล้วเรียบ และเป็นสี่เหลี่ยมกันหมดไม่ว่าจะเป็นอาคารใหม่หรือเก่า เขารักษาเมืองให้เป็นระเบียบเดียวกัน ได้มีโอกาสชมเมืองบน PARK บนเนินเขา เมืองมองจากที่สูงเป็นสีน้ำตาลปนเหลืองหมดทั้งเมือง

อาคารที่ทำการของรัฐบาล จะเป็นอาคารในย่านที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ รูปร่างหน้าตาแปลก ๆ ดี สถาปนิกชาวอิตาลีเขานิยม SHOW หลักรูปร่างอาคารทั้งหมดซึ่ง EFFECT ที่ออกมางามไม่น้อยเลย • การ TREATMENT เรียบและตรงไปตรงมา

ประชาชนพลเมือง ถนนหนทางวุ่นวายมาก เท่าที่ข้าพเจ้าสังเกตดู ชาวอิตาลีเขามีอารมณ์ศิลปินอยู่น้อยที่เดียว

ก่อนจบบันทึก

เมืองเขา เป็นเมืองที่มีความเจริญมากในเรื่องการศึกษา ระบบสังคม การเศรษฐกิจ ตลอดจนงานสถาปัตยกรรม ประเทศสหรัฐอเมริกาเองเจริญรุดหน้าไปกว่า **เมืองเรา** มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง **เมืองเขา** มีโครงการพัฒนาบ้านเมืองไว้ล่วงหน้า การทำ MASTER PLAN ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นหัวใจสำคัญในการทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองและเป็นรากฐานของสถาปัตยกรรม พุดถึงสถาปัตยกรรมในประเทศอเมริกาเองพอจะกล่าวย่อ ๆ ได้ว่า การก่อสร้างเขาใช้ระบบ PREFABRICATION SYSTEM ใช้วัสดุก่อสร้างที่สำเร็จมาจากโรงงานอุตสาหกรรม งานโครงสร้างเป็นโครงเหล็กทั้งหมด วัสดุก่อสร้างแต่ละชนิดที่ใช้เป็นวัสดุที่ทนธรรมชาติได้ดี โรงงานที่ผลิตวัสดุก่อสร้างมีส่วนช่วยให้สถาปัตยกรรมบ้านเขาเจริญ และมีคุณภาพดี

ประเทศภาคพื้นยุโรปและญี่ปุ่นเอง ก็หันมาใช้ SYSTEM เดียวกับประเทศสหรัฐอเมริกา การใช้ SYSTEM ก่อสร้างแบบนี้ ทำให้งานรวดเร็ว SAFE แรงงานคนเป็นจำนวนมาก

เมื่อกลับมาดูงานของเมืองเรา เรายังใช้ระบบ POUR CONCRETE SYSTEM อยู่ ทำให้คุณภาพของงานด้อยลงไป วัสดุก่อสร้างของเรายังไม่เจริญและดีถึงขนาดมาตรฐานที่ควร

เมืองเขาและเมืองเรานั้นมีอะไรหลายอย่างที่แตกต่างกันมาก ประชาชนระบบสังคม การเศรษฐกิจ ตลอดจนการสร้างสรรค์สถาปัตยกรรมขอให้ศิลปินใช้วิจารณ์งานของศิลปินเองเปรียบเทียบว่า งานสถาปัตยกรรมของเราในอนาคตที่จะมาถึง (IDEAL ARCHITECTURE) นั้น ควรจะเป็นอย่างไร

ข้าพเจ้าขอจบบันทึกแต่เพียงเท่านี้

วีระ บุรณากาญจน์

การรังสรรค์ในทางสถาปัตยกรรม

CREATIVE ABILITY IN ARCHITECTURE

นับแต่วาระแรกที่ย่างเข้ามาในมหาวิทยาลัย นิสิตที่เข้ามาเรียนสถาปัตยกรรมย่อมจะได้ยินคำใหม่ ๆ ศัพท์เทคนิคแปลก ๆ ที่มีในวิชาชีพนี้ เช่น ความงาม (Aesthetic) ความกลมกลืน (Harmony) ความสมดุลย์ (Balance) ฯลฯ ในบรรดาศัพท์ต่าง ๆ ที่ได้ยินบ่อย ๆ เห็นจะได้แก่ คำว่า Creative Ability ซึ่งถือกันว่าเป็นคุณธรรมสำคัญของการเป็นสถาปนิกที่ดี ซึ่งอาจแปลได้ว่าความสามารถในการรังสรรค์หรือสร้างสรรค์หรือการมีหัวพลิกแพลงริเริ่มคิดของใหม่ ๆ ขึ้นมา เป็นคุณธรรมสำคัญ ที่สถาปนิกที่ดีจำเป็นจะต้องมี เพราะเป็นปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาสถาปัตยกรรมให้ก้าวหน้า

นิสิตชั้นสูงบางพวกส่วนใหญ่จะมีความสนใจนิยมในหลักการน้อยมาก แต่จะมีความเข้าใจชัดแจ้งเพียงใดก็ยากที่จะกล่าว เท่าที่ประจักษ์แจ้งทั่วไป ก็คือความพยายามที่จะออกแบบสถาปัตยกรรม ให้แตกต่างไปจากที่กระทำกัน เช่นเป็นต้นว่า หลังคาที่อาจใช้แบบจั่วหรือปั้นหยาได้ง่าย ๆ ก็จะใช้แบบหมาแหงนหรือทรงผีเสื้อ หรือเมื่อต้องการเปิดช่องแสงสว่างบนหลังคา ก็ยกหลังคาส่วนนั้นเป็นโดมกระจก (หัวจุก) แทนที่จะใส่กระจกหรือทำเป็น Court (atrium) หรือ Monitor Window อย่างง่าย ๆ หรือเมื่อจะแก้ปัญหาแดดส่องฝนสาด ซึ่งอาจทำอย่างตรงไปตรงมา โดยยื่นชายคากันสาด เขา กลับเอากริบ (Fin) แบบพิสตาร์ หรือเอาบานเกล็ดไม้ คอนกรีต บล็อกมาปิดด้านนั้นทั้งหมด ในด้านโครงสร้างก็นิยมแบบพิสตาร์ เช่น Hyperbolic Paraboloid, Shell Concrete, Space Frame ใช้กันอย่างฟุ่มเฟือยเหมือนเสื้อผ้าที่จะหีบฉวยเอาชิ้นใด ๆ ขึ้นมาใช้ได้ง่าย ๆ ทั้งวัสดุก่อสร้างเครื่องประกอบอาคาร ก็นิยมของต่าง

ประเทศกันมาก ไม่ค่อยคำนึงถึงความสิ้นเปลืองในการก่อสร้าง ความเหมาะสมกับดินฟ้าอากาศเมืองไทย ความสามารถของวิศวกรที่จะมาคำนวณโครงสร้าง ตลอดจนสมรรถภาพของช่างก่อสร้างที่มีในประเทศ ซึ่งทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อพิจารณาลงไปให้ซึ่งแล้ว แทบกล่าวได้ว่าส่วนใหญ่เป็นงานที่ลอกหรือประยุกต์เพียงเล็กน้อย จากแมกกาซีนสถาปัตยกรรมใหม่ของยุโรปและอเมริกา จะต่างกันก็แต่เป็นการลอกชั้นดีหรือเลวเท่านั้น หลายคนที่ยึดถือหลักการดังกล่าว เชื่อมั่นว่าเขาได้ “พัฒนาสถาปัตยกรรมในประเทศไทย” ผู้ใดทำงานเรียบ ๆ ตรงไปตรงมา มักจะถูกหาว่า “คร่ำครึ” “โบราณ” “เชย” หรือเมื่ออาจารย์ผู้สอนคัดค้านก็เห็นว่าเป็นเรื่องไร้สาระถึงความเจริญ เลยเป็นเหตุให้เบื่อนายที่จะเรียน ชาติเรียนบ่อย ๆ แนวความคิดเห็นเช่นนี้บางครั้งไปอย่างกว้างขวาง กลายเป็นความรังเกียจ ดูถูกศิลปสถาปัตยกรรมที่ดีมาแต่โบราณ ตลอดจนแนวทางที่ดีเหมาะสมที่กำลังพัฒนาอยู่ในประเทศ

นำสังเกตความหมายของ Creative Ability ที่ต่างประเทศยกย่องให้เกียรติสถาปนิกบางคน เช่น

Frank Lloyd Wright มีชื่อในฐานะที่นำเอาแปลนแบบเล่นที่ว่าง (Flow of Space) มาใช้ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภายในและภายนอกอาคาร (Indoor-outdoor relationship) การใช้เสาเห็ด (Mush room Column) ความงามของอาคารเป็นแบบใหม่ (Modern Aesthetic) ฯลฯ

Walther Gropius ผู้ซึ่งพัฒนาสถาปัตยกรรมให้เหมาะสมกับยุคอุตสาหกรรมใหม่ โดยการนำเอาวัสดุและเทคโนโลยีที่วิทยาศาสตร์ได้ค้นพบมาใช้ การพัฒนาด้านความสวยงาม (Aesthetic) เป็นแบบเรียบ เกลี้ยงเกลา สะอาด โขว์ธรรมชาติของวัสดุ ฯลฯ

Kenzo Tange ผู้ออกแบบสะพานน้ำที่ Olympic Tokyo ที่เป็นแบบโค้งงอ สวยงามเหมาะสมกับการแสดงกีฬาหน้า โดยใช้โครงสร้างแบบท่อเหล็กแขวน (Suspension) ทั้งอาคารนั้นยังสวยงามเป็นแบบธรรมชาติ (Organic) ที่พิศดารอยู่มาก

หรือในประเทศเราก็มีผู้ได้รับยกย่องจากต่างประเทศ ได้แก่สมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ที่ทรงนำวัสดุใหม่ๆ เช่น หินอ่อน กระเบื้องเคลือบ มาสร้างวัดเบญจมบพิตร แต่ก็ยังรักษาแบบอย่างลักษณะของไทยไว้ได้ดี ตลอดจนการนำเอาลักษณะสถาปัตยกรรมดั้งเดิมมาเพิ่มพูน เช่นที่วัดราชาธิวาส ทำให้สถาปัตยกรรมยุครัตนโกสินทร์พัฒนาต่อไป

ตัวอย่างของสถาปนิกที่ถือว่ามีความคิดริเริ่ม วรรครัก อาจนำมากล่าวได้เป็นร้อย ๆ ราย แต่ที่น่าสังเกตก็คือ ท่านเหล่านั้นล้วนแต่ล้วน

เลยวัยกลางคนไปแล้วทั้งสิ้น ความคิดอ่านในการรังสรรค์เกิดขึ้นภายหลังที่มีความชำนาญ อดทนในด้านวัสดุ โครงสร้าง งานช่าง ตลอดจนกฎเกณฑ์และสิ่งที่ถือว่าสำคัญในทางสถาปัตยกรรม

เด็กอายุ ๗ ขวบสามารถสืโวโกลินเป็นเพลงไพเราะ ได้รับยกย่องเป็นนักดนตรีเอกอัจฉริยะของโลกได้ แต่ในทางสถาปัตยกรรมแล้ว เหตุการณ์งานองนั้นจะไม่มีวันอุบัติขึ้น ทั้งนี้เพราะสถาปัตยกรรมเป็นวิชาการและวิทยาศาสตร์ที่ประกอบด้วยหลักวิชาการหลายแขนง ที่จะต้องศึกษาทั้งทางภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างกว้างขวาง จึงจะปฏิบัติวิชาชีพให้เป็นผลดีได้ ซึ่งอาจอุปมาได้กับการเป็นนักประพันธ์ที่ดี จำเป็นก่อนอื่นต้องรู้ไวยากรณ์มี ความรอบรู้ รู้จักความไพเราะของภาษา การวางเค้าโครงเรื่องมีปรัชญาที่ดีประจำตัว จึงจะสามารถแต่งบทประพันธ์ที่ดีได้

ที่กล่าวมานี้มิได้หมายความว่า ความคิดที่จะเป็นนักรังสรรค์ขณะที่รู้ว่าเรียนจะเป็นสิ่งที่ไม่ดีก็หาไม่ ความมักใหญ่ใฝ่สูงเป็นสิ่งที่ตั้งมาที่ควรจักมีในทุกผู้ทุกนาม เพราะจักเป็นกำลังผลักดันจักรวาลของโลกสถาปัตยกรรมแห่งชาติ แต่ก็ควรตระหนักไว้ด้วยว่าการรังสรรค์หรือสร้างสรรค์ที่แท้จริงนั้น ต้องอยู่ในขอบเขตของเหตุผลเช่นเดียวกับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ทั้งควรจะเป็นการกระทำ เพื่อ ชาติและคนไทย ในฐานะที่เราต่างก็ประสงค์จะประกอบอาชีพกันที่สถาปัตยกรรมที่ถือว่าดีนั้นจักต้องดีในแง่ ของเรา ไม่ใช่ ของเขา หมายถึงสอดคล้องกับ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ของชาติ การลอกแบบเขามาเป็นต้น ๆ ไม่ใช่ การรังสรรค์ จริยอยู่อาจมีบางสิ่งบางอย่างที่เราต้องรับเอาของต่างประเทศมาใช้ แต่ก็ควรได้รับการดัดแปลงปรับปรุงเลือกเฟ้นให้เหมาะสมเสียก่อน ดังพระโอวาทสมเด็จพระ

พระพุทธรเจ้าหลวงที่ว่า สิ่งที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยก็คือการ Adapt ไม่ใช่ Adopt เสมอไป

โอกาสที่น่าทึ่งอย่างถึงการพลิกแพลงเลือกพื้นที่ที่มากล่าว ได้แก่การนำเอาเครื่องยนต์เล็กราคาถูกเพียง ๒๐๐๐-๓๐๐๐ บาท มาต่อใบพัดสำหรับเรือหางยาว ซึ่งอาจถือว่าเป็นการกระทำที่สมเหตุสมผลเหมาะสมสำหรับสภาพที่เป็นอยู่ เพราะทำให้เรือสามารถวิ่งได้ในน้ำตื้น ซึ่งหากจะซื้อเครื่องยนต์ดีดักท้ายเรือจริง ๆ จะต้องใช้เงินเป็นเรือนหมื่น ทั้งจะไม่สามารถวิ่งในคลองเช่นในปัจจุบัน ในทำนองเดียวกัน การประยุกต์ที่ดีได้แก่การประดิษฐ์หัวส้วมแบบใช้น้ำราดที่ทำในประเทศไทย มีคุณภาพดกกลับ ไม่อู้อัด เช่นเดียวกับส้วมชักโครกของต่างประเทศ ซึ่งราคาแต่ละชุดก็ตั้งแต่ ๖๐๐ บาทขึ้นไป ใช้น้ำครั้งละไม่ต่ำกว่า ๑ แกลลอน แต่หัวส้วมของเราราคาเพียงอันละ ๒๕ บาท ใช้น้ำครั้งละ ๒-๓ กะลาเป็นอย่างมาก ไม่ว่าชาวบ้านนอก ในเมือง ก็อาจใช้กันได้ทั้งสิ้น

ความคิดสร้างสรรค์เช่นนี้เป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับประเทศไทย เพราะมาตรฐานการครองชีพทั่วไปของคนไทยยังต่ำ ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย ทางด้านสถาปัตยกรรมแล้วค่าก่อสร้างนับวันมีแต่เพิ่มพูนในอัตราที่สูงเร็วกว่ารายได้มาก จนเป็นสาเหตุใหญ่ทำให้ประชาชน

จำนวนมากต้องก่อสร้างเคหะสถานตามมีตามเกิด สร้างแหล่งเสื่อมโทรมเพิ่มขึ้นทุกวัน หากสถาปนิกจะสามารถออกแบบบ้านราคาถูกในมาตรฐานสมควร เช่นในวงเงินหน่วยละ ๕๐๐๐-๑๐๐๐๐ บาท ก็จะสนองความต้องการและแก้ปัญหาด้านนี้ให้ดียิ่งขึ้น น่าสังเกตในวิชาชีพอื่น ๆ เช่นแพทยสาธารณสุขว่า ในระยะเวลาเพียง ๓๐ ปีเศษเขาได้ปฏิบัติงานดีเด่นนำสรรเสริญในด้านกำจัดหรือ บันเทาความร้ายแรงของโรคร้ายที่คอยบั่นทอนชีวิตสุขภาพของประชาชนลงไป เช่น ฝีดาษ อหิวาตกโรค กาฬโรค มาเลเรีย ฯลฯ ในด้านสถาปัตยกรรมนั้นขอล่าว่ายังมีปัญหาที่จะต้องปฏิบัติงานกันอีกมาก เช่นเกี่ยวกับเคหะสถาน อาคารสาธารณะ ตลอดจนความเป็นอยู่ในเมืองชุมชนชนทั่วไป ยังจำเป็นต้องนำเอาวิชาความรู้ไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมตามกาลสมัย ให้เทียบทันกับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ

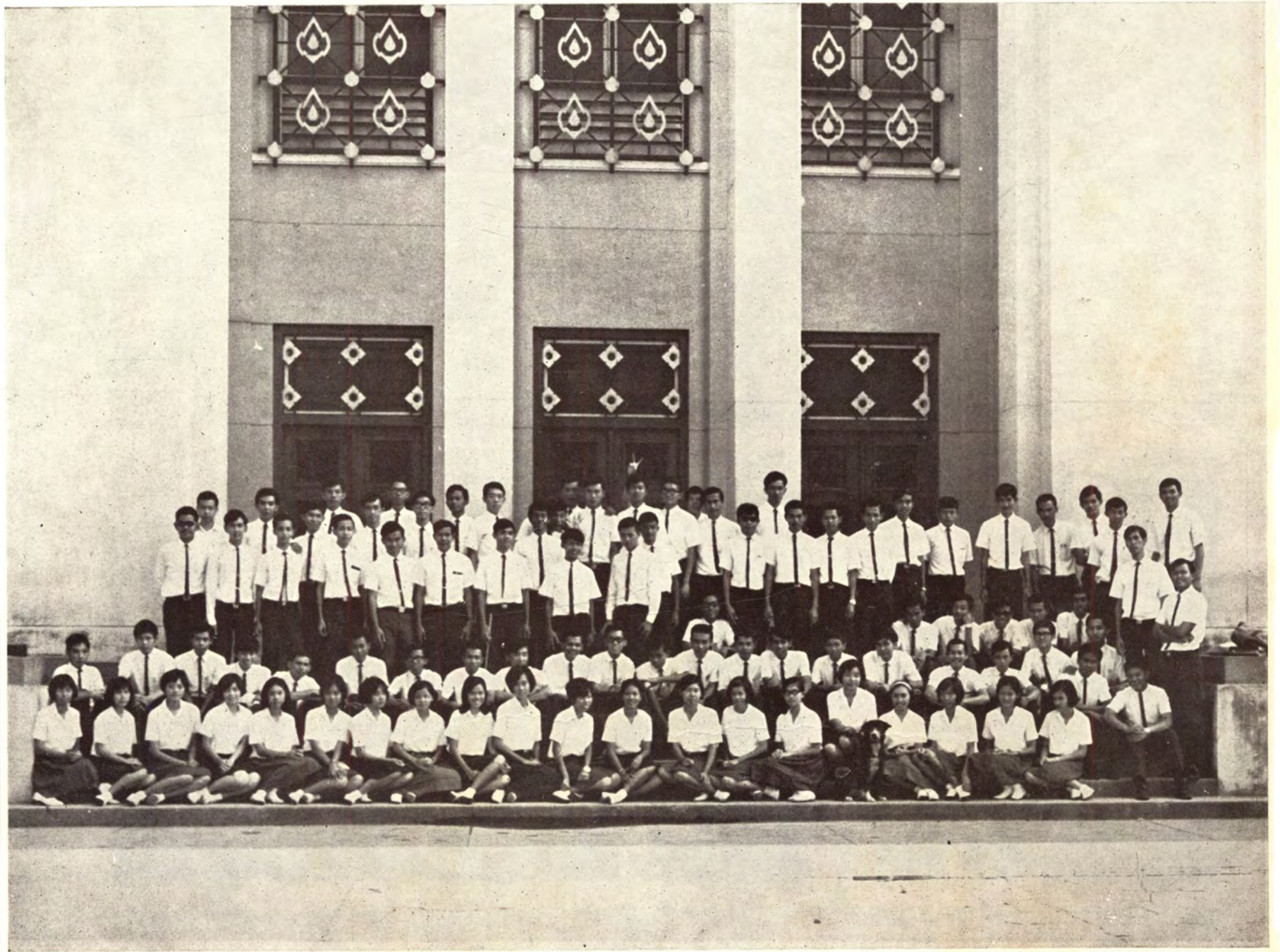
สุดท้ายนี้ขอให้นิสิตจงเป็นนักสร้างสรรค์ มีอุดมการณ์ใฝ่สูงที่จะพัฒนางานในด้านสถาปัตยกรรมต่อไป รู้จักเลือกฟันตัดแปลงสิ่งที่ตั้งงามมาปฏิบัติ ในขณะเดียวกันก็ควรเปิดหูเปิดตา ศึกษาสภาพและความต้องการอย่างแท้จริงของประเทศชาติ เพื่อเมื่อจบไปแล้วก็จักได้มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์จรรโลง สถาปัตยกรรมแห่งชาติสืบไป

อัน นิมมานเหมินท์
๑๒ ต.ค. ๐๘

๑๖

๑ มาเด็กน้อยน้องผองเรา ร่วมเผ่าพิชพงศัวงวาน	ขอรับขวัญเจ้า
๒ ยัมเด็กยัมวันขึ้นบาน พิมานสถาบัย์ภัยเริงใจ	รับขวัญสู่สถาน
๓ แปลกถิ่นต่างที่มาไกล ขอไค้อยู่กลมเกลียวกัน	เรียกขวัญมาให้
๔ ร่วมเรียนร่วมรักสถาบัน ช่วยจรรโลงชื่อลือชา	ร่วมกิจกรรมอัน
๕ ส่งผลจำรัสวัฒนา เจ็กเจ้า ทรานนิวันคร เทอญ	เชิดชูสถา ฯ

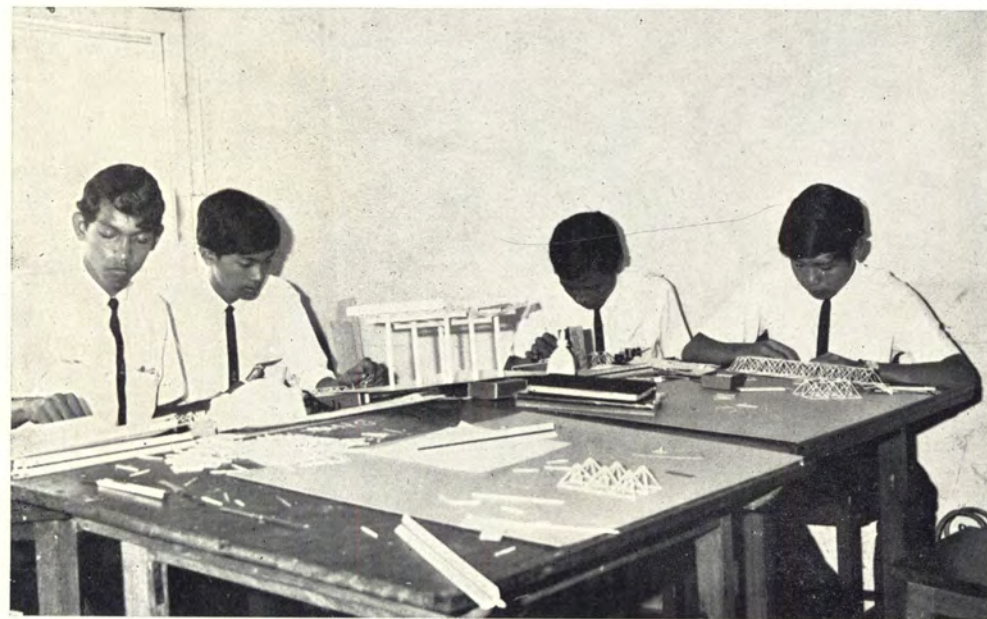
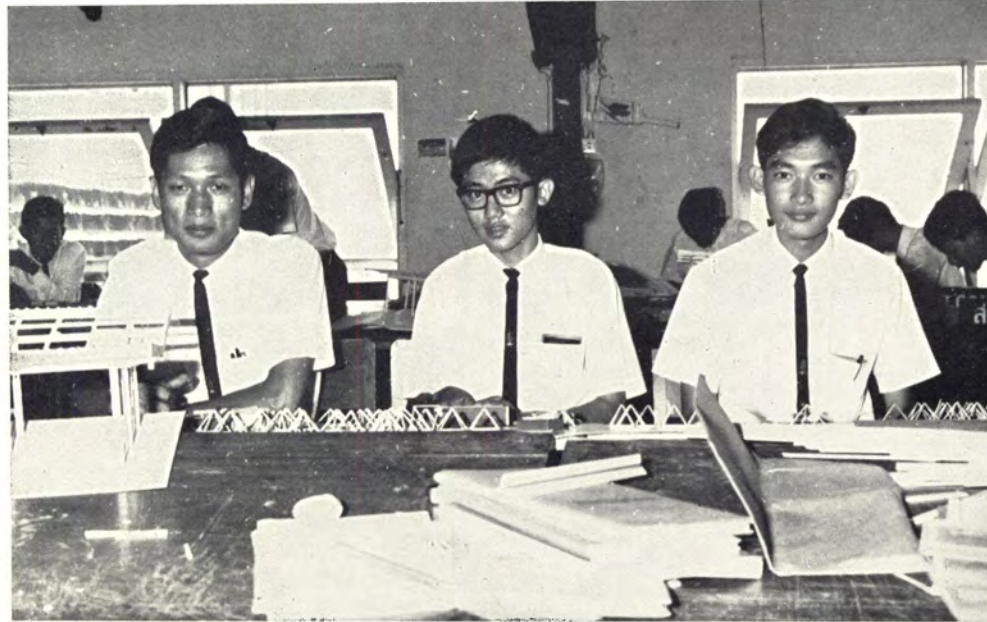

ธานินทร์ รอดช่วย

ประเทือง ทรงอภินันท์

วีระชัย ธิติบัณฑิต

ชมพูนุท วัชรศิริธรรม

ปราโมทย์ โทมัส

สมชาย วัชรเนตร

ปราโมทย์ จิตตฤกษ์

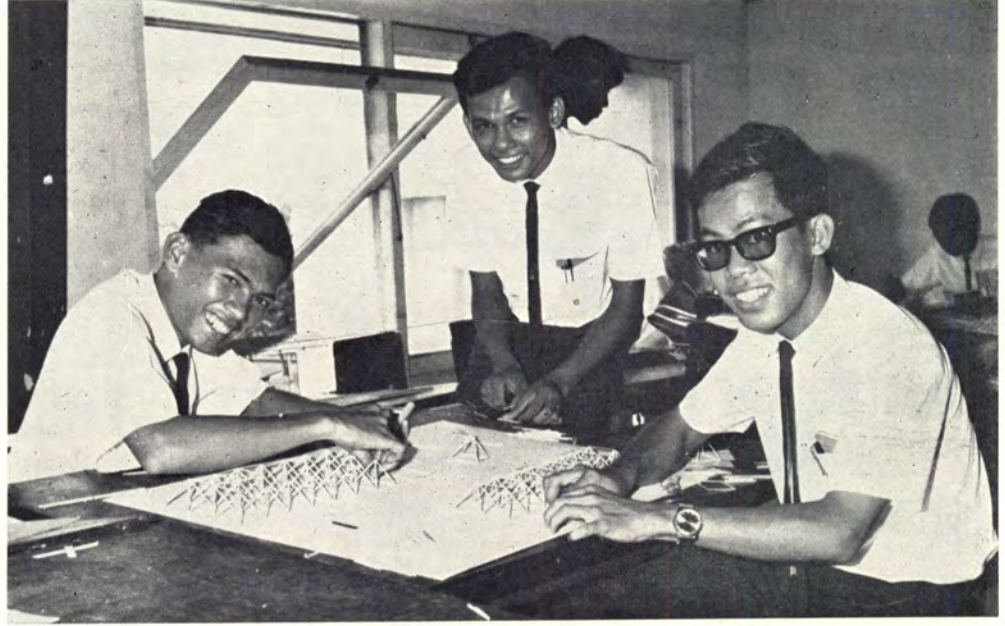
อัสนี ทักษนเรืองรอง

ราศรี พิพัฒนาไพบูรณ์

จันทนา ย่นตระกูล

สุพจน์ จิตสุทธิญาณ

พิชิต อัจบุตร

ทองแดง เพ็ชรวิภาค

สุดสวาสดี ศรีสถาปัตยกรรม

พลวัต บุรवास

พูนเพชร เทียนศิริ

เสวริมศักดิ์ บุนนาค

อรรถพร บุนนาค

สันติ ชขสมบัตย์

สีหนาท ลิมป์สวัสดิ์

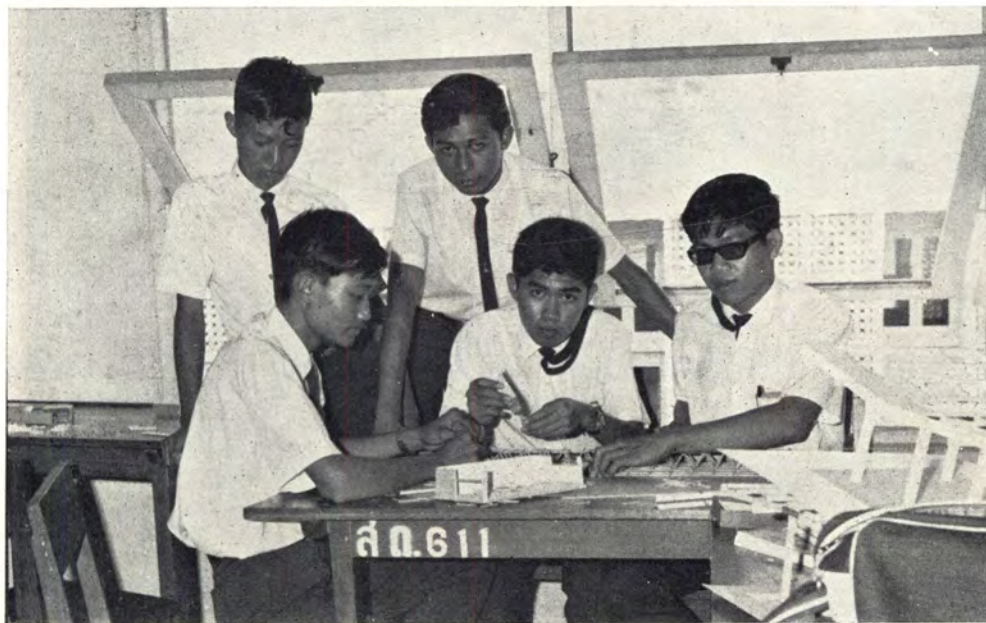
อภิชาติ ไชยณรงค์

ธงชัย พจนวรวงษ์

อารยะ ไชยสงวน

รัชวิทย์ ปอแก้ว

ดวงจันทร์ ห่านตระกูล

บัญชา สหเทวสุคนธ์

สมเกียรติ สุนทรไชย

ไชยา เกือบบุญเกิด

ไชยณรงค์ ผ่องแผ้ว

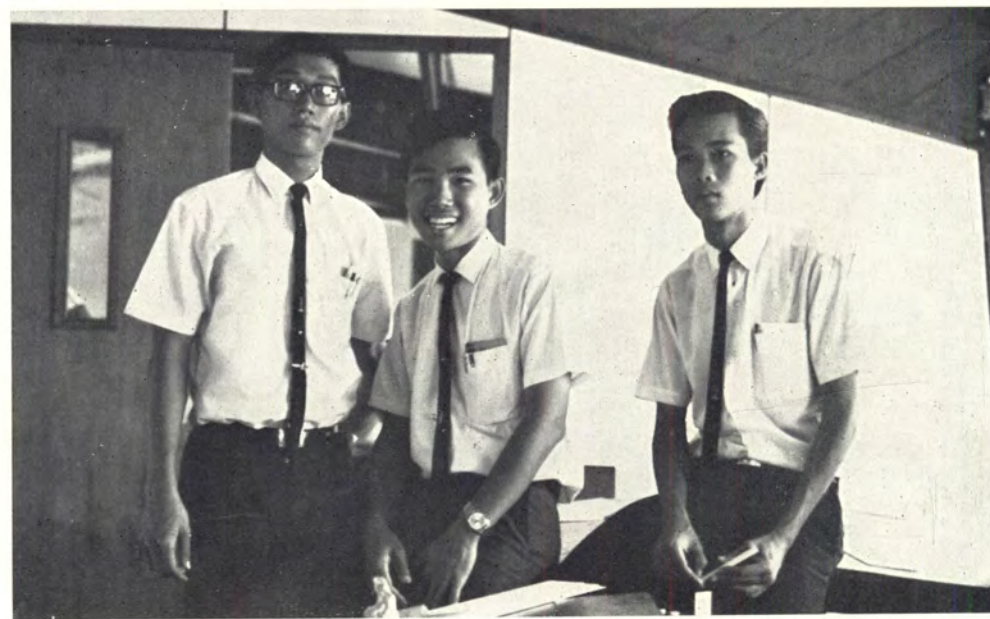
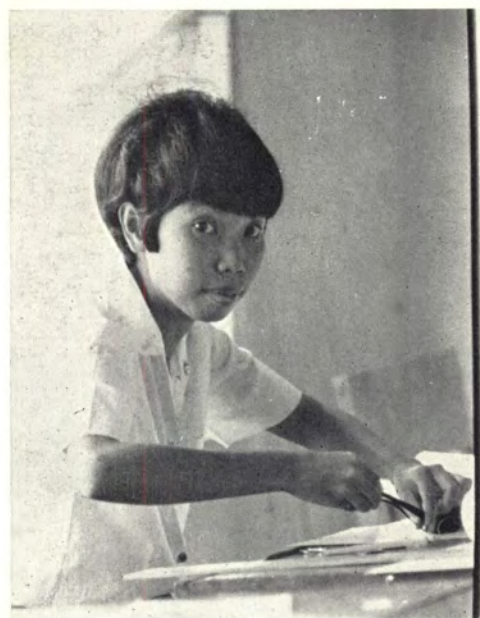
เกษม บุญสวน

สุวรรณี จารุपाल

ม.ร.ว. พัทธน์ รัชนี้ สุมิตร กุลยานนท์

ผจญเชิธร ชีรธราชร อนุชิต นิลศิริ บำรุง กองทรัพย์โต ธชินทร พิบูลนครินทร์

เจียรระไน โชติพงษ์

พีรศักดิ์ ปวีณะโชชิน

พิชช พันธ์ธมะบำรุง

สันติ สนิทพันธ์

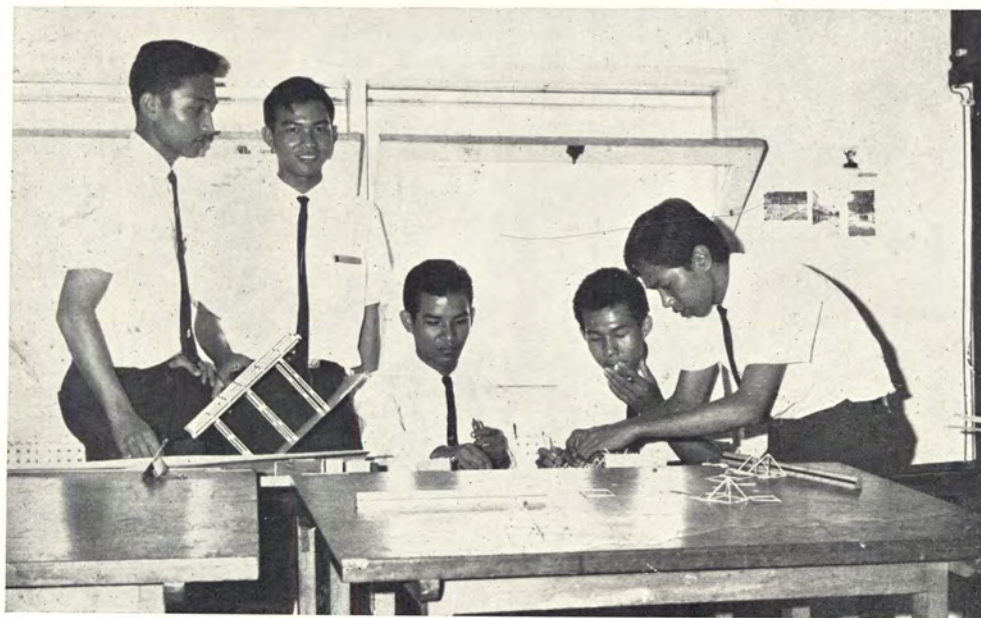
ชนิด สโมสร

สุรพงษ์ ณ สงขลา

สัมพันธ์ วนานุวัธ

ชาญวิทย์ สุขแจ่ม

เพ็ญศิริ กาญจนพันธ์

สุรพัฒน์ ธรรมสโรช

ม.ล. ชัยนิมิตร นวรัตน์

ม.ร.ว. ยอดเดา วัชนี

จิตติ ภิรมย์

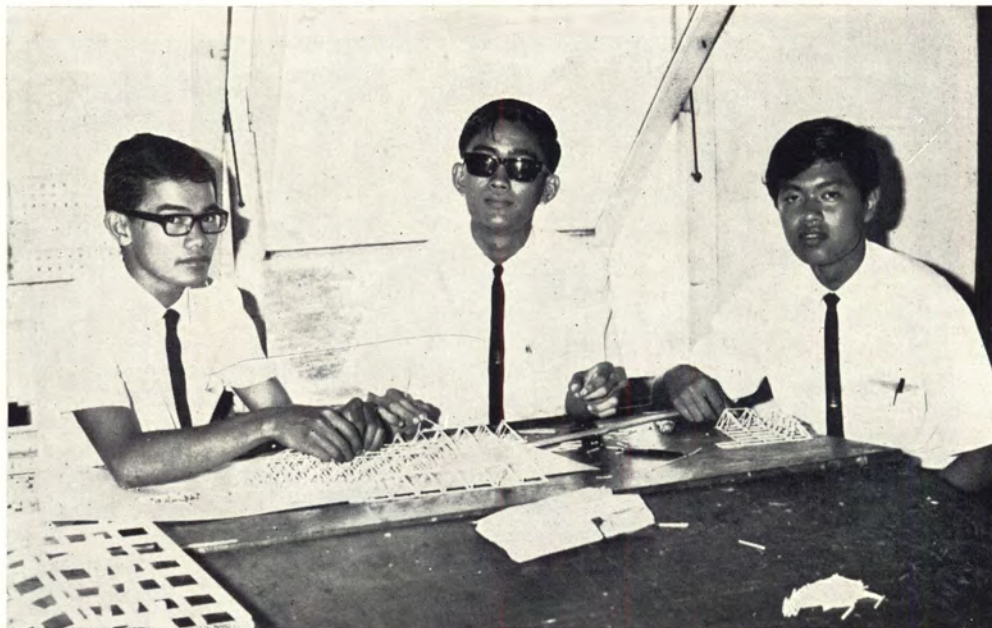
กำทอน ศาเกษม

อริยา รัตตะรังสี

วนิดา สุขธรรมย์

กฤษฎา โรจนกร

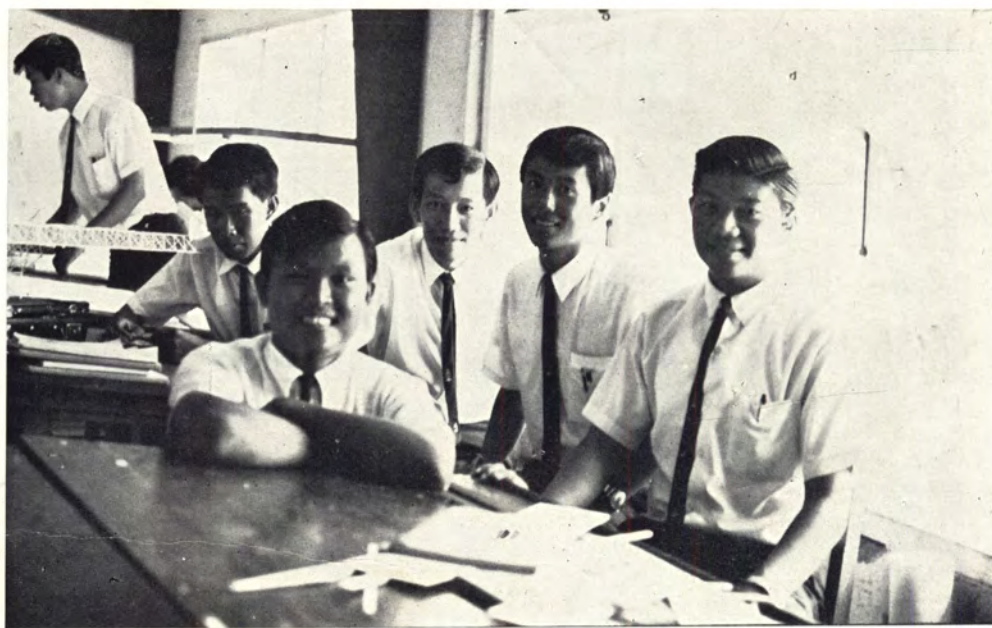
กำชัย ประภารัตน์

ประมวณ หุตะสิงห์

เอมอร ประภาศิริ

องอาจ สีนธุเสก

อรรคนิษฐ์ อินทรจิตร

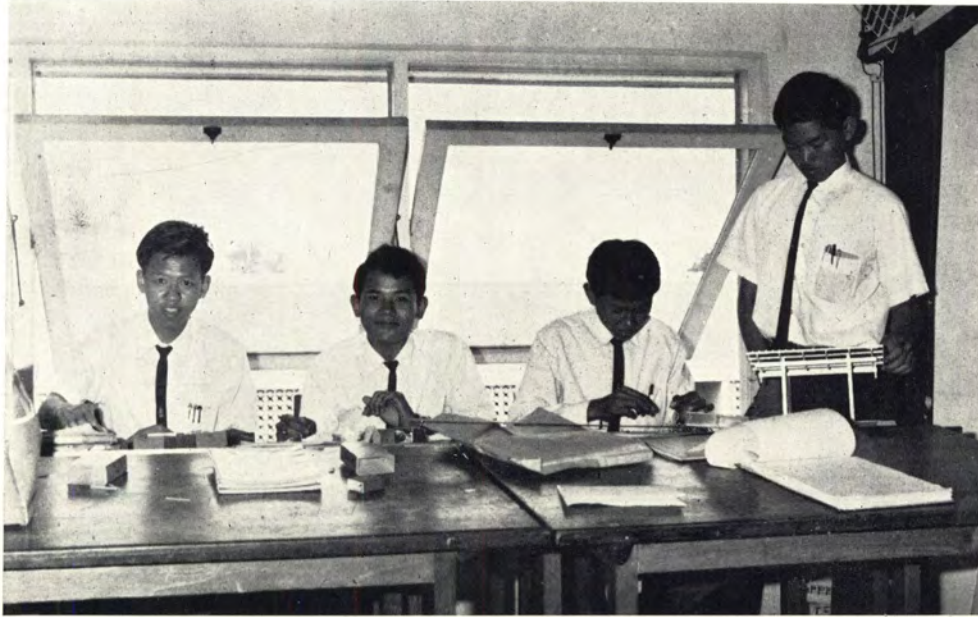
ธนานต์ บุญเสวฐ

จักรงค์ นิลประดับ

เลอศิลป์ บุทธสุวิชัยพันธุ์

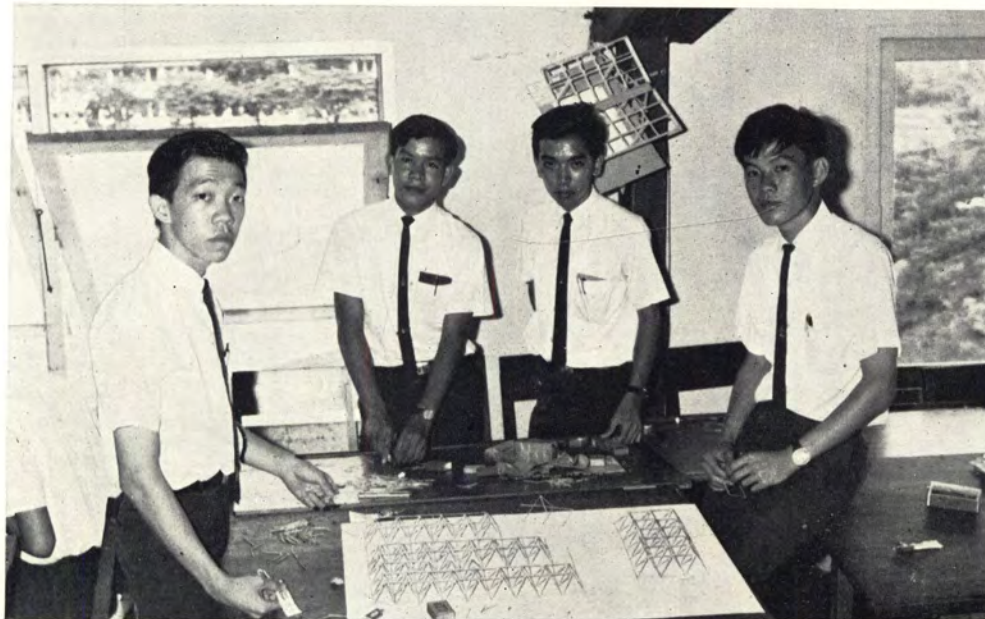
ชัยวัฒน์ เทพไพฑูริย์

ธรรมพล พริกบุญจันทร์

ธวัชชัย วสันตวิวงศ์

อุษา เจริญวงษ์

สุธา ลีลาธรรม

สมพงษ์ อรุณศิลป์

ทศพร สุทธิรินทร์

ปรีชา พันธาสู

หรรษา คำทอง

เลอสม อูร์สยะนันท์

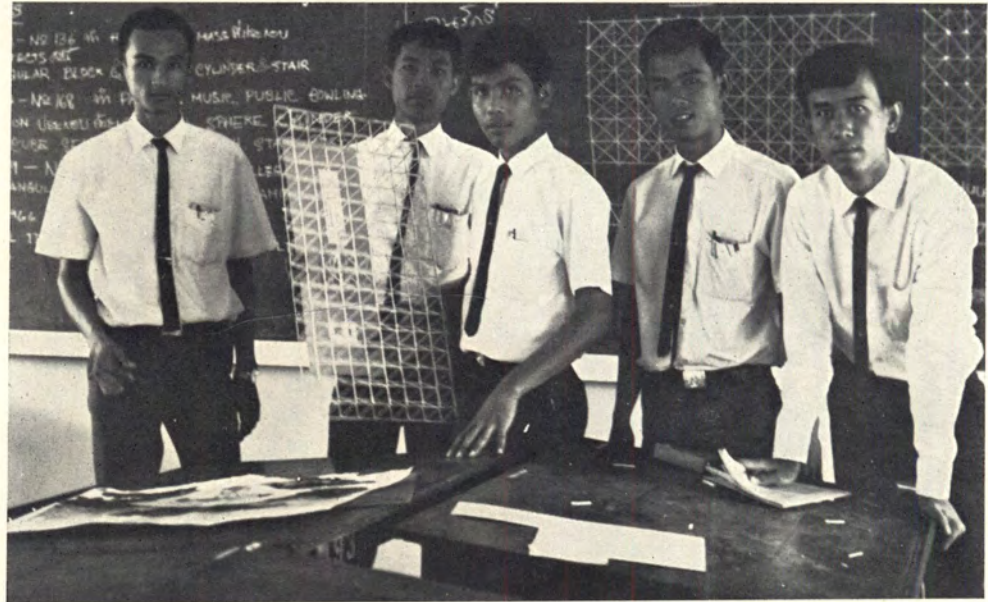
สมยศ บุณยเกียรติ

สกล แสงพันธ์

ดนัย วสุวัต

วราวุธ คงกะจันทร์

ประเสริฐ เสริมสุข

รจนา โรจนะสิริ

ประทีป อธิธเมจันทร์

อนุวัต อัสวโกคิน

บวรศักดิ์ กฤษฎาพงษ์

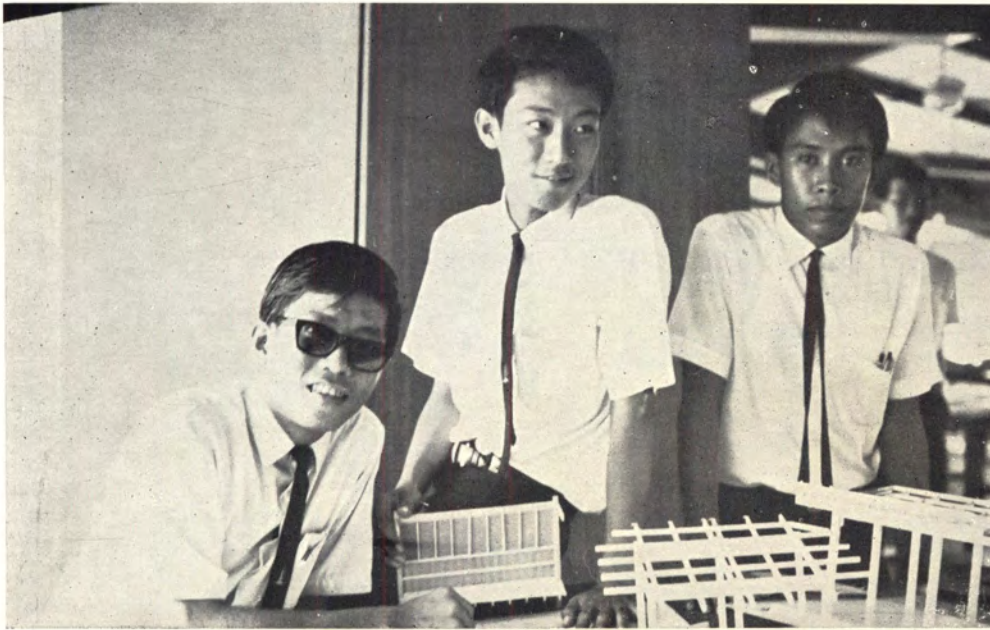
สมชาย สถาพรดำรงค์

พิเชษฐ ศุภกิจจานุสันต์

ธงชัย เลิศประสพสุข

นิธิ สถาปิตานนท์

เสาวนีย์ ตันศิริมงคล

วิเชียร แทนฟู

สัมพันธ์ รัตนจันทร์

พรพนม ราชปรีชา

วิสุทธ์ สัจกุล

สุรพล หุตะเสวณี

อิงอร กวรรณสุตว

อัญชลี จิระพันธ์

พิฑูร เลหาหะบูรณนนท์

พิสิฐ อรุณเสกกุล

จิระศักดิ์ ถิ่นสุธาโกชน์

จิราวีไล จิตลานนท์

วรางคณา สุวรรณกิติ

เยลโลว์แอนต์บราวน์ เฟรช'

กำชัย

ประการค์นั้

อายุไม่ปรากฏ สายตาสั้นมาแต่กำเนิด
จึงร่ำवादเขียนเป็นชีวิตจิตใจ ชอบการ
กีฬาเพราะไม่เคยเล่น รู้จักรองหัวหน้า
จึงทำให้ไม่รู้จักเบอร์รองเท้า ภูมิความรู้
มศ. ๕ จากอัสสัมชัญ สร้างหนังการ์ตูน
เป็นงานอดิเรก อุดมคติ "คิดก่อนพูด"
จึงอยากคบเพื่อนที่พูดก่อนคิดไว้สนทนา
ด้วย สนใจติดต่อได้แถวสาทร เวลา
ค่ำคืน

ขำญวิทย์หรือหน้อย

สุขแจ่ม

อายุ ๑๘ ปี เหล้าไม่ยัด บุหรี่ไม่สูบ
ชอบเสียงเพลงแต่ไม่ชอบร้องเพลง บัง-
ป่องเป็นกีฬาที่โปรด ยู่ว่าง ๆ ชอบ
ดูเรีอน จบ มศ. ๕ จากสวนกุหลาบ
อุดมคติ "ถ้าคนอื่นทำได้ เราก้ทำได้"
ไม่สนใจดาราทหญิงคนใดเลย อยากคบ
แต่มิตรเพศเดียวกันไว้เท่านั้น

สมชายหรือหนุ่ย

วัชรเนตร

อายุ ๑๘ ปี หนัก ๔๙—๕๔ กิโลกรัม
อก ๗๒ เซนติเมตร ชอบดูหนังอังกฤษ
ปนอเมริกันกับก๊วยเตี๋ยผัดไทย ไม่ชอบ
ร้องไห้ เล่นฟุตบอล แบดมินตัน
บิงปอง โบว์ลิ่ง ชอบดนตรีทุกประเภท
เต้นรำได้ ละครพอไหว จบแปดจาก
สาริตประสานมิตร อยากคบเพศตรง
ข้ามไว้ปรับทุกข์เวลาสอบตก

ไชยณรงค์หรือชัย

ต้องแก้ว

นับถือศาสนาพุทธ จึงชอบการช่วย
เหลือและเชื่อถือโชคกลาง เหล้าบุหรี่พอ
ประมาณ วันไหนคืนเดือนมีดมักสวม
เสื้อยัดเบอร์ ๓๔ เป็นหลานชายนายแนบ
จึงสนิทสนมกับแฟรงค์ ลอยด์ไรท์เป็น
อย่างดี ทำนายลายมือคนเป็นงานอดิเรก
เกิดที่นครศรีธรรมราช แต่มาจบแปด
ที่เตรียมอุดม อยากคบแต่เพื่อนเพศ

เดียวกันไว้ เพราะยึดถือคติ “ลูก
มากยากนาน ลูกน้อยพลอยร่ำคาญ”
ติดต่อกันได้ที่หมู่บ้านเศรษฐิกิจทุกเวลา

ม.ล. บัณฑิตมิตร หรือหน่อ นวรัตน์

อายุครบรอบครึ่ง ไม่เคยเป็นนอติवाद
เหล่าไม่ชอบ แต่บุตรีไม่เกียง ชอบ
เพลงคลาสสิกกับสายฝนยามเช้า กีฬา
ชอบรักกับกับตีกอล์ฟ ฐานะร่ำรวยและ
เป็นลูกโทน ความรู้ มศ. ๕ จาก
วชิราวุธ จะบินไปเที่ยวอเมริกาถ้ามี
เวลาว่าง อยากมีแฟนอยู่บิวซี มีข้อแม้
ว่าต้องเป็นเพศหญิงและใส่แว่น สนใจ
ติดต่อกันได้ที่ ๑๕ ตรอกนามบัญญัติ

พริศศักดิ์

ปวีณโยธิน

ไม่ชอบกีฬา ไม่เคยผิดหวังในชีวิต ไม่
เคยมีความรักกับหญิงใด ไม่เคยได้ตีใน
วิชาเอาท์ดอร์สเกทซ์ ไม่เคยกลับบ้าน
ก่อนอาทิตย์ตก ไม่เคยเป็นรองใคร
เพราะเป็นลูกคนโต ไม่เคยอ่านหนังสือ
เพลย์บอย เคยแต่ดอตแว่นอย่างเดียว
เท่านั้น จบแปดเตรียมอุดม ความ
สามารถพิเศษ เลี้ยงนก เลี้ยงปลา
เลี้ยงหมา จึงอยากคบมนุษย์ไว้เป็น
เพื่อนคลายสุขบ้าง ติดต่อกันได้ที่ ๕๕๘-๕๖๐
ทรงวาด

องอาจ หรือป๋วย สินธุเสก

อายุ ๑๘ ปี รักธรรมชาติ รักความ
ยุติธรรม จึงไม่ได้สังเกตว่าใครมองโต
ที่สุดในชั้น ชอบสีเขียว แต่ไม่ชอบ
เขมร เพราะเสียตายเขาพระวิหาร
นิสัยดี ชอบลบและขีดเขียนจิตรกรรม
บนผนังห้องน้ำ จบแปดจากอำนวยการศิลป์
รู้สึกรักรุ่นพี่พี่มาก รู้จักชุมชนมนิสิต
หญิงคนเดียวชื่อจิริภา อุดมคติ “ต้อง
เก่งกว่าพี่” เคยออกหักมาก่อน จึงอยาก
คบคนดีเป็นมหามิตร ติดต่อกันได้ที่ ๖๕๗
พระราม ๖

เพ็ญศิริหรือแดง กาญจนพันธ์

อายุไม่บ่งชัด ไม่ชอบเต้นรำ รำวง
ไม่เอาไหน ไม่เคยรับประทานกรวดหิน
ดินทราย ต่างจังหวัดไม่เคยไปไกลกว่า
ธนบุรี นิสัยเรียบร้อย พูดจริงทำจริง
ความรู้ มศ. ๕ จากสตรีวิทยา กีฬา
บาสเกตบอล ฟันดาบ หมากเก็บ
อยากคบเพื่อน เพศเดียวกัน ที่ทำกับข้าว
เก่งไว้เป็นที่ปรึกษาเวลาหิว สนใจติดต่อกัน
๒๖๕ เจริญนคร ธนบุรี

ชัยวัฒน์

เทพไพฑูรย์

ร่ำรวย แจ่มใส ผอมหยิก ตัวดำแต่
กำเนิด มีพื้น ๓๓ ซี่แต่ไม่เคยโหดร้าย

กับใคร เห็นเพศหญิงเป็นเพศที่น่าหุน
ถนอม น่ารักอ่อนหวานไปหมด เคารพ
เหมือนมารดา กีฬาไม่ค่อยเล่นหนัก
ชอบแต่ความรักถ่ายเดียว กำลังหัด
เต้นรำ จบแปดเตรียม อยากจะหา
เพื่อนหญิงไว้เป็นคู่ชีวิต สำเร็จแล้วไป
อยู่สงขลาด้วยกัน ติดต่อกันได้ที่ ๙/๑๐
สุทิสาร

สัมพันธ์

วนานุวัธ

อายุ ๑๙ ปีแล้วแต่ยังไม่มีความรัก ชอบ
เสียงเพลงบางประเภท ไม่เคยบวช ไม่
เคยเดินตามผู้หญิง ไม่เคยสนใจการ
เมือง รักเดียวใจเดียว การเรียนของ
หมูหมู กีฬาเล่นบ้างประปราย เคย
เป็นฮาล์ฟฟุตบอล ได้ประกาศเนียบัตร
มศ. ๕ สวนกุหลาบ ต้องการคบมิตร
เพศตรงข้ามชนิดที่จะไม่มารังควาน การ
เรียนไว้คู่ใจกัน ติดต่อกัน ๗๑ เทศบาล
สาย ๓ ธนบุรี

สัมพันธ์ หรือต้อง

รัตนจันทร์

เกิดปีชวดที่โคราช นิสัยชอบเที่ยวเตร่
หามรุ่งหามค่ำ ชอบสนับเงินเท่า ๆ กับ
เสียงเพลง รู้จักแฟรงค์ ลอยด์ไรท์เพียง
ผิวเผิน ไม่เคยกลัวใครนอกจากพ่อ
เกลียดการดูถูกคนบ้านนอกเข้ากระดูกดำ
จบแปดจากวชิราวุธ อุดมคติ “จงทำดี”

อยากมีเพื่อนเฟรนด์ไว้ช่วยกันคิดว่าจะเรียนสักกี่ปีดี จดหมายถึง ๕๐ ระนอง ๒ เป็นตอบทุกฉบับ

ประเสริฐ เสริมสุข

เกิดปีกุน จึงไม่คิดเอาดีทางกีฬา ไม่เคยออกหัดมาก่อน ไม่ชอบร้องเพลง แต่ชอบปีบี่ ๒ สวยดีทั้งนั้น ชอบกระต่ายเพราะน่ารักและอ่อย จบแปดจากเตรียม ยึดถือคติ "ทำดีกว่าแก้หรือว่าแย่ตามกัน" รู้ว่าธานีเป็นสถาปนิกเอกของไทย อยากคบมิตรต่างประเทศไว้เป็นคู่รัก เพราะอยากออกหัด ติดต่อดีที่ ๑๖๗/๒๕ ตรอกหลังวัดปทุมวนาราม

ประเทือง ครองภริณี

อายุ ๑๘ ปี เป็นลูกครึ่ง รูปร่างสมาร্থ สมเป็นแมน เป็นคนอ่านหนังสือง่าย มองโลกในแง่ดี รักความจริง เชี่ยวชาญในกีฬาบาสเกตบอลมาก่อน จบแปดเตรียม เห็นว่าอุเทนเรียนไม่เหมือนสถาปัตย์ เพราะที่นั่นนั่งกางเกงขาสั้น สู้บู้หรีพ่นควันได้ เวลาอยู่ในสตูดิโอ กลัวหลังคาพังทับแทบแย้ ต้องการคบมิตรเพศเดียวกันไว้ช่วยกันปกป้องพี่สาว

ธงชัย เลิศประสพสุข

เกิดปีจอ หนัก ๕๕ กิโลกรัม ไม่ชอบ

จับผู้หญิงเพราะเสียสุขภาพ ไม่เคยหนักใจเรื่องอะไรเลย ไม่กลัวหัวหน้า มีความรักประธานเชียร์เป็นพิเศษ ชอบเพลงสากล ไม่ชอบทูล ทองใจ จบแปด ร.ร.ร. อุดมคติ "ทำดีกว่าแก้" ไม่รู้แปลว่าอะไร อยากสละผมให้เพื่อนเพศเดียวกัน เพราะระยะนี้ไว้เล็บยาวมาก สนใจติดต่อดีที่ ๙๐ จุฬาซอย ๘

บัญชา สหเทวสุคนธ์

เกิด พ.ศ. ๒๔๙๒ สมักรเข้าเรียนคณะนี้เพราะเชื่อหมอดู เป็นชาวหนองแขมมาแต่เกิด จึงรู้จักประธานเชียร์เป็นอย่างดี สูง ๑๖๐ ผิวคล้า นัยน์ตาดำ ชอบว่ายน้ำ ดำน้ำ จึงร้องเพลงได้เกือบทุกเพลง ถือเอางานช่างไม่เป็นงานอดิเรก จบแปดจากเตรียม จึงยึดถือ "น้ำนิ่งไหลลึก" เป็นคติประจำใจ อยากรู้จักผู้หญิงอ่อนหวานสักคน จะรักเหมือนน้องสาว สนใจติดต่อดีที่ ๑๖๗/๒๕ ตรอกหลังวัดปทุมวนาราม

พรพนม หรือกระฉาบ ราชปรีชา

ส่วนสัด สามสิบ สามสิบเอ็ด สามสิบสอง สูงร้อยแปดสิบ หนักห้าสิบแปด มีฟันยื่นสองซี่ คนตรีไม่เป็น ว่ายน้ำไม่เป็น จับไม่เป็น มีพี่ช้อกระฉิบ ยังไม่มีแฟน ชอบรักบี้มากเพราะคิดว่าเป็นกีฬา

ประจำคณะ อ่านหนังสือของมนัส จรรย์รงค์เป็นประจำ จบแปดจากเตรียมอุดม แต่ไม่มีอุดมคติ ต้องการคู่ครองไว้ประดับร่างกาย เมื่อมีลูกจะให้ชื่อ "กระจอก" ติดต่อดีที่ ๑๙๙ ซอยสมประสงค์ ๔

สันติ หรือไก่ สนิทพันธ์

เกิดปีระกาเพราะอยากชื่อไก่ ตอกตะปูไม่เป็น เดินรำไม่เป็น ขับรถไม่เป็น ชันไม่เป็น หนักใจการปกครองมาก จึงยึดถือเอาบิลเลียดเป็นงานอดิเรก สมักรเข้าเรียนเพราะคิดว่าหางานง่าย จบแปดจากอานวยศิลป์ คิดว่าสง่า มยุระ เป็นสถาปนิกเอกของไทย เพราะสร้างลายหน้าบันวัดเลียบ ยึดถือคติ "จงพยายามเรียนให้สำเร็จ" อยากคบมิตรต่างประเทศที่ชื่อเล่นไม่เหมือนกัน ติดต่อดีที่ ๖ ถนนมหาราช

จิราวิไล หรือน้อย จิลลานนท์

เกิดปี ๒๔๙๑ มาจากสีม่วง เตรียมอุดม เป็นคนสวยน่ารักน่าบ่นดี เพราะเกิดที่โรงพยาบาลจุฬา มักน้อย ไม่เคยคิดเป็นนางเอกหนัง เล่นได้ทั้งบึงปองและเนตบอล แต่ไม่ชอบยิงปืน หวาดเสียวอุดมคติ "เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่" ไม่เคยขอเพลง คนตรีไม่เป็นสักอย่าง

เคยเล่นละครเป็นพระเอก อ่านหนังสือ เป็นงานอดิเรก ชอบผู้ชายสูงใหญ่หรือ เล็กสมตัว ติดต่อกัน ๔ สุขุมวิท ๕๖

สมเกียรติ หรือตอง สุนทรไพบ

อายุ ๑๗ ปี สูงร้อยเจ็ดสิบ หนักสี่สิบหก ไร่ผอมยาวปรกหน้า ไม่มีหนวด อยู่มา หลายจังหวัดแต่ยังเห็นว่าเป็น เล่น ละครก็ไม่ได้ ใจเย็นขณะนอนหลับ ชอบเพลงกระแทกกระทั้น เห็นว่าจิรา วิไลสวย แต่ไม่สนใจนัก สนใจแต่ มาหนีผัววรรณคนเดียว มาจากเตรียม สี่แดง อุดมคติ "ซื่อสัตย์" อยากคบ เพื่อนทุกเพศ ติดต่อกันที่ ๙/๗ ประชา- สงเคราะห์ สามเสนใน

พิชัย หรือเล็ก พันธุ์มะบัวรุ่ง

เกิดบึงจ้อ มาจากคริสเตียน ชอบนั่ง กางเกงของน้อง รสนิยมสูงพอประมาณ คัดกางเกงที่แมนแพชชั่น ชอบไลต์มิวสิก ไม่ชอบแจ๊ส วัชรธรรมชาติในบางครั้ง แต่หลงใหลเป็นประจำ ชอบยิ้มแย้ม และชอบคิด คิดมานานว่าไม่ข้างควาย คืออะไรกันแน่ คิดไม่ออก เลยไม่ชอบ สมยศ กีฬาลือเลือกแบดมินตัน อยากคบ เพื่อนไว้ช่วยเตือนความจำ ผู้ใดมีเมตตา จิตอยากอนุเคราะห์ ติดต่อกัน ๑๕๑ อาคาร สงเคราะห์ ทุ่งมหาเมฆ

พิสิฐ หรือตง อรุณสกุล

สูงร้อยหกสิบห้า ผิวขาว ผอมยาว หัว เรียบ ใช้หน้ามันตันใจ มาจากเตรียม อุดมสี่แสด และนครศรีธรรมราช ขับ รวดไม่เป็น แต่ชอบสูบบุหรี่ชาเล็มเป็นประจำ ไม่ชอบแพตบุท รู้จักที่สูงไม่ รู้จักที่ต่ำ รู้สึกอาภัพที่เกิดมาหน้าไม่ เหมือนดารากาพยนตร์ ผู้หญิงใน อุดมคติต้องเก่งทุกอย่าง ถึงจะเป็นหงส์ อยู่สูงนัก ก้าวหนักก็จะเอาบันไดบันช้ไปหา หงส์ตัวโตอยากสูบบุหรี่ชาเล็ม เชิญที่ ๑๗๘ วานิช ๑ สำเพ็ง

สมยศ บุญเกียรติ

เกิดบึงกุ่ม สูงร้อยเจ็ดสิบสาม เป็นคน ใจเร็วทันใจ จบ มศ. ๕ จากอำนวยการ ศิลป์ ชอบสีเหลืองและโรงแรมสยาม เวลาคิดอะไร ไม่ออก มักถามพาร์ทเนอร์ กีฬา รักวิ่งเล่นฟุตบอล วิ่งข้ามรั้วบ้าน เป็นประจำ สนุกสนมกับประธานเชียร์ ชื่อชัยวัฒน์เป็นอย่างดี อุดมคติ "ตามสบาย" มีรองเท้า ๓ คู่ วางเอาไว้ที่ บ้านเลขที่ ๑๐๒ ดุสิต

สุวรรณี หรือหน้อย จารุपाल

เกิดบึงหนุ แต่ชอบกินไก่ กีฬาขอลเล่น แต่บาสเกตบอล มาจากเตรียมสี่แสด จึงกลัวผีเป็นอันมาก หนักใจดีชายน์

พันด้วย เพราะปวดฟันบ่อย การเรียน การบ้านพอไหว จัดดอกไม้ ว่างก็ได้ แต่ร้องเพลงไม่ยกเป็น ชอบดนตรีทุก ประเภท และมีคติประจำใจว่า "ต้อง เป็นตัวของตัวเอง" ระวังอยากปลุก ดันรักสักก้อ ชายใครรูปร่างผอมติดต่อกัน ที่ ๔๕ ถนนเฟื่องนคร

ธานีทร หรืออดิ รอดฮวย

เป็นหนุ่มพ้อหล่อเหลา เกิดบึงจ้อตอน เข้าใจไม่ชอบเที่ยวกลางคืน ระวังที่รู้ ความสมยศกำลังฮิตเลยติดใจ รักความ อิสระ บางทีจะหนีบ้านไปอยู่วัด มีความรู้ท่วมหัว ตั้งเกรู้ว่าเป็นชื่อเรือ ออกจะไรแมนตึกนิต ๆ เพราะชอบฟัง เพลงผิตส์บีด ชอบสายฝนเพราะรักสี เขียวอ่อนเป็นชีวิตจิตใจ อุดมคติ "อด นอนกินน้ำ สุกกินหน้า" อยากคบสตรี สูงร้อยแปดสิบเท่ากันไว้เดินด้วย สนใจ ติดต่อกัน ๑๔๖ ราชวิถี ซอย ๒

อภิชาติ หรือตัง ไชยณรงค์

เกิดบึงกุ่ม อยู่สงขลา ออกจากอุเทน ถวายเพราะหวังก้าวหน้า ไม่พูดกับผู้ หญิงในห้อง เพราะกลัวเสียสมาธิที่จะ เรียนให้จบในห้าปี ยามว่างเตะตะกร้อ คิดว่าตนเอง เป็นคนดี เพราะบุตรี ไม่ชอบ ชอบดนตรีตามเพื่อน ถ้าได้ฟ้าสชั้น

จะฆ่าตัวตาย เป็นลูกคนโตจึงถือคติ
"ข้อสุดท้ายต่อหมู่คณะ" ไว้เสมอ เคียงวัน
เวลารับขนาดนี้ ที่ของเชื่อว่า ๘๕
สุขุมวิท ๒๑

ปรีชา พันธาสุ
อายุสิบแปด เป็นคนใจง่าย แต่รัก
ความสะอาด เคยอยู่สิงห์บุรีแล้วย้ายมา
อำเภวยศัลย์ ชอบยายซีและสี่ขาเป็น
พิเศษ พูดถึงเหล้าบุหรี่ปริหรี่เข้าหา
แต่ไม่เป็นสักอย่าง เกิดมายังไม่เคยเห็น
อกไก่ กระจวนกระจวยมาก ดนตรี
ก็หาไม่ขอเกี่ยว อุดมคติ "จงอยู่ด้วย
ความพอใจ" อยากมีคู่หมั้นสักคน เอา
ไว้แต่งงานให้เป็นฝั่งเป็นฝา สมักรได้ที่
๙๒ สุขุมวิท ๓๖

เลอศิลป์ ยุทธสุริยพันธุ์
เลือกเกิดที่สมุยเมื่อต้นปีจอ อาศัยพ่อรว
โชคช่วย เลยได้มาเรียนเตรียมสี่เสด
ชวานเป็นอาวูชที่ถนัด กีฬาชอบตีไ้
ชนควาย ชันมะพร้าวเป็นงานอดิเรก
ชอบเพลงเศร้า ๆ ของสุเทพ ฟังแล้ว
น้ำตาคลอ นิยมหนังตลกมากกว่าหนัง
ไทย เคยเชิดที่บ้านบ่อย ๆ ถือคติ
"ผู้รู้ดี เป็นผู้เจริญ" อดีตเคยถูกผู้หญิง
หักอก ยังไม่หายสนิท จึงอยากหาผู้

หญิงสักคนช่วยรักษา ติดต่อกัน ๒๐๐
ตรอกวัดทิบ บางกอกน้อย

กฤษณา หรือตั้ง โรจนกร
เกิดปีกุน ไปเรียนที่อังกฤษตั้งแต่อายุ
สิบสาม อยู่ ม. แปด เห็นอากาศราได้
มิสยูนิวิส รีบเผ่นกลับมาหาแฟน
กรุงเทพ ฯ ไม่เคยมีเดทแต่รู้ว่าผู้หญิง
อังกฤษเนื้อนุ่ม ก็พารักบี้ เคยเล่น
ตำแหน่งมิดเทอด อยากไว้หนวดเหมือน
คล้าก เกเบิ้ล รักธรรมชาติ ชอบเสียง
เพลง เกลียดการดูถูกเหยียดหยาม ถือ
คติ "เกิดมาต้องตาย" ผู้หญิงที่ต้องการ
ทราบเรื่องแข่งหมาที่อังกฤษ ติดต่อกัน
๔๔ เจริญมิตร เอกมัยได้ทุกเวลา

สุธา หรือถ้ง ลีลาธรรม
อายุ ๑๘ บ้านเดิมอยู่ตรัง แล้วย้ายมา
อยู่ ๑๕๕/๑ หลังโรงเรียนเพชรบุรี พี
นังแปดคน มากไป จบแปดอำเนว-
ศิลป์ เป็นคนเขยนิต ๆ เลยหาแฟน
ไม่ได้ สุดสวาสดีกับเลอสมนังอยู่แค่
เอื่อม แต่ไม่กล้ายุ่งด้วย เพราะถ้าสอบ
ตก ๒ ปีจะโดนทางบ้านตัดขาด สะสม
แสดมบ์เป็นงานอดิเรก เป็นโรคกลัวน้ำ
มาแต่เด็ก มีคติ "สิ่งที่ไม่แน่นอน คือ
สิ่งแน่นอน" จึงเป็นคนโลเล ไม่ค่อย
อยู่กับร่องกับรอย

ปราโมทย์ หรือยอย โทมัส
อายุ ๑๗ ยังมีพ่นน้ำนมเหลืออยู่ประปราย
ขนหยิกไปทั้งตัว ชอบกระโดดสูง แต่
ว่ายน้ไม่รู้จักเป็น เห็นคนเดินรำเป็น
อดไม่ได้ คิดจะเรียนห้าปีจบเพราะถือ
ว่ามีอดีมาก สเกทซ์ได้เอฟเป็นประจำ
ไม่ชอย่งกับชุมนุมมนิสิตหญิง ถ้ามีโอกาส
จะเล่นการเมืองตุ๊กที่ ะยะนี้ซ้อมพ่น
ดาบไปพลางก่อน กลางคืนนอนที่
๘/๒๖ สุขุมวิท ๖๖ ก็สุขสบายที่อยู่

เลอสม หรือยุ้ย อรุณธนะนันท์
เกิดปีจตุ ตอนเด็กจึงอ่านไม่แพ้ใคร
หนีจากโรงเรียนสายน้ำผึ้ง มาสมัครเข้า
อันดับหนึ่ง ชอบเอาหนังสือการ์ตูนข้อมือ
เพราะคิดว่าจะทำให้สเกทซ์ดีขึ้น เป็น
คนนอนนุ่มด้อมคนจนไม่รู้จักไอดี เลียง
สุนัข ๒ ตัวเป็นกระเทยทั้งคู่ ชอบสี่
เขี้ยวกับสมยศ ละครกับเดินรำไม่หนัก
ใจ ยึดถือคติ "กินเพื่ออยู่" เข้า ๆ
นั่งรดสีน้ำตาลจาก ๖๖ หลังโรงเรียน
เพชรบุรีมาคณะทุกวัน

สุดสวาสดี หรืออด ศรีสถาบัคย์
อายุ ๑๘ อยู่บ้านเลขที่ ๓๕๖/๔ สีพระยา
เพิ่งเปลี่ยนนามสกุลตอนสอบเข้าได้ เดิม
เรียน เป็นเพื่อน อากาศราที่ ศึกษา วิทยา
แล้วย้ายมาเขมะ เกลียดผู้ชายสูบบุหรี่

ทีละสองมวน พลิ๊ก ชอบสูนซ์พอ ๆ กับเสียงเพลง มอร์ของแอนดี้ประทับใจมาก อยากรู้จักอีกหน ชอบบิคผ้าเช็ดหน้าเวลาตื่นตื่น เต้นรำสบายมาก เพราะไปเที่ยววาร์กับพี่หลายหน ยึดถือคติ “ไม่ควรเป็นกุหลาบที่ปราศจากหนาม”

บำรุง หรืออุ๊ กงทรีพีโยโต

อายุสิบเจ็ด นับถืออิสลามแต่ไม่เคยไปเมกกะ ยึดถือสุราเป็นเครื่องประโลมใจ ชอบดูทีวีมากที่สุด เพราะไม่เห็นเป็นสาระ รู้สึกรักประธานเขียร์กว่าใคร ๆ ผู้หญิงด้านหน้าตาพอใช้ได้รูปร่างดีเป็นนักรักทุกคน จบแปดจากวัดบวร ยึดถือคติ “ศึกษาดี มีศีลธรรม ทำดีแล้ว” วิชาที่เรียนหนักใจไปเสียทุกอย่าง บ้านอยู่ ๑๑๑ ถนนพระสุเมรุ ไม่ขอย้ายไปไหนอื่น

พรรษา หรือหวาน คำทอง

อายุ ๑๘ สายตาสั้นพอประมาณ สอบบมศ. ๕ ได้กว่า ๗๐ เปอร์เซนต์จากเตรียมสี่เขียว พ่อแม่รักตั้งแก้วตาเพราะเป็นลูกคนเดียว เกลียดสัตว์เลี้ยงคลานจวนชนลุด งานครัวคล่องแคล่ว แต่ไม่หนักใจการปกครองแต่อย่างใด กีฬา

เลือกเนตบอลเพราะชอบสะสมตัวรอดเมิ้ลอยู่แล้ว คิด “ความพยายามเป็นบ่อเกิดความสำเร็จ” นักรดเมิ้ลจาก ๓๖๓ หมู่ ๓ ถนนท้ายบ้าน ปากน้ำ มาเรียน เสียเวลาชั่วโมงครึ่ง เจ็บใจมาก

ผจญเอียร ธีรธราธร

อายุยี่สิบพอดี ชอบแบดมินตัน ชอบบิงปอง ชอบเพลงเย็น ๆ ชอบหนังสือสับสน ชอบถ่ายรูปร้านธนาคาร ชอบใช้เล็บแกะฟัน ชอบผู้หญิงสวยเรียบ ๆ ชอบทำงานสวนลุม ๆ ชอบจอนนี่แมสทิส มองดูโลกทุกวันนี้ช่างดงามไปหมด อิงอรเอย อัญชลีเอษา กะจะบวชที่วัดไตรมิตร เพราะจบมาจากที่นั่น มีคติเหมือนกัน “หัวแพะดีกว่าหัวแกะ” ใครอยากรู้ว่ามีความหมายอย่างไร ตามไปที่ ๒๗๗ อิศรานุกาพเยาวราช

ม.ร.ว. ยอดเดา รัตน์

คุณชายอายุยี่สิบ เป็นคนรูปร่างผอม บางสะอิดสะเอ้ง ผิวเหลืองพอประมาณ สมเป็นเชื้อพระวงศ์ มีเสน่ห์ในตัวเอง ไม่ปะปนกับใคร ชอบเล่นกลองกับกีตาร์พร้อม ๆ กัน ยึดเอาดนตรีกับหนังสือเป็นงานอดิเรก เคยอยู่บุญชีมา

ก่อนจึงไม่หนักใจการปกครองนัก กลับชอบนั่งตลกเป็นบ้าเป็นหลัง สุขภาพไม่ค่อยสมบูรณ์จึงยึดถือคติ “ร้อยปี กินง่าย ชี้ง่าย สบายดี” อยากรู้จักเพื่อนผู้หญิงที่บ้า ๆ บอ ๆ เหมือนกันไว้ คิดต่อ ๑๐๑ วิสุทธิกษัตริย์ เพราะบ้านอยู่ที่นั่น

เสาวณีย์ ดันศิริคงคล

อีกสองปีจะอายุครบยี่สิบ เล่นบิงปองที่เตรียมอุดมสี่แดงมาก่อน เป็นคนร่าเริงแจ่มใสอยู่เป็นนิจ เกรงใจรุ่นพี่ทุกคน จึงไม่ค่อยอยากถามได้ คิดจะเรียน ๕ ปี ถ้าไม่สำเร็จก็ขอลาไปอยู่ที่อื่น เห็นว่าชุมนุมนิสิตหญิงสวย แต่ไม่รู้จักหัวหน้า นิสิต มีความอดทนประจำใจ แต่ถ้าโกรธมาก ๆ มักไปกระโดดน้ำ อยู่ที่ ๑๔๘/๕ ซอยเก่งเหลือง ถนนนางลิ้นจี่ มักหนีทางบ้านไปจับปลุมที่หาดยาวเป็นประจำ

สันติ รัชสมบัติ

เกิดปีกุน ผิวคล้ำเพราะอุบัติเหตุตกบันไดตอนเด็ก เล่นฟุตบอลเป็นปีกขวาของเตรียมอุดมสี่เขียว เคยเป็นกรรมการกีฬาสามก่อน จึงต้องใช้สายนาฬิกาสวิสเรื่อยมา ดนตรี กำลังหัดกีตาร์ เพราะ

กลัวจะน้อยหน้าเพื่อนฝูง สะสมแสบบี
กับอ่านสยามรัฐเป็นงานอดิเรก เรื่อง
จันดราสภาพมาก หนักใจวิชาสเกทซ์
เป็นอย่างยิ่ง แต่ยังมีคติ "คนเดียวดีกว่า
คนสูง" อยู่ดี ยอมรับว่าแต่ก่อนเป็นคน
เหลว เดียวนี้เป็นคนใหม่แล้ว เลยย้าย
บ้านไปอยู่ ๕๙/๒ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

พิฑูร หรือใจ เลาหะบุรณนที
อายุยี่สิบจากอัสสัมชัญ อยู่ที่ ๕๔ ซอย
ประตู ข้างบ้านไม่มีทหารเรือ จึงพูด
กว้างดังได้โดยไม่ต้องเกรงใจใคร กิน
เหล้าและจับผู้หญิงไม่เลือก เคยเลี้ยง
หมาตอนอยู่กับย่า กีฬาเล่นฟุตบอลกับ
วาดเขียน เป็นคนสังคมเก่งมาแต่ยัง
แบเบาะ ตอนนี้อายก็มีแฟนสักคนที่พอ
เข้ากันได้ จะรักไปจนวันตาย อุทิศคติ
"ถึงยุคก็รักเธอ"

นิธิ หรือเตี้ย สดาบีตานนท์
อายุสิบเก้าเมื่อเดือนก่อน เคยลงแข่ง
รักบี้ให้วชิราวุธ เป็นปีก ฟุตบอลก็พอ
ไหว ไปว่ายน้ำที่หัวหินทุกปี ชอบ
โพล์ซอกแต่ไม่รู้จักเพลงเหย่ย เป็นคน
มีเสน่ห์ สำหรับเพศตรงข้าม เป็น พิเศษ
ชอบดูทนายที่คณะ เพราะรุ่นพี่อบอุ่นดี
คิดจะเรียนให้จบ ถ้าไม่แต่งงาน เสียก่อน

อยากคบเพื่อนเพศเดียวกันไว้ จะได้บวช
พร้อม ๆ กัน ติดต่อกันที่ ๕๔ ซอยเจริญ
มิตร เอกมัย

อรรคนิษฐ หรือตุ้ย อินทรจิตร
เกิดปี ๒๔๙๒ จบแปดจากสามเสน
สอบเข้าได้โดยบังเอิญ จึงรู้สึกดีใจมาก
กีฬาเลือกแบดมินตัน เพราะเห็นว่าไม่
เกี่ยวกับการคุมกำเนิด ไม่เคยเป็นเบา
หวานแต่ก็ฟังเพลงสากลทุกประเภท ร้อง
เพลงไม่เอาถ่าน ภาษาอังกฤษกระหือ
กระแท่นมาก คิดจะสอบพลเรือนพี่เท่าที่
จะทำได้ อุทิศคติ "ถ้าคนคิดไม่ได้
ใครจะทำได้" บ้านอยู่ ๘๖/๑ ราชวิถี
จบแล้วจะไปเป็นผู้รับเหมา

อรรณพร หรืออ้อค บุนนาค
อายุ ๑๘ ปี เป็นหนุ่มโสด หน้าตา
หล่อเหลาเอการ มีเสน่ห์จนเกือบขึ้น
สนิม จึงจับผู้หญิงไว้หลายคนแล้วทั้ง
หมด ถือว่า การเรียนคือการเสียโชค
แต่ฟันดาบไม่ชอบเสีย จบแปดจาก
เตรียม ดนตรีเล่นกลองกับกีตาร์พ้อออก
โรงได้ บ้านอยู่ ๕๖ ซอยศรีสวัสดิ์ ถนน
ปฏิบัติจึงอยาก มีรถสปอร์ตขี่มาเรียนสัก
คัน ชอบวิเศษพอ ๆ กับแพทย์ บีหน้า
จึงตั้งใจจะสอบเข้าวิศวกรรมแพทย์ ไม่

เคยคิดมีลูกจึงอยากจะเป็นหมัน ให้รู้แล้ว
รู้รอดไป

สมพงศ์ อรุณศิลป์
เกิดปีเก้าศูนย์ที่อุบล แล้วหนีพ่อมาเรียน
ที่อานวยศิลป์ เป้าแค้นไม่ได้ แอ้วก็
ไม่เป็น เอาแต่ทำบ๊องไปอย่างเดียว
แต่ไม่เคยขึ้นสักที กีฬาเลือกสบ้าแล้ว
ประยุกต์มาเป็นบาสเกตบอล เป็นคน
สงบเสียงมแจ่มตัวพอประมาณ ชอบ
การช่วยเหลือเล็ก ๆ น้อย ๆ เพราะยึด
ถือคติ "ให้เฟินหลายหมัดโต" หนัก
ใจภาษาอังกฤษจนไม่เป็นอันกินอันนอน
จบแล้วจะไปทำโรงสีที่บ้าน ตอนนี้อยู่
พักอยู่หอพักประชาวัลย์ ๗๖ ซอยจุลดิษฐ์
เพชรบุรี ไปพลางก่อน

ประทีป อิทธิเมฆินทร์
อายุยี่สิบบริบูรณ์เมื่อไม่กี่วันมานี้เอง เป็น
คนอารมณ์เย็น คุ้มดีคุ้มร้าย เพราะ
เล่นฟุตบอลทั้งในชายและในชวา ชอบ
การเมืองหัวปักหัวปำ สนใจข่าวเวียต-
นามเป็นพิเศษ สู้บพูนี่ไม่เคยซื้อ ส่วน
เหล้าไม่แยะแสร เล่นดนตรีได้รูปร่างลาปลา
แต่เดินร่าช้าช้าอดนัดมาก จบแปด
กรุงเทพคริสเตียน เพราะที่บ้านเป็น
โรงเรียน ยึดถือคติ "ตายเสียดีกว่าอยู่

อย่างไร้ศักดิ์ศรี” จึงต้องประกันชีวิต
ไว้สูง อยากรมีเพื่อนมาก ๆ เพราะชอบ
สังคม ติดต่อกันที่ ๑๐/๑๕ ประชาชนผู้
สาย ๑ บางโพ

จิตติ หรืออ้อบ ภิรมย์

เกิดแปดเก้า มาจากอำเภอยศศิลป์ เรียน
เก่งมากมายและชอบเรียนมาก ตั้งใจ
เรียนแค่แปดปี จึงอยากมีแฟน เสียตั้งแต่
ปีนี้ ขาดค่าไม่สำคัญ ถ้ารวยเป็นใช้
ได้ ก็พาเลิกรักบี้ เคยบวชเรียนมา
แล้วแต่ไม่เคยทำอะไร เป็นเรื่องเป็นราว
เป็นคนสุภาพ ทะเลาะดั่งดั่ง จึงยึดถือ
คติ “เดินสายกลาง” อยู่เสมอ อนาคต
ตั้งใจจะเป็นคนบดตีสองคณะ หึงรววย
คนโตสนใจติดต่อกัน ๑๘๓ สุขุมวิท ๔

วิเชียร แทนฟู

เกิดปีระกาทอนโพธิ์เพลิง ย้ายจาก
สุราษฎร์มาอยู่ ๗๑๒/๔๑ ตรอกวัด
เทพกร บางกอกน้อย ได้หลายปี ติดกัแล้ว
สนใจการบินมากจึงเลือกเล่นฟุตบอลเป็น
บีก อยู่ว่าง ๆ ชอบดูไวโอลินเป็น
ประจำ เป็นคนเจ้าชู้พอกหมปากหอม
คอ จบแปดจากสุวรรณารามแล้วมา
สมัครเข้าอันดับหนึ่ง สุราษฎร์หกลสิบ

หนักสี่สิบเจ็ด จึงอยากหาผู้หญิงตัวเล็กๆ
ไว้เป็นคู่ครอง ยึดถืออุดมคติ “รักดีจุด
เทียนจุดรูป ไหว้รูปอย่างงามมา”

เอมอร หรือหญิง ประภาศิริ

เกิดเก้าหนึ่ง จึงบ้ำจ้เป็นบางโอกาส
มาจากราชนิ เพราะเป็นพี่คนโต ชอบ
ภาพยนตร์คลกท่องคัตท่องแข็ง เกลียด
เสียงตัวเองไม่มีอะไรเปรียบ ที่บ้าน
เลี้ยงสุนัข ชื่อห่วยชื่อ เพราะแม่มัน
ไม่ตี ก็พาเล่นได้รอบตัวแต่การครวไม่
เป็นรส บ้านอยู่ ๓๐๙ ซอยตากสิน
สนิทกับอิงอรเพราะชื่อคล้ายกัน เรียก
ผิดเรียกถูก ยึดถือคติ “ตายแล้วเกิด”
จึงไม่สนใจทำความดีเท่าไรนัก ชาติ
หน้าไม่ขอเกิดเป็นกระเทยแน่นอน

กำทอน หรือแจ้ว สุขเกษม

อายุสี่สิบเอ็ด บ้านอยู่ ๒๒ ข. ถนน
สาย ๔ ค. สามเสนนอก บางกะปิ มา
จากเตรียมสี่แสด แต่ไม่เคยเป็นกรรมการ
นับถือศาสนาพุทธอย่างแน่นแฟ้น ก็พา
หลงไหลฟุตบอลใจหัวไม่ขึ้น เหล้าบุหรี
ของธรรมดาไม่น่าเกลียด ออกจะเป็น
คนรื้อร้อนอย่างเรื่อยเฉื่อย จึงยึดถือ
ความรู้เรียนเลขกันหมด” เป็นคติ

ประจำใจ อนาคตคิดว่าจะแต่งงานอายุ
๓๐ แล้วมีลูกให้ครบทีมฟุตบอล

วนิดา หรือนิต สุบรรณย์

อายุสิบแปด บ้านเดิมที่นครศรีธรรม-
ราชหลังคาร้ว เลยหนีมาอยู่ ๔๔๗/๒๖
ราชปรารภ สมัครเข้าเรียนเพราะจะได้
กลับไปออกหลังคาที่บ้าน ทำกับข้าวได้
ล้างจานได้ เล่นตีเพลงซักได้ ฟัน
ดาบได้ จึงเอาตัวไม่ค่อยรอด มาจาก
อัมพรไพศาล จึงเห็นว่าท้องฟ้านี้ใหญ่
โตนัก เห็นตึกแกแล้วหดหู่ใจมาก ไม่
นึกอยากกินเลยจริงๆ เป็นคนช่าง
พยายาม เพราะคิดว่าจะนำไปสู่ความ
สำเร็จ

ม.ร.ว. พิศพัฒนา หรือแล้ว รัชนิ

คุณหญิงอายุสิบเก้า มาจากเตรียมสี่แสด
แล้ว อาศัยยัดเงิน จึงได้ เป็นรอง หัวหน้า
มีพื้นที่ ๓๐ ซี่เป็นพื้นที่ทั้งนั้น เคยสูบ
บุหรีก็ยังมีงั้น ๆ เคยคิดจะไปประกวด
นางงามโลกเพราะอดสำหัดด้วยน้ำป้อม
แม่มาตั้งแต่เด็ก คลั่งไคล้สีน้ำตาลมาก
ก็พาเคยลงแข่ง บาสเกตบอล แต่แพ้ หลุด
ลุ่ย เลยหันมาเอาดีทางเน็ตบอลและ
เต้นรำ บ้านอยู่ ๓๖/๑ ซอยงามดูพลี
ยึดถือคติ “แปร่งพังก่อนยิ้มทุกครั้ง”

วีระชัย**ธิตินรินทร์**

เกิดมีเก้าสอที่เชียงราย แต่โผล่มาจบแปดที่อำนวยการศิลป์ หนักใจแม่ทเฮล์มกว่าอย่างอื่น เล่นวอลเลย์บอล ฟุตบอล ฟันดาบ แต่ไม่คิดซ้อมรักบี้ ชอบยิงนก ตกปลาเวลาบ่าย เป็นคนรูปร่างสูง ใจเย็นแต่มีทะเลาะดุดัน ชอบหนังตลกกลอนดนตรี กินเหล้าเมามายหัวร่าหน้า ยึดถือคติ "ห้ามนั่งหน้าคิ" อยากมีแฟนสักคน ตัวโต ๆ และสวยไปหมดทุกอย่าง คิดต่อ ๕๕๐/m ครอบคั้นไทรเจริญนคร

สุรพงษ์**ณ สงขลา**

เกิดมีแปดแปดจึงแก่แดดพอใช้ สายตาสั้นมา ๓ ปี แก้อย่างไรก็ไม่ดีขึ้น หนักใจการวางตัวในคณะเพราะไม่รู้ว่าจะวางไว้ตรงไหน งบประมาณ ไฟฟ้าถนัดมากเพราะเป็นมาตั้งแต่อยู่เทศิรินทร์ เวลาคุยกับเพื่อนผู้หญิงมักอายม้วนตัว ชอบแต่ อ่าน หนังสือ ของ ดอกไม้สด ยามเช้า สุรายาองไม่ขอตะะ บัจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๑๑๑ ซอยมิตรอนันต์ ราชวัดเป็นคนโง่จึงยึดถือคติ "ทำดีกว่าพูด"

อุษา หรือแบ่น**เจริญวงศ์**

อายุสิบแปดหย่อน ๆ เป็นคนโกรธง่าย

หายช้า จึงตั้งชื่อหมาที่บ้านว่า คอल्ली จบแปดจากเบญจมาศราชาลัย แล้วเลือกเข้าคณะนี้โดยการจับฉลาก ไม่มีแววเป็นนักกีฬาเพราะกลัวผีมาก เคยตั้งใจไว้แต่คิดว่าจะไม่เป็นคาราหนิง มีความประทับใจในสยามโอเต็ลอย่างตูดตีม ยึดถือเอาความพยายามเป็นที่ตั้ง ชอบสีเขียว จึงไม่คิดเป็น คอมมิวนิสต์เด็ดขาด ว่าง ๆ นอนฟังเพลงทูล ทองใจที่บ้านเลขที่ ๑๖๙ ถนนพายัพทุกวัน

พิเชษฐ**ศุภกิจจานุสันต์**

เกิดมีชวด จึงเป็นคนชอบรักสนุกและค่อนข้างวิกลจริต เล่นบาสเกตบอลเป็นมาก่อนจากสมาคมโรงเรียนราษฎร์ จึงไม่คิดเล่นกีฬาอย่างอื่น กำลังหัดตัดผมอยู่ที่ ๕๒๙ พลับพลาชัย จะยึดเป็นอาชีพ ถ้าเรียนไม่สำเร็จ คนตรีไม่ขอลเล่นเพราะสายตาสั้นไม่เท่ากัน ดูภาพยนตร์ทั้งไทยและเทศเป็นงานอดิเรก ยึดถือคติ เบทเทอร์เลทแชนเนฟเวอร์ จึงคิดว่าถ้ามีแฟนตอนนี้ ยังดีกว่าไม่มีเสียเลย

ธวัชชัย**วสันตวิวงศ์**

เป็นคนรักพี่รักน้องและออกจะโรแมนติก ไม่เลือกกาลเทศะ รักผู้หญิงวิทยาศาสตร์มากที่สุดในโลก มีตะคิวเป็นโรคเรื้อรัง

ประจำตัวมาตั้งแต่เด็ก วันไหนไม่ได้เดินว่าจะออกแตกตาย การปกครองที่คณะเป็นระเบียบดี จบจากเตรียมอุดมสีแดง จึงคล่องงาน ช่างไม้และไฟฟ้าดนตรี ชอบเพลงช้า ๆ เย็น ๆ เพราะเป็นคนขี้ร้อน ยึดถือคติ "เมื่อฉันทยังมีลมหายใจอยู่ ฉันทก็ยังมีความหวัง"

อัญชลี หรือหนู**จิระพันธ์**

เกิดวันพุธมีเก้าสอที่สงขลา เป็นคนแคระ แต่นิสัยดี โกรธง่ายหายเร็ว ไม่ขี้นั่น จบแปดจากเซมะ จึงเห็นว่าวาดเขียนเป็นเรื่องชีวิตสรว้อย ชอบเป่าเมโลดิก้าตอนจิตใจฟุ้งสร้าน มีมติ "ขี้มั่ว" จึงเป็นโรคเหงือกแห้งอยู่ไม่สร้าง ชอบผู้ชายไม่สูงนัก เพราะคุยกันได้สะดวกดี สนใจคิดต่อ ๑๖๔ ซอยองครักษ์ บางกระบือ

ราตี**พัฒนาไพบูรณ์**

เป็นคนขี้อายขี้หน้าร้ายแรง แต่ก็แจ่มใส ร่าเริงเหมือนนกน้อย จบแปดจากเตรียมสีเหลือง รู้สึกตื่นเต้นมาก รักสีเขียวเหมือนลูกในไส้ กีฬาเล่นบาสเกตบอล เหนื่อยแทบแย่ เครื่องขยายเสียงเป็นเครื่องใช้ ประจำตัวที่ขาดไม่ได้ บ้านอยู่ท่าช้างปากน้ำ เกลียคใต้เดือน

กึ่งถือเป็นที่สุด ชาตินี้ขอถือคติ "เรียน
ไม่ตี โทษบีโทษกลอง"

วรางคณา หรือจุก สุวรรณกิตติ
บ้านอยู่ ๑๓๓๒ สุขุมวิท ๕๐ มาจาก
วิทยา เพราะเป็นโรค ความดัน โลหิตต่ำ
เป็นคนมือไวใจเร็ว จึงคิดจะจบภายใน
๕ ปี ชอบหนังสือตีป่นโลที่มีวลิต
ถ้าให้ดู หนังสือจะร้องไห้ น้ำมูก น้ำตา
ไหล การบ้านการเรือนไม่สู้ใคร กีฬา
หม้อห้อม แต่แอบไปยิงปืนงานวัดบ่อยๆ
ปัจจุบันยึดถืออรรถ พระธรรมเป็นเครื่องค้ำ
จุนโรค

อัสนี หัตถ์นเรศวร
เป็นคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทุนหันพลัน
แล่น จบแปดจาก ร.ร.ร. แล้วไปตัด
ผมประตุน้ำ นับถือพุทธศาสนานิกาย
หินยาน กีฬาชอบว่ายน้ำสามสระ หัด
มาตั้งแต่อยู่บางปะกง ซาบซึ้งในอิม
เพรสส์ฟองมาก แต่ไม่ขอเพลงเพราะ
เห็นว่าไม่เข้าท่า คติพจน์ "ตนควร
เป็นผู้ลิขิตชีวิตตน" ระย่น้อยอยากหา
เพื่อนหญิงรูปทรงดีไว้เกี่ยวพาราตี จบ
แล้วจะเป็นเซลล์แมน

บวรศักดิ์ หรือตุ้ม กฤษณาพงษ์
อายุยี่สิบ นิสัยรักสนุก ชอบเสียงเพลง

แต่หน้าไหว้หลังหลอก เคยเป็นประธาน
ในร่วมสี่แดงเตรียมอุดม กีฬาเลือก
โบว์ลิ่ง, ฟันดาบ ไม่อยากเล่นรักบี้
เพราะเป็นไส้เลื่อน ชอบกินจุบกินจิบ
อยู่ว่าง ๆ อ่านหนังสือการต่อสู้ของจีนจน
มีกำลังภายในแก่กล้า เป็นคนตลกจึงถือ
คติ "หัวเราะดีกว่าร้องไห้" อยากคบ
คนดีไว้เป็นศรีแก่ตัว ติดต่อ ๑๕๕
รองเมืองซอย ๔

ธนิต สโมสร
เป็นคนมักง่ายใจร้อน เกเรเกกมะเทรก
ตอนเด็กเคยต่อยกับเพื่อน แต่แพ้เป็น
ประจำ ตูร์กับไม่เป็นมาตั้งแต่อยู่สวน
กุหลาบ เป็นโรคหวัดเรื้อรังสั่งซั่มมูก
มีพื้น ๓๕ ซึ่มากกว่าใคร ๆ ยึดถือคติ
"พรุ่งนี้สายเสียแล้ว" อายุยี่สิบปี แต่
ยังไม่มีแฟน หญิงโสดใจติดต่อ ๑๔๒
ตลาดสมเด็จ คลองสาน

เจียรไน หรือเจีย โขติพงษ์
เกิดวันศุกร์ปีชวด จึงเป็นคนใจร้อน
มักจ้นกตกรประหม่า เล่นเน็ตบอลกับ
บาสมาตั้งแต่อยู่เตรียมสี่เขียว ไม่รู้จัก
นายโพร้แม่แต่น้อย ชอบดนตรีหวาน
ขึ้นกับหนังปลอมโปรงโล่งสมอง ยึดถือ
คติ "รักดีห้ามจ้ว รักชั่วห้ามเส้า" ชาย

โค่นเหมือนรุจน์ รณภพติดต่อ ๓๗/๓
ซอยอารี ๒

ทองแดง หรือเล็ก เพ็ชรวิภาค
เป็นคนเรียบร้อย รักความสวยงามและ
ธรรมชาติ ไม่เกลียดการดูถูกคนจน
อยากเปลี่ยนชื่อเป็นจิรศักดิ์ใจจะขาด จบ
จากวัดสุทธิจึงเชื่อถือโชคกลางเป็นอันมาก
ชาตินี้ต้องเป็นผู้นำมรรยาให้ได้ เพราะ
ถือว่าตนบวชเณรแล้ว คนตรีเป่า
ทรัมเปตทั้งคืนทั้งวัน ปีนถือคติ "รูป
ชั่วตัวดำ สำคัญไม่" อยากมีแฟนอยู่
ครูศาสตร์ เพราะรักมาก ไครสนใจ
ติดต่อ ๓๒๖ ซอยดอนกุศล ยานนาวา

สุรพัฒน์ ชรรณโรย
จบแปดจากวชิราวุธ เป็นคนชอบตีรัน
ฟันแทง จึงถูกอุปโลกให้เป็นหัวหน้า
กีฬาเล่นรักบี้ กรีฑา บาสเกตบอล ดู
ภาพยนตร์เป็นงานอดิเรก ชอบเพลง
เดียร์ฮาร์ทมากมาถ่ายทอด ฟังแล้ว
อยากมีแฟนแทบแย้ หนักใจคอนมาก
กว่าการปกครองสองเท่า ยึดถือคติ "รู้
รักษาวัดรอดเป็นยอดดี" หญิงโสดที่มี
รูปร่างหน้าตาเหมือนคิมโนในแวก โปรด
ติดต่อ ๓๓๔ พญาไท อยากจะคุยด้วย

อิงอร หรือหนู กรรณสูตร

อายุเกือบสิบเก้า เป็นคนใจร้อน ชอบคิดมากกว่าพูด ฟังสร้านและไม่ตกลงจบแปดจากเตรียมสี่เสดจึ่งฟังเพลงได้ทุกประเภท ยินดีช่วยงานคณะจนตัวตาย กีฬาเล่นแบดมินตันได้แคล่วคล่องว่องไว เคยเป็น แชมป์ หมาย เกือบ ประจำตำบล ชอบเต้นรำจังหวะงายตาย ดือคคิ “คู้องเธอเบสค์ไอแดน” อยากรบเพื่อนเพศเดียวกันไว้ทะเลาะวิวาท ติดต่อ ๑๔๓ ถนนแจ้งวัฒนะ

คณัย วสุวัต

สูงร้อยหกสิบห้า แต่อายุไม่ถึงยี่สิบ เชี่ยวชาญในการดู ลักษณะคนเป็นพิเศษ จบแปดจาก มหาวิทยาลัย เพราะ บ้านอยู่สงขลา จึ่งเป็นคนยกยอชื่อนเจื่อน กระตุก เกลียตสี่สี่บ บอกไม่ถูกเลยสูบ กัญชาตั้งห้าบ้อง ยึดดือคคิ “เจอหมาบ้า ฆ่ามันทิ้ง” อยากรบแฟนที่มีลักษณะถูกต้องตามตำราครบถ้วน ติดต่อ ๒/๑ จรัลสนิทวงศ์

พิษิต อาจบบุตร

บ้าน อยู่ท่า ตะโต จิงจบแปด ที่โรงเรียนนครสวรรค์ เกลียคการดูถูกเหยียดหยาม

จนไม่ยอมมองหน้า กีฬารักฟุตบอลแทบจะกลืนกิน กินเหล้าแล้วเมาเียงเรียบร้อย เขียนแบบได้ปานกลาง เพราะฟังอายุสิบเก้า ชอบธานินทร์ ผ่องผ่องใจมาก ดือคคิ “ฟังเขาพูดดีกว่าพูดให้เขาฟัง” อยากรบเพื่อนหญิงสักคนที่สวยไม่แพ้อิงอร สนใจติดต่อ ๔๔๘/๑๖ หลัง ร.ร. ส.ต.ร.

อนุวัต อัครโกสิน

อายุสิบเจ็ดกว่า ๆ นิสัยเฉื่อยช้าเป็นว่าเล่น แต่ชอบคุยโวโอ้อวด จบแปดจาก อัสสัมชัญจึงพูดอังกฤษไม่ติดอ่าง ชอบดนตรีคลาสสิคขึ้นสมอง เล่นโบว์ลิ่งไม่ยอมแพ้ใคร เพราะทำแต้มได้กว่า ๒๕๐ นั้ง รถเมลล์ สาย สอง เล่น เป็น งานอดิเรก กีฬาเล่นรักบี้จะเก่งในสามปี ดือคคิ “ทำโนสิ่งที่เราพอใจ” จิงไม่ค่อยทำอะไรเป็นชั้นเป็นอัน

ชัยวิทย์ ปอแก้ว

อยู่เพชรบูรณ์ แล้วแอบมา จบแปด ที่อำนวยการศิลป์ เป็นคนบ้า ๆ บอ ๆ ไม่ค่อยเต็มบาท จิงคิดจะเรียนไปเรื่อย ๆ ไม่รู้จบ กีฬาชอบเล่นบิงปองหลังฟุตบอลอายุสิบแปด เป็นลูกคนโตจิงมีพันครบ

สามสิบสองชีก่อนน้อง ชอบมวยเหมือนยาเสพติด หนักใจการสอบ ไม่รู้จะมีลูกกี่คน ดือคคิ “ทำลิไม่ไล่ลิ” อยากรบผู้หญิงที่มีอดีตหมดจดสดใสสักคน ติดต่อ ๗๕ ตรอกวัดดาวดึงส์ บางยี่ขัน

ดวงจันทร์ หรือดวง ห่านตระกูล

เป็นคนอ่อนแอ สงบเสงี่ยม นับถือเชื่อฟังบุพการีเป็นที่ยิ่ง เคยเป็นปฏิคม สีเขียวของเตรียมอุดมมาก่อน ชอบสเกลหนึ่งต่อยี่สิบ เริ่มเลี้ยงแมวพร้อม ๆ กับเล่นแบด ไม่เคยซื้อล้อตเตอร์สักฉบับ หนักใจพีรีเซ็นเตชั่นมาก เพราะได้ตีเป็นนิจ ยึดดือคคิ “ทำได้ไม่ดี ก็อย่าทำมันเสียเลย” ระวังอย่ามีน้องสาวที่ทะเล่ดิงดิงตังสักคน ติดต่อ ๑๑๙/๑ ถนนหลานหลวง

วรารุณี หรือเจียบ คงคะจันทร์

เป็นคนเมืองจันทร์ เลยจบแปดที่เบญจมาชุกิต ตกค้างหนึ่งปีจิงเข้าวิทยาลัยก่อสร้างได้ อับอายมาก อาญานามเกินยี่สิบเอ็ดเป็นไทน์ ๆ เป็นคนว่างเหงาหวานอน ชีร์อันตอนบ้าย กีฬาชอบฟันดาบ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับบุหรี เหล้า ผู้หญิง อบรมมุขทั้งเพ

บ้านอยู่ ๖๘๖ หลังวัดกัลยา จึงยึดถือคติ “ไม่ตีไม่กล่าววิโคร”

พูนเพชร หรือเล็ก เทียนศิริ

นิสัยดี แต่ค่อนข้างเฉลว ไม่ชอบเป็นรองใคร จบแปดจากเตรียมสี่เหลือง แล้วแคว้งคว้างอยู่เฉย เล่นฟุตบอลจนหูทางสองเข่นครึ่ง มีเหงือกแดงโดยบังเอิญ ถือคติ “สืปากว่าไม่เท่าตาเห็น” จึงไม่ค่อยเชื่อคนง่าย ๆ เลี้ยงปลาเงินปลาทอง สิบสองตัวเป็นงานอดิเรก อายุสิบเก้าแล้วจึงอยากมีแฟนสักคน ติดต่อกับ ๑๒/๒๕ ซอยเสนานิคม

ธงชัย หรืออั้ง พจนนรพงษ์

เป็นคนว่านอนสอนง่าย แต่ใจร้อน บางโอกาส จบแปดจากเบญจมาบพิตเด็ก ๆ มีเรื่องวิวาทชกต่อยกับเพื่อนเป็นประจำ ไม่มีใครแพ้วเพราะโดนครูเตะเสียก่อน กีฬาเล่นแบดมินตันเป็นโดยอัตโนมัติ มีเพื่อนมากมายเหลือคณานับ ไม่ชอบเหล้าบุหรี่เท่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นหวัดกระเสาะกระแสะ ราคาคูจนทำอะไรไม่ถูก เดี่ยวนี้อายุสิบเก้า อยู่ ๓๐๕ ตรอกนันทภูมิ ถนนอิสรภาพ

สุพจน์ หรือกระแต จิตสุทธิญาณ

มีพี่น้องสามคน จบแปดจากวัดเขมา เป็นคนดีแต่ใจร้อนอ่อนไหว สนใจในดนตรีไทยมาก หัดร้องมาตั้งแต่จำความได้ ชอบเต้นชอบรำสาส์อน เป็นกันเองกับชนทุกชั้นวรรณะ เข้าจุฬาฯ ได้ จึงเป็นคนภาพยนตร์ชีวิต บ้านอยู่ติดคลองแควเมืองนนท์ เลยขโมยเรือชาวบ้านมาพายเล่นเป็นประจำ ถือคติ “ว่าอะไรว่าตามกัน” (จบแล้วจะไปทำเหมืองแร่ที่ปอร์ตูกีส)

หศพร หรือเล็ก สุทธิพันธ์

เป็นคนซื่อาย หน้าด้าน กลียดการกะลัมกะเหลี่ย จบแปดจากอำนวยการแล้วมาสมัครเข้าอันดับหนึ่ง ไม่ชอบร้องเพลงเท่าใดนัก จึงคบ กับเพื่อน ยากอ่านวันเว้นวัน บ้านอยู่ ๒๗/๓ ซอยรางน้ำ จึงไม่รู้จักวิมบี ไม่อยากทำอะไร ให้เป็นที่บาดหมาง หน้าใจประธานเชียร์ ถือคติ “จับเสือมือเปล่า” ในทุกกรณี

อริยา หรือตี๋ รัตตะรังสี

อายุสิบแปด เป็นผู้หญิงเต็มตัวแต่อารมณ์วิถิดาร ชอบเสแสร้งแกล้งกลั่น

ยกย่องเพื่อนสนิท มิตร สหาย เท่าตนเอง จบจาก ม.ว.ศ. หน้าแล้ง กีฬาเล่นเนตบอลเป็นค้วิ่ง จึงตั้งชื่อหมาที่บ้านว่าไอ้ตั้ง ชอบร้องเพลงกับเต็นร่ายกัแยะ ยักยัน ยึดคติ “ทำทำ ไม่ทำอย่าทำ” ชายใดสนใจมวยปล้ำ ติดต่อกับ ๓๘๔ ออมสิน เสนา ๓ เอกมัย

อารยะ โปศสงวน

จบจากศรัทธาสมุทร เพราะบ้านอยู่สมุทรสงคราม เป็นคนปากกับใจไม่ตรงกัน ชอบสนุกเฮฮาหน้าันดี มีความคิดถึง พี่น้องทางบ้าน จนน้ำตาไหล ชอบฟังเพลงแต่ไม่ชอบร้อง เพราะยังขับเรือหางยาวไม่เป็น ตั้งมั่นอยู่ในศีลในธรรม ประเภทมือดีสากปากถือศีลไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ อยากรู้ว่าสภาซีเนียร์นะมันอะไรกันแน่ หลอดเสียงไม่ค่อยดี จึงยึดคติว่า “ไม่ยกตั้ง” เป็นครั้งคราว

พลวัต บุราวาศ

สูงร้อยเจ็ดสิบสี่ ชอบยิ้ม ชอบสนุก จึงเป็นลูกพี่ลูกน้องกับกษิมาได้ เล่นฟุตบอลคาบลูกคาบดอก ถือคติ “โลกนี้เต็มไปด้วยใบพุทรา” เพราะจบจาก

อำนาจศิลป์ ไม่เคยตีหัวใครให้บวมซ้ำ
ชอบเพลงสนุก ๆ ปลูกใจเสียป่า นิยม
ผู้หญิงน่ารักกระต๋วมกระเด๋ยม อยากมี
ไว้เป็นสมบัติส่วนตัว ติดต่อกันที่ ๔๐๗/๒
พระราม ๖ อรุณงค์

จันทนา หรือแดง สันตระกูล
เป็นหญิงสาวโสภาอายุสิบเก้า นิสัยดีมี
ไม่ตีมีง แล้วแต่ลมฟ้าอากาศ เคยเป็น
ศิลากรรมของโรงเรียนสายบุญญามาก่อน
กีฬาเล่นแบดมินตันกับพันดาบจวบจวย
ไม่ชอบนอนกับดินกินกับทราย ดื้อคดี
“จิงหยิ่งในเกียรติ แต่อย่าเหยียดผู้อื่น”
ปัจจุบันกำลังฝึกฝนกำลังภายในเป็นงาน
อดิเรกอยู่ที่ ๒๙/๒ สุขุมวิท ๖๔

รจนา หรืออ๊อต โรจนะสิริ
จบมัธยมแปดจากสตรีวิทยา อายุสิบแปด
เป็นคนดี โกรธง่ายหายง่าย เชื่อ
ฟังบิดามารดาถึงนัก อาหารชอบข้าว
สุตลันกับลูกลำโพงเชื่อม มีความเห็น
ว่าล้อตอกกับสุนนท์ตลกพอ ๆ กัน กีฬา
เล่นแบดมินตันวันศุกร์ จุลลดาเป็น
นักประพันธ์คนโปรด เพราะแต่งเรื่อง
ปราวาสหมีตได้น่ากลัวขนลุกขนพอง ดื้อ
“ตายเองดีกว่า ถูกฆ่าตาย” ทุกวันนี้
เลี้ยงไก่เลี้ยงแมวอยู่ที่บ้านเลขที่ ๓ ซอย
เจริญพร ถนนปฎิพัทธ์

เสริมศักดิ์ หรือดี๋ บุนนาค
จบแปดจากสันติราษฎร์ แล้วไปต่อ
วิทยาลัยก่อสร้าง อายุสิบเก้า เป็นคน
วิถีดาว ชอบเก็บตัว เฮไหนฮานัน
กีฬาชอบฟุตบอลกับแต่งงาน บุหรี่เอา
เหล้าขอลูก ชอบเดินกำรำเคียว เดี่ยว
กีตาร์ ดื้อคดี “ใครดีใครได้” อยาก
รู้จักผู้หญิงบ้างเป็นกำลัง ใครสนใจ
ติดต่อกันที่ ๘๕ ซอยม้านสิน ถนนพระ-
ราม ๖

จิรศักดิ์ ลิมสุธาโกษณ์
ข้ามสนามมาจากวิทยา อายุยี่สิบหก ไม่
ดื้อว่าการปกครองเป็นของลำบาก ชอบ
ดื่มสุราเป็นยากระสาย กีฬาไม่คิดจะ
จริงจังกับใคร เรื่องวาดเขียนธรรมดา
มาก ดื้อคดี “กินอึนอนหลับทับสิทธิ์”
คิดจะเรียนสักเจ็ดปี จบแล้วอาจกลับไป
อยู่วิทยาตามเดิม

ปราโมทย์ หรือคุ่น จิตตฤกษ์
จบสวนกุหลาบเมื่ออายุสิบเจ็ด ฐานะ
มั่งมีศรีสุขเพราะเคย อยู่อย่างทองมาแต่เก่า
ก่อน เป็นคนชอบเที่ยว ชอบสนุก
อารมณ์อ่อนไหว อยากให้มีระบบซีเนีย-
ริตี้ต่อไปไม่รู้จบ ดื้อคดี “อันสสารยอม
ต้องการซึ่งที่อยู่ เราควรรู้เพื่ออยู่ได้

ไม่เคียดจันท์ มีกินที่กินท่าสารพัน
คิดอย่างนั้นแล้วเป็นสุขหมดทุกข์เอ๋ย”

สมชาย หรือเล็ก สถาพรดำรง
บ้านอยู่ ๑๕๘ ถนนประชาราษฎร์
สาย ๑ เป็นคนชอบทำอะไรเกินกว่า
เหตุ สนุกสนาน ร่าเริง กีฬาเล่น
บาสกับบวอลเลย์บอล แยกกันไม่ออก
ชอบเพลงพ็อพพูล่าของสีม่วง สงสัยว่า
ว่าประธานเชียร์ทำไมถึงไม่ยิ้ม ดื้อคดี
“หวังดีต่อศิษย์ดังลูกสาว” มาตั้งแต่อยู่
สมาคมโรงเรียนราษฎร์ จบแล้วจะไป
อยู่อิตาลี

เกษม บุญสวน
อายุสิบเก้า เป็นคนสายตาสั้น จังมอง
เห็นโลกมีดมัวมาก ตอนอยู่เตรียมอุดม
เป็นหัวหน้าห้องสี่เหลี่ยม อุปนิสัยโดย
ทั่วไปดี ไม่มีที่ติ แต่งวงเหงาหวาน
นอนตอนเช้าตรู่ ชอบสุเทพ ชรินทร์
คนที่เขื่อนักร่อง กระเรียนแค่ห้าปีเป็น
อย่างมาก ถ้าไม่จบจะกราบลาไปรบกับ
พม่าที่บางระจัน

สกล แสงพันธ์
เป็นคนสกลนคร จึงตั้งชื่อตัวเองตาม
จังหวัด จบแปดอำนาจศิลป์ อายุ
สิบเก้า เป็นคนซื่อตรง มกนั้อย ไม่

คดีในข้อหาในกระดุก อ่านหนังสือฟังเพลงเป็นงานอดิเรก คิดจะวิ่งแปดร้อยให้คณะโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ปีนี้ขอฝากตัวกับรุ่นพี่ทุกคนไว้ก่อน ปีหน้าจะมาเอาคืน ปัจจุบันถือสุจริตเป็นหัวใจของการศึกษา

จตุรงค์ หรือตั้ง นิลประคับ

รูปร่างอ้วนท้วมน่ารัก ผิวขาวผ่อง योगโยนน้ำได้สูบ จบแปดจากวชิราวุธ จึงเล่นกีฬาได้ทั้งรักบี้ แบดมินตันและบาสเกตบอล ถือเอาการนอนเป็นงานอดิเรกเพื่อรักษารูปร่างให้คงที่ ลงความเห็นว่าสุจินต์ควรเป็นหัวหน้าเชียร์ ถือคติ "หวานอมขมกลืนมานาน" อายุสิบเก้า แต่ยังไม่เคยลักหลับในห้องเรียน

ธรรมพล หรือบุญจันทร์

เดินทางจากสงขลามาจบแปดที่นวลนรติศ เป็นคนว่านอนสอนง่าย ไร้เดียงสา กีฬาเล่นแบดมินตัน กรีฑา ว่ายน้ำ เกลียดเพลงลูกทุ่งเพราะสั่งมากไปหน่อย เชิดหนังตลก เป็น สัน ทนากร ยามว่างอายุสิบแปดแต่ยังหาแฟนไม่ได้ ไม่รู้เป็นเพราะอะไร ถือคติ "ของที่มีอยู่แล้วดีกว่าของที่ยังไม่มี" จบแล้วจะไปรียนมว่วที่สวีเดน

ธนาศ หรือโด้ง บุญเศรษฐี

จบจากเตรียมอุดมสีเหลือง กีฬารักบี้ ฟุตบอล เทนนิส ตีตกีตาร์กับซักส์ไลต์รูลเป็นงานอดิเรก อายุสิบเก้า อีกหกปีจะแต่งงานกับผู้หญิงผมยาวประจำ ปลายอน โบหน้ารี นัยตาสีน้ำตาลชั้นเดียว คิ้วคอก จมูกโก่งนิด ๆ ริมฝีปากแคบ พันครบ ๓๒ ซี่ ไม่ทักไม่เก กางพอเหมาะ หญิงโตมีลักษณะข้างต้น เชิญติดต่อ ๕๗ ปฏิพัทธ์ สพานควาย

สุรพล หุตะเสถณี

เป็นคนเจ้าชู้ไก้แจ้ แต่ชอบทะเลาะเบา ๆ แวัง จบจากเตรียม แล้วมาชอบใจการปกครองที่นี้มาก กาวเรียนก็สนุกดี ไม่มีภัย มีปากกาหลายตำ แต่ทำหายหมด ตอนเด็กมีเรื่องชกต่อยกับเพื่อนบ่อย ๆ จนเมาหมัด อายุสิบแปด จึงชอบบ๊อทเติลเอามากมายก่ายกอง อนาคตไม่ขอเป็นชุมนุมมนิสิตหญิง

ศุมิตร หรือนิค กุลยานนท์

นับถือศาสนาอิสลามจึงสนิทกับบารุงมาก เพื่อนคนอื่นนี่ก็ชื่อไม่ออก เป็นคนซื่อๆ เยือกเย็น ตกใจง่าย จบจากอำนวยการศิลป์ ตื่นเต้นกับการเรียนและการปกครองมาก ตั้งใจเรียน ๕ ปีแน่

นอนเพราะอยากแต่งงานเต็มที่ บ้านอยู่ ๒๘๔/๓ เพชรบุรี จึงถือคติ "เพชรตัดเพชร" ไว้เสมอ

ขมพูนุท หรือหนุ่ย วัชรศิริธรรม

จบแปดจากเตรียมสีเหลืองจึงหันหน้าเข้าวัดเข้าวาเป็นประจำ กีฬาเล่นแบดมินตันที่บ้านเลขที่ ๑๓ สุขุมวิท ๑๐ เป็นคนดีต่อตัว ไม่เย่อหยิ่ง กระล่อนบ้างตามโอกาส คิดว่าผังเมืองอยู่ที่เมฆชาเนลเวสต์ ตูภาพยนตร์ซีเนรามาเป็นงานอดิเรก อายุสิบแปดจึงยังไม่คิดตั้งคูครองของชีวิต เชื่อถือในบุพเพสันนิวาสมากกว่า ยึดถือ "สองบวกสองเป็นสี่" เป็นคติประจำใจ

อนุชิต หรือจิก นิลศิริ

สูงร้อยเจ็ดสิบแปด เพราะพิถีพิถันเรื่องอาหารการกินเป็นพิเศษ สำเร็จจากรุจิเสวีวิทยาจึงดูหนังได้ทุกประเภท เป็นคนเงียบขรึม สุภาพเรียบร้อย อยู่ไม่สุข หลอกเอาเงินทางบ้านมาใช้หนักต่อนักแล้ว เคยเป็นพระเอกลิเกมาก่อน จึงไม่ถูกโรคกับกีฬาทั้งหลายแหล่ อ่านหนังสือ พิมพ์ อยู่ที่บ้าน บางโพเป็นงานอดิเรก มีอุดมคติ "วันสุดท้ายสนอทโกฟอเวอร์ด์ สเตย์บ๊ายบาย" แปลว่าอะไรช่างมัน

ประมวล หรือต๋อย หุตะสิงห์

จบจากอัสสัมชัญอายุสิบเก้า รูปร่างสมส่วนมีเสน่ห์ ผิวสีน้ำตาลแกมม่วง นัยตาคุร้าย เป็นคนใจคอหนักแน่น มั่นคง เชื่อไม่ได้ ชอบเพลงพ็อบพิวลาสากลปนดนตรีไทย มีความเห็นว่าตนเองหล่อกว่าพี่ชายเป็นไหน ๆ ดื่อกติ "อย่าพ่ายเรือน้ำลึก" ให้เกียรติสุภาพสตรีอยู่ทุกลมหายใจ

ไชยา หรือสัก เก็บบุญเกิด

เป็นคนสะอิดสะอင့် อรชรอ่อนแอ้น จบแปดจากทวิธาภิเชก จึงเป็นคนที่มึลักษณะพิเศษ แตกต่างจากคนอื่น เป็นคนเบ็ดเตล็ด ช่างพูดช่างเจรจา นิยมเพลงพื้นบ้าน พื้นเมืองของไทย ๆ ชอบผู้หญิงพูดเพราะ นิสัยดี ยากดีมี

จนไม่สนใจ อยากรู้จักสนิทสนมกับรุ่นพี่พี่ให้มากขึ้น ดื่อกติ "รักไม่ยุ่ง มุ่งแต่เรียน"

ธชินทร พินุลนครินทร์

บ้านอยู่ ๔๖๕ ราชปรารภ เคยเป็นประธาน กีฬา ในร่ม สีเหลือง ของเตรียมอุดม และคิดว่าจะเป็นของคณะในวันข้างหน้า เล่นสกา หมากรุก หมากรอก บั้งปอง เคยเข้าป่าล่าสัตว์แล้ววิ่งหนี เล่นกอล์ฟไม่เป็นงานอดิเรก มีแฟนสองคนแล้ว แต่เบื่อเลยเลิกเสียเฉย ๆ กินเหล้าแล้วเป็นผื่น ต้องเกาเหมือนลิงทุกทีไป

วิสุทธิ์ ลัจกุล

จบจากสาธิตปทุมวัน อุปนิสัยร่าเริง

ใจเย็น ชอบคบแต่เพื่อนเพศตรงข้าม กีฬาเคยเล่น หมากรุก บั้งปอง เทนนิสแล้วเลิกไป เพราะเหตุการณ์ทางการเมืองผันผวน ชอบเพลงของแอนดี้ วิลเลียม เหล้าหรือดื่อกไม่ได้ เล่นการพนันเป็นงานอดิเรก ไม่หนักใจการปกครองแต่อย่างใด ดื่อกติ "สามศรีพี่น้องหรือสองตองหนึ่งสตรีท"

สีหนาท หรือแอ็ค ลิมบีสวัสดิ์

อายุสิบแปด เป็นคนมีลัษณ์คมใน แต่จิตใจบริสุทธิ์ เล่นฟุตบอล รักบี้ เทนนิส มาตั้งแต่เตรียมอุดมสีเหลือง ติดเหล้าบุหรีงอมแงม การพนันไม่ขอเสี่ยง เพราะดื่อกติ "อย่าเข็นครกขึ้นภูเขา" ไม่หนักใจ ทั้งการเรียน และการปกครอง อีก ๕ ปีจะพยายามเอาเกียรตินิยมให้ได้

**WELCOME
FRESHMEN
1 9 6 6**

วิกเตอร์

เฮอร์เบิร์ต

ผู้เปลี่ยนโฉมหน้าการดนตรีของสหรัฐ ฯ

ไชแสง ศววัฒน์นะ

เย็นวันหนึ่งในฤดูร้อน ชายวัยหกสิบเศษผู้หนึ่งกำลังจูงสุนัขเล็ก ๆ ตัวโปรดไปตามทางเดินคดเคี้ยวใน เซ็นทรัล พาร์ค ชายผู้นี้มีรูปร่างอ้วน ไร้หนวด สวมเสื้อสูทสีเทาเข้ม ท่าทางเป็นผู้ดี มีอารมณ์ดี สังเกตจากใบหน้าที่ยิ้มแย้มอยู่เสมอเมื่อได้รับการทักทายจากเด็กและผู้ใหญ่ที่เดินสวนทางมา เขามักใช้เวลาว่างตอนบ่าย ๆ เข้ามาเดินเล่นพักผ่อนในสวนสาธารณะอันสวยงามใจกลางนครนิวยอร์กเป็นประจำเสมอ เขากำลังเดินทอดน่องอย่างสบาย ๆ มุ่งหน้าไปยังทิศทางของสะพานควีนส์บอร์ธ ซึ่งทอดข้ามเกาะเวลแฟร์ และแม่น้ำอีสต์ ตรงไปยังบ้านพักของเขา ที่อยู่ในตำบลควีนส์ เขาผู้นี้คือ “วิกเตอร์ เฮอร์เบิร์ต” ชาวไอริช ผู้ได้เดินทางมาพำนักยังนครแห่งตึกระฟ้านี้ เป็นเวลากว่า ๒๕ ปีมาแล้ว

ชาวดับลินผู้นี้ได้เดินทางมาถึงสหรัฐ ฯ เพื่อรับตำแหน่งเป็นนักเล่นเชลโล่ ของ “เมโทรโพลิแตนโอเปร่า คัมปานี” ในปี ๑๘๘๖ ในเวลานั้น สภาพการดนตรีของสหรัฐ ฯ แตกต่างกว่าปัจจุบันนี้เป็นอันมาก ไม่มีผู้ใดคาดว่าเพียงครึ่งศตวรรษต่อมา กิจกรรมของวิทยุกระจายเสียงและการบันทึกเสียงได้มีอิทธิพลยิ่งยวดต่อการดนตรี และไม่มีผู้ใดพยากรณ์ได้ว่า หนุ่มชาวไอริชผู้นี้แหละที่ใช้สื่อมวลชน (mass dissemination) แพร่ไปสู่ทุกหนทุกแห่งอย่างกว้างขวางไม่มีขอบเขตจำกัด

Falling in Love with Someone", "Ah Sweet Mystery of Life", "Toyland", "Indian Summer", "Sweethearts Waltz", "Dream Girl", "Habanera" และอีกหลายเพลงที่มีได้กล่าวในที่นี้

ขณะที่ชื่อเสียงของ เซอร์เบิร์ต เลื่องลือกระฉ่อนทั่วทั้งอเมริกาและยุโรป ก็เป็นเวลาเดียวกันที่กิจการของ "เนชั่นแนล โฟโนกราฟ คัมปานี" ของ โรมัส เอ็ดสัน นักประดิษฐ์ผู้ยิ่งใหญ่ เริ่มมีชื่อเสียง ได้ร่วมงานกับเอ็ดสัน ในการริเริ่มบรรเลงดนตรี บันทึกลงแผ่นเสียง ซึ่งมีตัวเขาร่วมแสดงด้วยในฐานะนักเล่นเชลโลและผู้อำนวยเพลง แต่ต่อมาในปี ๑๙๑๑ เขาได้หันไปร่วมงานกับ "วิกเตอร์ คัมปานี"

นอกจากเซอร์เบิร์ต เป็นผู้ริเริ่มการบรรเลงดนตรี บันทึกลงแผ่นเสียง เขายังเป็นผู้ก่อตั้งสมาคม ASCAP ซึ่งมีชื่อเต็มว่า "American Society of Composers, Authors and Publishers" เมื่อปี ๑๙๑๔ โดยที่เซอร์เบิร์ตได้สังเกตเห็นว่า บุคคลทั้ง ๓ ประเภทคือ นักแต่งเพลง, นักประพันธ์ และผู้พิมพ์ มักจะมีการพิพาทขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ทางการเงินอยู่เสมอ ๆ ส่วนมากผู้พิมพ์มักจะเอา راحتเอาเปรียบนักแต่งเพลงและนักประพันธ์ หรือไม่กระนั้นต่างฝ่ายก็ต่างไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ การตั้งสมาคมนี้ก็เพื่อรักษาสีทธิ และผลประโยชน์ของบุคคลทั้ง ๓ ประเภท ตลอดจนเป็นการป้องกันบุคคลที่มีอาชีพอื่นถือประโยชน์โดยไม่ชอบธรรมจากบุคคลทั้ง ๓ ประเภทนี้

การก่อตั้งสมาคมนี้ในระยะแรก ๆ เติบโตด้วยความยากลำบาก ซึ่งนำความหนักใจมาสู่เซอร์เบิร์ตเป็นที่สุด แต่ด้วยความสามารถและความพยายามอย่างไม่ลดละ ได้ทำให้นักแต่งเพลง นักประพันธ์ และผู้พิมพ์ รวม ๓๖ คน ยินยอมที่จะเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งสมาคมนี้และนัดจะร่วม

และนี่คือ "ชีวิต" ของผู้เปลี่ยนโฉมหน้าการดนตรีของสหรัฐ ฯ

ประชุมปรึกษาหารือกัน ณ Luchow Restaurant ในค่ำวันหนึ่งของเดือนตุลาคม ปี ๑๙๑๓ แต่เมื่อถึงกำหนดนัดหมายปรากฏว่าผู้ที่เข้าร่วมประชุมมีเพียง ๙ คน รวมทั้งเซอร์เบิร์ต บรรยากาศของการประชุมตกลงกันในค่ำวันนั้นไม่สู้จะแจ่มใสนัก..... แต่อย่างไรก็ตาม เซอร์เบิร์ตก็ได้มูมานะบากบั่นก่อตั้งสมาคมจนเป็นผลสำเร็จ กฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ มีผลบังคับใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๑๙๑๔ เป็นต้นมา ปัจจุบันนี้ มีนักแต่งเพลงและนักประพันธ์ประมาณ ๓๐๐๐ คน และมีสำนักพิมพ์ไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ แห่ง เป็นสมาชิกของสมาคมนี้

ส่วนเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับนักแต่งเพลงอเมริกันขณะนั้น เซอร์เบิร์ตได้กล่าวไว้ว่า ".....ถึงเวลาแล้วที่เราจะมีกลุ่มนักแต่งเพลงที่จะสร้างสรรค์ดนตรีอเมริกันขึ้น, นักแต่งเพลงหนุ่ม ๆ ส่วนมากมักมีหัวเอเนียงที่จะรับอิทธิพลของดนตรียุโรป นักแต่งเพลงของเรายังมีได้สนใจนำเอาบรรยากาศของความแจ่มใส และความกระปรี้กระเปร่า อันเป็นลักษณะประจำชาติของเราสอดแทรกกลมกลืนเข้าไปในงานดนตรีของเขาเลย....."

วิกเตอร์ เซอร์เบิร์ต นักเชลโลฝีมือเยี่ยมจากวิทยาลัยการดนตรีแห่งซตุทท์การ์ท ราชอาณาจักรเยอรมัน ผู้ริเริ่มในการบรรเลงดนตรี บันทึกลงแผ่นเสียง และผู้ก่อตั้งสมาคมเพื่อรักษาสีทธิและผลประโยชน์ของนักดนตรี จากไปเกือบครึ่งศตวรรษแล้ว แต่สิ่งที่เขาได้มอบไว้ในโลกแห่งดนตรี ยังมีคุณค่าสูงส่งต่อมนุษยชาติ จนกระทั่งทุกวันนี้ Edward N. Waters อดีตประธานกรรมการของสมาคมห้องสมุดดนตรีแห่งสหรัฐ ฯ ได้กล่าวสรรเสริญเขาอย่างน่าจับใจว่า "Living a full life and reaping rich rewards, he gave America for more than he took from her"

ไขแสง ศุขะวัฒน์

คำจำกัดความว่าด้วยวิชาผังเมือง

รวบรวมโดย อัน นิมานเหมินท์

หมายถึงการกำหนดแนวทาง การขยายตัว หรือการเปลี่ยนแปลงใช้พื้นที่บริเวณต่าง ๆ ภายในเมือง เพื่อสนองความต้องการในด้านการสังคม และเศรษฐกิจของเมือง อันเป็นจุดหมายปลายทางสำคัญยิ่งกว่าการปรับปรุงในด้านรูปธรรม เช่น จัดกลุ่มอาคาร ตัดถนนหนทางสร้างสวนสาธารณะ การสาธารณูปโภค หรือสิ่งอื่น ๆ การผังเมืองส่วนใหญ่รัฐบาลเป็นผู้ปฏิบัติจำเป็นต้องใช้วิชาการเทคนิคเฉพาะ ทำการสำรวจตรวจสอบสภาพทั่วไปในเมือง วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มา ตลอดจนการวางสมมุติฐาน คาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้า และการออกแบบตั้งนั้นการผังเมืองอาจถือว่าเป็นการเคลื่อนไหว คลื่นคล้ายขยายตัวของเมืองในด้านการสังคมหรือเป็นงานที่ดีถือว่าเป็นภาระกิจหรือหน้าที่ของรัฐบาล หรือเรียกว่าเป็นวิชาชีพทางเทคนิคก็ได้ปัญหาทุกด้านในทางผังเมืองย่อมมีทัศนะหรือปรัชญาประวัติศาสตร์ความเป็นมาตลอดจนทฤษฎีด้วย เมื่อปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มาประกอบรวมกัน ก็เรียกได้ว่าเป็นสังคมปัจจุบันซึ่งโน้มเอียงไปในทางที่จะปรับปรุงพัฒนาสิ่งที่แวดล้อม เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยของประชากรที่นับวันมีแต่เพิ่มจำนวนยิ่งขึ้นก็คือเมืองหรือชุมชนนั้นนั่นเอง

ขอบเขตของการผังเมืองหลายประเทศนิยมปฏิบัติอย่างกว้างขวางเกินอาณาเขตของเมืองออกไป ทั้งนี้ก็เนื่องจากความจำเป็นที่จะคลื่นคล้ายขยายตัวเมืองทั้งหมดให้ออกไปอย่างเป็นระเบียบ ในประเทศเล็ก ๆ ที่อาณาบริเวณพื้นที่จำกัดหรือหายาก ขอบเขตของการผังเมืองมักจะขยายออกไปจนทั่วทั้งประเทศ ขอบเขตอันกว้างขวางของการผังเมืองเช่นนี้ ประเทศอังกฤษเรียกว่า "การผังเมืองและชนบท (Town and Country Planning)" ส่วนในสหรัฐอเมริกาเรียกว่า "การผังเมืองและผังภาค (City & Regional Planning)" ตามหนังสือ **Local Planning Administration** โดย **The International City Managers' Association, Chicago, U.S.A.**

การผังเมืองตามหนังสือ Encyclopaedia Britanica หลายศตวรรษมาแล้วที่เมืองหรือชุมชนของมนุษย์ได้ถูกสร้างขึ้นโดยวิธีออกแบบ กำหนดแผนผังไว้ล่วงหน้าจะต่างกันก็ตามแต่ระยะเวลาในประวัติศาสตร์ อารยธรรมและวัฒนธรรมประจำชาติ กรีกและโรมันโบราณได้วางผังเมืองให้มีถนน จตุรัส ตามแบบแปลนแผนผังที่กำหนดไว้แต่ต้น ระบบของถนนในเมืองสมัยกลางของยุโรปสอดคล้องและอาศัยกำแพงเมืองล้อมรอบเป็นหลัก

การใช้ห้องสมุดคณะ อาจารย์ส่งเสริมนิสิตให้ไปหาความรู้เพิ่มในห้องสมุดบ่อยครั้ง ร้อยละ ๔๘.๖๕ นานครั้งร้อยละ ๒๘.๓๘ เมื่อนิสิตติดขัดหรือสงสัยสิ่งที่เรียนจะถามเพื่อนมากกว่า ค้นคำตอบ จาก หนังสือในห้องสมุด แต่จะค้นหาความรู้เพิ่มเติมจากที่เรียนในห้องสมุด สถานที่ที่ชอบอ่านหนังสือคือบ้านร้อยละ ๕๕.๐๗ ชอบอ่านที่ห้องสมุดคณะมีร้อยละ ๑๓.๕๑ และถ้ามีเวลาว่างในระหว่างชั่วโมงเรียนก็สมัครใจไปดูภาพยนตร์ร้อยละ ๒๒.๖๔ ซึ่งพอ ๆ กับเข้าห้องสมุดคือร้อยละ ๒๒.๘๗ ในวันหนึ่ง ๆ มีนิสิตเข้าห้องสมุดวันละหนึ่งครั้งร้อยละ ๖๒.๘๔ **ไม่ได้เข้าเลยร้อยละ ๑๕.๕๔** นิสิตที่เข้าห้องสมุดสนใจอ่านและค้นคว้าร้อยละ ๓๙.๑๘ ต้องการทำการบ้านร้อยละ ๓๐.๐๗ หนังสือที่นิยมเป็นประเภทวิชาการร้อยละ ๔๑.๕๕ อ่านประกอบความรู้และอ่านเล่นร้อยละ ๓๕.๘๑ ในสัปดาห์หนึ่งทีมนิสิตยืมหนังสือโดยเฉลี่ยหนึ่งครั้งร้อยละ ๕๖.๔๒ **ไม่เคยยืมเลยร้อยละ ๒๐.๖๑**

ทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการอ่านและห้องสมุดคณะ นิสิตทั้งหมดเห็นว่าการอ่านมีประโยชน์ ส่วนความเห็นว่าเป็นนิสิตด้วยกันมีความสนใจห้องสมุดเพียงใดนั้น มีนิสิตตอบสนใจมากร้อยละ ๕๓.๐๓ สนใจน้อยร้อยละ ๓๖.๔๙ ไม่สนใจเลยร้อยละ ๑๐.๔๗

ความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับห้องสมุดคณะ

สถานที่	เงียบ	เย็นสบาย	ร้อยละ	๓๒.๗๕
	ทันสมัย			๑๑.๘๓
	สว่าง			๘.๔๕
	สะอาด	มีระเบียบ		๘.๑๑
เจ้าหน้าที่	สุภาพ	พูดจาเป็นกันเอง		๒๙.๐๕
	ช่วยหาหนังสือให้			๑๕.๒๐
	สวย	เยือกเย็น		๙.๑๒

บริการ	มีการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	๑๙.๕๙
	เพิ่มเวลาทำการห้องสมุด	๑๘.๙๒
	ให้ยืมหนังสือครั้งละหลายเล่ม	๑๓.๕๒
	ลดค่าปรับ	๓.๗๒
ด้านอื่น ๆ	สอนวิธี ใช้ห้องสมุดและหาหนังสือ	๓๒.๗๗
	มีน้ำเย็นให้ดื่ม	๑๕.๘๘
	มี โต๊ะเก้าอี้ที่นั่งสบาย	๑๐.๑๔
	มีนาฬิกาให้ดู	๕.๐๗
	มีที่ให้สูบบุหรี่	๓.๗๒
	ให้ ใช้ โทรศัพท์	๓.๐๔

หนังสือประเภทต่างๆ เรียงตามลำดับความสนใจของนิสิต

๑.	สถาปัตยกรรม	ร้อยละ	๙๕.๒๗
๒.	การตกแต่งสถานที่		๙๒.๕๖
๓.	การก่อสร้าง		๘๗.๕๐
๔.	การเขียนภาพ		๘๖.๔๙
๕.	เรื่องตลกขบขัน		๘๐.๐๗
๖.	จิตรกรรม		๗๙.๓๙
๗.	การ์ตูน		๗๗.๐๓
๘.	ปฎิมากรรม		๗๓.๙๘
๙.	จิตวิทยา		๗๑.๒๘
๑๐.	ความรู้รอบตัว		๗๐.๙๔
๑๑.	ประวัติศิลป์		๗๐.๒๗
๑๒.	ผจญภัย		๗๐.๒๗

หนังสือที่นิสิตต้องการให้ห้องสมุดจัดหาเพิ่ม

๑. หนังสือและวารสารด้านวิชาสถาปัตยกรรม	๕๓.๒๒
๒. หนังสือพิมพ์และวารสารทั่วไป	๕๐.๕๓
๓. หนังสือประกอบการเรียนทุกวิชาที่เขียนเป็นภาษาไทย	๑๖.๑๒
๔. สารคดีท่องเที่ยว	๑๑.๒๙
๕. ปรัชญา	๑๐.๒๑
๖. การเขียนและวาดภาพ	๑๐.๒๑

เมื่อดูผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนั้นแล้วจะเห็นว่า ตัวของนิสิตเองนั้นรักการอ่านมากพอสมควร และมีความสนใจในหนังสือประเภทอื่นๆ นอกเหนือจากวิชาที่เรียนอยู่ด้วย เมื่อรวมกับแรงส่งเสริมของอาจารย์ผู้สอน จึงทำให้นิสิตสนใจในห้องสมุดเพิ่มขึ้น แต่โดยเหตุที่ห้องสมุดคณะมีหนังสือน้อย ไม่พอกับจำนวนนิสิต รวมทั้งสภาพของห้องสมุดก็ยังไม่ดึงดูดใจเท่าที่ควร จำนวนนิสิตที่ไม่เข้าห้องสมุดเลย หรือจำนวนนิสิต

ที่ไม่เคยยืมหนังสือเลยจึงมีเปอร์เซ็นต์สูง สมควรจะจัดการแก้ไขให้อุปสรรคทั้งสองอย่างนี้ ได้หมดสิ้นไปโดยเร็ว

การวิจัย ครั้งนี้ ไม่อาจจะกล่าวว่าได้ผล ครบถ้วน ตามความมุ่งหมายนัก เพราะได้รับแบบสอบถามคืนมาเพียง ๘๕% จึงอาจทำให้การรวบรวมข้อเท็จจริงบางประการคลาดเคลื่อนไป รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงบางอย่าง ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังการสำรวจแล้วด้วย อย่างไรก็ตามผลของการวิจัยก็ทำให้ ได้ทราบข้อเท็จจริง ในการอ่านหนังสือของนิสิตในคณะ ทราบความต้องการและความคิดเห็นของนิสิตว่าเป็นไปในทางใด เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงห้องสมุดคณะต่อไป

สมพิศ กฤติกากุล

หมายเหตุ รายงานนี้คัดมาแสดงเฉพาะตัวเลขที่สำคัญเท่านั้น รายละเอียดจะขอได้ที่ผู้เขียน

ศึกษาวิชาสถาปัตยกรรม และผังเมือง

ในสหรัฐอเมริกา

ประทีป จันทรเขต

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์เป็นที่หนึ่งของโลก ความเจริญของประเทศเริ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากยุคปฏิวัติทางอุตสาหกรรมเป็นต้นมา โรงเรียนและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้สร้างขึ้นเพื่อให้การศึกษาแก่ชาวอเมริกัน ทั้งมวลโดยถือคุณวุฒิของนักเรียนที่ผ่านการศึกษาเป็นขั้น ๆ เป็นหลักในการพิจารณาคัดเลือกเข้ารับการศึกษาระดับสูง ๆ ขึ้นไป เนื่องจากนโยบายของสหรัฐอเมริกาถือว่าการให้การศึกษาแบบส่วนรวม (Mass Education) โดยรับและผลิตนักศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ออกไปเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว เพื่อชาติ เพอร์เซนต์ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในประเทศนี้ จึงสูงกว่าประเทศใด ๆ ในโลก ในปี ๒๕๐๓ (๑๙๖๐) ประมาณ ๓๕% ของพลเมืองทั้งประเทศ สถิติอันนี้รวมไปถึงจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนทั้งแผนกกลางวันธรรมดา แผนกพิเศษกลางคืน (กลางวันต้องทำงานในหน่วยราชการ) และแผนกการศึกษาผู้ใหญ่ ดังนั้นเมื่อเทียบอัตราส่วนกับต่างประเทศในปีเดียวกันแล้ว (๑๙๖๐) ในประเทศอังกฤษมีเพียง ๓.๕% และสหภาพโซเวียตจำนวน ๑๑-๑๒% สำหรับประเทศอังกฤษเมื่อสมัย ๔-๕ ปีมานี้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างขนานใหญ่ โดยเพิ่มจำนวนมหาวิทยาลัยขึ้นอย่างมากมาย รวมแล้วประมาณ ๒๐ กว่าแห่ง เพื่อที่จะให้การศึกษาแก่เยาวชนชาวอังกฤษในสาขาวิชาต่าง ๆ ในขั้นสูงขึ้นไป (graduate studies)

โรงเรียนสถาปัตยกรรมถือว่าเป็นโรงเรียนที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่ง ที่ให้การศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมและผลิตสถาปนิกออกไปสร้างสรรค์ประเทศชาติ เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาฯ มีเนื้อที่ใหญ่มาก และการปกครองก็แยกออกเป็นรัฐ ๆ แต่ละรัฐก็มีกฎหมายและข้อบังคับสำหรับใช้แต่ละแห่ง (State Law) และขึ้นโดยตรงต่อรัฐบาลกลาง (Federal Government) มหาวิทยาลัยก็อาจแยกออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ Private Universities (มหาวิทยาลัยส่วนบุคคลไม่ขึ้นกับรัฐบาลในด้านเงินทุนอุดหนุน) และ State Universities (มหาวิทยาลัยของรัฐบาลกลางของแต่ละรัฐโดยตรงให้เงินทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยประเภทนี้) และโรงเรียนสถาปัตยกรรมก็อยู่ในมหาวิทยาลัยเหล่านี้ของแต่ละรัฐไป

การคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งก็ย่อมแตกต่างกันมากที่สุดแต่มหาวิทยาลัย สถานที่ตั้ง จำนวนนักศึกษาที่สมัครลาโดยทั่ว ๆ ไป มหาวิทยาลัยเอกชนมีอัตราค่าเล่าเรียนสูงกว่า State University ซึ่งทั้งนี้ก็เพราะการบริหารและการดำเนินการมหาวิทยาลัยดำเนินและอุดหนุนโดยเอกชน ซึ่งต่างกับ State University นโยบายของมหาวิทยาลัยประเภทนี้ ก็มุ่งให้การศึกษาแก่เยาวชนใน State ของตัว นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาใน State ที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ (Resident Students) โดยมากเป็นค่าเล่าเรียนประมาณครึ่งหนึ่งของนักเรียนที่มาจากรัฐอื่น ๆ (Non-Resident Students) ซึ่งรวมทั้งนักเรียนที่มาจากต่างประเทศด้วย (Foreign Students) แต่ทั้งนี้มิได้เป็นการบังคับว่าทุกคนจะต้องเข้าศึกษาใน

มหาวิทยาลัยในรัฐของตัว ส่วนมากนักศึกษาชอบไปศึกษามหาวิทยาลัย
ในรัฐอื่น ๆ ควบกันไป เพื่อได้รับความรู้แตกต่างกัน บางคนก็ถือเป็น Fashion ที่ได้มีโอกาสอยู่ในมหาวิทยาลัยหลาย ๆ แห่ง (ซึ่งเป็นข้อยกเว้น) เพื่อความประสงค์ของตัว

การคัดเลือกนักศึกษาสำหรับวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ อาจแยกออก
ได้เป็น ๒ ประเภทด้วยกัน ประเภทที่หนึ่ง เป็นการศึกษาต่อเนื่อง
มาจากชั้นมัธยมปลายโดยตรง คือสำเร็จ High-School ก็ Apply
เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเพื่อศึกษา Architecture โดยมากโรงเรียน
ประเภทนี้มีหลักสูตร ๕ ปีขึ้นไป (ไม่มีอนุปริญญา) ผู้สำเร็จหลักสูตร
ก็จะได้รับปริญญาตรี Bachelor of Architecture (B. Arch.)
สำหรับประเภทที่ ๒ รับนักศึกษาโดยตรงจากผู้สำเร็จปริญญาตรีแล้ว
Bachelor of Arts (B.A.) เข้ารับการศึกษามหาวิทยาลัยสถาปัตยกรรม
อย่างน้อย ๔ ปี หรือ ๔ ๑/๒ ปี ผู้สำเร็จหลักสูตรดังกล่าวก็จะได้รับ
ปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต Bachelor of Architecture
(B. Arch.) เช่นกัน ซึ่งการศึกษาประเภทนี้ได้ดำเนินการอยู่แล้วที่
Harvard Graduate School of Design และโรงเรียนอื่น ๆ ก็
เริ่มนโยบายในแนวเดียวกัน Yale University, University of
Pennsylvania หรือบางแห่ง เช่น MIT รับสมัครนักเรียนที่สำเร็จ
โรงเรียนมัธยมปลายที่มีคะแนนดีเข้าศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมเหมือน
กัน แต่หลักปฏิบัติแล้ว ปรากฏว่า นักศึกษาที่สำเร็จชั้นปีที่ ๒-๓
หรือชั้นปริญญาในคณะอื่น ๆ สมัครเข้าศึกษาวิชาสถาปัตยกรรม
เป็นต้น

สำหรับวิชาผังเมืองในชั้น Undergraduate ไม่ปรากฏว่ามีสอนใน
มหาวิทยาลัยในสหรัฐ ฯ ปัจจุบันนอกจาก Columbia Univ., N.Y.
มหาวิทยาลัย Michigan State และ University of Wisconsin

เคยให้ปริญญาตรีในวิชาผังเมืองในสมัยก่อน Bachelor of City
Planning.

เนื่องจากการศึกษาในทุกสาขาวิชาในสหรัฐก้าวหน้าไปมาก ปัจจุบัน
การศึกษาในชั้น Graduate ถือเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในวิชา
สถาปัตยกรรม การศึกษาชั้น Master's degree Program โดย
หลักการถือเป็นการศึกษาแบบผู้ใหญ่ เพราะนักเรียนที่รับเข้ามา
ศึกษาในชั้นนี้ส่วนมากมักคัดเลือกจากสถาปนิกที่ได้ทำการฝึกงานจาก
สำนักงานสถาปนิกที่มีชื่อ หรือจากสำนักงานสถาปนิกของตนเอง
หรือจากหน่วยงานสถาปัตยกรรมอื่น ๆ โดยสถาปนิกผู้นั้นได้แสดง
งานถึงขั้นและมีความประสงค์จะเข้าศึกษาในชั้น Master's degree of
Architecture การศึกษาในชั้นนี้เป็นชั้น Review โดยนักศึกษา
จะต้องแสดงการค้นคว้า และออกแบบ และแสดงวิทยานิพนธ์อย่าง
ย่อ ๆ ของหลาย ๆ Projects ในเวลาที่กำหนดให้ สมัยก่อนใน
มหาวิทยาลัยทั่วไปต้องการเวลาการศึกษาเพิ่มอีกเพียง ๑ ปี สำหรับ
Master Program in Architecture ปัจจุบันนี้ที่ Harvard ต้อง
การอย่างน้อย ๑-๑ ๑/๒ ปี สำหรับนักศึกษาที่มีการศึกษาในวิชา
สถาปัตยกรรมชั้นปริญญาตรี และวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ได้รับ
ปริญญาโททาง ผังเมือง, ภูมิสถาปัตย์ มาแล้วเป็นต้น หรือเวลา
อย่างน้อย ๒ ปีเต็ม สำหรับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ทางด้านสถาปัตยกรรม
สาขาเดียว มหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็กำลังเปลี่ยนแปลง เช่น Yale,
Princeton, MIT, Cornell, Pennsylvania, etc. สำหรับ Columbia
University, New York เป็นแห่งแรกที่เปิด Program ในชั้น
Master's degree อย่างกว้างขวาง โดยให้นักศึกษา Specialized
Design ในอาคารประเภทต่าง ๆ เช่นให้ Master's degree ทาง
Central Business District Architecture ทาง Hospital
Design และทาง Educational Building Design ด้วย สำหรับ

ในชั้น Under Graduate (B. Arch.) ก็อาจจะสมัครเข้าเรียนเฉพาะภาคบ่ายและกลางคืนได้ โดยใช้เวลาอย่างน้อย ๗ ปีขึ้นไป บางแห่งก็เปิด Course โดยเฉพาะ เช่น Pratt Institute, New York City เปิดสอน Tropical Architecture ในชั้น Graduate หรือ Rice University, Texas (ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน เพราะนักศึกษาที่เข้าศึกษาในสถาบันนี้ถือว่า ถ้าผ่านการคัดเลือกเข้าได้รับการศึกษาก็หมายถึงว่าได้รับทุนการศึกษาด้วย แต่มีการคัดเลือกอย่าง กวัดขันที่สุด) การศึกษาก็เน้นหนักไปทาง Modern Architecture ใน Tropical Texas.

สำหรับการศึกษาในวิชาผังเมือง ส่วนมากเป็นการศึกษาค้น Graduate คือ นักศึกษาต้องได้รับปริญญาตรีที่เกี่ยวข้อง เช่น Architecture, Economics Sociology, Law, Education, Engineering, etc. เนื่องจากการศึกษาเป็นวิชาที่กว้างขวางมาก การใช้เวลาการศึกษาก็นานพอสมควร ทั่ว ๆ ไปแล้วจำแนกผู้ที่สำเร็จวิชาผังเมืองออกได้ ตามหน่วยงานอย่างคร่าว ๆ ๒ ประเภทด้วยกันคือ

ประเภทที่หนึ่งเรียกว่า Administrative Planner คือผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาผังเมืองตามหลักสูตร และมีความรู้พื้นฐานชั้นปริญญาตรี หรือสูงขึ้นไปในวิชาอื่นนอกจากสถาปัตยกรรม เข้าปฏิบัติหน้าที่ เป็นนายช่างผังเมืองตามหน่วยงานต่าง ๆ ประเภทที่สองเรียกว่า Practical Planner คือผู้ที่สำเร็จการศึกษาวิชาผังเมืองตามหลักสูตร และมีความรู้พื้นฐานชั้นปริญญาตรีหรือสูงขึ้นไปในวิชาสถาปัตยกรรม เข้าปฏิบัติหน้าที่เป็นนายช่างผังเมืองตามหน่วยงานต่าง ๆ กลุ่มนี้จะปฏิบัติกรในด้าน Planning และ Design เมืองควบคู่กันไป

สำหรับเวลานานเท่าใดสำหรับการศึกษานั้นก็เป็นข้อพิจารณาอย่างมาก ซึ่งแล้วแต่สถาบันและในรัฐใด ซึ่งทั่ว ๆ ไปแล้วถ้ามีพื้นฐาน

Bachelor's degree of City Planning อาจจะใช้เวลาอย่างน้อยอีก ๑ ปีเพื่อจบหลักสูตร Master's degree of City Planning เช่นที่ Columbia University, New York หรือถ้ามีพื้นฐานชั้นปริญญาตรีในวิชาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องก็อาจใช้เวลาอย่างน้อยประมาณ ๒ ปี เช่นที่ Cornell หรือ University of California, etc. หรืออย่างน้อย ๓ ปีขึ้นไป ที่ Harvard University

(หลักสูตร ๓ ปี สำหรับ Master Program in City Planning ที่ Harvard เพิ่งเปลี่ยนและเริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๑๙๖๖ (๒๕๐๙) เป็นต้นไป สำหรับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ก็คาดว่าคงจะเพิ่มเวลาศึกษาชั้นอีกในอนาคต)

สำหรับ Master Program in City or Urban Design นั้น เป็นวิชาใหม่ซึ่งตั้งขึ้นในสหรัฐอเมริกาประมาณ ๑๐ กว่าปีมานี้เอง Graduate School of City Design at Miami University Oxford, Ohio เป็นโรงเรียนแรกที่เปิดสอนวิชานี้โดย German American Professor โดยต้องการเวลาอย่างน้อย ๑ ปี (ในตอนนั้น) ปัจจุบันนี้ต้องการเวลาอย่างน้อย ๑ ปี หรือ ๒ ปีเต็ม ซึ่งแล้วแต่คุณสมบัติและพื้นฐานความรู้ของผู้สมัคร สำหรับ Master's degree of Urban Design at Harvard ซึ่งตั้งขึ้นเป็นแห่งที่ ๒ ในสหรัฐฯ โดยประกอบด้วย Facilities อย่างครบถ้วน มาตรการในการศึกษานั้น เน้นหนักไปในทาง Advanced Planning & Design of City คุณสมบัติโดยทั่ว ๆ ไปของผู้สมัครเข้าศึกษาต้องได้รับการศึกษาพื้นฐานจาก City or Regional Planning, Landscape Architecture Traffic Engineering, Architecture และวิชาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ :เนื่องจากวิชานี้เปิดการสอนเป็น ๒ สาขาวิชาใหญ่ ๆ ควบคู่กันไป ดังนั้นการพิจารณาความเหมาะสม ความรู้ และความชำนาญงานที่ได้ปฏิบัติมาอย่างดีของผู้สมัครเข้าศึกษา จึงถือเป็นหลัก

การสำคัญในการคัดเลือกเข้าศึกษา ปัจจุบันนี้ กลุ่ม Urban Designer เป็นกลุ่มที่มีความสำคัญที่สุดกลุ่มหนึ่งในการรับผิดชอบโครงการปรับปรุง และสร้างเมืองใหม่ภายในเวลา ๔๐ ปีข้างหน้าของสหรัฐฯ

นอกจากนี้ก็มีสถาบันต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นโดยสมาคมสถาปนิกอเมริกันโดยเฉพาะแห่ง เช่น The Boston Association of Architects รับบุคคลที่สำเร็จการศึกษาอย่างน้อยจาก High-School หรือเทียบเท่า และกำลังปฏิบัติงานในสำนักงานสถาปนิก ที่ทางสถาบันรับรองวิทยฐานะ การเรียนจัดเฉพาะภาคกลางคืน อาจใช้เวลาอย่างน้อย ๗ ปีขึ้นไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี การศึกษาระบบนี้เป็นการให้โอกาสแก่บุคคลที่ไม่มีภาระในด้านเศรษฐกิจและครอบครัว ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมจากมหาวิทยาลัยโดยตรงในเวลากลางวัน โรงเรียนประเภทนี้ไม่ปรากฏว่า รับนักเรียนต่างชาติเข้าศึกษา

ชีวิตในการศึกษาวิชาสถาปัตยกรรมในมหาวิทยาลัย และการทำงานในสำนักงานสถาปนิกมีส่วนที่คล้ายคลึงกันมาก เพราะเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าโรงเรียนสถาปัตยกรรมในอเมริกาโดยทั่วไปแล้ว Studio และห้องสมุดจะเปิดทุกวัน ตั้งแต่ ๗.๐๐ น. (เช้า) ถึง ๑๑.๐๐ น. (กลางคืน) เว้นวันหยุดราชการ สำหรับวันอาทิตย์ห้องสมุดจะเปิดตั้งแต่ ๑.๐๐ น. (บ่าย) ไปจนถึง ๑๐.๐๐ น. (กลางคืน) เว้นวันหยุดราชการ สำหรับวันอาทิตย์ห้องสมุดจะเปิดตั้งแต่ ๑.๐๐ น. (บ่าย) ไปจนถึง ๑๐.๐๐ น. (กลางคืน) สำหรับมหาวิทยาลัยบางแห่งเช่น Harvard, Yale, MIT, Studio เปิด ๗.๐๐ น. เช้าของวันรุ่งขึ้นจึงเห็นได้ว่าการใช้ Studio จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ในด้านการสอน และหลักสูตรต่าง ๆ มหาวิทยาลัยแทบทุกแห่งในสหรัฐฯ จะไหวตัวอยู่เสมอ การดำเนินการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา จะเริ่มต้นจากกลุ่มมหาวิทยาลัยใหญ่ ๆ ที่ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำ

เสียก่อน ซึ่งการปรับปรุงอันนี้กระทำทุก ๆ ระยะ ๕ ปี หรือบางครั้ง ๔ ปีก็มี ดังนั้นวิชาการก็ก้าวหน้าอยู่เสมอ โรงเรียนสถาปัตยกรรมก็จะดำเนินการเช่นกันกับโรงเรียนอื่น ๆ ระบบการสอนแบบ Bauhaus Idea ซึ่งเริ่มโดย Dr Gropius ใน Germany ในปี ๑๙๑๙ (๒๔๖๒) เป็นครั้งแรก และได้เริ่มต้นในสหรัฐอเมริกาในราวปี ๑๙๓๗ (๒๔๘๐) เมื่อ Dr. Gropius ได้เข้ารับตำแหน่ง Chairman, Harvard Graduate School of Design ซึ่งระบบอันนี้ก็ดำเนินมาถึงจนกระทั่งบัดนี้ หุ่นจำลองจึงถือว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในการออกแบบอาคารทั่วไป เพื่อที่จะให้นักศึกษาได้มองเห็นสัดส่วนที่แน่นอน ได้มองเห็นข้อเท็จจริงในการออกแบบ มองเห็นทางในการแก้ไขปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และยิ่งกว่านั้นยังเพิ่มความเข้าใจในการศึกษา Space relation ได้เป็นอย่างดี โรงเรียนสถาปัตยกรรมทุก ๆ แห่งจะถือว่าการออกแบบและหุ่นจำลองเป็นของคู่กันไปเสมอ ๆ ปัจจุบันนี้การศึกษายังมองให้ลึกเข้าไปอีก สถาปัตยกรรมและสังคมต้องเป็นของคู่กันจะแยกออกจากกันไม่ได้ จะเห็นได้ว่าการศึกษาด้าน Sociology, Economics, Education, ect. ยิ่งเข้ามาเกี่ยวข้องกับ Phylosophy of Design อีก ดังนั้นสถาปัตยกรรมที่ดีเลิศจะต้องแก้ไขปัญหาในวิชาดังกล่าวอย่างครบถ้วน ในบางมหาวิทยาลัยหลักสูตรชั้นปีต้น ๆ (๑-๒) จะประกอบด้วย Science ต่าง ๆ เข้ามาเพื่อวางพื้นฐานในด้านออกแบบอย่างกว้างขวาง สำหรับปีที่ ๓-๔-๕ ก็เรียนหนักไปในทางออกแบบอาคารโดยตรง อีกประการหนึ่งวิชาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น City Planning, Landscape Architecture จำจะต้องแทรกเข้ามาเพื่อประโยชน์ในการออกแบบงานใหญ่ขึ้นไป Architecture & City Planning จะรวมกันอยู่เสมอซึ่ง Dr. Gropius โดยใช้คำรวมว่า Total Architecture เพราะสถาปนิกจะออกแบบโครงการใหญ่ ๆ ก็จะต้องทราบ Organization, Theory, Physical, relations, nature ตลอดจน Functions ของโครงการนั้น ๆ สถาปนิกจะ

สามารถออกแบบเมืองหรือ Project ใหญ่ ๆ ได้ถ้าหากได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในวิชา City Planning ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม ตัวอย่างเช่น Le Corbusier ออกแบบเมือง Chandigarh, India และแผนผังปรับปรุงนครปารีส Lucio Costa ออกแบบเมือง Brazilia, S. America Gropius ออกแบบเมืองมหาวิทยาลัยที่ Baghdad เมืองใหม่ใน California, Louis Kahn ออกแบบเมือง DACCA Pakistan, Louis Sert ออกแบบเมือง MEDELLIN และ BOGOTA, COLOMBIA, S. AMERICA เนื่องจากเป็นวิชาที่กว้างขวางมาก การเรียนจึงต้องแยกออกไปเป็นสาขา ที่จริงแล้วก็เป็นวิชาเดียวกัน คือ Architecture

Membership of the Association of Collegiate schools of Architecture in the USA. and Canada.

Member Schools

(Most of the member schools are accredited by the National Architectural Accrediting Board.)

Department of Architecture, UNIVERSITY OF ARKANSAS, Fayetteville, Arkansas

School of Architecture and The Arts, AUBURN UNIVERSITY, Auburn, Alabama

School of Architecture, UNIVERSITY of BRITISH COLUMBIA, Vancouver Canada

College of Environmental Design, UNIVERSITY OF CALIFORNIA, Berkeley 4, California

Department of Architecture, CARNEGIE INSTITUTE OF TECHNOLOGY, Pittsburgh 13, Pennsylvania

Department of Architecture, CATHOLIC UNIVERSITY OF AMERICA, Washington 17, D.C.

Department of Architecture, College of Applied Arts, UNIVERSITY OF CINCINNATI, Cincinnati 21, Ohio

School of Architecture, CLEMSON COLLEGE, Clemson, South Carolina

Department of Architecture and Architectural Engineering, UNIVERSITY OF COLORADO, Boulder, Colorado

School of Architecture, COLUMBIA UNIVERSITY, New York 27, New York

College of Architecture, CORNELL UNIVERSITY, Ithaca, New York

Department of Architecture, UNIVERSITY OF DETROIT, 4001 W. McNichols Rd., Detroit 21, Michigan

Department of Architecture, UNIVERSITY OF FLORIDA, Gainesville, Florida

School of Architecture, GEORGIA INSTITUTE OF TECHNOLOGY, Atlanta, Georgia

Department of Architecture and Engineering, HAMPTON INSTITUTE, Hampton, Virginia

Graduate School of Design, HARVARD UNIVERSITY, Cambridge, Massachusetts

College of Architecture, UNIVERSITY OF HOUSTON, Houston 4, Texas

Department of Architecture, HARVARD UNIVERSITY Washington, D.C.

Department of Architecture, ILLINOIS INSTITUTE OF TECHNOLOGY, Chicago 16, Illinois

Department of Architecture, UNIVERSITY OF ILLINOIS, Urbana, Illinois

Department of Architecture and Architectural Engineering, IOWA STATE UNIVERSITY, Ames, Iowa

Department of Architecture and Allied Arts, KANSAS STATE UNIVERSITY, Manhattan, Kansas

Department of Architecture and Architectural Engineering, UNIVERSITY OF KANSAS, Lawrence, Kansas

The School of Architecture, UNIVERSITY OF MANITOBA, Winnipeg, Manitoba, Canada

School of Architecture and Planning, MASSACHUSETTS INSTITUTE OF TECHNOLOGY, Cambridge 39, Massachusetts

Department of Architecture, MIAMI UNIVERSITY,
Oxford, Ohio

College of Architecture and Design, UNIVERSITY OF
MICHIGAN, Ann Arbor, Michigan

School of Architecture, UNIVERSITY OF MINNESOTA,
Minneapolis 14, Minnesota

School of Architecture, MONTANA STATE COLLEGE,
Bozeman, Montana

Department of Architecture, INSTITUTO TECNOLO-
GICO DE MONTERREY, Monterrey, Mexico

Department of Architecture, UNIVERSITY OF
NEBRASKA, Lincoln 8, Nebraska

School of Design, NORTH CAROLINA STATE
COLLEGE, Raleigh, North Carolina

Department of Architecture, NORTH DAKOTA STATE
COLLEGE, State College Station, Fargo, North
Dakota

Department of Architecture, UNIVERSITY OF NOTRE
DAME, Notre Dame, Indiana

School of Architecture and Landscape Architecture,
OHIO STATE UNIVERSITY, 190 West 17th Avenue,
Columbus 10, Ohio

School of Architecture and Applied Art, OKLAHOMA
STATE UNIVERSITY, Stillwater, Oklahoma

School of Architecture, UNIVERSITY OF OKLAHOMA,
Norman, Oklahoma

School of Architecture and Allied Arts, UNIVERSITY
OF OREGON, Eugene, Oregon

Department of Architecture, PENNSYLVANIA STATE
UNIVERSITY, University Park, Pennsylvania

School of Fine Arts, Department of Architecture,
UNIVERSITY OF PENNSYLVANIA, Philadelphia,
Pennsylvania

School of Architecture, PRATT INSTITUTE, 215
Ryerson Street, Brooklyn 5, New York

School of Architecture, PRINCETON UNIVERSITY,
Princeton, New Jersey

School of Architecture, RENSSELAER POLYTECHNIC
INSTITUTE, Troy, New York

Division of Architecture, RHODE ISLAND SCHOOL
OF DESIGN, Providence 3, Rhode Island

Department of Architecture, RICE UNIVERSITY, P.O.
Box 1892, Houston 1, Texas

School of Architecture, UNIVERSITY OF SOUTHERN
CALIFORNIA, Los Angeles 7, California

Department of Art and Architecture, STANFORD
UNIVERSITY, Stanford, California

School of Architecture, SYRACUSE UNIVERSITY,
Syracuse, New York

Division of Architecture, AGRICULTURAL AND ME-
CHANICAL COLLEGE OF TEXAS, College Station,
Texas

Department of Architecture and Allied Arts, TEXAS
TECHNOLOGICAL COLLEGE, Lubbock, Texas

School of Architecture, UNIVERSITY OF TEXAS,
Austin, Texas

School of Architecture, UNIVERSITY OF TORONTO,
Toronto, Ontario, Canada

School of Architecture, TULANE UNIVERSITY, New
Orleans 18, Louisiana

Department of Architecture, UNIVERSITY OF UTAH,
Salt Lake City, Utah

Department of Architecture, VIRGINIA POLYTECHNIC
INSTITUTE, Blacksburg, Virginia

School of Architecture, UNIVERSITY OF VIRGINIA,
Charlottesville, Virginia

Department of Architectural Engineering, WASHINGTON
STATE UNIVERSITY, Pullman, Washington

College of Architecture and Urban Planning, UNIVERSITY
OF WASHINGTON, Seattle, Washington

School of Architecture, WASHINGTON UNIVERSITY,
St. Louis, Missouri

Department of Architecture, WESTERN RESERVE
UNIVERSITY, Cleveland 6, Ohio

Department of Architecture, YALE UNIVERSITY, New Haven, Connecticut

Associate Member Schools

School of Architecture, ARIZONA STATE UNIVERSITY, Tempe, Arizona

Department of Architectural Engineering, CALIFORNIA STATE POLYTECHNIC COLLEGE, San Luis Obispo, California

Department of Architecture, THE COOPER UNION SCHOOL OF ART AND ARCHITECTURE, Cooper Square, New York 3, New York

Department of Architecture, CRANBROOK ACADEMY OF ART, Bloomfield Hills, Michigan

Department of Art and Architecture, UNIVERSITY OF IDAHO, Moscow, Idaho

Department of Architecture And art, UNIVERSITY OF ILLINOIS, Chicago Undergraduate Division, Navy Pier, Chicago, Illinois

Department of Architecture, KENT STATE UNIVERSITY, Kent, Ohio

Department of Architecture, LOUISIANA STATE UNIVERSITY, Baton Rouge 3, Louisiana

School of Architecture, MCGILL UNIVERSITY, Montreal. Quebec, Canada

Department of Architectural Engineering, UNIVERSITY OF MIAMI, Coral Gables, Florida

Ecole D'ARCHITECTURE DE MONTREAL, 3450 St. Urbain Street, Montreal, P.Q., Canada

NATIONAL INSTITUTE FOR ARCHITECTURAL EDUCATION, 115 East Fortieth Street, New York 16, New York

Department of Architecture, UNIVERSITY OF NEW MEXICO, Albuquerque, New Mexico

Department of Architectural Engineeaing, AGRICULTURAL AND TECHNICAL COLLEGE OF NORTH CAROLINA, Greensboro. North Carolina

School of Architecture, OHIO UNIVERSITY, Athens, Ohio

ประทีป จันทระเขต

สถบ. (เกียรตินิยม), M.C.D. (Miami, Ohio), M.Arch. (Harvard)

Former : Assistant Planner, Lorani County Regional Planning Commission, Elyria, (Cleveland), Ohio

Architect : The Architects Collabative (TAC)

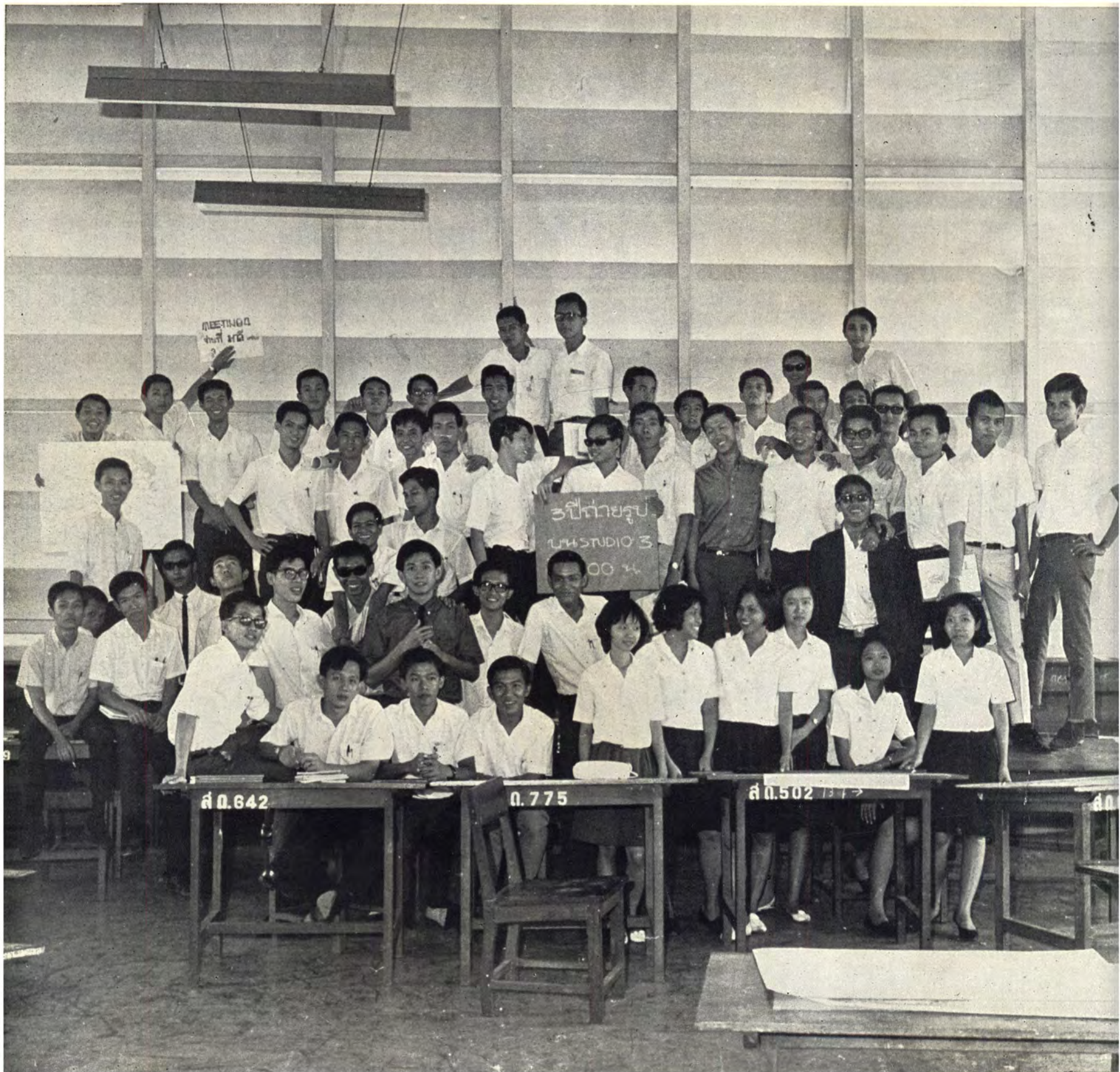
Architect Planner : F.A State & Associates, inc, Cambridge

MEETING
ทำที่ไหน?

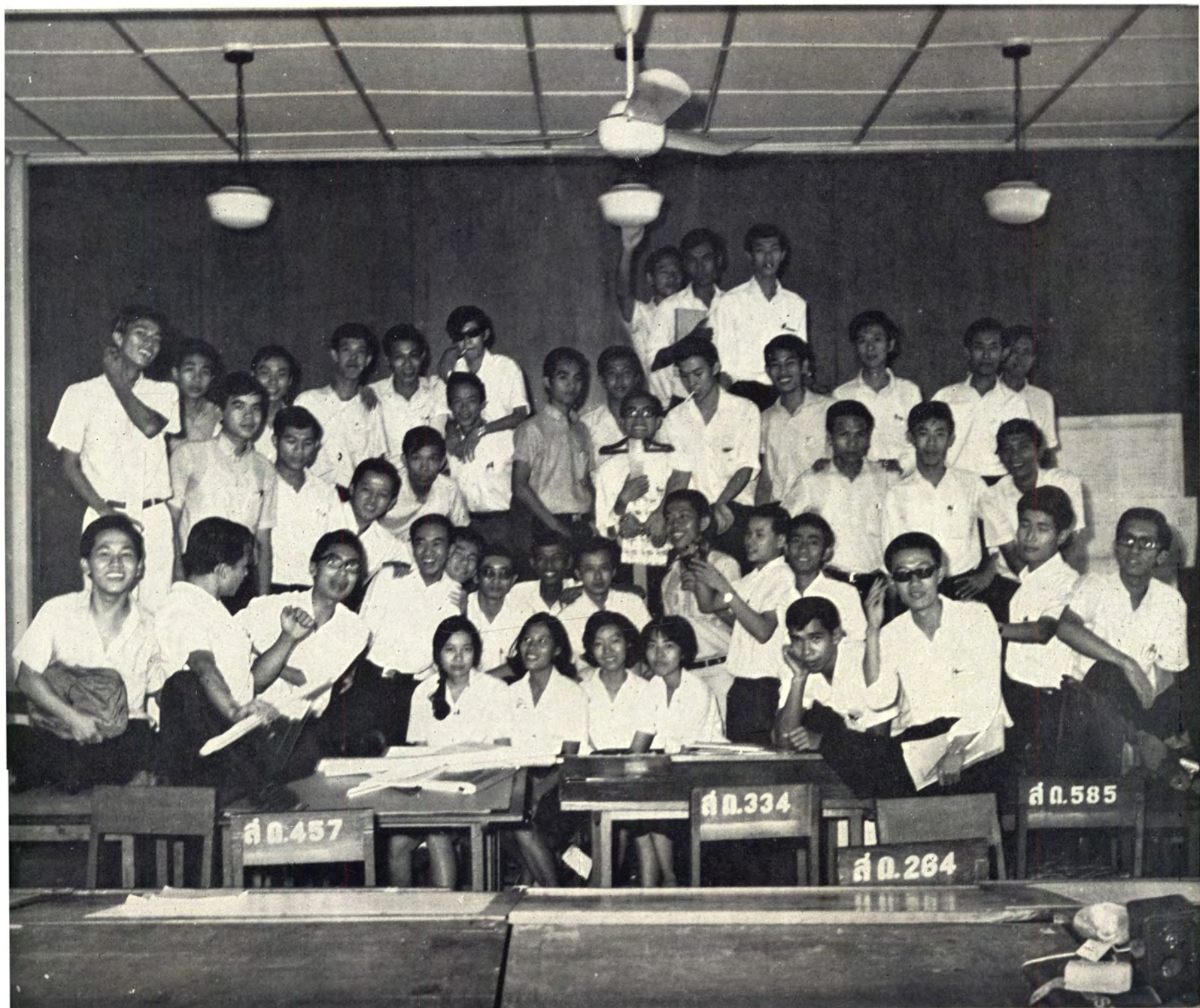
3 ปีทำยรูป
ใน STUDIO 3
00 4

ส 0.642

0.775

ส 0.502

ส 0

สะกิดใจนักพัฒนา

ส. ศิวรักษ์

สมัยนี้เป็นสมัยแห่งการพัฒนานั้นแน่นอนที่สุด กระทรวงพัฒนาการ
สภาพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนโครงการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งในกรุงและ
ตามชนบท ย่อมล้วนเป็นข้อยืนยันคำกล่าวข้างต้น ก็การพัฒนา
ประเทศนั้น จะมุ่งไปแต่ในด้านวัตถุธรรมถ่ายเดียวหาได้ไม่ ความ
จริงข้อนี้ ก็เป็นที่ยอมรับกันอีกโดยทั่วไป ดังปรากฏว่ามีการสัมมนา
การอภิปราย เรื่องพัฒนาคนและพัฒนาจิตใจ อยู่บ่อย ๆ แต่นั่นแหละ
การพูดย่อมง่ายกว่าการกระทำ และสิ่งซึ่งเป็นนามธรรม จะเป็น
จริยธรรมหรือวัฒนธรรม ย่อมยากที่จะปรากฏแก่สายตามหาชนได้
แม้กระนั้น ก็น่าจะมีบางสิ่งบางอย่างน่าที่จะกระทำกัน ยกตัวอย่าง
ง่าย ๆ ใกล้เคียง ๆ ตัวก็ได้ เช่น ถนนที่ตัดขนานไปกับถนนพหลโยธินมา
จนจรดถนนดินแดงนั้น ก็ยังมีที่นาล้อมรอบอยู่โดยมาก และแถบที่
แถวนั้นก็เป็นชานพระนครแล้ว โฉนจึงไม่มีนโยบายจำกัดเขตเพื่อ
สร้างเป็นสวนสาธารณะขึ้นก็ไม่ทราบ นับวันประชากรกรุงจะยิ่งหนา
แน่นยิ่งขึ้น ที่ในบริเวณบ้านจะน้อยลง และจะอยู่ซ้อนกันสูงขึ้นไป
ทุกที สถานที่กว้าง ๆ สำหรับพักผ่อนหย่อนใจจึงจำเป็นยิ่งนัก แต่
กลับไม่มีใครคิดคำนึงถึงเรื่องนี้ ถ้าปล่อยให้ยู่กันอย่างแออัด การ
สัญจรไปมาก็จอแจ จนเด็กเล็กต้องวิ่งเล่นตามตรอกตามถนนเช่นนี้
แล้ว จะขจัดปัญหาอันธพาลได้อย่างไร จิตใจคนจะแจ่มใสได้อย่างไร
หรือท่านผู้เป็นใหญ่มีอาณาบริเวณบ้านกว้างพอแล้ว ไม่ต้องนึกถึงคน
อื่นได้ นั้นน่าคิด ทางถนนเพชรบุรีตัดใหม่ก็ยังไม่สายเกินไปที่จะเรียก
เวนคืนที่ทำสวนสาธารณะ ซึ่งยังมีมากยิ่งดี ที่แถวนั้นเดิมก็ราคา
ไม่เท่าไร พอตัดถนนผ่านไป ราคาที่ดินเลยสูงขึ้นจนเกินพอดี ความ
โลภก็เกิดตามขึ้นมาจนเกินขนาด น่าที่จะเจ้อจางให้สาธารณประ
โยชน์ได้บ้าง หากไม่ต่อไปสองฟากถนนที่กล่าวนั้นก็กลายเป็นตึกแถว
ที่หาความงามทางสุนทรียศาสตร์ไม่ได้เลย จะได้ประโยชน์ก็แต่ใน
ทางเศรษฐกิจแก่คนเพียงไม่กี่คน แต่ถ้ากลัวจะทำให้เจ้าของที่เดือด
ร้อน (ซึ่งก็ไม่น่าจะเป็น โดยเฉพาะถ้ารัฐเข้าทำการอย่างเป็นธรรม)
ถนนนั้นเองก็กำลังจะต่อความยาวออกไป สมควรที่จะมีโครงการด้าน

จัดสรรที่ทำสวนได้แล้ว เขาจัดสรรแบ่งปันกันขายหากำไรระยะสั้นกันมาเสียนักต่อนักแล้ว รัฐจะคิดค่ากำไรระยะยาว ด้วยการหาที่อันปลอดภัยไปร่งไว้ให้ราษฎรจะมีดีกว่าหรือ

เราต้องไม่ลืมว่าเวลานี้ ประชากรราษฎร ไม่มี ที่พักผ่อน หย่อนใจ เอาเลย สวนลุมพินีที่พระมงกุฎเกล้าฯ พระราชทานไว้ให้เป็น “วนารมย์” จนถึงขนาดขนานนามตามสถานที่ที่พระบรมศาสดาประสูตินั้น บัดนี้มิได้เป็น วนา อีกแล้ว และใครที่เข้าไปก็ไม่เกิดความรื่นรมย์เลยเป็นอันขาด ไทน์จะเต็มไปด้วยสิ่งก่อสร้างอันน่าเกลียด ไทน์จะปรากฏการกระทำทางเพศอันจืดจางลามกมาสู่จักขุประสาท ไทน์รถจะเข้าไปวิ่งจ็อกแจ็กจอบแจรบกวโนโสตรประสาท ฯลฯ สวนอัมพรกับเขาดินวนา อันมีอนุสนธิมาแต่สมัยพระพุทธเจ้าหลวง และสวนสราญรมย์ ซึ่งพระจอมเกล้าฯ ทรงตระเตรียมไว้สำหรับทรงแสวงความวิเวกในบั้นปลายแห่งพระชนม์ชีพนั้น ก็ถูกทางการบ้านเมืองเชือดเนื้อเนื้อที่ออกไปเป็นของหน่วยราชการที่เล็กละน้อย และนำเอาการแสดงที่ขัดกับความวิเวกวิ้งเวงใจไปมีขึ้นเนื่อง ๆ จนสวนต่าง ๆ นั้นกลายเป็นสภาพไปจากความหมายเดิมทุกประการ กระนั้นแล้ว นักพัฒนาการสมัยใหม่ยังไม่คิดหาสวนธารณะไว้ให้ประชากร ให้ออกไปพักผ่อนอีกละหรือ หรือคิดที่จะทำแต่สวนส่วนตัว เพื่อเก็บเงินคนเข้าชมนักกว่า ทั้ง ๆ ที่สวนเช่นนั้นบางแห่งก็มีเจ้าของที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสวนสาธารณะของประชาชนโดยตรง

แต่ที่จริง ทางกรบ้านเมืองก็ควรจะเริ่มเห็นบ้างแล้ว ว่าการตัดต้นไม้ขยายถนนที่แล้ว ๆ มานี้เป็นความผิดพลาด ดังจะเห็นได้ว่าการถมคลองขยายถนนในระยะหลัง ๆ นี้ มีต้นไม้เหลือไว้ให้ เช่นที่ถนนวิบูลย์และปลายถนนพญาไท แต่กว่าตัวจะสูงงาก็ไหม้ไปเกือบสิ้นแล้ว เดิมถ้าใครไปขอร้องท่าน **ผู้ขำขัน** ให้รักษาดันไม้ ไกลทางไว้ ท่านจะให้เหตุผลในทางวิชาการ อันเราท่านฟังไม่รู้เรื่องเอาเลย และการที่

เราฟังท่านไม่เข้าใจ กลับได้รับความดูถูกดูแคลนจากท่านเสียอีก ทั้งนี้ก็เพราะความเป็นสามัญชนของเรานั่นเอง อย่างถนนพญาไท แลวหน้าที่ทำกรของผู้เขียนบทความนี้ ก็มีเกาะกลางถนนริมถนนอันสับสนยิ่งนัก ทั้งไฟกลางคืนก็มีมืด ปรากฏว่าแทบทุกเช้าเห็นรถเกยเกาะบ้าง คว่าบ้าง ชนกันเองบ้าง เกือบไม่เว้นแต่ละวัน แต่บัดนี้ **ผู้ขำขัน** คงจะเริ่มเห็นกันบ้างแล้ว ว่าปลูกต้นไม้ในขณะที่ไม่มีความจำเป็นและไม่ค่อยจะไหล่นั้น โตไม่เร็วดังที่คิดดอก และถนนที่กว้างใหญ่ซึ่งไม่มีต้นไม้ให้ร่มในประเทศร้อนเช่นนี้ อาจนำใจมนุษย์ให้เหี่ยวแห้งลงได้เพียงไหน โดยเฉพาะในยามที่น้ำพุก็พลอยหมดบุญตามท่านที่ดำริให้มันสิ้นเสียด้วย

เท่าที่กล่าวมาแล้วนั้น ย่อมจะเห็นได้ว่า นักพัฒนาให้ความสำคัญอยู่แต่กับวัตถุธรรมโดยเฉพาะ ชนิดที่ไม่ยอมเอื้อออกไปนอกวง ให้อิงเขตของนามธรรมเลย กับของที่ประดิษฐ์คิดสร้างขึ้นใหม่ ๆ ก็เท่ากับว่าชาติสิ่งซึ่งควรจะได้มาด้วย แต่การพัฒนาสิ่งซึ่งมีอยู่แล้วนั้นสิ ถ้ากระทำไปโดยปราศจากสติวิจารณ์แล้ว ย่อมเป็นการทำลายล้างของอันดีมีมาแต่อดี้อย่างไม่ต้องสงสัย ไม่ต้องไปมองให้ไกลแค่ไทน์หรือก เพียงรอบ ๆ ทุ่งพระเมรุ ก็จะได้เห็นได้แล้วว่าสิ่งก่อสร้างใหม่ ๆ แลวนั้นทำลายความงามของพระบรมมหาราชวัง และพระบวรราชวังเพียงไหน หอประชุมธรรมศาสตร์เป็นสิ่งโสโครกที่ปรากฏขึ้นก่อนอื่นและที่ล่าสุดก็ โรงละครแห่งชาติ ถ้าข้ามไปทางฝั่งธนบุรีก็จะเห็นว่า วัดอรุณ และ วัดระฆังถูกตึกสมัยใหม่เข้ามาบดบังอย่างเสียความงามมากนักน้อยเพียงไร สิ่งก่อสร้างเหล่านี้พระท่านไม่รับผิดชอบด้วยเลย แต่ที่พระต้องรับผิดชอบก็มีไม่น้อย ขอให้ดูตึกมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และกุฎีบางหลังทางเขตสังฆาวาสของวัดสุทัศน์ ก็จะเป็นนิทศุหาพจน์ได้ดี นี่เป็นเรื่องของความหายนะอันเกิดขึ้นแล้ว ดังที่สมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์ทรงเรียกว่าเป็น “อนุสาวรีย์ขายความอาย” ซึ่งจะอยู่ชุกความบัดซบของผู้คิดสร้างตลอดไปจนกว่าอาคารนั้น ๆ จะพัง

สำหรับสิ่งที่จะสร้างใหม่ อันจะเข้าข่ายนี้ก็ยังมีอยู่อีกอย่างยากที่จะจับยัง
ได้ ตึกรัฐสภาหลังใหม่นั้น ย่อมจะเป็นอนันตริยกรรมทางสถาปัตยกรรมต่อ
พระที่นั่งอนันตสมาคมอย่างไม่ต้องสงสัย ขอให้คิดดูสักนิดเถิดว่าผู้ออก
แบบพระที่นั่งอนันตนั้น เป็นสถาปนิกชั้นเอกของโลกที่ทำงานอย่าง
ประณีต แต่ผู้ที่ออกแบบรัฐสภาเป็นผู้ที่ตั้งตึกศาลาสันติธรรมไว้ให้
เห็นเป็นตัวอย่าง เขาทำตึกหลังนั้นได้ภายใน ๗ เดือน (ตั้งแต่ออกแบบจนก่อสร้างเสร็จ) แล้วตึกรัฐสภาจะเป็นอย่างไร เพียงตึกที่เขา
ต่อเชื่อมกับตึกกรมโยธาเทศบาลเก่ายังเข้ากันไม่ติดแล้ว จะไปสร้าง
อาคารใหม่ให้เคียงคู่กับงานสถาปัตยกรรมอัสตงคคชันเอก ในประเทศ
ไทย จะไปกันได้ละหรือ

ทางกระทรวงการต่างประเทศนั้นเล่า ก็ได้ข่าวว่าจะรื้อวังสราญรมย์ลง
โดยจะต่อเป็นที่ทำการขึ้นไปใหม่ถึง ๗ ชั้น เพื่อให้พอเพียงแก่ผู้คน
และการทำงาน ชาวบ้านร้านตลาดย่อมเห็นใจในข้อที่ว่าข้าราชการ
กระทรวงนั้นต้องการที่ทำงานเพิ่มขึ้น แต่จะมีใครในกระทรวงนั้น
คิดบ้างหรือไม่ว่า วังสราญรมย์นั้นเป็นสถาปัตยกรรมชั้นสำคัญอีกชั้น
หนึ่ง และเคยเป็นที่ประทับของสยามมกุฎราชกุมารมาด้วย บ้านเมือง
เราชาติโบราณสถานก็เพราะพวกข้าราชการคิดสั้นกันนั่นเอง ถ้า
กระทรวงการต่างประเทศต่อหอคอยสูงขึ้นไป จะไม่ข่มพระบรมมหาราช
วัง อย่างโรงละครแห่งชาติทำให้พระบวรราชวังเสียสง่าละหรือ และ
อย่าลืมว่าถึงประเทศนี้จะไม่มียังหน้าแล้ว แต่ก็ยังมีพระมหากษัตริย์
เป็นประมุขอยู่ ขยายที่ทำการออกไปทางข้างหลัง โดยทำความตกลง
กับกรมแผนที่ไม่ได้หรือ แม้จนข้ามคลองหลอดไปแล้ว ก็ยังปรากฏ
ว่าที่แถวนั้นเป็นทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์แทบทั้งสิ้น และก็ดู
เหมือนจะมี โครงการ รื้อตึกแถวนั้น สร้างใหม่ไม่ให้ต่ำกว่า ๗ ชั้นอีก
เหมือนกัน หากทางเจรจาย้ายศาลาว่าการของกระทรวงไปทางแถบนั้น

ไม่ได้หรือ ย้ายที่ทำการไปจากวังหลวงยังทำได้ ข้ามข้ามคลองหลอด
ไปอีกหน่อยจะเป็นไรมี ปัญหาเหล่านี้มีใครคิดแล้วหรือยัง หรือเห็น
ว่ายากเกินไป สู้รื้อของเก่าต่อเติมใกล้ ๆ ง่าย ๆ ไม่ได้ สั่งให้กรม
โยธาเทศบาลออกแบบเท่านั้นก็เสร็จกิจแล้ว เท่ากับว่าคิดสั้น ๆ กัน
อย่างปีศาจคล่องเท้าที่จอตรดนนั้นเอง

นอกจากกับสถานข้าราชการแล้ว ยังมีโครงการพัฒนาต่าง ๆ อันจะ
กระทบกระเทือนถึงสถาปัตยกรรมเก่า ๆ ของไทยอีกมากมายหลายแห่ง
ตึกในบริเวณถนนบำรุงเมือง เพ็ญนคร ซึ่งเป็นสิ่งก่อสร้างรุ่นแรกเมื่อ
สมัยพัฒนากรุงเทพฯ ในรัชกาลที่ ๕ ก็จะถูกทุบไป ใครเล่าที่จะเห็น
ความสำคัญของถนนแคบ ๆ แถบนั้น ตึกแถวก็เตี้ย ๆ ตุ๊กโทโรโกโร
เต็มที วังกรมหมื่นราชศักดิ์สโมสร ที่อยู่แถวนั้น ก็ว่ากันว่า เป็น
สถาปัตยกรรมฝรั่ง คู่ช่างไม่มีใครโยตีที่จะรักษาเอาไว้เลย เรายัง
ชาตินิยมกันเกินไป จะไม่เห็นคุณค่าสถาปัตยกรรมต่างชาติในประเทศ
อาคารจีนต่าง ๆ ศูนย์ไปก็เพราะเหตุนี้ จวนเจ้าเมืองที่สงขลานั้น
เป็นสิ่งซึ่งไม่น่าจะให้ศูนย์ไปต่อหน้าต่อตาเลย

กับของซึ่งมีอายุในรอบร้อยปีนี่เอง หรือก่อนนั้นไม่มากนัก ยังเป็นได้
ถึงเพียงนี้ ยิ่งกับโบราณวัตถุด้วยแล้วอย่าไปปรารมภ์เลย ถึงคณะ
รัฐมนตรีจะมีมติให้รักษากำแพงเมืองและโบราณสถานทุกแห่งไว้ ตาม
เมืองต่าง ๆ ยิ่งกล้าซัดทำลายเสียได้ ทั้ง ๆ ที่การกระทำดั่งนั้นเท่ากับ
ว่าเป็นการซัดคำสั่งรัฐบาลโดยตรง แต่ก็นั่นแหละ เวลานี้คำสั่งจาก
ที่สูงเป็นหมันกันมาเสียยก่อนักแล้ว ถ้าจะเอาเรื่องเข้า เขาก็ตอบว่า
พึ่งเอง จะทำอะไรได้ เพราะการรื้อกำแพงเก่า ๆ ลง เจ้าเมืองก็ชอบ
ว่าไม่เกะกะ เทศบาลก็ชอบ ว่าสะอาดดี พ่อค้าก็ชอบเพราะได้ค้าขาย
อิฐและดิน เจ้าของที่ก็ชอบ เพราะเมื่อไม่มีกำแพงขวางหน้าที่ดินก็จะ
มีราคาดีขึ้น ปลุกห้องแถวได้อีกแล้ว แม้กำแพงวัดตามชนบทที่กำลัง
กลายเป็นห้องแถวไปทุกทีแล้ว คนที่เสียตายมีไม่กี่คนเลย คนพวกนี้

คิดไกลเกินไป คิดอยากจะให้ใครต่อใครรู้จักตัวเองด้วยการดูที่อดีต
ในเมื่อคนไทยส่วนมากยังไม่พร้อมที่จะศึกษาตัวเอง แต่การโค่นล้าง
ทำลายของเก่า โดยข้ออ้างว่าต้องเบิกทางให้ของใหม่ในการพัฒนา
ประเทศนั้น หากเมื่อขณะที่ประเทศเราพัฒนาจริงๆ ทั้งในด้านวัตถุ
และจิตใจ เมื่อนั้นคนไทยจะเสียใจกับสิ่งที่เราไม่รักษาไว้ อย่างต้นไม้
ถึงจะปลูกแทนที่ได้ ก็อีกหลายปี สวนสาธารณะก็จะหาที่กลางชุมชน
ไม่ได้ทุกที่แล้ว ถึงรื้อรายชั้นขนาดไหน ก็จะสามารถใช้ได้ไม่เหมือน
เก่า บัดนี้ ยังไม่สายเกินไปที่จะรักษาและหามาซึ่งสิ่งที่มีความสำคัญ
อย่างยิ่งกับการพัฒนาความคิดและจิตใจของคนไทย จะมีใครในวง
ผู้มีอำนาจที่จะสละเวลามาคิดถึงเรื่องนี้กันไหมหนอ และสถาปนิกเล่า
เอาเวลามาคิดกันถึงเรื่องเช่นนี้บ้างหรือเปล่า หากเผอิญมีใครคิดใน
แว่นนี้กันบ้าง ก็หวังว่าใจเพียงแต่คิดเท่านั้น คงทำความคิดให้เป็น
ความอ่านและให้เป็นการกระทำขึ้นมาด้วย

ส. ศิวรักษ์

จากสันนิบาตสารในวาระการประชุมสันนิบาตเทศบาล
เมืองสงขลา มีนาคม ๒๕๐๕

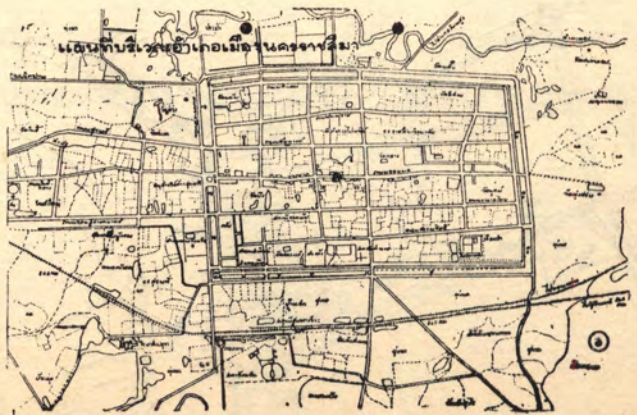
ของ อาจารย์ อัน นิมานเหมินทร์

สารคดีภาพชุดผังเมืองในประเทศไทย

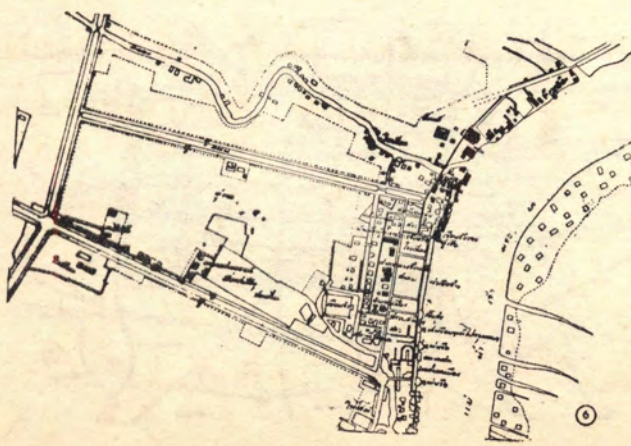
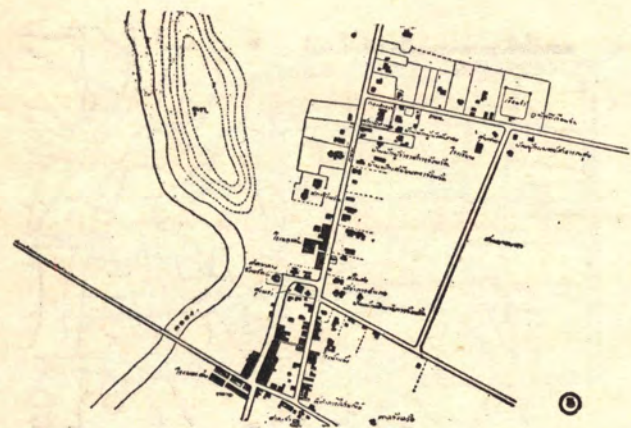
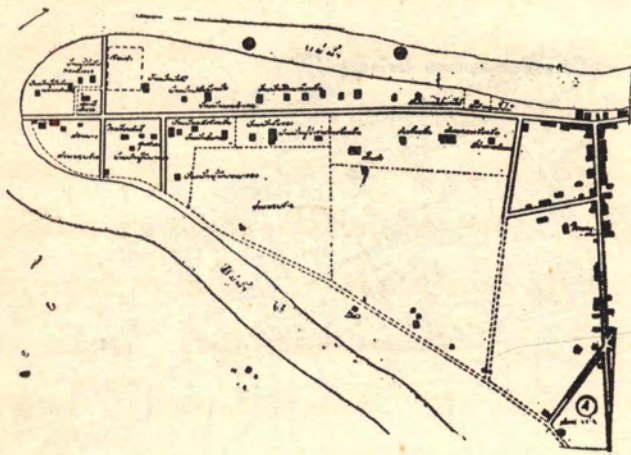
ภาพหมายเลขที่ ๑, ๒, และ ๓

เป็นภาพเมืองลำพูน เชียงใหม่ และนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเมือง
ปัจจุบันที่ได้อาศัยเค้าโครงร่างเดิม ที่คนโบราณได้วางไว้ว่า ๕๐๐ ปี
มาแล้ว การวางผังเมืองสมัยนั้นได้คิดกันอย่างรอบคอบในเรื่องที่ตั้ง
ของเมืองเป็นอันดับแรก ดังจะเห็นได้ว่าตัวเมืองที่อยู่ภายในกำแพง
เมืองมีค่ายคูประตูหอรบ เป็นแนวป้องกันตามหลักยุทธศาสตร์ อยู่
ใกล้กับแหล่งเกษตรกรรมอันสมบูรณ์ สะดวกแก่การผลิตอาหาร วัตถุประสงค์
เดิมมาเลี้ยงตัวเมือง น้ำสำหรับอุปโภคบริโภค ไม่เป็นปัญหา อาศัย
แม่น้ำ สระน้ำ หรือบ่อน้ำ ได้อย่างเพียงพอ เมืองส่วนใหญ่อยู่ใน
ที่ดอนที่ไม่ค่อยมีน้ำท่วม แสดงให้เห็นว่าการสร้างเมืองในสมัยโบราณ
ได้อาศัยหลักวิชา ก่อนที่จะได้มีการสร้างเมืองลงไปได้คำนึงถึงบริเวณ
อันเหมาะสมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ผิดกับเมืองในปัจจุบันมากที่เกิด
ขึ้นอย่างบังเอิญ ขาดการพิจารณา แล้วก็คลี่คลายขยายตัวกัน
อย่างยดากกรรม มิได้นำเอาหลักวิชาที่ดีไปปฏิบัติ เป็นสาเหตุให้เกิด
ความเสื่อมเสียและเสียหายทางเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นอย่างมาก

ในอันดับต่อไป เมืองโบราณก็ได้คำนึงถึงระบบการจราจรเป็นหลัก
สำคัญ แม้ดินเดิมจะถูกลบเลื่อนไปบ้าง ก็จะได้เห็นว่าเมืองเหล่านี้
มีระบบถนนเป็นแบบตาราง หรือตาหมากรุกอย่างง่าย ๆ สร้างความ
เป็นระเบียบเรียบร้อย บทเรียนที่ดีจากเมืองเหล่านี้ ก็คือการจัดให้มี
ระบบการจราจรอย่างพอเพียงสม่ำเสมอทุกแห่ง ทุกบริเวณในเมือง
เป็นการขยายความเจริญและลดความแออัดทั่วทั้งเมือง ซึ่งเป็นการใช้
พื้นที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมจริง ๆ ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในส่วนใด

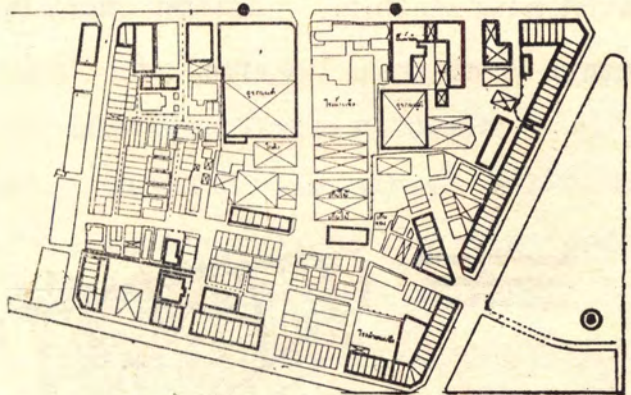
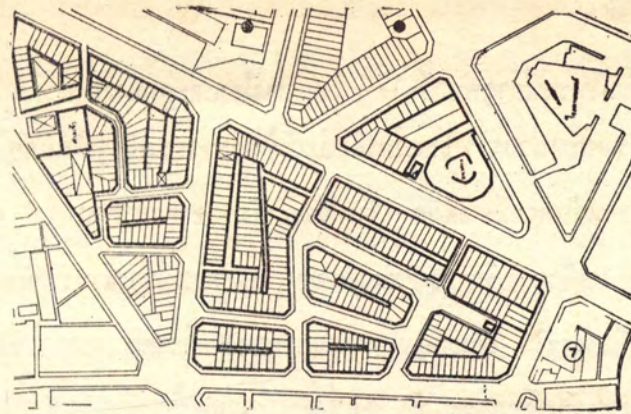

บริเวณใด ก็อยู่ใกล้ชิดติดต่อกับถนนใหญ่ ๆ ไปมาได้สะดวก เป็น การแก้ปัญหาการจราจรที่ดี ง่ายต่อการนำเอาบริการสังคมปัจจุบัน เช่นการระบายน้ำ การต่อท่อประปา สายไฟฟ้า การขนขยะมูลฝอย และการเดินรถเมลล์โดยสาร มาส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนให้ ดียิ่งขึ้น.

ภาพหมายเลขที่ ๔, ๕, และ ๖

เป็นภาพของ ชุมชนมนุษย์ที่เกิดขึ้น ทั่วไปใน ประเทศไทยใน สมัยเมื่อไม นานมานี้ แสดงให้เห็นการสร้างเมืองที่ขาดหลักวิชา ขาดการ พินิจพิจารณาในเรื่องที่ตั้ง จึงมีปัญหานานาชนิดอุบัติขึ้นในภายหลัง ลักษณะภายในตัวเมืองชี้ให้เห็นระบบการปกครองในสมัยก่อน บริเวณ ที่ดีที่สุดมักจะเป็นที่ตั้งของหน่วยที่ทำการปกครอง ส่วนประชาชนอยู่ กันตามยถากรรม แสดงการแยกตัวระหว่างฝ่ายปกครองและฝ่ายที่ถูก ปกครอง เช่นเดียวกับ Acropolis ของประเทศกรีกโบราณ นอกจากนั้น เมืองเหล่านี้ ส่วนใหญ่ๆ ประกอบด้วยถนนเพียง ๒-๓ สาย อาคารบ้านเรือนแออัดใกล้ตลาด ท่าเรือ หรือสถานีรถไฟไม่มีระบบ การจราจรที่แน่นอน เต็มไปด้วยที่รกร้างว่างเปล่า อาคารร้านค้า โรงงานปะปนกัน เป็นปัญหาอศศภัย ขาดบริการทางด้านจิตใจ วัฒนธรรม การพักผ่อนหย่อนใจจึงอับเฉาเหงาหงอย ไม่มีสภาพ ที่น่าอยู่เช่นเมืองที่ดีทั้งหลาย ดังนั้น เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ การ กินดีอยู่ดีของประชาชนในท้องถิ่น จึงควรให้ดำเนินการวางผังเมือง เหล่านี้โดยด่วน โดยการจัดให้มีระบบการจราจรที่ดี ตัดถนนหนทาง แบ่งเมืองออกเป็นบล็อก ๆ ทั่วไปทั้งเมือง เป็นการส่งเสริมความเจริญ ของส่วนรวม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของประเทศชาติ อย่างน้อยที่สุดก็ควรเอาตัวอย่างของผังเมืองโบราณมาปฏิบัติ.

ภาพหมายเลขที่ ๗, ๘

เป็นแผนที่แสดงการปลูกสร้างอาคารบางตอนในเมืองใหญ่ ๆ เป็นผลอันเกิดจากกฎหมายควบคุมการก่อสร้างที่กำลังปฏิบัติอยู่ การควบคุมทั่วไปยังหละหลวมและบกพร่องในหลักวิชาการแผนใหม่อยู่มาก มิได้แบ่งแยกอาคารที่เป็นต้นเหตุของอัคคีภัย ปล่อยให้อาคารที่ก่อสร้างด้วยวัสดุเชื้อเพลิงอยู่ใกล้ชิดติดกัน อาคารประเภทต่างๆ ปะปน ชาติระเบียบแบบแผนอันดี เต็มไปด้วยตรอกเล็กชอกน้อย ถนนที่ไม่ได้มาตรฐาน เมื่อเกิดเพลิงไหม้ขึ้นแล้วย่อมลุกลามอย่างไม่มีปัญหา อาคารพักอาศัยประเภทห้องแถวตึกแถว ไม่ได้รับการพิจารณาเท่าที่ควร มิได้ควบคุมให้มีพื้นที่เพียงพอต่อการกินอยู่ ปล่อยให้สร้างกันอย่างแออัดยัดเยียด ชาติที่ว่างสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ทั้งแสงสว่าง การระบายอากาศตามหลักสุขวิทยาอนามัย (ตามปกติในเขตพักอาศัยควรจะมีพื้นดินเป็นที่ว่างอย่างน้อย ๓๐ %) ทำให้ผู้อยู่อาศัยทั่วไปมีสุขภาพที่ไม่สมบูรณ์ เต็มไปด้วยโรคภัยไข้เจ็บ ผลของการควบคุมดังกล่าว เป็นสาเหตุใหญ่ข้อหนึ่งที่แปรสภาพของบางบริเวณภายในเมืองให้กลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม เป็นบ่อนุหารร้ายแรงของเมืองใน

ปัจจุบัน ในประเทศที่เจริญแล้วถือกันว่า กฎหมายผังเมืองเป็นแม่บทใหญ่ซึ่งกำหนดเค้าโครงร่างของเมือง และให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ผู้บริหารอย่างเพียงพอ นอกจากนั้น แต่ละเมืองยังจัดให้มีโครงผังเมืองเป็นแนวทางพัฒนาอีกด้วย ส่วนการควบคุมส่วนปลีกย่อยรองลงไป เขาก็มีกฎหมายควบคุมการก่อสร้างอย่างละเอียดสมบูรณ์ ให้อำนาจเต็มที่แก่หน่วยการปกครองท้องถิ่น ผลที่ได้รับก็คือ บ้านเมืองที่น่าดู น่าอยู่ อันตรายร้ายแรงเช่นอัคคีภัยลดน้อยถอยลงไปมาก แต่ในประเทศเรากลับว่า การผังเมืองเป็นเพียงการเสริมสวยตกแต่งเมืองให้งดงาม ซึ่งส่วนใหญ่ยังเห็นวิชาผังเมืองเป็นเรื่องของการตัดถนน ปลูกต้นไม้ และสร้างอาคารสวยสองข้างทางแบบผักชีโรยหน้า ดังนั้น เราจึงมีพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างก่อนพระราชบัญญัติผังเมือง ๑๕ ปี ทั้งสองพระราชบัญญัติก็ไปคนละแนว ชาติการประสานกัน จึงเป็นสาเหตุสำคัญของการคลี่คลายขยายเมืองมาสู่สภาพปัจจุบัน.

ภาพหมายเลขที่ ๙

เป็นภาพของแหล่งเสื่อมโทรมที่อาจพบเห็นได้ทั่วไปตามเมืองและชุมชนคนต่าง ๆ ในกรณีนี้ เจ้าของที่ดินและหน่วยการปกครองได้ปล่อยให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยปลูกสร้างอาคาร เคหะสถานกันตามมีตามเกิด ในที่ลุ่มน้ำขัง ขาดถนนหนทาง การระบายน้ำ ประปา ไฟฟ้า บริการขนขยะมูลฝอย ตลอดจนที่ว่างสำหรับพักผ่อนใหญ่ ๆ จึงมีสภาพที่ทรุดโทรม เป็นปัญหาทางสุขภาพของผู้อยู่อาศัย อาคารที่ปลูกสร้างส่วนใหญ่ทำด้วยเศษวัสดุที่พอจะหาได้ ซึ่งมักเป็นวัสดุเชื้อเพลิงเป็นส่วนใหญ่

อาคารสร้างอย่างใกล้ชิดติดกันมีปัญหาดักคักยู่เสมอ เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็มักกลุกมามากที่จะระงับดับได้ทันที่ แหล่งเสื่อมโทรมจัดได้ว่าเป็นปัญหาอันร้ายแรงของสังคม ควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยการจัดสร้างเคหะสถานสงเคราะห์ราคาถูก ในมาตรฐานที่สมควร ให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้มีรายได้น้อย.

ภาพการขยายตัวแบบยถากรรมของแหล่งชุมชนในพระนคร

ภาพแสดงย่านถนนอินทามระ และบางกระบี่ พระนคร ทั้งสองกรณีแสดงให้เห็นสภาพที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ เป็นผลมาจากต้นเหตุแห่งการคลี่คลายขยายตัวแบบยถากรรม เพราะยังไม่มีโครงสร้างเมืองที่แน่นอน ตลอดจนการควบคุมตามหลักวิชาดังที่ปฏิบัติมาในประเทศที่เจริญแล้ว (พ.ร.บ. ผังเมือง พ.ร.บ. การควบคุมการก่อสร้าง และจัดสรรที่ดิน) เอกชนผู้จัดสรรจึงปฏิบัติได้ตามใจชอบเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนตัว แบบลงทุนน้อยแต่เอากำไรมาก สภาพ

การขยายตัวแบบยถากรรมของ
แหล่งชุมชนในพระนคร
(บริเวณถนนอินทามระ-บางกระบี่)

ของบริเวณจัดสรรเหล่านี้ จึงบกพร่องในการสนองความจำเป็นในด้านต่าง ๆ ตามหลักผังเมืองทั่วไป กลายเป็นปัญหาสำคัญ ๆ ที่จะต้องแก้ไขกันตลอดไป ถนนซอยที่ตัดขึ้นส่วนมากเล็กและแคบ ขนาดเพียง ๕-๖ เมตร ที่ยานยนต์สองคันไม่อาจสวนกันได้โดยสะดวก ทั้งมีความยาวตั้งแต่ ๖๐๐-๒,๐๐๐ เมตร หรือกว่า ซึ่งผิดมาตรฐานใด ๆ ในโลก ขาดทางเท้า ทางระบายน้ำ การถมดิน ทั้งไม่มีพื้นที่เหลือสำหรับปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่น ไม่มีบริการที่ถือว่าจำเป็น ที่ว่าง สวนสาธารณะ สำหรับพักผ่อนหย่อนใจ ตลาด โรงเรียน การสาธารณสุข โภก เช่น ไฟฟ้า ประปา รถเมล์โดยสาร (ซึ่งต้องมาเพิ่มเติมในภายหลัง) ที่ดินถูกแบ่งซอยเป็นแปลงเล็ก ๆ ประชาชนอยู่กันอย่างแออัด หลายแห่งกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรม เนื่องจากถนนส่วนใหญ่คับแคบ และยาวเหยียด เป็นแบบปลายตัน (dead end culde-sac) ที่รถโดยสารไม่อาจขยายบริการไปได้ ผู้โดยสารที่อยู่ภายในต้องลงรถที่ปากซอย แล้วขึ้นรถโดยสารเล็กหรือสามล้อเครื่องต่อไปยังที่พัก ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มค่าครองชีพอีกมาก อีกทั้งการที่ไม่มีตลาด โรงเรียนอยู่ใกล้เคียง ผู้อยู่อาศัยจึงประสบปัญหาหลุมุน่วนวายประจำวันในการไปจ่ายตลาด การส่ง

บุตรหลานไปโรงเรียน การออกไปประกอบอาชีพภายนอก เป็นเหตุให้ผู้มีฐานะรายได้น้อย และปานกลางจำนวนมาก จำเป็นต้องมีจักรยานยนต์และรถยนต์เป็นพาหนะ ต้องเพิ่มค่าใช้จ่าย กระทบกระเทือนถึงรายได้ หลายรายต้องก่อหนี้ยืมสิน ฐานะไม่มั่นคง ระบบถนนในเขตจัดสรรเหล่านี้ เป็นแบบถนนซอยแยกจากถนนใหญ่ ล้วนแต่อยู่ใกล้ชิดติดกัน ทำให้มีสี่แยกจำนวนมากมาเกิดขึ้นทั่วไป สร้างปัญหาการคับคั่งจราจรชั้นในถนนใหญ่ กระทบกระเทือนถึงส่วนอื่นของเมืองไปด้วย นอกจากนี้ระบบถนนซอยของเขตจัดสรรเป็นแบบที่มีได้คำนึงถึงบริการไฟฟ้า ประปา การขนขยะมูลฝอย เป็นการสิ้นเปลืองมากที่จะจัดให้มีขึ้นอย่างพอเพียง หลายบริเวณจึงขาดทั้งประปาและไฟฟ้า ตลอดจนไฟฟ้าถนนหลงเวลาค่ากิน ทำให้ไม่ปลอดภัยสำหรับคนเดินถนนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสตรี การจัดสรรที่ดินแบบที่กล่าวเป็นการสร้าง ความแออัดยัดเยียด (high density) ขึ้นเป็นแห่ง ๆ แทนที่จะกระจายประชาชนให้สม่ำเสมอทั่ว ๆ ไปทั้งเมืองตามหลักผังเมืองที่ดี จึงเป็นการยากยิ่งที่จะจัดบริการรถเมล์โดยสารให้สนองความต้องการให้ครบครัน ถึงแม้จะจัดให้มีขึ้นแล้ว ก็ย่อมขาดประสิทธิภาพ ไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร เช่นทั่วไปในต่างประเทศ

สภาพของแหล่งชุมชนเพื่อขยายตัวแบบยถากรรม ไม่ใช่หลักวิชา อาจกล่าวได้ว่าเป็นการแปรสภาพของเมืองให้เป็นเครื่องจักรสำหรับผลิตเงินตรา (Machine for money making) ที่คำนึงถึงประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินตราอย่างเดียว มิได้คำนึงถึงสวัสดิภาพความสมบูรณ์พลสุข ความจำเป็นของประชาชนผู้อยู่อาศัย เป็นการสร้างความเดือดร้อนให้เกิดขึ้นทั่วไป ส่งเสริมให้มีการปลูกสร้างอย่างหนาแน่น เปลี่ยนสภาพทุ่งนาที่ว่างอันสวยงามเดิมให้ไปสู่การเป็นแหล่งเสื่อมโทรม และขยายเรื่อยไปจนทั่วเมือง ประชาชนที่มีฐานะดีก็ย้ายออกไปอยู่ในบริเวณที่ห่างไกลออกไป ซึ่งจะเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องมาปรับปรุงกันต่อไป ให้กลับคืนสู่สภาพเหมาะสมแก่การเป็นที่อยู่อาศัย และที่ประกอบอาชีพของคนหมู่มาก

สภาพของย่านบางกะปิพระนครที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

กรุงเทพ ฯ มหานครแต่เดิม

เดิมอาศัยการขนส่งทางน้ำเป็นหลัก จึงมีชุมชนที่แออัดในบริเวณใกล้แม่น้ำเจ้าพระยาและริมฝั่งคลอง ประมาณ ๕๐ ปีมาแล้ว ประชาชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่ ภายในบริเวณของแม่น้ำเจ้าพระยา และคลองผดุงกรุงเกษม สถานีรถไฟหัวลำโพงสร้างขึ้นในแถบชานเมืองสมัยนั้น ต่อมาชาวผิวขาวที่มาจากออสเตรียมีความประสงค์ที่จะแยกตัวจากคนไทย และซื้อที่ดินราคาถูก จึงได้ริเริ่มการขยายตัวเมืองออกไปทางทิศตะวันออก ทางถนนสี่พระยา สุริวงศ์ สีลม และสาทร ทางบ้านบางกะปียังมีโรงเรียนมีชื่อไปตั้งอยู่ เมื่อการจราจรทางบก เช่นโดยรถราง รถยนต์ ได้เจริญ และขยายกิจการกว้างขวางขึ้น จึงมีคนไทยนิยมออกไปสู่แถบชานเมืองมากขึ้นเรื่อยมา การขยายตัวออกไปทางทิศตะวันออก ไปทางย่านมักกะสัน บางกะปิ ทุ่งมหาเมฆ ปรากฏว่า ๓๐ ปีมาแล้ว หลักวิชาผังเมืองขณะนั้นยังไม่สุภาพหลาย ถนนสาธารณะที่ทางการตัดขึ้นมา ได้ทำขึ้นเป็นครั้งเป็นคราว ตามความจำเป็นที่เกิดขึ้น มิได้คำนึงถึงอนาคต หรือการขยายตัวเมืองอย่างเป็นระเบียบ ทั้งนี้ได้มีการวางโครงการไว้ล่วงหน้าสำหรับปัญหาหลักใหญ่ ๆ เช่นการกำหนดระบบสายจราจร การระบายน้ำ การสาธารณูปโภค เช่นรถเมล์โดยสาร การขนขยะ การประปา

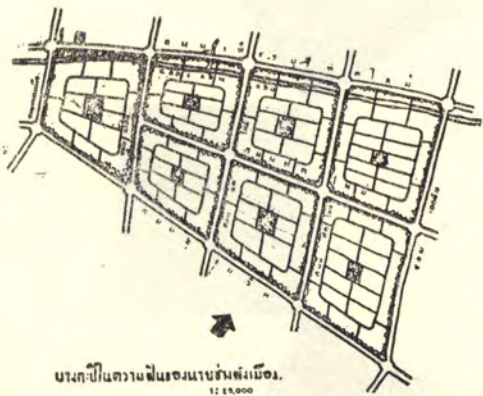
ไฟฟ้า บริการพักผ่อนหย่อนใจ โรงเรียน โรงพยาบาล สถานเอนามัย ตลอดจนหน่วยบริหารท้องถิ่นต่าง ๆ ฯลฯ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง หรือประมาณ ๒๐ ปีมาแล้ว การทุ่มเทการลงทุนอย่างมหาศาล เป็นสาเหตุใหญ่ให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความสำคัญยิ่งของประเทศจนไม่อาจเทียบกับเมืองอื่นได้ จึงกลายเป็นเมืองอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศูนย์กลางการปกครอง เมืองท่า ศูนย์กลางคมนาคม เมืองหลวง ศูนย์กลางการศึกษาและวิทยาการ ฯลฯ มีอิทธิพลรุนแรงในการดึงดูดชักจูงประชาชนคนไทยทั้งที่ใกล้และไกลออกไป ไม่ว่าจะรวยหรือจน ตลอดจนคนต่างด้าวจำนวนมากไหลหลั่งเข้ามาอยู่ในนครหลวงแห่งนี้ เป็นการเพิ่มจำนวนประชากรขึ้นหลายเท่าทวีคูณ และเกิดความจำเป็นในเรื่องที่อยู่อาศัย จึงมีเอกชนจำนวนมากประกอบอาชีพจัดสรรที่ดินขาย เนื่องจากไม่มีการควบคุม หรือมีโครงสร้างเมืองที่แน่นอน เอกชนจึงปฏิบัติได้ตามใจชอบ ถนนต่าง ๆ ถูกตัดขึ้นเป็นจำนวนมาก แยกไปจากถนนสาธารณะเดิม การจัดสรรในตอแแรกนั้นยังไม่สู้เป็นปัญหา เพราะเป็นการขยายตัวเมืองห่างจากเมืองเดิมเพียงเล็กน้อย ทั้งผู้ที่เข้าไปอยู่ส่วนใหญ่ก็มีฐานะดี ถนนซอยที่สร้างขึ้นมีความกว้างพอสมควรแต่ค่อนข้างยาว มีคูระบายน้ำสองข้างทาง ทั้งขนาดที่ดินแต่ละแปลงก็ไม่เล็กจนเกินไป บางกะปิจึงเป็นย่านพักอาศัยสำคัญ ๆ ของกรุงเทพฯ ต่อมาเมื่อประชาชนหลั่งไหลเข้ามาสู่พระนครในอัตราสูง ปัญหาที่อยู่อาศัยก็เพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ประกอบทั้งราคาที่ดินก็สูงขึ้นอย่างผิดปกติ การจัดสรรในระยะหลัง จึงเป็นแบบสุกเอาเผากิน ไม่ใช่หลักวิชา แบบลงทุนน้อยเอากำไรมาก ขณะนี้ย่านบางกะปิได้ขยายตัวยาวเหยียดไปถึงบางนา อันเป็นระยะยาวนาน ๒๐ กม. จากศูนย์กลางพระนครเดิม

สภาพของย่านบางกะปิปัจจุบันไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นบริเวณเคหะสถานชั้นดีได้อีกต่อไป เว้นแต่บางบริเวณเดิมอันเป็นจำนวนน้อยมาก โดยทั่วไปมีสภาพที่ยุงเหยิง ชาติระเบียบ (ตั้งปรากฏในรูปประกอบ) มีทั้งอาคาร ร้านค้า โรงงาน บ้านพักอาศัยปะปนกัน บางตอนแออัดถนนแคบคดเคี้ยวคับแคบ แต่ยาวเป็นกิโล ๆ ไม่มีทางระบายน้ำ เนื่องจากขาดระบบถนนที่ดี และการให้เลขบ้านจึงลำบากยิ่งต่อการติดต่อกับผู้อยู่อาศัย หลายบริเวณกลายเป็นแหล่งเสื่อมโทรมโดยรวดเร็ว ยิ่งกว่านี้ โดยที่มิได้มีการควบคุมการตัดถนนแต่ต้นมา จึงปรากฏว่าถนนสุขุมวิทระยะระหว่างถนนนานาเหนือถึงซอยเอกมัย ซึ่งยาวกว่า ๔,๓๐๐ เมตร มีถนนซอยที่พุ่งเข้าสู่ถนนสุขุมวิทถึงกว่า ๕๐ สาย ก่อให้เกิดสี่แยกกว่า ๒๕ แห่ง ทำให้ถึงแม้ได้ขยายถนนสุขุมวิทเดิมเป็น ๖ แนวน และสร้างถนนเพชรบุรีตัดใหม่อีก ๑ สาย ก็ไม่อาจแบ่งเบาการจราจรได้เพียงพอ ทั้งนี้เพราะมีถนนน้อยสายที่พุ่งไปถึงถนนเพชรบุรีตัดใหม่ สภาพปัจจุบันนี้ปรากฏว่าถนนสุขุมวิท ประสบปัญหาคับคั่งจราจรตั้งแต่เข้าจนเย็น จราจรคับคั่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมดา ดัดจริตเพราะการเลี้ยวซ้ายหรือขวาเข้าซอย อุบัติเหตุมีมาก ซึ่งจะทวีความร้ายแรงยิ่งภายใน ๒-๓ ปีข้างหน้าอย่างมิต้องสงสัย

ทั้งสองกรณีถนนอินทามระและย่านบางกะปิเป็นตัวอย่างอันดีของการปล่อยปละละเลย ไม่มีผังเมืองตลอดทั้งการควบคุมที่ดีว่าจำเป็นในสมัยปัจจุบัน ทำให้ชุมชนส่วนรวมได้รับความเสื่อมเสียและเสียหายในด้านการเป็นอยู่และทางการจำเป็นจะต้องสิ้นเปลืองงบประมาณเป็นอย่างมาก เพื่อแก้ไขสิ่งบกพร่องเหล่านี้.

ภาพขยายตัวของชุมชนแบบที่ใช้หลักวิชา

ภาพนี้ได้แสดงถึงวิธีการดำเนินงานของฝ่ายเทคนิคหรือฝ่ายผังเมือง เมื่อมีการสร้างถนนหรือขยายเมือง ปัญหาแรกที่จะได้พิจารณา ก็คือความเหมาะสมของบริเวณที่จะขยายว่าอยู่ในที่ลุ่มหรืออย่างไร ควรจะกำหนดให้เป็นบริเวณชนิดใด การขยายตัวเมือง ก็จะพยายามให้สม่ำเสมอกระจายความหนาแน่นออกไปทุกด้านอย่างเป็นระเบียบ ในขั้นต่อไปก็เป็นการพิจารณาถึงระบบการจราจร ถนนหนทาง การระบายน้ำ สาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา รถเมล์โดยสาร) ให้เฉลี่ยไปโดยทั่วถึงทุกแห่งและเป็นระบบที่ดี ซึ่งอาจนำเอาระบบถนนแบบกมลหรือโยแมลงมูมาใช้ได้ ประกอบด้วยถนนวงแหวนเป็นชั้น ๆ และถนนรัศมี อันเป็นถนนซูเปอร์ ขนาด ๖ แฉก พุ่งเข้าไปสู่จุดศูนย์กลางของตัวเมือง (เป็นถนนเพื่อการจราจรโดยเฉพาะ) ช่วยให้การจราจร การสาธารณูปโภคเป็นแบบแผนที่ดี สะดวกในการติดต่อและอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคแก่ทุกบริเวณในตัวเมืองได้ง่าย เฉลี่ยความสำคัญ หรือขยายความเจริญให้ทั่วไปทั้งเมือง ปัญหาการคับคั่งการจราจรเป็นจุดเช่นเวลานี้ก็จะไม่มี ต่อไปก็เป็นการกำหนดการใช้บริเวณพื้นที่เพื่อกิจการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ในลักษณะเช่นนี้เมืองก็จะเป็สภาพที่น่าดู น่าอยู่ มีประสิทธิภาพตามความจำเป็นของยุคสมัย เป็นการเตรียมตัวหรือวางแนวการขยายตัวอย่างถูกหลักวิชา ส่งเสริมการขยายตัวอย่างเป็นระเบียบแบบแผน และสม่ำเสมอ ประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายได้มาก.

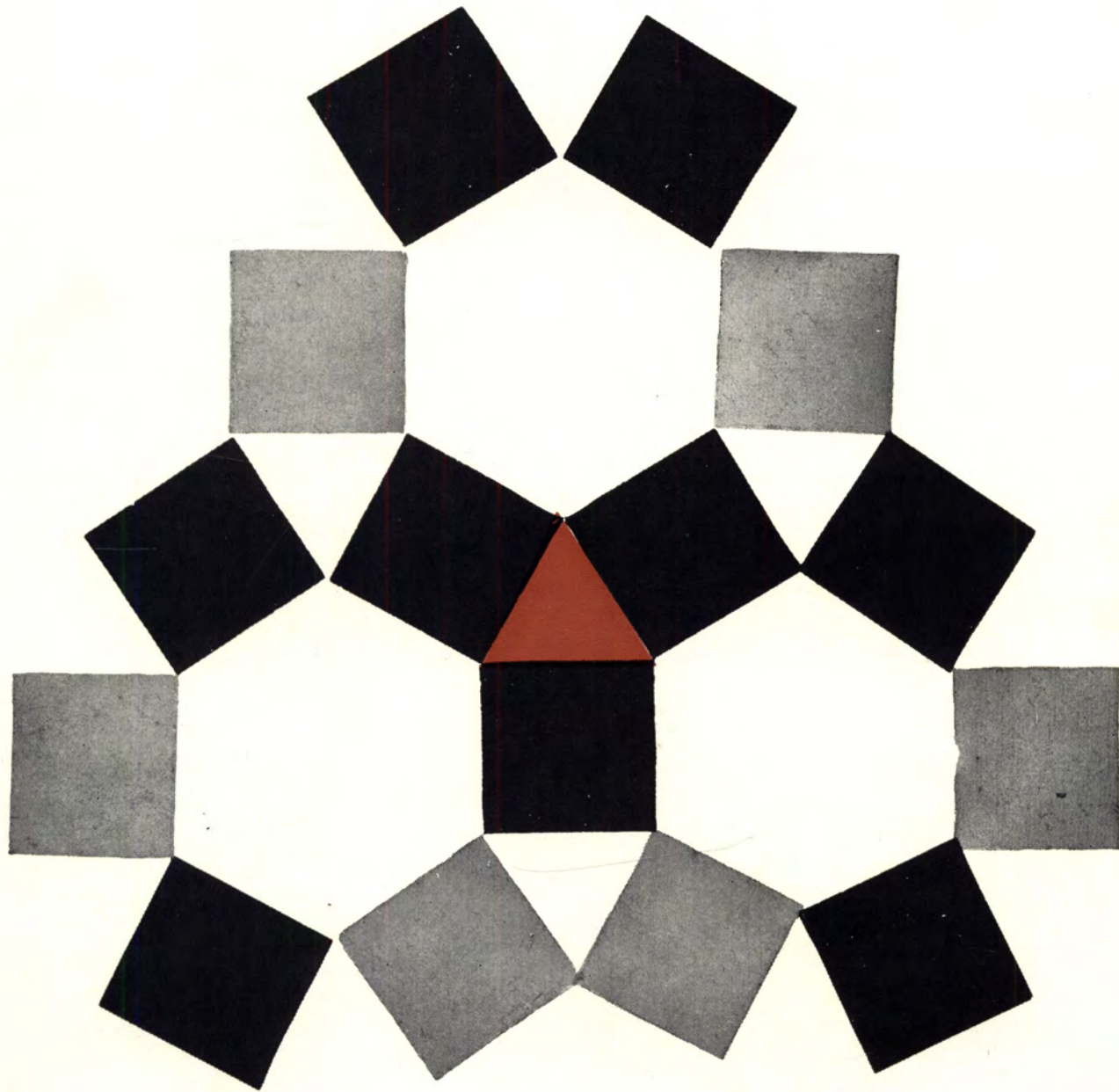
ภาพบางกะปิในความฝันของนายช่างผังเมือง

เป็นภาพแสดงการวางโครงผังเมืองย่านบางกะปิ ซึ่งสมมุติว่าได้มีโครงการจะขยายย่านพักอาศัยมาทางบางกะปิ และได้มีการวางระบบการจราจรสาธารณูปโภคในส่วนอื่นของตัวเมืองเรียบร้อยแล้ว การวางผังบริเวณบางกะปಿನี้ก็จะได้กำหนดให้มีถนนรัศมี ๒ สาย คือ ถนนสุขุมวิท และเพชรบุรีตัดใหม่ เชื่อมบริเวณนี้เข้ากับตัวเมือง อีกทางหนึ่งก็จะมีถนนวงแหวนเป็นชั้น ๆ แบ่งเป็นบริเวณขนาดใหญ่ ๆ $\frac{1}{2}$ ถึง ๑ ตารางกิโลเมตร รวม ๗ บริเวณ หรือหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านก็จะได้นำเอาแบบ Neighborhood อันทันสมัยมาใช้ ช่วยสร้างความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแก่ประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน โดยการให้บริการสาธารณะให้มีอย่างครบครันที่ศูนย์กลางของหมู่บ้าน ที่จักประกอบด้วย สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ศาลาประชาคม ตลาดร้านค้า โรงเรียนสถานีนอนามัย หรือโรงพยาบาล หน่วยการปกครองท้องถิ่น ฯลฯ ระบบของถนนซอยในท้องถิ่น ก็จะอำนวยความสะดวกการใช้บริเวณอย่างสม่ำเสมอทั้งหมด ซึ่งอาจควบคุมความหนาแน่นของประชาชนโดยการควบคุมการจัดสรรที่ดินและการก่อสร้างอาคารระบบถนนที่นำมาใช้ จะทำให้การจราจรส่วนใหญ่อยู่ในถนนวงแหวน และถนนรัศมี อันเป็นถนนที่สร้างขึ้นเพื่อการจราจรโดยตรง อยู่นอกหมู่บ้าน ทั้งจะได้ปลูกต้นไม้เป็นกำแพงกันออกจากบริเวณหมู่บ้าน ถนนซอยจากหมู่บ้านที่ไปเชื่อมกับถนนใหญ่ภายนอกมีจำนวนน้อย

มากในจังหวัดที่เหมาะสม ไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางการจราจรในถนนใหญ่ การวางผังทำนองนี้เป็นการแยกถนนสำคัญที่สร้างขึ้นเพื่อการจราจร
ทั้งเมือง กับถนนซอยที่มีขึ้นเพียงเฉพาะเพื่อการบริการภายในหมู่บ้าน ย่อมจะทำให้ภายในหมู่บ้านเงียบสงบไม่มีการจราจรภายนอกพลุกพล่าน
ทั้งการที่ปลูกต้นไม้เป็นกำแพงล้อมรอบ กำหนดให้มีที่ว่างพอสมควร ก็จะส่งเสริมความงามความร่มรื่นแบบธรรมชาติ มีบรรยากาศประหนึ่ง
อยู่ในสวนสาธารณะใหญ่ ๆ แบบนครอุทยาน (Garden City) ยิ่งกว่านี้ การจัดให้มีบริการสาธารณะครบครัน เช่นตลาดร้านค้า โรงเรียน
ประชาชนทั่วไปก็อาจใช้บริการต่าง ๆ โดยสะดวก และประหยัด อันเป็นความปรารถนาของนายช่างผังเมืองที่ประสงค์จะได้นำเอาหลักวิชาไป
รับใช้สังคม ให้บริเวณที่อยู่อาศัยเป็นบริเวณที่สวยงาม น่าดู น่าอยู่ สะดวกสบาย การกินอยู่อยู่ในขอบเขตที่สมควร ปลอดภัยจากเพลิงไหม้
และการเป็นแหล่งเสื่อมโทรม อำนวยความสุขความเจริญความพึงพอใจ แก่ประชาชนและประเทศชาติสืบไป.

แผนผังบริเวณถนนหนทางและสิ่งปลูกสร้าง

VISUAL DESIGN 1

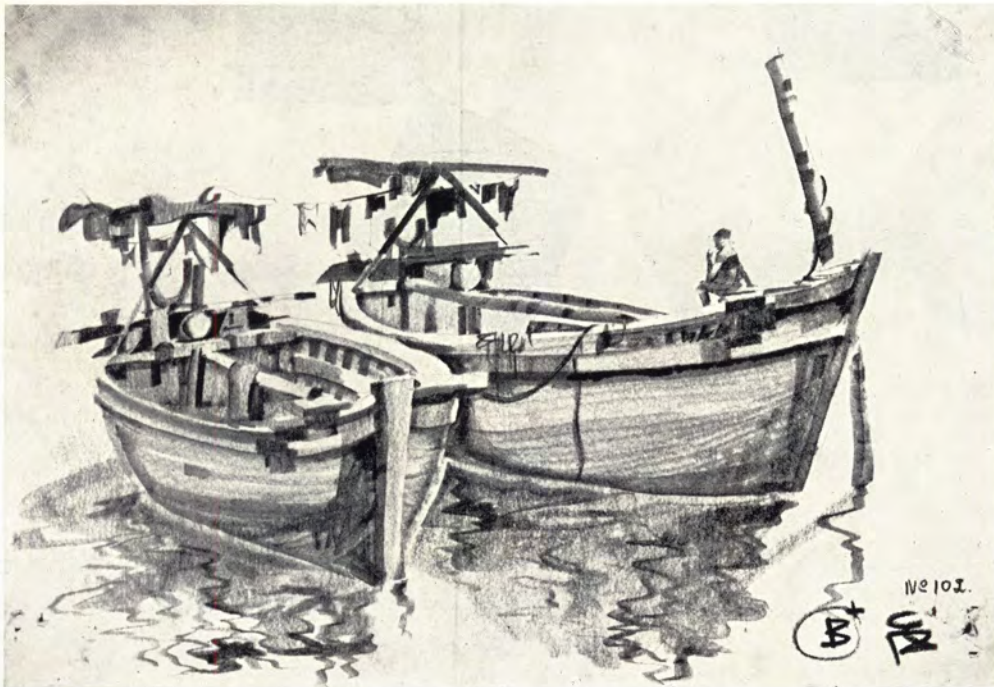
ศรรชัช เจียมจิต

OUTDOOR SKETCH 1

ท่าชัย

ประภารักษ์

พรพนม

ราชปรีชา

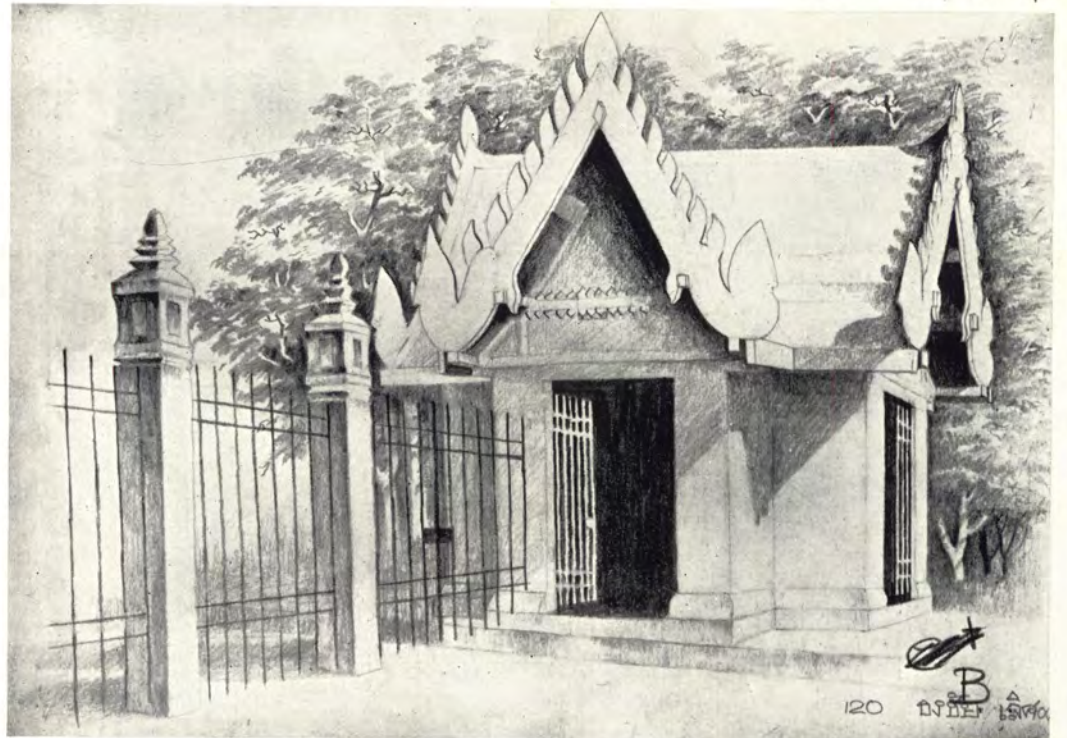

OUTDOOR SKETCH 1 : อัสนี ทศนเรืองรอง

กำชัย ประภรณ์

ธงชัย เลิศประสพสุข

120 ธงชัย เลิศประสพสุข

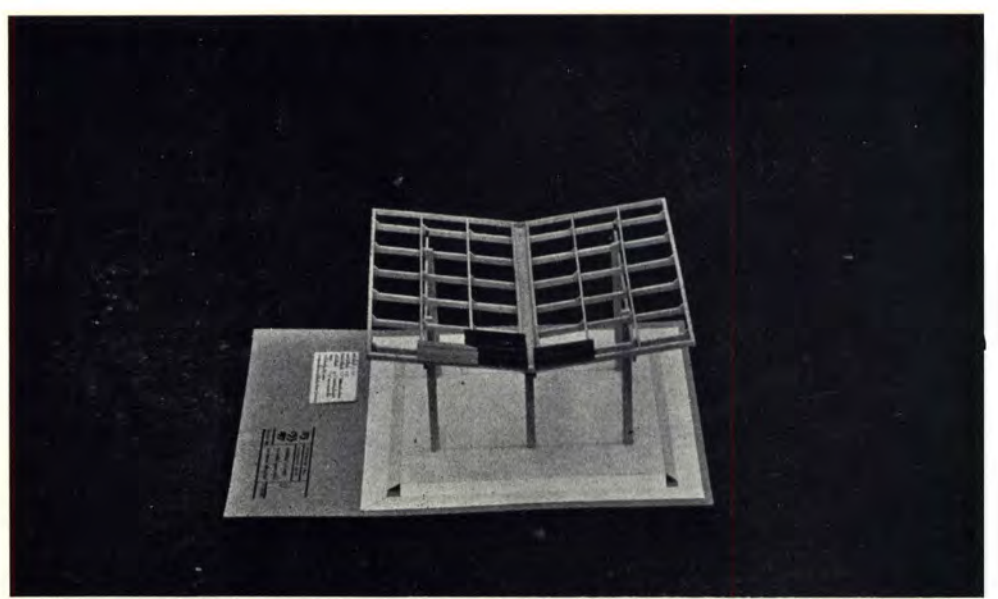

VISUAL DESIGN 1
สมพจน์ ทวีจรรย์สถกุล

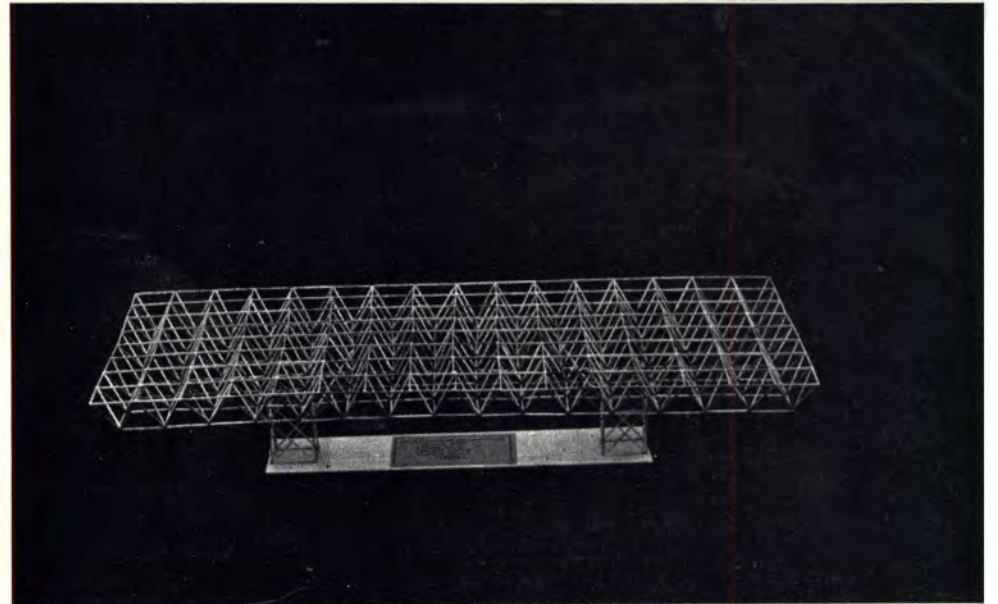
BUTTERFLY MODEL

ชัยวัฒน์ เทพไพฑูริย์
เลอศิลป์ ยุทธสุริยพันธ์
ธรรมพล พริกบุญจันทร์

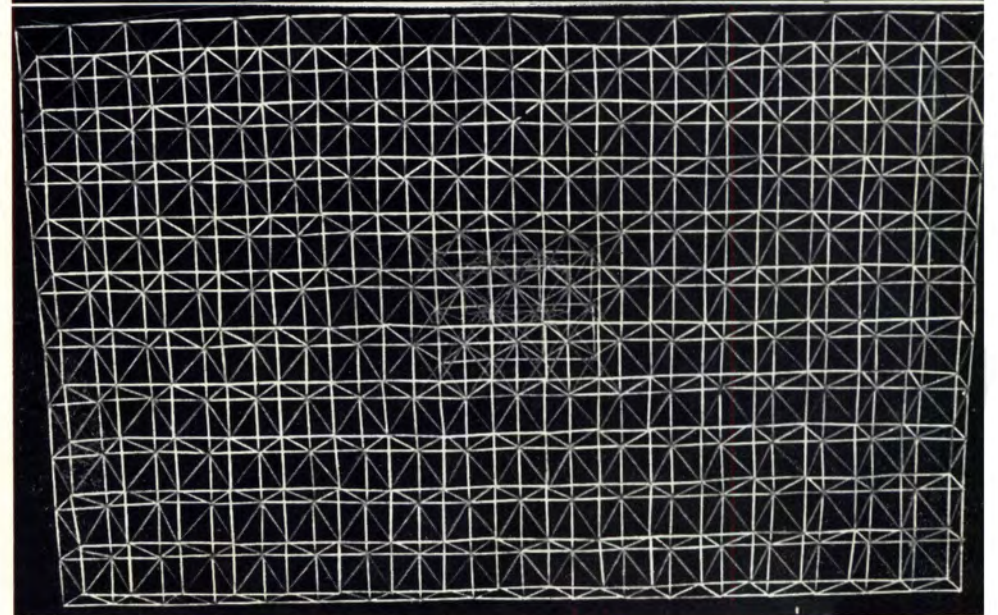
SPACE FRAME 2 SUPPORTS

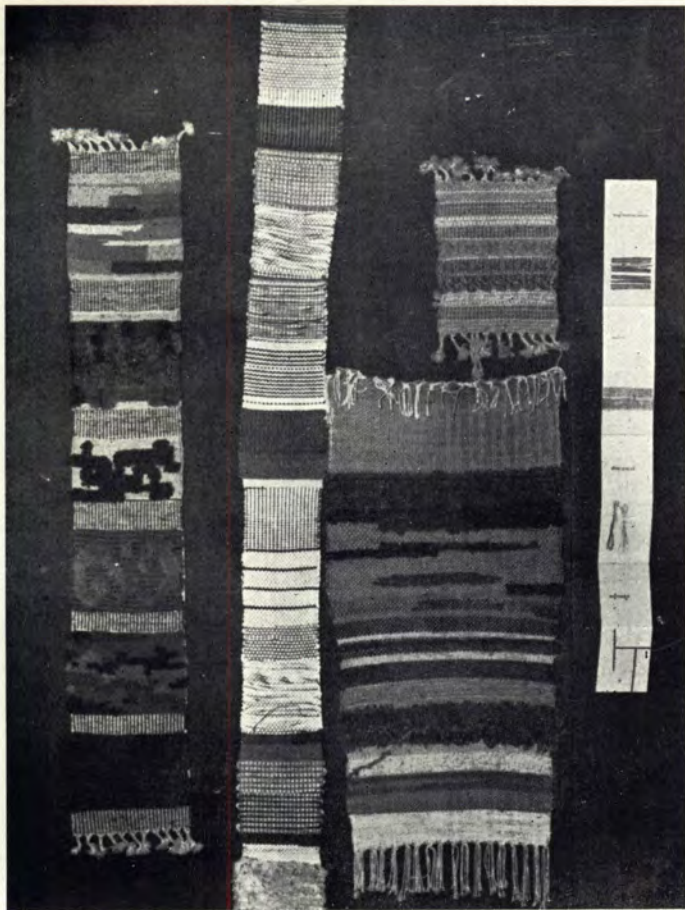
พรพนม ราชปรีชา
พิสิฐ อรรถสกล
สมยศ บุญเกียรติ
สุวพล หตะเศวณ

SPACE FRAME 1 SUPPORT

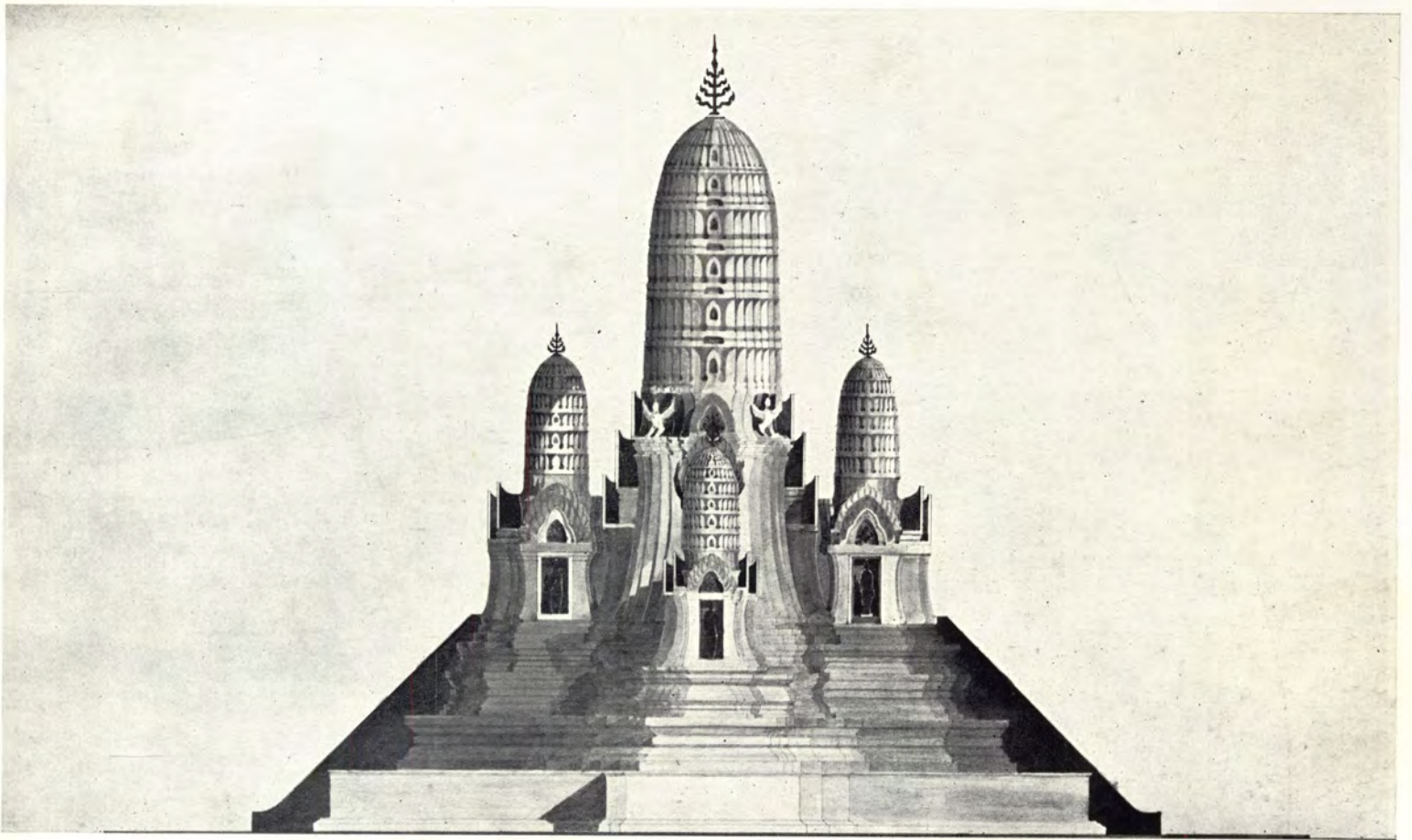
ศุภสวาสค์ ศรีสถาปัตยกรรม
อรรคนิชฐ์ อินทจักร
นิธิ สถาปัตตานนท์
สุวรรณณี จารุपाल
อัญชลี จิระพันธ์
อษา เจริญวงษ์
กัทอน ศุขเกษม
จัตรงค์ นิลประคับ
ธนานนท์ บุญเสารัฐ

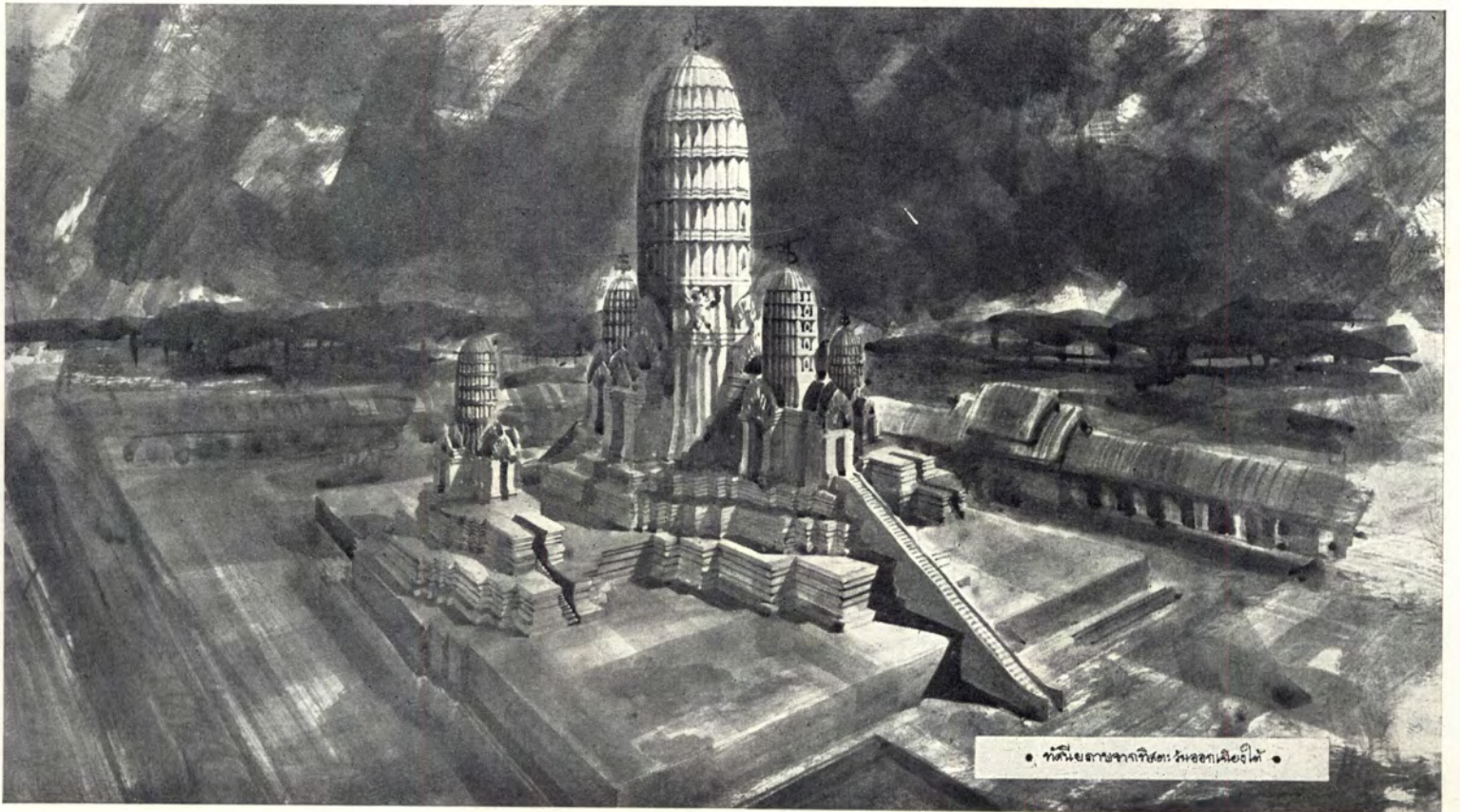
INDUSTRIAL DESIGN

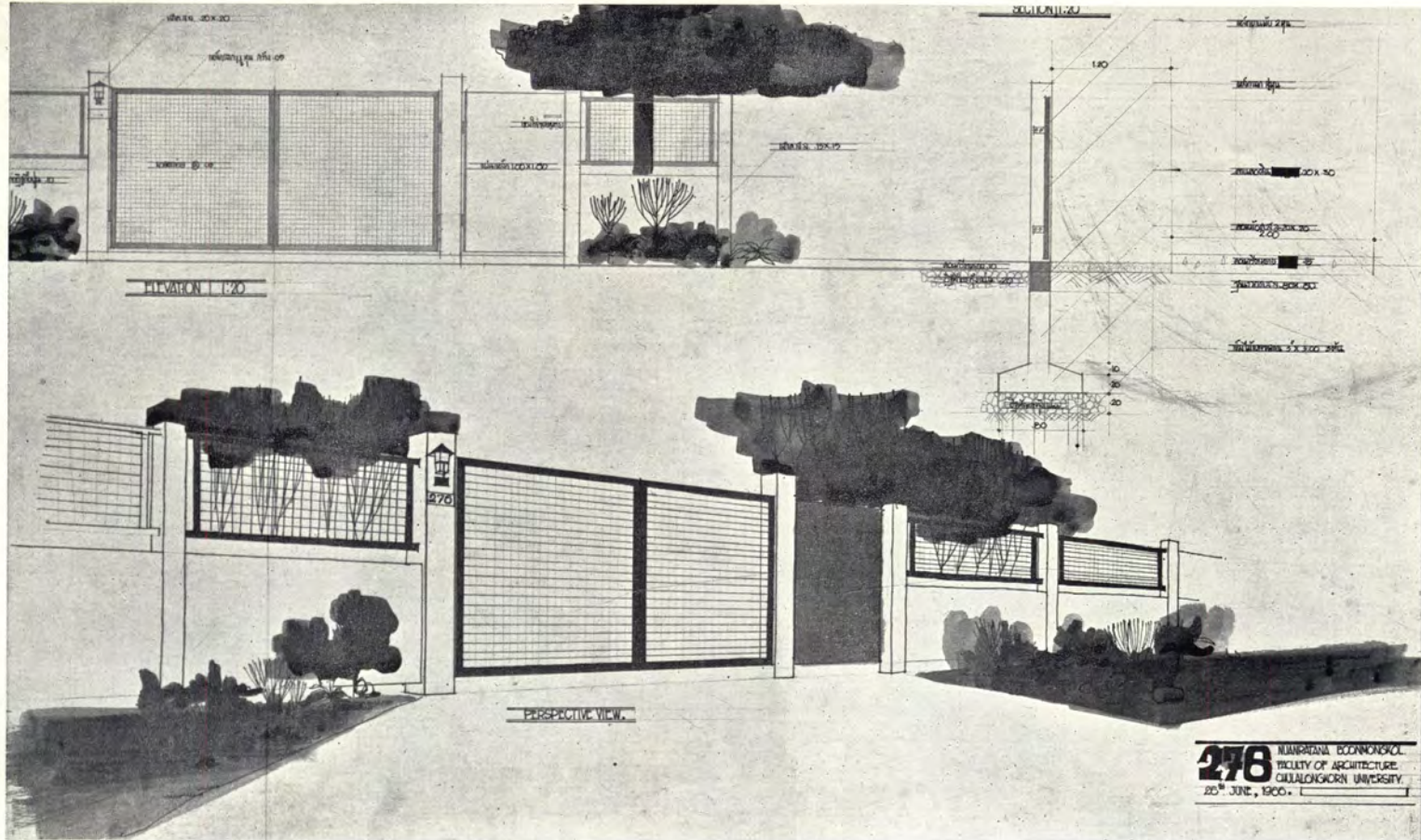

MEASURE WORK 3

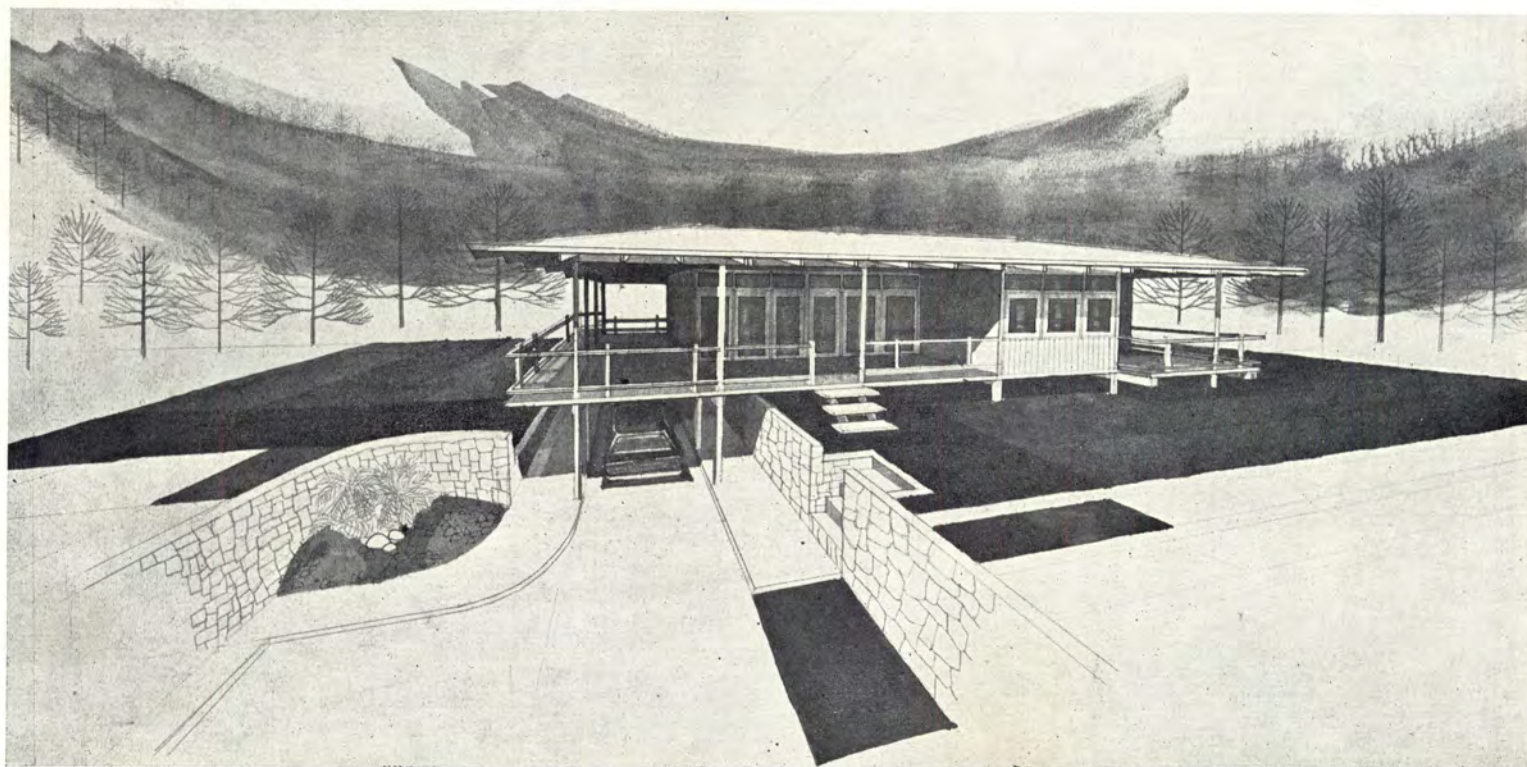
วัดพระราม ๘ ยุทธราช

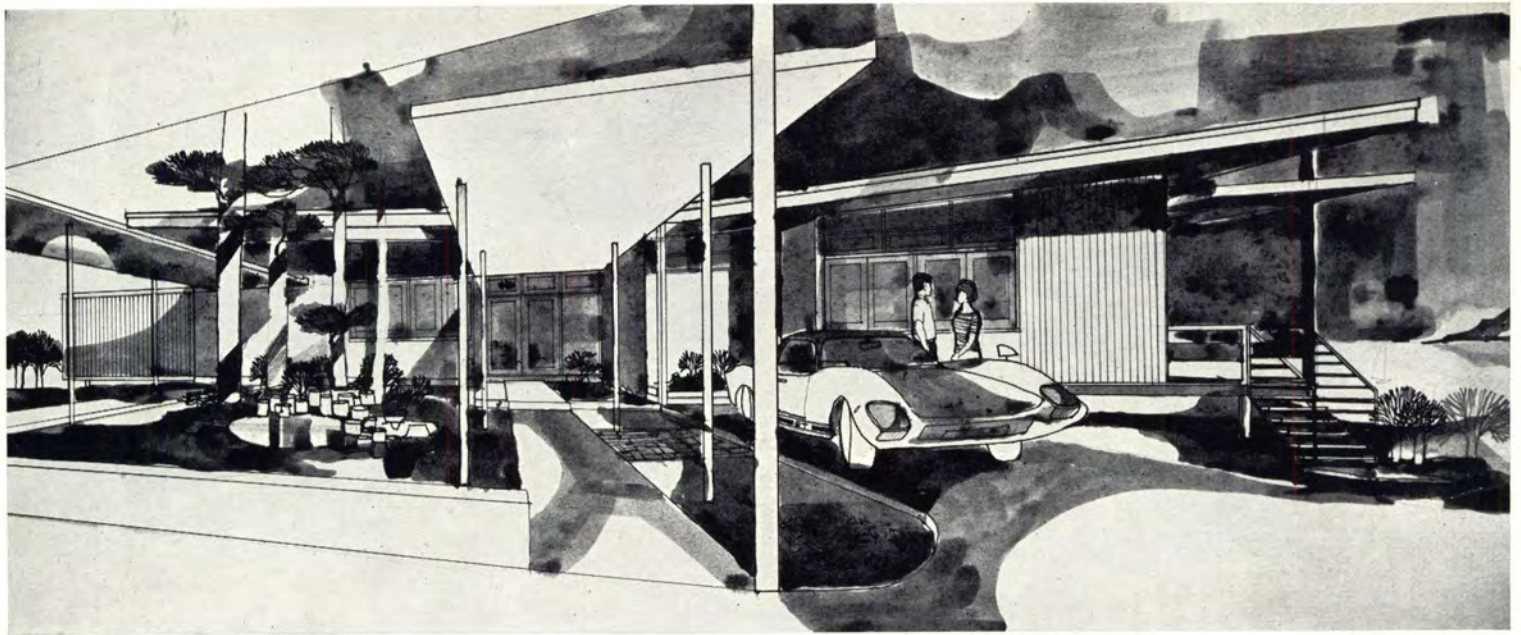
• ทัศนียภาพจากทิศตะวันออก •

SK.D. 2 : ประตูบ้าน
นวลรัตน์ บุญมงคล

P.D. 2 : บ้านพักร้อน
วิวัฒน์ เหมะศิลป์

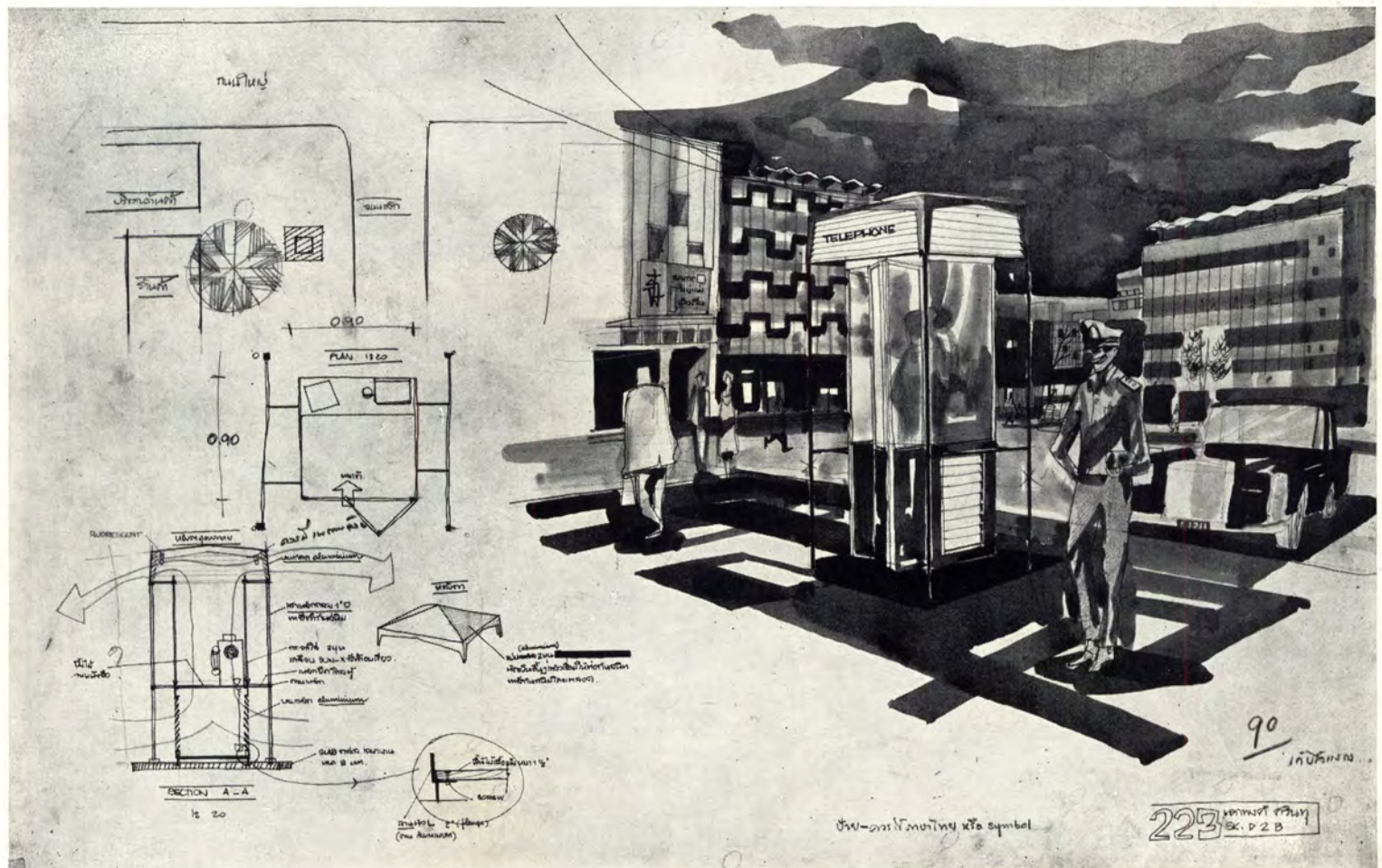

P.D. 2 : บ้านพักร้อน

ยงสตฤษดิ์ จารุบรรณะ

SK.D. 2 : ตู้โทรศัพท์

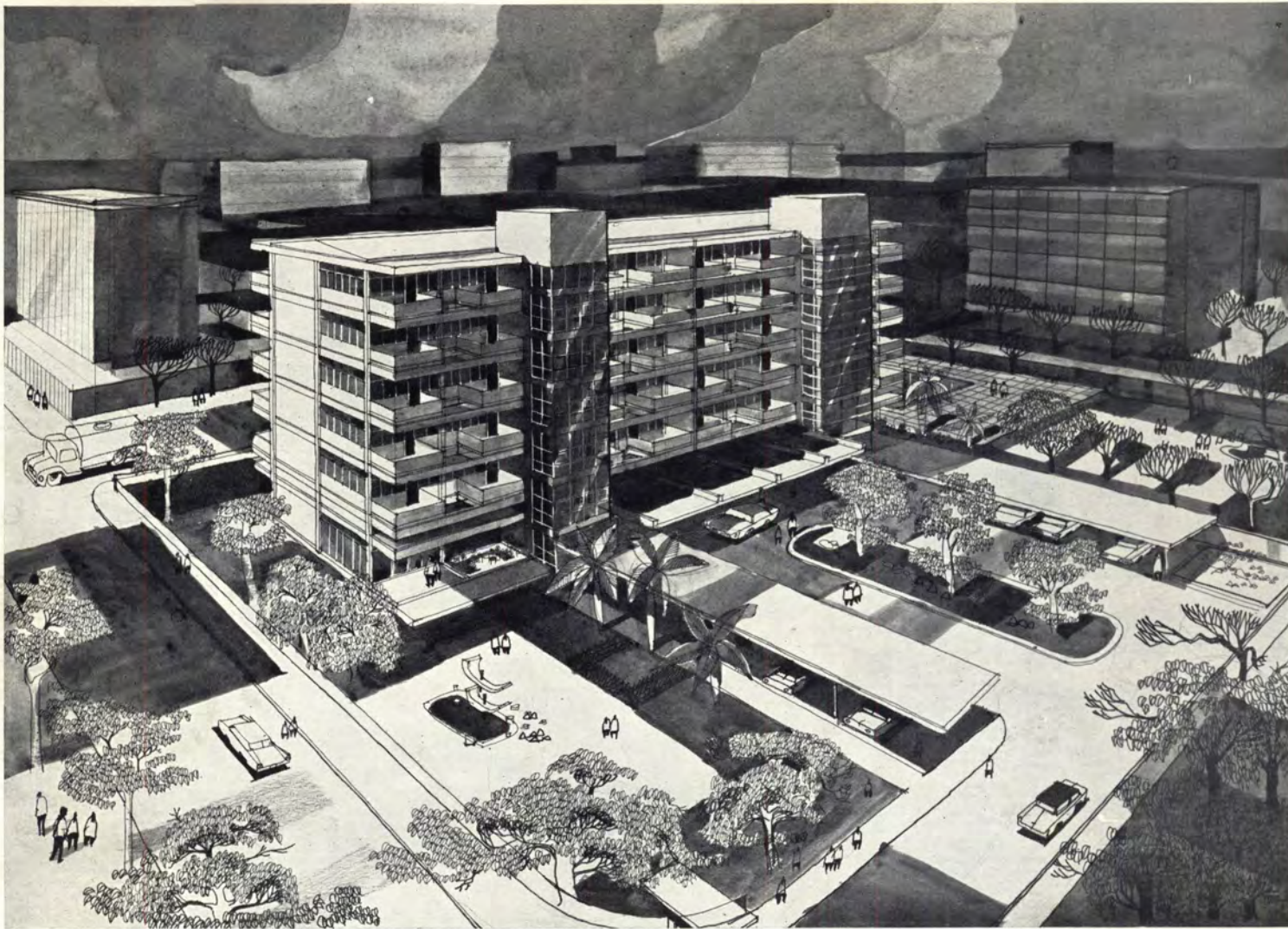
เอกพงศ์ ศรีนท

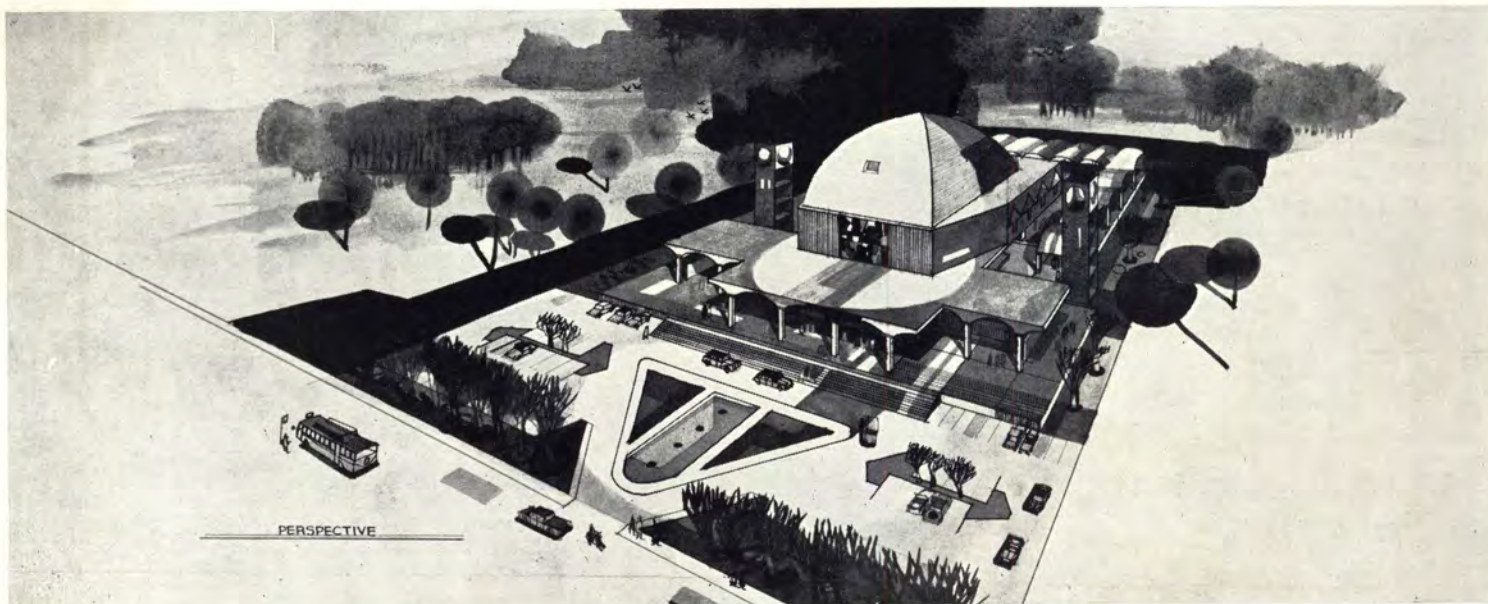
รับ-ตรา โคมไทย หรือ symbol

223 หมายเหตุ ศรีนท
SK. D 2 B

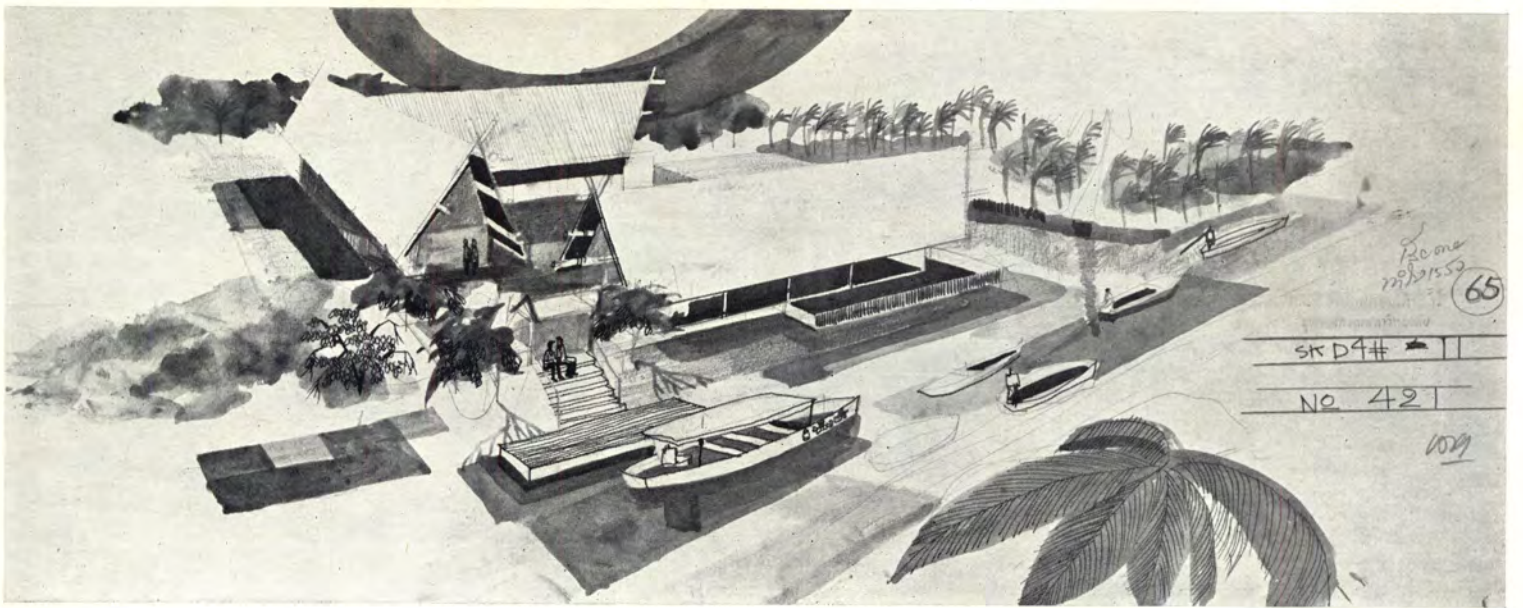

P.D. 3 : APARTMENT
 ภูเก็ตภูเก็ต หมู่บ้านภูเก็ต

SK.D. 4 : MASJID
 ม.ร.ว. จันทิรา จักรพันธ์

SK.D. 4 : ร้านอาหารคลองวัดไทร

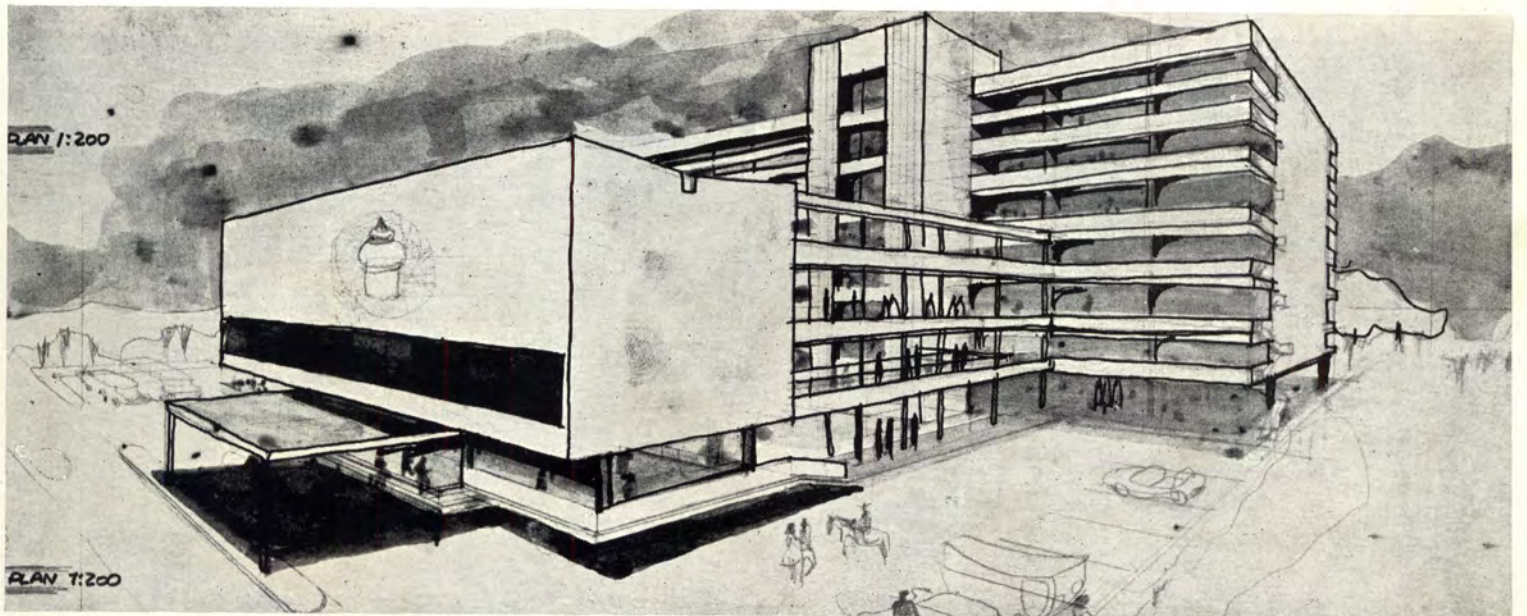
กฤษกร

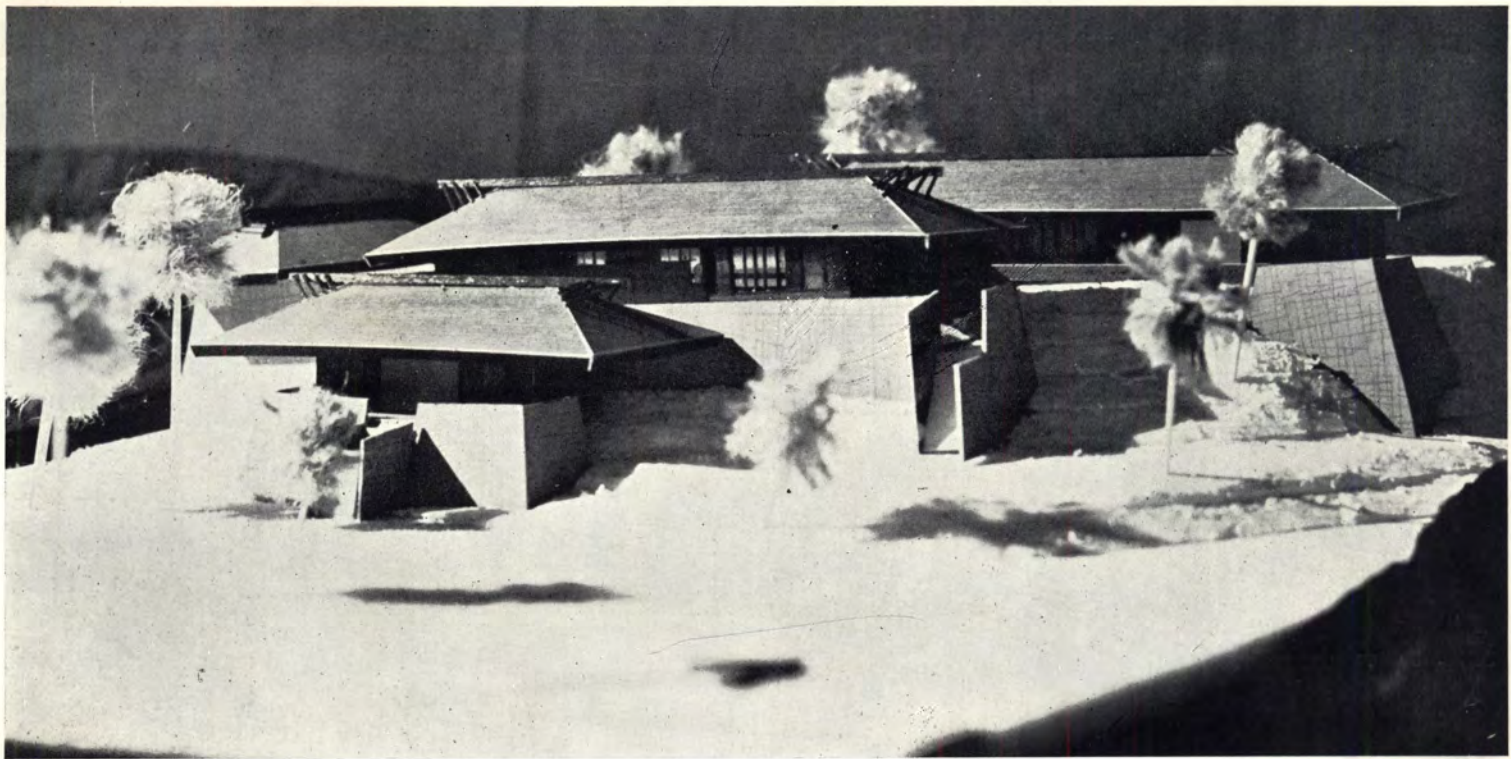
จุลาลัย

SK.D. 4 : ตึกแผนผังเมือง

เกษกร

ผลนิวัต

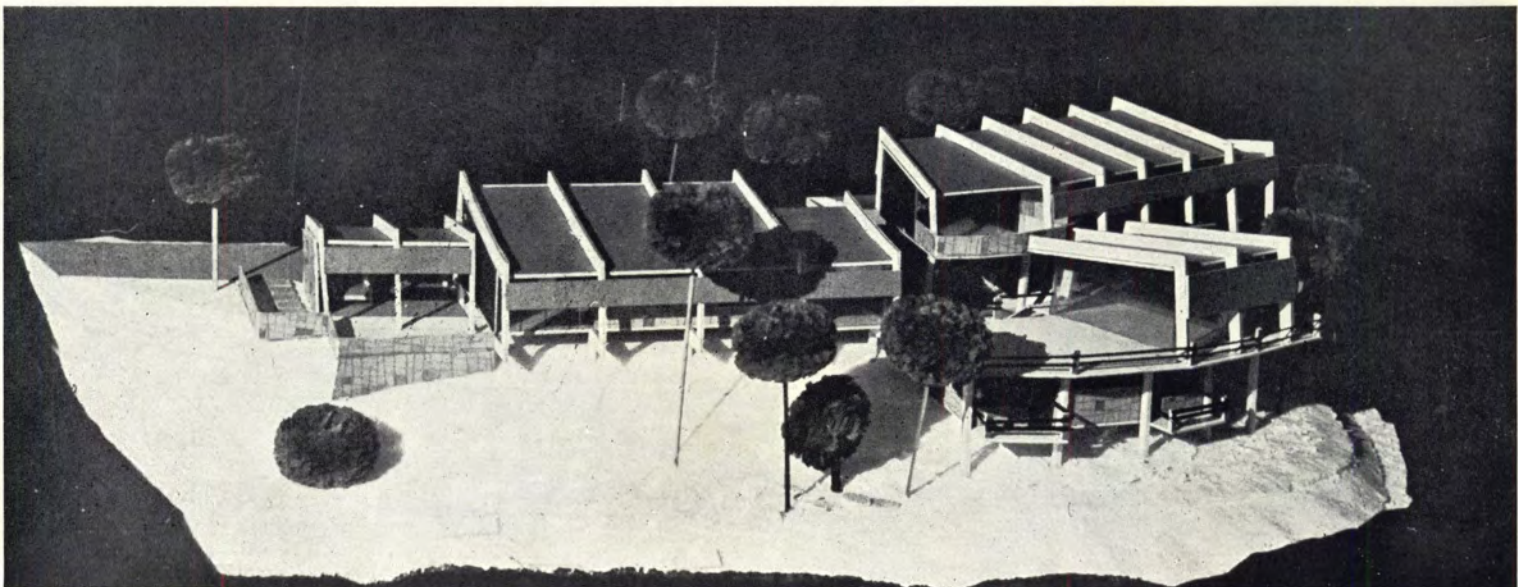

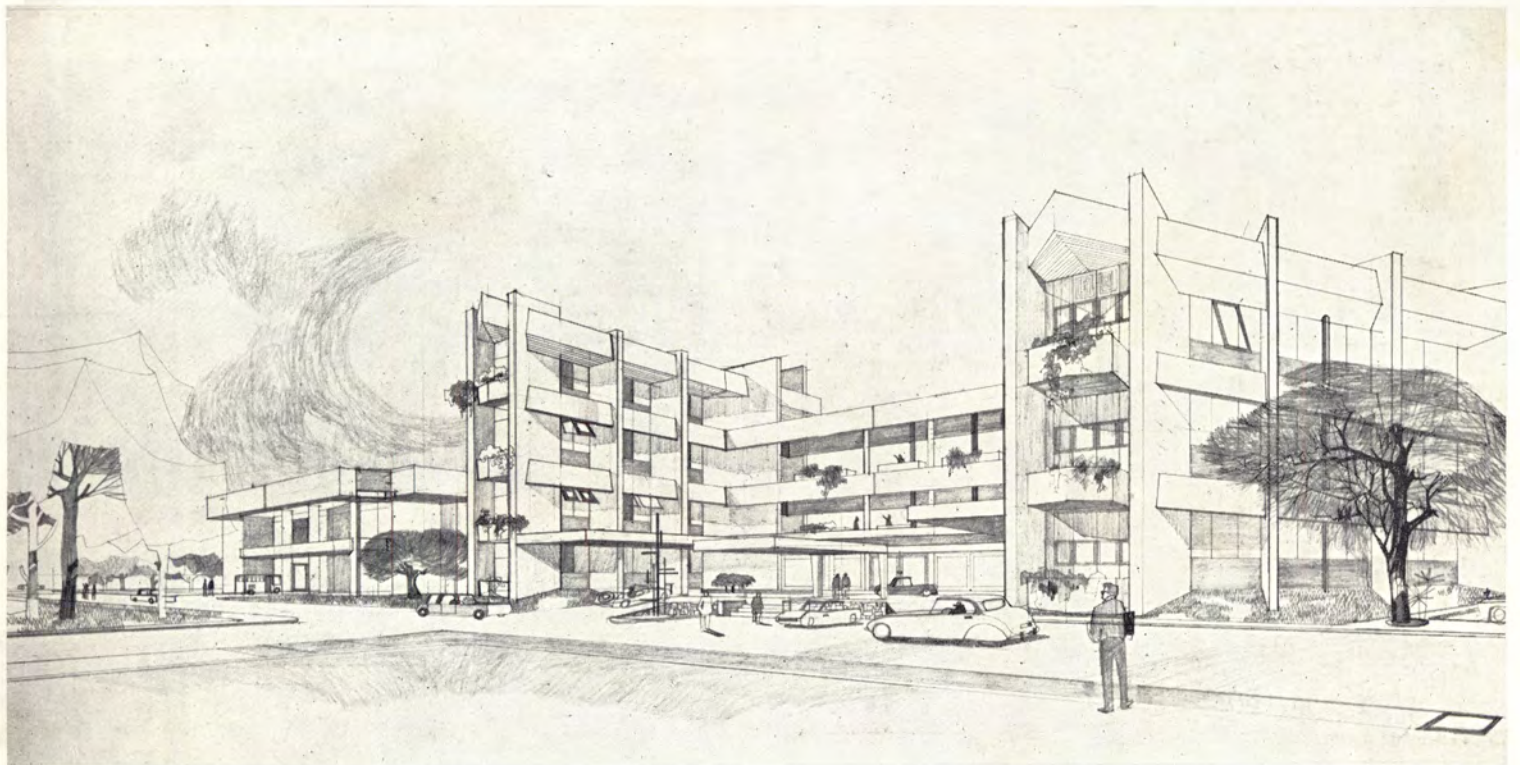
P.D. 4 : MANSION

ชวพงศ์ ชำนิประศาสน์

P.D. 4 : MANSION

วิสุทธิ์ สุทธवास

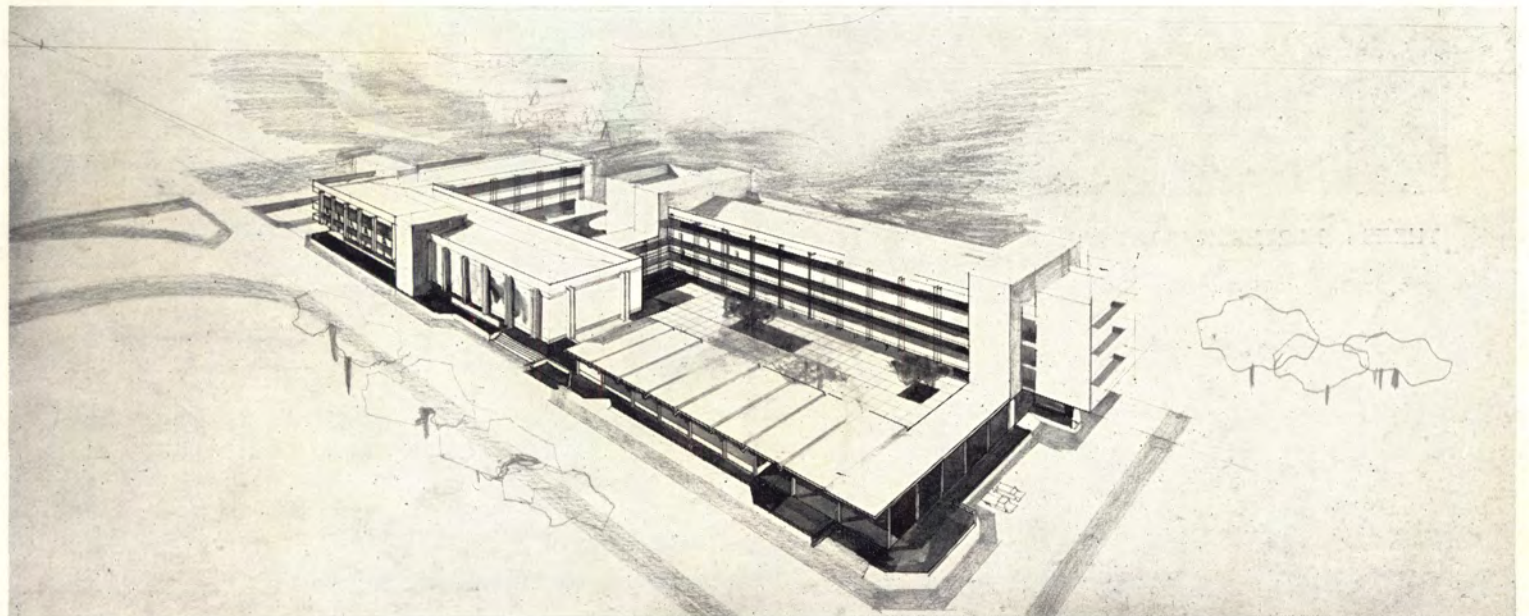

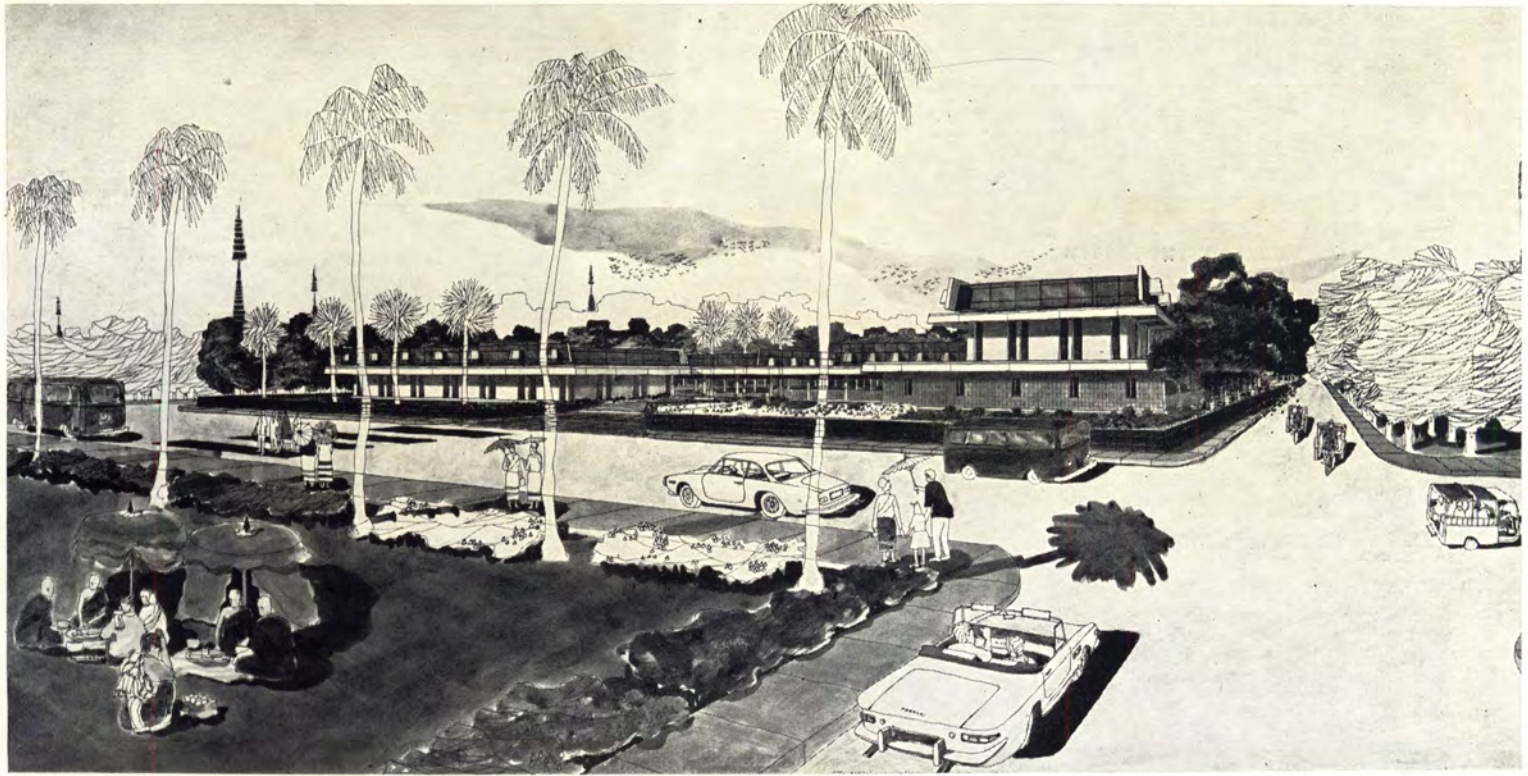
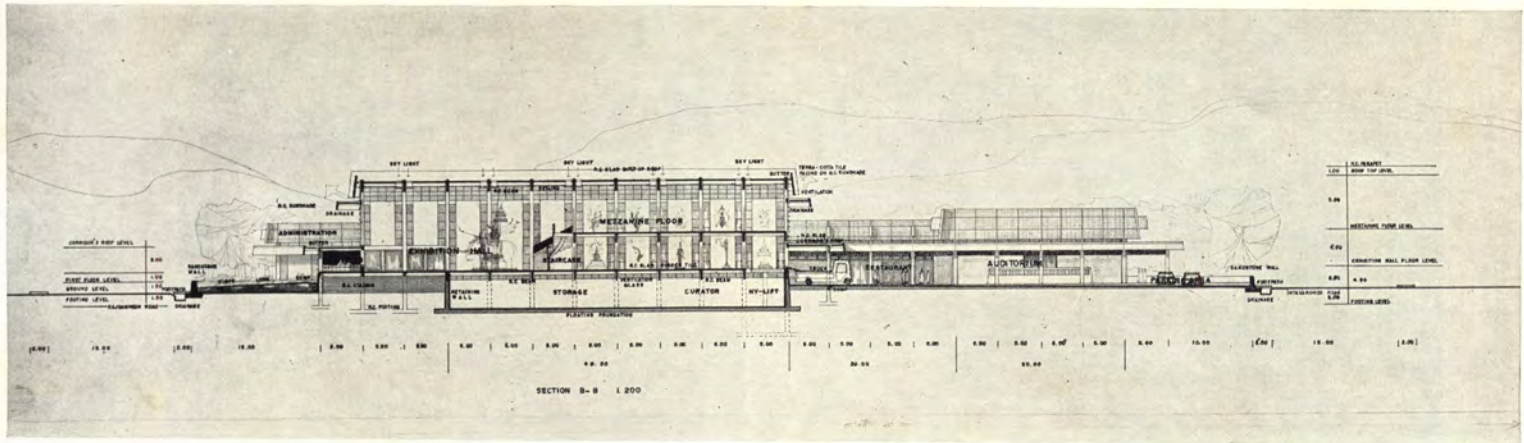
P.D. 5 : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ใหม่

ไกรสร ศรศรี

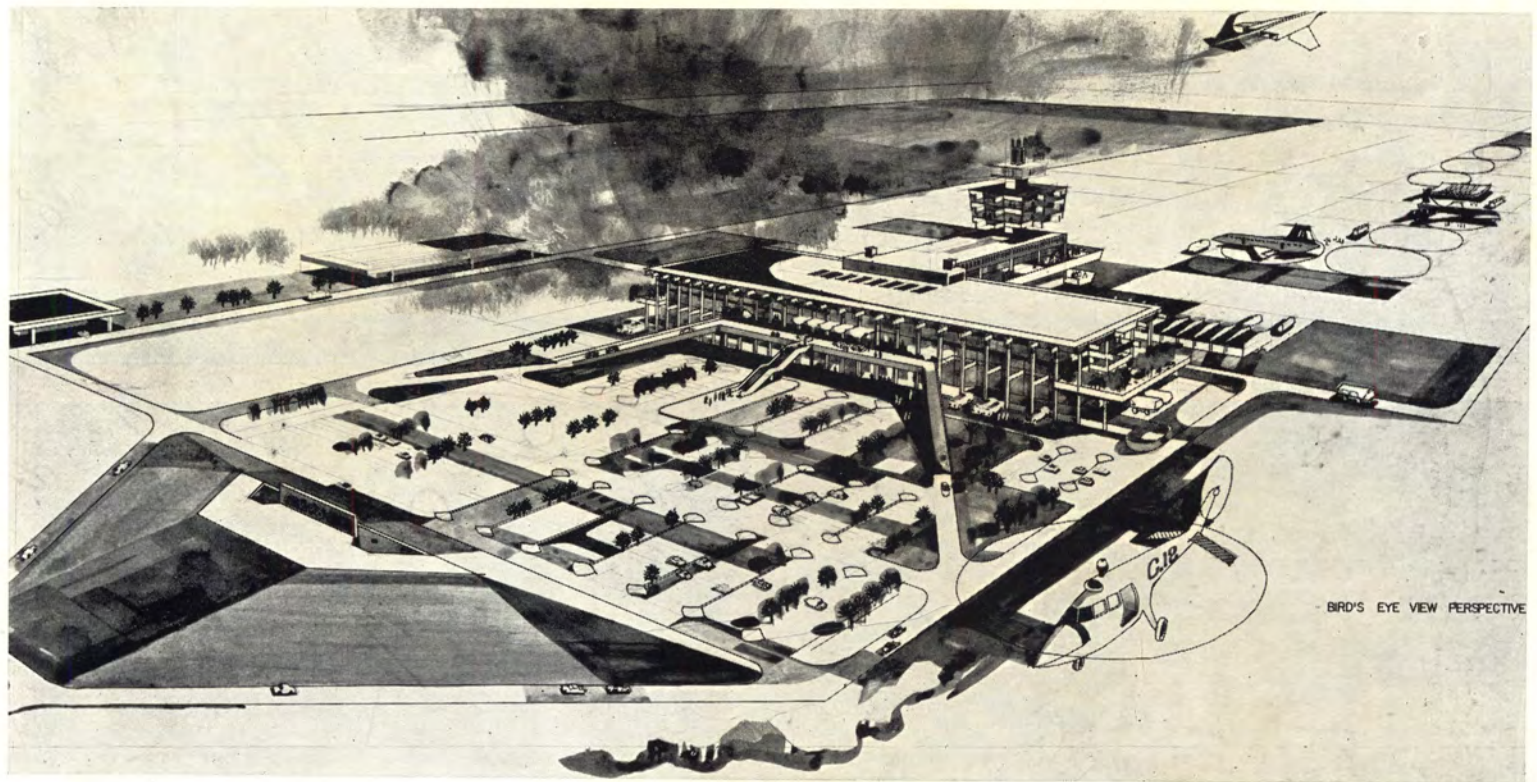
P.D. 5 : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ใหม่

สุรพล วิรุฬห์รักษ์

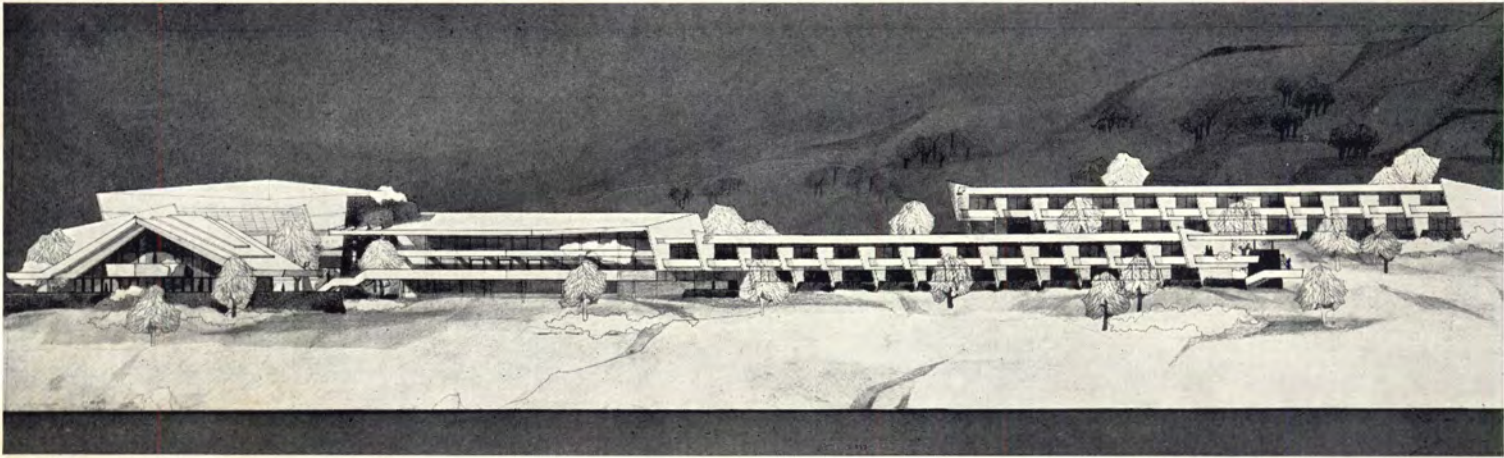
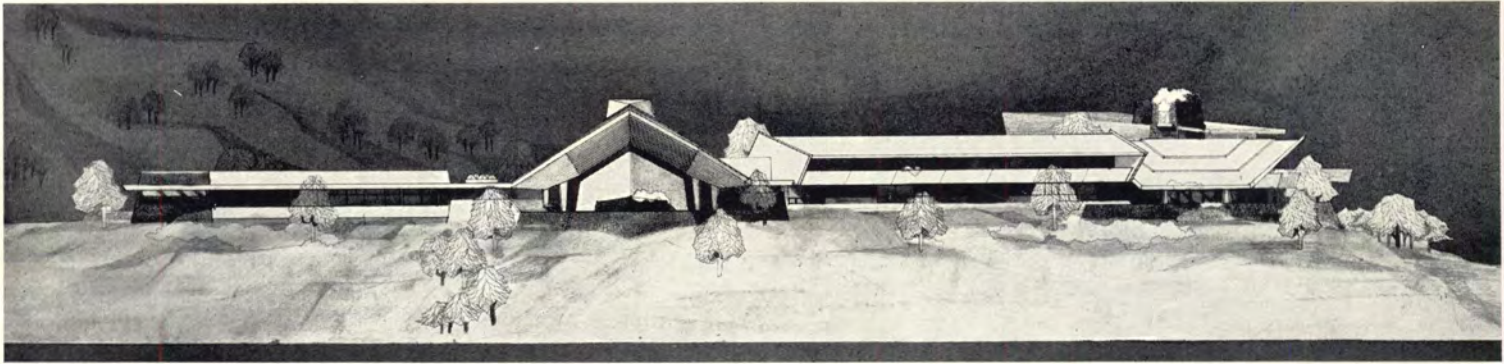
THESIS : NORTHERN CULTURAL CENTER

THESIS : SUPER SONIC CIVILIAN AIRPORT

ประชา

ศษุคตม

THESIS : MINISTRY OF INTERIOR TRAINING CENTER

ผู้สั กั สั กั ลวณั ช

เรื่องนี้เคยลงในหนังสือช่างศิลป์ ปี ๒๕๐๖ สารานุกรมเห็นว่า มีสาระ
พอจะประดับความรู้ของพวกเรา จึงได้ขอความกรุณาจากอาจารย์เลิศ
พ่วงพระเกษ เจ้าของเรื่อง นำลงเป็นวิทยาทาน

ศิลป์ไทย

เลิศ พ่วงพระเกษ

สำหรับวิชาศิลป์ไทยนี้ นับว่าเป็นมรดกดั้งเดิมของไทย ซึ่งเป็นที่
ยกย่องจากชาวต่างประเทศว่า เป็นศิลป์ชั้นสูงกรอบด้วยลีลาแห่งชีวิต
ที่เคลือบแฝงด้วยความอ่อนช้อย อันเป็นลักษณะพิเศษของไทยซึ่งบ่ง
ถึงความเจริญของขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรมอันสูงส่ง
มาแต่ครั้งโบราณกาล แต่ทว่าเป็นที่น่าสลดใจยิ่ง ที่ศิลป์อันบริสุทธิ์
สูงด้วยคุณธรรมนี้ ได้ถูกทอดทิ้งไว้ผู้เหลียวแลเป็นเวลานานเกือบ
จะสูญหายเสื่อมทรามไป กรมศิลปากรได้เล็งเห็นสภาพการณ์อย่างนี้
จึงค่อย ๆ จัดการบูรณะศิลป์ไทยนี้ให้ทรงสภาพเดิม ทว่าการบูรณะ
ศิลป์ไทยให้ทั่วถึงกันหมดนั้นก็เป็นการยากมาก ฉะนั้นศิลป์ไทยบาง
อย่างที่มีได้สอดส่องไปถึง จึงค่อยนับวันศูนย์หายไปทุกที ๆ เป็นที่
น่าเวทนายิ่งถ้าหากว่าจะมีการสร้างศิลป์ไทยขึ้นในยุคปัจจุบันก็หาได้ยึด
หลักดั้งเดิมไม่ ทั้งข้างในยุคนี้ก็มีได้ศึกษาถึงลักษณะและคุณค่าที่แท้
สักแต่ว่าเป็นลวดลายก็แล้วกัน ทว่ารู้ไม่ว่าความงามที่แท้จริงนั้น ใช่ว่า
จะทำด้วยฝีมือเพียงอย่างเดียว จักต้องประกอบด้วยวิญญาณอัน
บริสุทธิ์

ฉะนั้นงานที่บังเกิดขึ้นจากผู้เขลานั้น จึงเป็นงานที่ไม่สู้จะตึกนักรหรือจะว่ากันตามตรงแล้ว ก็เป็นงานเลว ๆ หากคุณค่ามิได้เลย ทั้งนี้และทั้งนั้นจะไปโทษช่างหาได้ไม่ เพราะผู้ที่ให้ช่างทำนั้นก็มิรู้คุณค่าที่แท้จริงของศิลปไทย บาบปรกรรมที่จะพึงได้รับคือผู้ที่พบเห็นแล้วคิดว่าเป็นศิลปไทย ช่างผู้ก็มีหลงเหลืออยู่น้อยลงทุกวัน คงจะมองดูความเป็นไปของมรดกไทยที่เคยเป็นที่ยกย่องของชาวเทศทั้งหลายอย่างเอเน็จอนาดใจเป็นที่ยิ่ง ข้าพเจ้าเองก็เชื่อว่าจะเจนนจัดในทางน้อย่างดีก็หาไม่ แต่จะขอฝากความคิดเรื่องนี้ไว้ให้ท่านสำหรับพิจารณาความเป็นไปอย่างถ่องแท้

การนี้บรรดาศิษย์หลายคนได้พยายามขอร้องให้ท่านอาจารย์เลิศ พวงพระเดช ซึ่งท่านผู้นั้นเคยทำงานศิลปไทยมามาก ตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าหลวง (ร. ๕) ให้ช่วยกรุณาเล่าเรื่องบางอย่างเกี่ยวกับศิลปไทย และชีวประวัติตลอดจนผลงานบางอย่างของท่าน ซึ่งท่านก็ให้ความกรุณาเขียนเรื่องบางอย่างเกี่ยวกับศิลปไทย ตั้งแต่บรรดาศิษย์ทั้งหลายเคยปรารภไว้

เรื่องกิจกรรมฝาผนังมีผู้เขียนวิจารณ์กันมามาก แต่ความคิดเห็นต่าง ๆ กัน แล้วแต่ความนึกคิดของผู้เขียน ข้าพเจ้าจะขอเขียนตามความเห็นบ้าง หวังว่าคงจะมีประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่มากนักน้อยพอเป็นแนวการดูภาพเขียนฝาผนัง ซึ่งเขียนไว้ในพระราชฐานและในพระอารามหลวงและอารามราษฎร์ ผู้สร้างขึ้นไว้โดยมีใจรักเห็นว่าศิลปวัฒนธรรมเป็นของประจำชาติ เพื่อรักษาศิลปไทยเท่ากับเป็นตำราจารึกไว้ที่ฝาผนัง เป็นเครื่องประดับฝาผนังเพิ่มความสวยงาม เป็นสุนทรียภาพแก่ผู้ได้ทัศนา ภาพเขียนตามอุโบสถและพระวิหาร โดยมากเขียนเรื่องพุทธประวัติเรื่องทศชาติ เรื่องอเนกชาติ อยู่ในเรื่องพุทธศาสนาอุทิศเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา เป็นการเฉลิมพระเกียรติของพระพุทธเจ้า เท่ากับสร้างเจดีย์ฐานให้ผู้ที่ได้

ทัศนาภาพเขียน ยังผลให้เกิดพุทธานุสติ ยังจิตให้เกิดศรัทธาเลื่อมใสในองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ภักฎิภญาภยั้งขึ้น เพราะเหตุนี้จึงได้เขียนเรื่องเกี่ยวกับพระศาสนา การที่ทัศนาภาพฝาผนังผู้ดูจะต้องมีความรู้เรื่องพระศาสนาทั้งมีความรู้ในด้านการเขียนบ้าง การดูจึงจะเกิดสุนทรียภาพสะเทือนใจ ชวนให้ดูศิลปวัฒนธรรมเมื่อสมัยที่เขียนเป็นอย่างไรร ช่างที่มีฝีมือดีกับช่างฝีมือด้อยกว่าเขียนเป็นอย่างไรร เราก้จะรู้ได้ว่าช่างเขียนฝีมือดีเขียนแล้วชวนให้เขาดูได้นาน ๆ เป็นเครื่องประดับความรู้ต่อผู้สนใจในศิลปของไทย ผู้ดูไม่มีความรู้ในศิลปการดูก็ไม่เกิดรสนิยมจากศิลปไปเลย เช่นเดียวกับผู้ดูนาฎศิลป์ของไทย ผู้ดูจะต้องเข้าใจในการร่ายรำท่าท่าแสดงอยู่บ้าง จึงจะเกิดรสนิยมดูถ้าจะแสดง โขน ละคร เขาดูผู้แสดง ดูการร่ายรำอ่อนช้อยงดงามตามแบบฉบับดั้งชั้นครูหรือไม่ การแสดงสมเหตุสมผลตามท้องเรื่องดีถึงขนาดครู ผู้ดูมีความสนใจดังกล่าวมานี้ ก็เกิดความรู้สึกดูนาฎศิลป์ไม่เบื่อหน่าย ภาพจิตรกรรมฝาผนังบางท่านก็ชม บางท่านก็ติ หว่าช่างเขียนไม่มีความรู้ในด้านเหตุผล เช่นเขียนคนนั่งอยู่ในเรือนและปราสาท หัวหรือชฎาถึงเพดานจะอยู่ได้อย่างไร เขียนสังเคศไม่นึกถึงเหตุผลตามสภาพความเป็นจริง เรื่องนี้ข้าพเจ้าขอตอบว่าไม่ได้เขียนให้คนดูอยู่ เขาเขียนให้รูปภาพอยู่ เพราะภาพไม่ต้องการเดิน ต้องการนั่งอยู่กับที่ บางท่านก็คิดว่าเขียนทิวทัศน์ก็ไม่ถูกต้องตามธรรมชาติให้เห็นวิวทิวทัศน์ใกล้ไกลตามธรรมชาติก็ต้องใช้สีอ่อนสีแก่ ถ้าใช้สีอ่อนสีนั้นจะจืดจางไป ฉะนั้นท่านจึงใช้สีแก่เพื่อกันสีจืดจาง การเขียนภาพฝาผนังจะเขียนให้ถูกต้องตามธรรมชาติไม่ได้ การเขียนวิวทิวทัศน์ที่ฝาผนังเป็นองค์ประกอบเรื่องเขียนแล้วดูให้คล้ายกับเอาผ้ามาฉาบไปแขวนไว้ที่ฝาผนัง การเขียนฝาผนังคือเอาอย่างลายผ้าที่เขาทำเป็นผ้ามาฉาบกันฝา ฉะนั้นการเขียนภาพฝาผนังจะให้ถูกต้องตามระยะใกล้ไกลจึงเขียนไปไม่ได้ เพราะฝาผนังยาวตั้ง ๗-๑๐ วา สูงถึง ๖-๗ วา ช่างที่เขียนบางคนศึกษามากบ้างน้อยบ้าง โบสถ์หลังหนึ่งฝีมือช่างเขียนหลายคน ฝีมือ

ดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เขียนพอใช้ได้ก็เอา วิชาช่างเขียนข้าพเจ้าเห็นว่า เรียนไม่รู้จักจบ ถ้าจะเทียบกับวิชาหนังสือ วิชาแพทย์ ทั้ง ๓ วิชา นั้นเอามาซึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าหนักเสมอกัน ยกตัวอย่างเช่น วิชา หนังสือท่านว่าไว้ ๘๕๐๐๐ พระธรรมชั้นดี เพียงวันท่านก็ต้องศึกษา เอาเพียงเป็นเปรียญ ๙ ประโยคเป็นความรู้ชั้นสูง วิชาแพทย์ ผู้ ศึกษาที่ไม่สามารถเรียนรู้อาโรคได้ทุกโรค ทั้งสรรพคุณยาสำหรับ รักษาโรคก็ไม่สามารถจะรู้ได้หมด วิชาวาดเขียนผู้ศึกษาก็ไม่สามารถ จะเขียนภาพคน ภาพสัตว์ได้ทุกชนิด ตลอดจนสีสนั้วรรณะของสัตว์ สี่เท้าสองเท้าได้ทุกชนิด ตลอดจนวิวทิวทัศน์ ดินฟ้าอากาศ ป่าเขา ลำเนาไพร วิชาทุกวิชาเมื่อผู้ศึกษามาก ทำมาก ผลงานก็ดีมาก ผู้ มีความรู้ทางภาพเขียนอยู่บ้างเมื่อไปดูจะเห็นว่าภาพนั้นฝีมือเขียนดี ภาพฝีมือเขียนไม่ดีฝีมือไหนไม่ได้ การเขียนภาพศิลป์ไทยเป็น งานประณีตบรรจงมาก โบสถ์หลังหนึ่งจะต้องใช้ช่างเขียนถึง ๘-๑๐ คนเป็นอย่างน้อย จึงจะเขียนแล้วเสร็จภายใน ๑ ปี จะหาช่างที่มี ฝีมือดีทั้ง ๘-๑๐ คนนั้นหาไม่ได้ ช่างเขียนฝีมือดีจะเกิดมียุคหนึ่งหรือ สมัยหนึ่งจะมีสัก ๒-๓ คนเท่านั้น เท่าที่ข้าพเจ้าทราบมาช่างฝีมือดี คล้ายกับช่างเผือกก็ว่าได้ การเขียนโบสถ์หลังหนึ่งก็มีช่างฝีมือดีบ้าง ไม่ดีบ้าง เขียนพอใช้ได้ก็เอา ฉะนั้นข้าพเจ้าขอวิงวอนต่อท่านที่ชม ภาพฝาผนัง โปรดให้อภัยกับท่านผู้เขียนที่ล่วงลับไปแล้ว อย่าได้ ตีเตียนว่าเขียนไม่ดีก็ไม่น่าจะมาเขียน ผู้เขียนที่ล่วงลับไปแล้วท่าน ทราบด้วยญาณวิดิโตท่านจะเสียใจ ว่าอุทิศสำหรับเขียนให้ดูยังจะถูก คำหนดิตเตียนต่าง ๆ พวกเราควรจะสรรเสริญท่านว่าตัวตายแล้วยังอยู่ เอาไว้ให้พวกเราดู เขียนดีก็เป็นครู เขียนไม่ดีก็เป็นครูเหมือนกัน ทั้งเรายังได้รู้ศิลปวัฒนธรรมในสมัยนั้นเป็นอย่างไร ศิลปสมัยหนึ่ง ก็มีการวิวัฒนาการกันตามสมัยนิยม

วิชาจิตรกรรมของไทยเป็นศิลปประจำชาติไทย มีมาแต่โบราณกาล ยากที่จะสืบได้ว่ามีมาแต่เมื่อใด ข้าพเจ้าคิดว่าไทยเราเมื่อได้มาตั้งบ้าน

เมืองขึ้น ก็ต้องมีหัวหน้าหมู่บ้านหน้าคณะขึ้นปกครอง จนถึงขึ้นเป็น ประเทศก็มีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข ศิลปกรรมก็เกิดขึ้นเป็น การตบแต่งเคหสถานบ้านเรือน คงจะเป็น พระมหากษัตริย์หรือ เสนาบดีคิดขึ้น รวบรวมผู้มีสติปัญญาในการช่างให้คิดประดิษฐ์เพื่อ สร้างปราสาท ราชมณเฑียรและวัดวาอาราม เป็นการเทิดทูนบุญญา บารดีขององค์ประมุข และพระพุทธศาสนาให้เป็นที่ยึดตามตาแก่ผู้ได้ ทักหนาให้สมกับพระเกียรติแก่องค์ประมุขของปวงชน การก่อสร้าง ปราสาทราชมณเฑียร พระอุโบสถ ศาลาการเปรียญ เคหสถาน บ้านเรือน เรียกว่า สถาปัตยกรรม การวาดเขียนเรียกว่า จิตรกรรม การปั้นและการแกะสลักเรียกว่า ประติมากรรม วิชาวาดเขียนเข้าใจ ว่าองค์พระประมุขจักทรงให้คิดขึ้น เนื่องจากนิยายเรื่องรามเกียรติ์ องค์พระประมุขได้ทรงพระนิพนธ์ขึ้น เป็นเรื่องของการแสดงโขน ท่านที่เป็นช่างเขียนคิดประดิษฐ์ภาพมนุษย์ คือพระราม พระลักษมณ์ ภาพลิง ภาพยักษ์ตามเรื่องรามเกียรติ์ เป็นภาพยักษ์ลิงมีลายเป็น เครื่องประดับ เป็นภาพจิตรสวยสดงดงามเป็นที่เจริญตาแก่ผู้ทักหนา เช่นหนังใหญ่และเครื่องประดับตัวโขน เป็นเครื่องแสดงความบังเหิง แก่องค์พระประมุข มีไว้สำหรับสมโภชน์ในงานมหกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการรื่นเริงให้ประชาชนได้ชมเป็นทัศนียภาพ ท่านผู้ประดิษฐ์ ได้คิดให้เป็นตำราศึกษาวิชาวาดเขียน ทั้งได้บรรจุศิลปธรรม อารย- ธรรมไว้ในศิลป ขอให้ท่านผู้อ่านโปรดพิจารณาภาพลายไทยดู คือ ลายที่มีความอ่อนไหวไปตามสายลม แสดงว่าคนไทยเรามีนิสัยอ่อน โยนิไม่กระด้าง ลายที่เขียนเป็นจังหวะสม่ำเสมอเป็นระเบียบ เรียบร้อยเจริญตา แสดงถึงจิตใจคนไทยรักความเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม ลายที่มีเส้นพวยพุ่งรุนแรงเช่น ลายเปลวเพลิง ลาย ไฟเพนียง ลายรวงข้าว แสดงถึงจิตใจคนไทยถึงคราวกล้าก็กล้า ไม่ ใช้นกขี้ลาดอ่อนโยนเสมอไป ปฐมอาจารย์ผู้ประดิษฐ์คิดลายได้บรรจุ อุปนิสัยของคนไทยไว้โดยสมบูรณ์

การศึกษาศิลปภาพลายไทย เบื้องต้นต้องหัดเขียนหน้าพระราม หน้า นางสีดา หน้าหนุมาน หน้ายักษ์ หัดเขียนทั้งหน้าอัด หน้าสี่นิ้ว เขียนเฉพาะหน้า ผักหัดเขียนจนจำได้ เมื่อเขียนได้คล้ายคลึงกับ แบบครูแล้วก็ฝึกหัดเขียนภาพทั้งตัวตลอดลายประดับภาพ ต่อไปก็หัด ลงสีภาพตามเรื่องรามเกียรติ์ มีภาพแสดงท่ารบกัน และท่าภาพต่างๆ เพราะความนิยมต่อผู้ศึกษา ส่วนลายก็หัดเขียนรูปดอกบัวหลวง ซึ่งเป็นดอกไม้รูปร่างทรงสวยงาม รูปทรงดอกบัวมาประดิษฐ์เป็นรูป ตาอ้อย แล้วเอาตาอ้อยมาประดิษฐ์เป็นดอกประจำยาม รูปดอกบัว มาเขียนเป็นรูปพุ่มข้าวบิณฑ์ รูปกระจังปฏิญาณก็เขียนอยู่รูปทรง ดอกบัว รูปนกนกอินทรีก็เอานกอินทรีมาจากกระจังมาเป็นนกอินทรี ๑ ตัว แล้วมาเขียนเป็น ๒ ตัว และ ๓ ตัว ๕ ตัว ก็ประดิษฐ์มา จากทรงนกอินทรีตัวเดียวกันเอง ต่อไปก็หัดเขียนลายกนกเปลว เพลิง และหัดเขียนลายกนกก้านขด กนกอินทรีเครือเถา บรรจุลงใน รูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว และรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เพื่อให้มีความชำนาญ ในการผูกลาย ช่องไฟควรระวังดูให้เสมอกัน ถ้าช่องไฟไม่เสมอกัน เล็กบ้างใหญ่บ้าง อย่างนี้ถึงเขียนดีก็ใช้ไม่ได้ ผู้หัดเขียนลายควร สังวรให้มาก การประดิษฐ์เขียนลายคือดือนิคมิตมาจากเถาว์ลัยเขียน ต้องมีต้น กอ กาบ กิ่ง ก้าน ดอก ใบ เขียนลายต้องออกไป ตามกิ่งก้าน จะเขียนลายปะให้เต็มช่องไฟไม่ได้ โบราณท่านถือหนัก ว่าผู้เขียนจนความคิด ไม่สามารถจะเขียนลายออกตามกิ่งก้านได้ หลักสูตรการศึกษาวิชาจิตรกรรมไทย บุราณจารย์ท่านได้ตั้งจิตที่ต้อง ศึกษามีไว้ ๙ หมวด

หมวดที่ ๑ ชื่อพืชโกศล คือต้องหัดเขียนต้นไม้ ลูกไม้ ดอกไม้

หมวดที่ ๒ ชื่อกนกโกศล คือหัดเขียนกนกอินทรีและลายต่าง ๆ

หมวดที่ ๓ ชื่อภูมิโกศล คือหัดเขียนวิวทิวทัศน์ป่าเขาลำเนาไพร

หมวดที่ ๔ ชื่อาวโกศล คือหัดเขียนเรือแพนาวาท้องฟ้าอากาศ

หมวดที่ ๕ ชื่อป่าะโกศล คือหัดเขียนสัตว์จัดบุบาท ทิวบาท
เงือก งู ปลา

หมวดที่ ๖ ชื่อมนุษย์โกศล คือหัดเขียนรูปคนให้ต้องตามส่วนสัดส่วน
ของคน

หมวดที่ ๗ ชื่อจิตรกรรมโกศล คือหัดเขียนหน้าพระราม นางสีดา
หน้าลิง หน้ายักษ์ ตามเรื่องรามเกียรติ์ และเขียน
ภาพเติมตัวให้ชำนาญ

หมวดที่ ๘ ชื่อพัฒนโกศล คือหัดทำช่างไม้ ทำเรือนไทยเข้าเดือย
ตัดปากไม้ งานแกะสลักไม้เป็นลวดลายต่าง ๆ

หมวดที่ ๙ ชื่อนวกรรมโกศล คือหัดเขียนแบบแปลน แผนผัง
สถาปัตยกรรมไทย เช่น ทำช่อฟ้าใบระกา ปราสาท
ออกมุข ๔ ด้าน ยอดนราศูล ยอดปราสาท ธรรมาสัน
ยอดบุษบกให้ถูกต้องตามทรวดทรงลักษณะของไทย รวม
หมวดทั้ง ๙ หมวด เรียกนวกรรมโกศล

ผู้ใดศึกษาหมวดทั้ง ๙ จึงนับว่าผู้นั้นเรียนจบหลักสูตรการช่างของไทย
บริบูรณ์ ถ้าเป็นภาษาฝรั่งเรียกโปรเฟสเซอร์ ของไทยเรียกว่าอะไร
ข้าพเจ้าไม่ทราบ วิชาทั้ง ๙ หมวดนี้ ข้าพเจ้าได้ศึกษาหมวดทั้ง ๙
หมวดด้วยความชำนาญในงานทุกประเภทได้ทำมาแล้ว ถ้าจะ
เรียนเป็นสถาปัตย์ไทยอย่างเดียว ก็ต้องเรียนหมวดที่ ๒ และหมวด
ที่ ๗ หมวดที่ ๘ หมวดที่ ๙ รวม ๔ หมวดให้ชำนาญ ตาม
ที่เขียนมานี้หวังให้ผู้อ่านได้ทราบว่า การเรียนจิตรกรรมของไทยก็มีหลัก
การศึกษาดังที่กล่าวมานี้ ทั้งยังมีวิชาพิเศษเพิ่มเติมอีก เช่น ต้องรู้
เรื่องชาติต่าง ๆ และขนบประเพณีของไทย วิชานาฏศิลป์ก็ต้องรู้
ในท่ารำท่าบาทด้วย เพื่อเอาไปใช้ในการเขียนภาพ การเป็น
ช่างเขียนที่ดีก็ต้องเป็นผู้ที่ศึกษามาก บางท่านศึกษาพอเขียนได้ บ้าง
ก็ไปแสดงตนว่าฉันก็เขียนได้ เมื่อเขียนไปแล้วดูภาพที่เขียนมันเป็น
ภาพใบ้ ภาพบ้า เป็นภาพไม่มีวิญญูณ ดังนั้นเป็นต้น

วิธีทำปุ๋ยโบกผาผนังสำหรับเขียนภาพ คือเอาปูนขาวใส่โอ่งใหญ่ เอาน้ำใส่กวนปูนกับน้ำให้เข้ากัน ทิ้งไว้ให้ปูนนอนกันแล้วรินน้ำทิ้ง ทำอย่างนี้สัก ๓ วัน เพื่อไล่ความเค็มในปูนให้น้อยลงแล้วเอามาผสมกับทราย เอาน้ำตาลใส่ เอาน้ำกาวยใส่ เคล้าให้เข้ากันดีแล้วเอาโบกผาผนัง เวลาปูนหมาด ต้องเอาโล่เหล็กกวาดปูนให้แน่น คือปูนเปียกพอเรียบเวลาปูนแห้งแล้ว ถ้าไม่กวาดปูนให้แน่น ปูนจะแตกเป็นร้าวรอยคล้ายขามสังคโลก เมื่อปูนแห้งแล้วต้องเอาโบช้เหล็กมาตัมเอาน้ำประสะปูนผาผนัง เพื่อให้ปูนจืดคอยเอาน้ำโบช้เหล็กประสะวันละ ๙-๑๐ ครั้ง ทำดังนี้ทุกวันราว ๑๐ กว่าวัน ถ้าจะใคร่รู้ว่าปูนจืดแล้วหรือยังก็เอาหัวขมิ้นทองมาดูที่ปูนดู ถ้ายังเป็นสีแดงก็ต้องประสะอีก ถ้าเป็นสีเหลืองปนก็จืดเริ่มลงพื้นได้ การลงพื้นที่เขียนรูปภาพต้องเอาเม็ดมะขามมาคั่วให้สุกแล้วเอาใส่ผ้าฟาดให้เปลือกหุ้มสีแดงออก เอาแค่มัดขาวใส่หม้อต้มให้เม็ดเปื่อย น้ำเม็ดมะขามจะออกเป็นน้ำแข็งขัน ๆ เอามาผสมกับดินสอพองผสมขัน ๆ ทาผาผนังสัก ๒ ครั้งใช้เขียนภาพได้ การที่ใช้ น้ำเม็ดมะขามผสมกับดินสอพองเป็นพื้นเขียนภาพคนพิเศษของน้ำเม็ดมะขาม จะซึมเข้าผสมกับสีที่เขียนภาพทำให้สีมีเชื้อแน่น สีที่ใช้เขียนภาพคือใช้สีผง คือสีขาว เรียกว่า ผุ่นจีน เขาใช้ทำยาและใช้ผัดหน้าพวกเล่นละคร สีเขียว ใบไม้ สีเขียวคราม สีเสน สีเหลือง สีแดง (ชาตจีน) สีดำ หมึกแห่งของจีน สีดินแดงแก่ สีดินแดงอ่อน รวมเป็น ๙ สี วิธีผสมสีเขียว ควรผสมเป็นสีแก่สีอ่อนไว้หลายสี เพื่อสวดกแก่การเขียน เช่นสีแดงชาตผสมกับขาวเรียกว่าหงษชาติแก่และอ่อน สีเสนผสมกับขาวเรียกหงษเสนแก่และอ่อน สีดำผสมกับขาวเรียกว่า มอหมึกแก่—กลาง—อ่อน สีครามผสมกับขาวเรียกว่ามอคราม แก่—กลาง—อ่อน สีเขียวผสมกับขาวเรียกว่า เขียวกลาง เขียวอ่อน เหลืองผสมกับขาวเรียกว่า เหลืองแก่—กลาง—อ่อน สีดินแดงผสมกับขาวเรียกว่า ดินแดงแก่—กลาง—อ่อน ตามที่เขียนมานี้เป็นชื่อสำหรับช่างเขียนเขาเรียกกัน เรื่องการผสมสีผสมได้หลายสีอย่าง แล้วแต่เทคนิคของ

ผู้ใช้ สีทุกสีที่จะใช้เขียนภาพจะต้องใช้น้ำกาวยหรือยางอารบิตผสมพอทาสีแห้งแล้วเอานิ้วมือลูบไม่คิดมือเป็นใช้ได้ ระวังอย่าให้แก่กาวยหรือยางมากไป เขียนแล้วสีแก่กาวยจะรัดพื้นกะเทาะจากพื้น ช้อนผู้ผสมสีเขียนควรระวังให้มาก ปิดทองภาพใช้ยางมะเดื่อชุมพร เอาพู่กันจิ้มยางทาตามที่ต้องการ พอแห้งก็ลงมือปิดทองได้ การสับยางต้องไปสับเวลา ๖ โมง หรือ ๑ โมงเช้า ยางจึงจะออกดี เมื่อเอามือดสับลงไปบางที่ก็เป็นยางใสออกมา อย่าเอาเพราะเป็นน้ำ ต้องเอาที่เป็นยางเป็นสีขาวเหมือนนํ้านมจึงจะมีเชื้อเหนียว สับหลาย ๆ แผล ยางจึงจะซึมออก เอานิ้วมือปาดยางใสได้ด้วยดีพอต้องการแล้วเอาผ้าบางกรองคราบตามลำดับคันคิดมาออกให้หมดแล้วจะได้ยางบริสุทธิ์ ใส่ขวดปิดจุกขวดให้แน่น เก็บไว้ใช้ตั้ง ๑๕ วัน เวลาใช้ก็แบ่งออกพอใช้แล้วรีบอุดขวดเสียก่อนถูกอากาศ ยางที่สับเอามากรองไม่ต้องเติมนํ้าจะเสื่อมความเหนียว

วิธีทำด้าน ร่างภาพเอาเนื้อไม้กระดังงาไทยมาเจียนยาวสัก ๑๒ ซม. หนา ๑๒ ซม. สีเหลี่ยม ใส่หม้อเอาฝาปิดรูมไฟเคลือบให้สุกเป็นด้านสำหรับเอาไว้ร่างภาพ การทำแปรงทาสีก็ใช้เปลือกกระดังงาไทยคือเอาสีวหน้า ๒ นิ้วไปสกัดเอาเปลือกที่ก้านกระดังงา เอาสีวตอกลงไปให้ถึงเนื้อไม้ เช่นหน้ากว้าง ๙ ซม. ยาว ๒๒ ซม. แล้วก็เอาสีวแกะตามรอยที่ตอกไว้ ลอกเอาเปลือกออก ทำอย่างนี้ลำดับกระดังงาก็ไม่เป็นแผลมาก ทั้งเราจะได้เปลือกตามที่เราต้องการ ตีกว่าจะเอามีดไปดากเปลือกจะเป็นริมบางทั้ง ๔ ด้าน ทำให้ลำก้านเป็นแผลใหญ่ เราได้เปลือกมาใช้ก็น้อย เพราะตามริมบางโคนคมมีดดากตามที่กะมานี้ก็เอามาตัดเป็น ๒ ท่อน ถ้าทำเป็นแปรงใหญ่ได้ ๒ อัน ทำเป็นแปรงขนาดกลมได้ ๔ อัน แล้วเอามีดดากเปลือกเขียวออกเสียบ้าง เอาสันมีดได้ทุบเนื้อเปลือกออกให้หมด ให้เหลือแต่หยาบเมื่อทุบเสร็จแล้วเอาวางบนไม้ขนาดหนา ๑ นิ้ว กว้าง ๒ นิ้ว ๒ อัน เอาตะปู้ตีทับแปรง กระดังงาทั้งด้าน หัวท้ายเพื่อ กันเปลือกกระดังงา

เอาไปตากแดดจนแห้งแล้วก็ตัดไม้ที่ตีทับออก แปรงเปลือกกระดังงาก็จะได้รูปตรงไม่งอ เอาไว้ใช้ทาสี จะทำเป็นไม้ประดับไม้ก็ต้องเอา มีดแต่งรูปแปรงให้เป็นวงโค้ง ส่วนด้านในก็เอามีดหลาวเอาหยาบออกเสียบ้างแล้วก็เอาจุ่มสี ลองประตู่ว่าจะมืดดีแล้วหรือยัง เรื่องนี้ผู้ทำก็ต้องมีไหวพริบบ้าง แปรงเปลือกกระดังงาใช้ดีกว่าแปรงขนสัตว์ ทั้งเป็นการประหยัดเงิน เพราะของธรรมชาติได้ประสาธไว้สำหรับช่างเขียนผู้ไม่ได้เรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิทางช่างแล้วก็ไม่รู้ การทำพู่กันเขียนภาพ เอาขนหุ้ว คือขนที่ขึ้นบ้งรุหุ้ว เอามาใส่กระดาษดำ เราจะเห็นเส้นขนหุ้วเป็นปลายแหลม เอากระดาษดำอีกแผ่นหนึ่งเอาสีผงสีปากทาเป็นทางยาว เอาปากคืบ ๆ เส้นขนหุ้วมาติดที่สีผง ดูปลายให้เสมอกัน จะเห็นว่าพอจะทำพู่กันเล็กหรือใหญ่ตามต้องการ ก็เอามารวมกันแล้วเอาเชือกผูกไว้แน่น เอาไปจุ่มในน้ำมันเบนซิน เพื่อให้ไขมันกัตสีผงออก แล้วก็เอารักหรือน้ำมันทาในระยະที่ผูกเชือกเพื่อกันขนหลุด แล้วเอาใส่หลอดใส่ตามใช้เครื่องใช้ในการเขียนภาพเช่นพู่กันหรือแปรง ข้าพเจ้าทำเองทั้งนั้น ไม่ได้ซื้อจากของต่างประเทศเลย การเขียนก็เขียนได้ตามความต้องการ ที่ได้เขียนมานี้เจตนาเพื่อรักษาอุปกรณ์การเขียนภาพของท่านโบราณจารย์ท่านค้นคิดทำใช้ในอดีตกาลมาเผยแผ่ให้แก่อยุชนผู้ใคร่ศึกษาวิชาจิตรกรรม จะได้รู้จักทำใช้ในการวาดเขียนเป็นวิทยาทานต่อยุวชน ข้าพเจ้าขออุทิศผลอันเกิดจากวิทยาทานถวายแด่หลวงพ่อดุทธิ เจ้าอาวาสวัดพลับพลาไชย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นพระอาจารย์ของข้าพเจ้า กับทั้งเจ้าคุณอาจารย์อินทร์วัดราชบูรณะ (วัดเลียบ พระนคร) ซึ่งท่านเป็นพระอาจารย์ของหลวงพ่อดุทธิ ท่านทั้งสองสถิตย์ ณ สถานทิพยพิमानใด แม้ทราบด้วยญาณวิดีไต ขอจงได้รับโมทนาผลอันเกิดจากวิทยาทานนี้ จงสำเร็จความสุขตามคตินิยมทุกประการเทอดู.

ทั้งการมรดกและสถาบันดัยกรรมมีความเกี่ยวพันกันอยู่บ้างตามธรรมชาติ โดยที่สถาบันก
ไม่จำเป็นต้องถูกจ้างให้ออกแบบสำนักโสเภณีก็ได้

ก าม าร ม ณ์ โ ล ก ี ย ช น

แ ล ะ ส ถ า บ ั ต ย ก ร ร ม

เจตน์

ถามก็อะไร มีต้นกำเนิดอย่างไร ใครเล่าจะตอบได้ . . . ในพุทธศาสนา
ของเราการจัดเป็นตัมหาประเภทหนึ่ง มีอรรถาธิบายไว้ว่าตัมหาคือความต้องการ
อย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นมูลเหตุแห่งทุกข์ และตัมหานี้มาจากอวิชชาอันเป็นธรรมชาติ
แห่งความลึลลัมบิตบอดอีกตัวหนึ่ง อวิชชาที่นี้เป็นเหตุให้มี โลก เราอาจสรุปได้ว่า
เพราะมีตัวเราซึ่งมีกาม และตัวเราเองนั้นแท้ที่จริงก็เป็นผลผลิตลลันชาญลลาคทาง
กามนั่นเอง

จิตแพทย์ฝรั่งเคยค้นคว้าพบว่า อากัปกริยาหรือแม้แต่การดำเนินชีวิตของเรา สามารถ
อธิบายออกมาเป็นเหตุผลในทางกามได้เกือบทั้งสิ้น อย่างกับการควบคุมหรือหัวแม่มือ
ของทารกก็เป็นสัญชาตญาณของการเล่นกามทางปาก ซึ่งด้วงจรของความเจริญใน
ทางกามหยุดขงกัแก่นั้นก็จะเล่นแบบนี้ไปเรื่อยจนโต เราดีถือว่าเป็นพวกกวิปริต เรา
จึงอาจถือได้ว่ากามเป็นสันดานดิบดั้งเดิมอันแรกของชีวิต แต่บางครั้งก็ถูกสังคมทำให้
ยอกย้อนมีชั้นเชิงเขียนหน้าเขียนตาเข้า และเตาะเรียกให้ว่าความรัก ก็น่าเอ็นดู
ดีหรือ

ถามกับสังคม กามถูกสังคมมองในด้านลามกอนาจารเพียงด้านเดียวมาช้านาน นับ
แต่จริตกริยาและการเสแสร้งปั้นหน้าเป็นสิ่งที่ยอมรบั้นับถือในวงสังคมชั้นสูง อันเป็น
ผลให้เกิดการยึดตัว หลอนตัว หลงตัว (และหลวมตัว) กามถูกไล่อลงไปอยู่กันบั้งอัน

มีมิติของอารมณ์ จริตกริยาทำให้คนอายุที่จะพูดถึงมัน หรือ แม้แต่เพียงคิดผ่าน ๆ สักแวบ สังคมจึงตั้งชื่อเสียใหม่ให้เพราะฝรั่ง มีกลุ่มของถ้อยคำมากมายในภาษาของมนุษยชาติ ซึ่งกันถึงแต่เรื่องราวของกิจกรรมอันดั้งเดิมของชีวิตอันน้อยอย่างสง่างาม ไพเราะและ และศักดิ์สิทธิ์ สังคมพยายามจะบันทึกของกามให้เป็นของทิพย์ละเอียดอ่อน ชลิ่งน่านับถือ เพราะนับว่ากามเป็นต้นตอ เหตุผลและจุดหมายของชีวิตในวงกลมของวัฏสงสาร

สังคมมักจะเข้ามาวุ่นวายเสมอเวลาที่เราไม่ต้องการมัน เรามักจะโดนจับใส่หัวโขนยกขึ้นนั่งแบ่นและถูกสอนไม่ให้เกาเวลาเกิดคันขึ้นมา ให้ยิ้มกล่าวด้วยคำจอมปลอม ขณะที่กระหายอยากจะทิ่มหน้าผู้นั่งด้วยเกือกสอนให้เรียกต้นว่าเท้า ยิ่งกับว่าถ้าเปลี่ยนชื่อแล้วมันจะหายเหม็น

กามถูกนำมาใช้เป็นรูปแบบในการรังสรรค์ งานทางศิลปะเกือบทุกประเภทเมื่อผู้รังสรรค์ต้องการ ทียบยกแก่นแท้ของชีวิตหรืออารมณ์มาแสดง หรือเมื่อต้องการความประทับใจจับปล้นจากผู้เสพย์ อย่างกับรูปปั้น “จูบ” ของโรแดงหรือรูปเขียนที่มีลักษณะเป็นแบกกะนัลในสมัยกลาง เรื่องสั้นของ อ. อุดากรหรือในโนเวลล์ของอุซุณา เพลิงธรรมบรรพบุรุษของเรารู้จักแทรกกามในชีวิตประจำวันลงในศิลปะ และวรรณคดีอย่างงดงามเช่น “คำเข้าเฝ้าสี่ขอเฝ้าแต่หอล่อกามา” ในหนังสือเรียนมูลบทบรรพกิจของเด็กในสมัยโบราณ หรือ “สององค์ทรงสงวาสโลกธาตุก็ห้วนไหว” เป็นต้น

กามกับสถาปัตยกรรม ในพุทธศาสนาแบ่งเรื่องของมนุษย์ไว้ ๒ ประเภทคือโลกียภูมิกับโลกุตตรภูมิ สถาปนิกนับเป็นชนชั้นโลกียภูมิพวกหนึ่ง เรียกว่า รูปาวจรภูมิ คือไม่ยินดีในกามพอใจในความเป็นอยู่อันจิตสนิทแต่พอใจในความมีรูปร่างและวัตถุ ส่วนพวกกามาวจรภูมิคือพวกที่ยังหลงไหลใคร่เล่นในกามอยู่ นับเป็นพวกที่ต่ำลงไปหน่อย

สรุปอีกทีสถาปนิกก็คือโลกียชนชั้นดี ซึ่งตามสภาพอยู่สูงกว่าพวกกามาวจร งานชั้นมาสเตอร์พีส คือการทำความดีของสถาปนิกคือบุญกุศลที่สร้างขึ้น แต่เหมือนกับนักการเมืองติดอยู่กับชื่อเสียง หายกติดบุญกุศล ท่านมีสไม้อาจหลุดออกมาจากกล่องที่ท่านต่อขึ้นมาซึ่งตัวเองได้ ท่านไรท์ก็คือเจ้าของปลั๊กออกกระหนกอันโด่งดัง ซึ่งโลกียชนชั้นฟอโลเวอร์ตกคลักเวียนวายตายเกิดอยู่มากมาย

ท่านอาจารย์กฤษฏาของเราเคยเล็กเซอร์จำการจะเป็นสถาปนิกยิ่งใหญ่ต่อไปได้ควรจะมี โลก โกรธ หลง ให้ครบถ้วน ท่านก็ทนายเพียงให้เราเทิมหาญในความเป็นโลกียชนของเรานั่นเอง

เราอาจพบพานจุดสะเทือนใจสุดยอดของเราในเรียวรู ชอกซอนของกามวิสัย แต่เราจะนำมาซึ่งแะในงานสถาปัตยกรรมได้เมื่ออยู่ในสภาวะของรูปาวจรภูมิ การพวยพุ่งของพุทธิปัญญาจะเกิดเมื่อจิตอยู่ในสมาธิเท่านั้น

ทั้งความดีความชั่ว บุญ บาป กามหรือการรังสรรค์สถาปัตยกรรมต่างก็เป็นปลั๊กเป็นเครื่องพันนาการโลกียชน มันต่างกันตรงว่าฝ่ายหนึ่งเป็นสีดำอีกฝ่ายเป็นสีขาว ฝ่ายหนึ่งเป็นพันนาการที่เผ็ดร้อนขมขื่น แต่อีกฝ่ายเป็นพันนาการที่หอมหวานสดใสงดงาม และหลอนเราได้สนิทสนมว่า เรามีได้ถูกพันนาการแต่อย่างใด ในขณะที่เราเวียนว่ายอยู่ในปลั๊กนั้น ปลั๊กแห่งโลกียเป็นธรรมชาติของการรังสรรค์ผลงานทางศิลปะและสถาปัตยกรรม ความอ่อนไหวต่อผัสสะและความจับไว้ในปฏิกริยาเป็นคุณสมบัติของสถาปนิก โดยสภาพของวิชาชีพสถาปนิกทุกคนจำเป็นต้องมีปลั๊กของตนเอง บางคนอาจจะชอบอยู่ปลั๊กใหญ่ของท่านไรท์หรือท่านคอรบูซิเย เพราะครั้นที่จะลงแรงชุดความจริง เรามีสิทธิที่จะชี้คอท่านทั้งสองด้วยซ้ำหากออกแรงเป็นสักหน่อย.

- ๑ แสงอรุณ เป็นพรต่อโลก   สิ่งอันสุนทรเป็นพรต่อมโน ๑
 สุนทรียา (Aesthetic)   สิ่ง ความสง่างามให้ดวงจิต
 จันทราทิตย์   มอบความสว่างเรืองรองแก่พิภพ

—ก็แล้วในพิภพ—

- ๑ ศิลปิน คือ ผู้ “เขียนแผ่นดิน” ด้วยพลังจิตอันสุนทร ๑

พัฒน มโน

พิจิตร ศรีรัตน์

โครงสร้างครามา (Drama) ของโลกจากประกทักพังของทรากบฏญา “ภัยพิบัติจาก
 ไร่นาสาโทเสียหาย ไม่ร้ายเท่าภัยพิบัติจากข้าศึกศัตรู ภัยพิบัติที่น่าอดสูจนราชวงศ์สูญสิ้น
 จักรพรรดิล้มแผ่นดินเอาแต่ฝุ่น”

ในอาณาจักรสุนทรียภาพ (Aesthetic empire) ศิลปินเป็นจักรพรรดิทางอารมณ์ เป็นผู้
 เขียนแผ่นดิน ด้วยพลังจิตอันสุนทร หล่อเลี้ยงอาณาจักรฟูเฟื่อง ชโลมไว้ด้วยพลัง
 จินตนาการ คราใดที่จักรพรรดิสูญสิ้นอำนาจเรื้องแรงแห่งพลังเนรมิต วาระนั้น เป็น
 ความวิบัติของแผ่นดิน

กาลเวลาพัดพาของเรามาชั่ววภพ ชั่วชาติ ในวงจรของจักรกาล อันไม่มีวันตาย เรา
 กลายร่าง เราลอกคราบ สืบสันลิมสังฆารอดีตกาล คงเหลือไว้แต่ มโน อันเป็น “พระ
 ทวาร” (Master of the gate) ในการสัมผัส เพื่อสู่ตำหนักอารมณ์

แก้วตาของโลก ได้บันทึกมโนของมนุษย์ชาติไว้จนหมดสิ้น

“ใต้แผ่นดิน คือ ร่างของเราเมื่อภพก่อน”

“แล้ว กายของเราบนแผ่นดินนี้เล่า “คือ” คนแปลกหน้าที่จุดคร่าเอามโนเก่ามาครอง”

ก็แล้วในวงคีตศิลป์ที่รวมตัวเป็น “แจกันเซอรามิค” ครอบสปีริต “RAKU” บนผ้าฝ้ายสีแดงเลือดนั้นคือ “รูสึกาย” ด้านเนื้อหาของบรรพบุรุษ ก็แล้ว “แจกันใบนั้นคือ มโนมนุษย์ โครมันยอง (Cro Magnon) ที่พัฒนา มา ถอดฝังชำแรกไว้เป็นแจกันใบนั้น”

ในพิพิธภัณฑศิลป์ของมหานครอันเรื่องรอง นั่นคือ ชุมมโนมนุษย์ อันสุนทร ถอดภาวะจิตละเอียดอ่อน แผงฝังไว้ในวัตถุนั้น (mind and matter) เป็นมรดกพันยกรรรมทางจิต เป็นทรากรบัพัญญาที่ส่งสม อาวุธไว้ให้อ้อมอกดิน

สู่ตำหนักอารมณฺ์ ในแก้วเววตาของโลก เรามนุษย์เทอดทูนให้กับ ภายของเรา ที่ถูกกัจจรักาลพัดพามาเสียไกลแสนไกล เรามอบมงกุฎ และบัลลังก์ ศีโรราบให้กับความสง่างามของกายสังขารจักรวาล ที่พัฒนา (develop) มากลึนกินสิ้นกาลนับศตวรรษ อนิจจัง ชาวโลก ช่ามโนทั้ง ผั่งลิ้มไว้ในสุสานมันสมอง ปล่อยให้ครองร่างเป็น อสุรกาย สามานย์จนล้มละลาย เหลือที่จะกอบกู้ คันทาทรากรายกยิ่ง กว่า “โปรโตชีว บุรุษชาติปางบรรพ์ของเรา”

ด้วยกระแสส่งจากสุนทรีย์า โดย ท่อนสุดท้ายของซิมโฟนีหมายเลข ๙ ของ เบโธเฟิน บัดดลัคนี้บาดฟาดเปรี้ยงลงบนแผ่นหล้าณภากาศ บรรดาประจุธาตุกระแทกกระทั้นกันซัดสุด บังเกิดเสียงกัมปนาท (fortissimo) อุโฆษก้อง สนั่นส้านไหวดุจแรงแมหาลประลัย กระทับ แผ่นนอกพระแม่ธรณี หลายเพลลา อึ้งอลอยู่ในไสตทิพย์ของชาวสยาม

๐ จงพัฒน์มโน ๐ จงพัฒน์มโน ๐ จงพัฒน์มโน

สู่สุสานมันสมอง (ด้วย pianissimo กลุ่มเครื่องสายเบาที่สุด) รือซุด

เอาทราศพมโนขึ้นมา ปลุกปล้ำอินทรีย์ประสาท ลุกฟื้นคืนชีพ สู่ การสัมผัสสิ่งอันสุนทรด้วยหัวใจสด ๆ พसानผนึกไว้ในหนั้นเซลล์ เยื่อ บุก้อนมันสมอง จนวันตาย

ในแผ่นดินอันสัมฤทธิ์ โลกียชน มี “สุนทรีย์ภาพ เป็น บุหงา พิมพ์ใจ” “อนุเกษรละเอียดอ่อน แห่ง บุหงากัมมันตภาพอันเร็งแรง แผลดช่านชำแรกแทรกเข้าฝสานจับจิตปรมาณู ปฏิกรณด้วยพลังอัน ยองโยประจุไว้ในเบ้าหว่างอกของโลกียชน”

ทั่วทุ่งข้าวข้าวไพรสาถ์ อภาวะ อันโอพารของธารอุทก โลหิต

กลางกองทองคำธรรมชาติ ของรุ่งรวงข้าว ด้วยกำปั้นที่ชูขึ้น เหนือแผ่นฟ้าใสสด ทูบลงบนหัวอกแรงแบดพี

“ชำ ฯ” ขอประจານไว้ในแผ่นดิน “รัตนโกสินทร์” ถึงแก่นวิญญาณ ศิลปิน จารไว้ด้วยเลือดสดแดงจาน บนหน้าภูผาขาว กลางจตุรัส คำโลกียกาม ให้สาสมกับคำประกาศก้องของท่านศาสตราจารย์ อีนาโช นิโตเบ แคนอาทิตยอุทัย ที่พาดพิงถึงความเจียบขาด คุณัน หินชาติ ในการสำแดงออกของบุชิต

... ก็แล้วด้วยเลือดแดงจาน บนหน้าภูผาขาว ศิลปินคือ “ผู้เขียนแผ่นดิน” ด้วยพลังจิตอันสุนทร มีอาตมัน เป็นภูตีสุนทรีย์ ที่ถูกพุ่มพักหล่อหลอมขึ้นในเบ้าพลังสกลจักรวาล กอปรด้วยองค์คุณสมุณไพร ในอำนาจเร็งแรงแห่งจักรสกล

๐ ความร้อนแรง แห่ง อาทิตย ๐

๐ ความเรื้องรอง แห่ง จันทรา ๐

๑ ความลึกลับ ใน แผ่นดิน ๑

๑ ความเป็น จักรพรรดิ ทางอารมณ์ แห่ง ห้วงมหรรณพ ๑
ที่เฉียบขาด สั่งเวยประทับตรา

“ศิลปินจะต้องมีการสำแดงออก เยี่ยงภูเขาไฟที่ไม่มีวันดับ” ประทุ
คุโชน ลูกโพลนโซติช่วง ชั่วกาลสมัย หลัก พวยพุ่ง ธารสุนทรีย์ภาพ
“อาบแผ่นดิน” ให้จอมปราษฎ์สุนทรีย์พากันอ่านแผ่นดินที่ศิลปิน
อาบเอาไว้ รสธรรม ฤา แห่งเหือดหวังโมหันธ์

เมื่อศิลปินสูญสิ้น แผ่นดินร้าวราน ในรอยร้าวราญของบัดนี้ แก้วตา
โลกหมองช้า ไม่มีอะไรในโลกที่น่าสลดใจกว่า เมื่อไฟสุนทรีย์ก็เลส
ในตัวศิลปินจวนเจียนจะดับมอดไหม้ อนิจจัง พิธีกรงานศพไหนจะ
ยิ่งใหญ่ไปกว่า พิธีกรงานศพศิลปินที่ฆ่าตัวตายทั้งเป็น คือ นาฏ
Drama ของโลก สำถึงความระนาตระหม เมื่อสิ้นไฟ การลอกเลียน
ในการสำแดงออกทางศิลป์ ถือเป็นการฆ่าตัวตายทั้งเป็น — ด้วยการ
“ฮาราศิริ” ในป่าช้าของคืนตึกสังกัดแต่เดียวตาย มันเป็นความอภัยศ
อดสู ทั้งทรากศพ ผลงาน ให้จวโจ้ว คาวบ้าน คาวเมือง

หนึ่งในวิญญานอันแผดฤทธิ์ ศิลปิน ซามูไร และแกสตาโปนาซี
ก็ล้วนแล้วแต่อาตมันที่ฟุ่มพัก เพื่อหนทางมุ่งมาดปรารณาแห่งตน
อย่างเฉียบขาด

- ศิลปิน กระสัน สุนทรีย์
- ซามูไร กระหายเลือด และกุหลาบ
- แกสตาโป อุบาทว์ จอกลงแม้ในปรมาณูผงคดี

การรังสรรค์ และล้างผลาญ จึงเป็นมหาอุปราคา ที่โลกต้องจบลง

ด้วยความว่างเปล่า และเฝ้าด่านธุลี และด้วยมันสมองของจุลชีพเยี่ยง
มนุษย์เอง เมื่อมนุษย์ประหารความโง่ซนสุดท้ายสิ้นลง โลกก็จะ
กลับคืนสู่ภาวะการ เป็นเพียงเปลวหมอกเพลิงที่เริงโรจน์อีกวาระ
หนึ่ง

ปรมาตมันอันห่อหุ้มคลุมโลกมนุษย์ แผ่นดิน อากาศ และห้วงน้ำ
มนุษย์เราก็คสร้าง พาหะชีพนาวุธ ตามทันและเท่าเทียมตัวกลาง
ที่ห่อหุ้มคลุมโลก ทั้งในอภาวะและใต้ห้วงน้ำ ผมเองเฝ้าติดตามดู
โลกลูกนี้มากี่หลายภพหลายชาติ เกิดดีบ้าง ชั่วบ้าง มาชาตินี้เกิดมา
ตกที่นั่งเป็น “ซุรักของสุนทรีย์” คาคบ เสพสมอยู่กับสิ่งอันสุนทร
เป็นไฟปรารณาโลมเลีย

ก็แล้วในอาตมันมนุษย์เรา มีอินทรีย์ผัสสะ แค่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย
ใจ พาหะทางศิลปจึงบังเกิดตามกายภาพ สรีระ สังขารของการ
สัมผัส แล้วถ้าหากสังขารของเราพัฒนาอย่างรวดเร็ว ชำมมิติของ
กาลเวลาเติบโตจากโปรโตซัว บุรุษชาติปางบรรพ์ ชำมชั้นชำมกาล
มาเป็นเราโดยไม่ต้องผ่านการเป็นมนุษย์วานร ไม่ต้องผ่านยุคหินเก่า
PALAEOLITHIC มาเป็นเรา โดยไม่มีอินทรีย์ผัสสะ มีเพียง
เรตาร์ญาณรับรู้ ที่สร้างไว้ตามผนังเซลล์ในการรับรู้เพียงเพื่อคงอยู่
(for existence)

.....อา ท่านไมเกิด แองเจโล — เบโรเฟน — ตอลสตอย — เคาท์
เบซี — ตุกเอลสิงตัน และหลุย อาร์มสตรอง ตลอดจนท่านผู้เฒ่า
แพร์รี่.....อัจริยะไปอยู่เสียที่ไหน ในแก้วตาของโลก ไม่มี
เงาของท่านอยู่เลย

๑ ในแก้วเววตาของโลก ไม่มีเงาของสิ่งใดในพิภพ ๑

มหาสติในการสำนึกถึงความว่างเปล่าอันแรกเริ่ม ปรัชญาของการสู่
เปลวหมอกเพลิง แรกเริ่มทุกสิ่งทุกอย่างคือความว่างเปล่า ซึ่งเป็น
สามัญสัจที่ลึ้มละลาย แล้วจากนั้น เมื่อเปลวหมอกเพลิงเย็นลง
และ เย็นลง ความมีตัวตนในความไม่มีตัวตนก็บังเกิดขึ้น จอมกวี
ปราชญ์สุนทรีย และไวทยากร พากันตั้งตัวขึ้นบนแผ่นดิน รวบ
รวมประสพการณ์และคราเม่าของโลก ประมวลขึ้นเป็นศาสตร์ต่าง ๆ
ปลุกประสาทอินทรีย์มนุษย์ให้มารับรู้กับอารมณ์ ความนึกคิด ปฏิบัติ-
การณที่สมมติว่ายิ่งใหญ่ เป็นที่ยอมรับและสาธุการ เรียกว่าวรรณคดี
—คีตกรรม—จิต—ประติมากรรม—นาฏ และ สถาปัตยกรรม พากันพุ่ม
พักก่อตัวขึ้นบนพิภพ เปลวหมอกเพลิงที่เย็นลงจนแข็งตัว กระแส
ธารอุทกแห่งสุนทรียภาพนั้น ไหลบ่ามาจากเปลวหมอกเพลิง ชาติ
ปางบรรพ์ของจักรสกล อนิจจัง ความว่างเปล่าแผ่ซ่านไปทั่วไตรภพ

เมื่อแผ่นดินเย็นลง จอมกวี คีตกร จิต—ประติมากร นาฏกร และ
สถาปนกร ผู้มีอาตมันและดวงไฟแก่กล้าเริงแรง อันจุดมาจากเปลว
หมอกเพลิง ก็พากันเขียนแผ่นดิน สมมติให้สุนทรียภาพเป็นความ
งามขั้นประณีต นอกเหนือจากระสพระธรรม และธรรมชาติ ให้
สุนทรียภาพพากันมาเกิด “จตุ” ในสังขารของ รูป รส กลิ่น เสียง
ตามอายตนะ ที่อินทรีย์ผัสสะของมนุษย์จะรับได้

๑ จอมกวี แอบอิงเอาทราภัญญาของ เวทย. ธรณีบุพพกาล
เส้นที่คราเม่าของโลกเป็นกระสายยา เคี้ยวฟันไฟด้วยอรรธรส
อลังการ เต็มแต่งด้วยสุนทรศาสตร์

๑ จิตรกร อาศัยสีจากแร่ธาตุ ผงคลีดิน เอาหินผาบาดาล เป็น
หนังหน้าไฟ รอรอบมนโรมย์

๑ นาฏกร (Dramatic dancer) ก็ให้เวทนาเสวยอารมณ์ บงการ
สังขาร ชีตเขียนเส้นไปในอภาวะ (space)

ต่อมาและต่อมา ก็พากันขีดชั้นผัสสะของมนุษย์ชาติ ให้มีสูงมีต่ำ
มีหยาบ แลประณีต ตู ๆ ก็อดเวทนาต่ออารมณ์แรกเริ่มดั้งเดิม ที่
จุดมาจากภูมิลำเนาของเปลวหมอกเพลิง ซึ่งว่างเปล่าไว้จริตมายา
ปรุงแต่ง

“เมื่ออารมณ์อันสุนทรพุ่มพักขึ้น นั้นเป็นการลึ้มละลายหายนะครั้งยิ่ง
ใหญ่ของอารมณ์ดั้งเดิม”

แรกเริ่มสุนทรียภาพ สรรค์สร้างขึ้นมา เพื่อก่อมนมโนมนุษย์
ชาติให้สุนทร แต่มาระยะหลัง ๆ บรรดาผู้จุมัง เจ้าพวกพริกไท
ใต้โคลนตม ก็พากันเศกสุนทรีย เพื่อผยองอารมณ์ใหญ่ เพื่อนามธรรม
แห่งอาตมันให้ขลัง และบันเทิงใจขุนนาง หนักแผ่นดิน ตูดจิด
อันไร้การปรุงแต่งของมนุษย์ชาติ ว่าสาบานย์ สมเพทเวทนาใน
รสนิยม เทียม ทิพย์ เสียมิได้

— ก็แล้วอาทิตย์ทำไมไม่รู้จักอายบ้างเล่า ?

อาทิตย์ที่แผดแสงแรงสุริย์ ร้อนราวูเสียดยิ่งกว่า สุมโหมประกะโคมไฟ
ต้นหาของส่าสัตว์โลกเข้าด้วยกัน อาทิตย์ยังไม่อาย ก็แล้วจะให้โลกีย์ชน
ผู้กระสันในแววงค์ดุหรือหังการ อับอายได้อย่างไร ? บำเพ็ญพรต
กินทิพย์ อาบไฟอมตะ เพื่อเหยียบย่ำดวงจิตปวงชน จงจำไว้ “ใน
แก้วตาของโลก ไม่มีเงาส่งใดในพิภพ” อารมณ์ธรรมชาตินั้นเป็น
“เต๋า” เป็น “เสรี” ย่อมดีกว่าอารมณ์ที่ถูกพันนาการปรุงแต่งให้

สุนทร " จงชื่นชมในสีสันของพวงอุ้งนงเอะ พ้อหนุ่ม แต่จงอย่าได้
ล้มชิมรสของเหล่าไวน์ "

ศิลปินนั้น เป็นพลัง Dynamic ซึ่งก่อตัวขึ้นโดยอาศัยแรงกล้า
อำนาจจิตของมนุษย์ผู้บันดาล โดยมี รูป สี เสียง เป็นพาหะสื่อ
พลัง เพื่อพวยพุ่งพลังอันนี้ ไปด้วย รูป สี เสียง ไปกระทบดวงจิต
ของผู้รับให้เกิดปฏิกิริยา เป็นแพทนาการมณ์ จากนั้นจะเห็นว่า
ศิลปิน ไม่ได้อยู่ที่พาหะ รูป สี เสียง และไม่ได้อยู่ที่อารมณ์สะท้อน
สะท้อนของผู้รับ แต่อยู่ที่ " ในตัวพลังผสมกับพาหะ " ที่พุ่ง
ไปกระทบ และตัวที่ถูกกระทบคือ มโน

จากนั้นจะเห็นว่า ศิลปินนั้น เป็นพลัง Dynamic ว่างอยู่ระหว่าง
มโน จากมโนหนึ่งสู่อีกมโนหนึ่ง โดยอาศัย อยาตนะ เป็นสื่อจากผู้
บันดาล ซึ่งเป็นฐานทัพพลัง ยิ่งไปสู่มโนผู้รับกรรม และพลังนี้จะ
ออกฤทธิ์ในบัดดลที่พุ่งไปกระทบมโน จุดประกายเรืองแรงสะท้อน
สะท้อนอารมณ์ งานศิลปะบางครั้งจึงหุดโหด ไม่ปรานีปราศรัยต่อ
มโนมนุษย์ เพราะยิ่งพลังมาจากฐานทัพมโนของผู้บันดาล ซึ่งมีภาวะ
จิตตกต่ำอยู่ใน " รอยساب บาปวิบัติ " Cruel ก็เป็นกรรมของผู้ที่ไป
ส่องเสพเข้า ธรรมชาติคนเราตั้งอยู่ในรูปธรรม และเวทนาด่าง ๆ อัน
เกิดจากสัมผัส ยิ่งเป็นผัสสะทางศิลปะด้วยแล้ว มันรุ่มร่าอยู่ในบัว
หว่างอก แทะกระอักเจียรเป็นโลหิตแดงฉานชโลมธรรมชาติ

ลองลงมโนอันเป็นพระทวารในการสัมผัส ออกไปเสียจากผัสสะ คง
เหลือแต่อินทรีย์ประสาทหยาบ เราก็จะเห็นอย่างเด่นชัดถึงความวิบัติ
ในกลจักร์ของศิลปะ

— เมื่อตัดมโนทิ้ง...
กวีนิพนธ์ จะติดอยู่แค่วรรค

คีตกรรม จะติดอยู่แค่ โสตสัมผัส

นาฏกรรม (Drama) จะติดอยู่แค่สังขาร จักขุ สัมผัส

จิต-ประติมากรรม จะติดอยู่แค่รูปสี

สถาปัตยกรรม จะติดอยู่แค่ปรากฏการณ์ (Phenomenon)

งานศิลปะบางครั้ง จึงไม่มีกำลังแรงกล้าพอที่จะผัสสะกับมโน เข้าสู่
ตำหนักอารมณ์ของมนุษย์ชาติได้ เพราะขาดตัวพลังเรืองแรงแห่ง
ปรัชญาณเณรมิต ชาติฐานทัพพลังผลักดันยิ่งเข้าสู่มนทวาร งาน
บางครั้งจึงเป็นการ " ปล้ำผลุก ปลุกผืน้ง " พวยพุ่งพลังไปในระยะ
จำกัด แล้วตัวพลังล้มลงชาติใจตายก่อนจะไปถึงผัสสะ

— " วงซิมโฟนีคอนเสิร์ต ที่บรรเลงอยู่บนเวทีคีตสถานคือ ฐานทัพ
ที่ทรงพลัง Dynamic " แผงมาในรูปของเสียง ซึ่งเป็นกายหยาบ
(ทั้ง fortissimo และ pianissimo) แต่ในกายทิพย์ของเสียงนั้น แดก
กายภาพไปใน รูป รส กลิ่น โผรู้พะ ได้ทุกอายตนะของเวณัย
สัตว์ คีตกรรมใช้พลัง Dynamic จำลองจักรวาลขึ้นในมโนมนุษย์
" คีตกรเป็นผู้เขียนแผ่นดินด้วยคีตกรรม "

— นาฏ (Drama) จะต้องไม่คิดเอาแต่การจัดองค์ประกอบทางเส้น
สาย ซึ่งยังลบสังขารออกไม่สิ้น

นาฏกรที่จะคิดวางมาด ท่วงที เอาจาก กายหยาบของตัว ก็ย่อมขาด
พลัง จนกว่าจะลบสังขารในความรู้สึกออก จนเหลือแต่การสร้างเส้น
และลบเส้นในนภากาศ นาฏกร (Dramatic dancer) จะต้องระลึก
เสมอว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกชนิดเดียว ที่สามารถรองพลังทางเส้น
เมื่อลบกายหยาบออก ความรู้สึกตัวเป็นทาสทางนี้หนักให้กับ
" แผ่นดิน " ก็จจะสิ้นสูญไป

“หล่อนเรีงร้ายไปรอบเวที ราวกับคิดปีกบิน บางเบาเหมือนปุย
ดอกคริสต์มาส นุ่มนวล แบบบาง ละมุนละไม เหมือนเจตภูตอัน
ยองใย”

“กายของนาฏกร คือ เส้นที่แผ่พลังลับ “แปรสภาพทุก move-
ment ของกาลและอวกาศ time and space

“นาฏกร เขียนแผ่นดินด้วยกายตัว”

— ในวรรณคดี ใช้พลังงานทางอรรถรส ถ้อยคำ แปรพลังงาน
Dynamic definition เวทนา แลภาพพจน์อย่างแจ่มชัด เพียง
บาทเดียวที่ฟาดลงบนเพทนา สำสั่วก็สำนึกตัวได้

๑ กวีเขียนแผ่นดินด้วยจิตตานุภาพ ชำแรกไว้ในอรรถรส ๑

ในงานสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็น Static art ก็มีพลัง Dynamic นี้
เป็นสำคัญ และพลังในงานสถาปัตยกรรมจะเริ่มทำงานออกฤทธิ์ ก็
ต่อเมื่อจิตของผู้สร้างและผู้พบเห็น พัฒน์มโนมาเท่าเทียมกัน จึงจะ
เกิดปฏิกิริยาประจักษ์แห่งศิลปะ (Manifestation of art)

สถาปนิกที่มีพลัง Dynamic อยู่ในงาน ก็จะต้องได้รับการพัฒน์มโน
เพิ่มพลังจิตให้แก่ตัวเอง นอกเสียจาก “บารมีสมสร้างแต่ปางบรรพ์
บันมาให้เศกสุนทรีย์” อินทรีย์ประสาทแก่กล้า รู้คำรัฐสแห่งศิลปะ
มีประสพการณ์ และผ่านตรามา โรมานซ์

๑ งานสถาปัตยกรรมหรือศิลปะวัตถุ จะบันทึกและฟุ้งมโนของผู้
บันดาลผู้เนรมิตมาทุกกาลสมัย ว่าพัฒน์มาเพียงพอหรือไม่

สถาปนิกจะต้องเชี่ยวชาญทั้งเมตุนและสุนทรีย์ “เชี่ยวชาญ ชาญ
ศิลป์” ชำของ Sophisticated แล แรงกล้าในการสำแดงออก

ถ้าจะพูดกันในทางโลกย์

สถาปนิก “เชี่ยวชาญในความรักเหมือนคนฝรั่งเศส และยกย้ายถ่าย
เทความรักได้เชี่ยวชาญเหมือนชาวเวียดนาม ดวงจิตแก่กล้าเป็นชาว
รัตนโกสินทร์”

จริยาของสถาปนิกคือ ไม่เอาอวกาศขึ้นสู่กียอดิน และไม่เป็นที่ทาสสม
ยอมของบ้จายการตามสมัยนิยม และสำนึกเสมอว่า สถาปนิกเป็น
“หนึ่งในผู้เขียนแผ่นดิน”

สถาปัตยกรรม คิดเอาแค่หน้าที่ใช้สอย อวกาศ (space) และ
สุนทรีย์ภาพหาเพียงพอไม่ แรงปัญญาและสุนทรีย์ภาพของมนุษย์โลก
ไม่มีวันตกผลึกได้ สุนทรีย์ภาพและพลังปรัชญาณ เปลี่ยนไปตาม
สภาวะและบ้จายการ ที่มีมติที่ ๔ เวลาอำนวยให้ การที่จะหยุดยั้ง
และสกัดพลังงานเหล่านี้ ทำได้เพียงในมิติ และเวลาหนึ่งเท่านั้น
อย่างทัชมาฮาลและนครวัด การหยุดยั้งพลังงานเพียงชั่วเวลาหนึ่ง
ก็โดยการรวมตัวพุ่งเข้าหา nucleus แล้วในที่สุดเราก็จะพบว่า
แท้จริงนั้น

๑ สถาปัตยกรรม คือ องค์ประกอบทางเคมี เป็นปรมาณูเดียว ๑
กรรมวิธีทั้งหมด เป็นเพียงกระบวนการนำไปสู่ปฏิกิริยา

สถาปัตยกรรม กอปรด้วย อวกาศ + วัตถุ + จิต เป็นสำคัญ นอกจาก
นี้แล้วศาสตร์ต่าง ๆ เป็นเพียงเบื้องหลังภูมิพลังทางปัญญา

งานทางวิศวะ เป็นศาสตร์ทาง อภาวะ + วัตถุ

วิชาการ—ภูมิศาสตร์—เศรษฐศาสตร์—ประวัติศาสตร์ เป็นเรื่องของ วัตถุ

สุนทรศาสตร์—วรรณคดี—ศาสนา—จิตวิทยา—ปรัชญา เป็นเรื่อง ของจิต

สถาปัตยกรรม = อภาวะ + วัตถุ + จิต
น้ำ = H₂O

ส่วนเรื่องรูปโฉมโนมพรณของสถาปัตยกรรม เป็นเรื่องทางวัตถุอันมีจิต ข้องแฉะเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับโลกีย์ชนธรรมดาทั้งหลายย่อมตั้งอยู่ใน รูปธรรม แลเวทนามต่าง ๆ อันเกิดจากสัมผัส สถาปัตยกรรมเป็น ทรัพย์สินของสวัสด์สังคม อันนำไปสู่เมดูนสังโยค รูปโฉมเร้า รุนแรงมากกว่าปรัชญา

ในงานสถาปัตยกรรมที่ว่าเป็นประมาณเดียวกันคือ การผสมและแปร สภาวะของวัตถุ การใช้วัตถุอย่างถูกต้องที่เลิศ และสมรรถภาพซิดสุด (be exquisitely worked) เมื่อนำไปผสมในการเนรมิตอภาวะ (spacing creation) ก็จะถูกหลินหายเข้าสู่ "เอก" ในตัวอาคาร เป็น ผลึกของ time and space โดยให้อภาวะเข้าไปสอดแทรกให้ material มีลมหายใจร่วมกัน (detail set decoration) อย่างกระจกที่ใช้ ในอาคาร ก็แปรภาวะจากกระจกเป็นตัวประสานอภาวะ (Fluidity of space) ไม่ใช่กระจกที่เห็นแค่จักขุสัมผัส เหมือนชาмуไรที่รวม กลุ่มกันแปรภาวะตัวเองเป็นโรนิน (โรนินแปลว่า ชาмуไรที่ไร้เจ้านาย เพราะเจ้านายฮาราตริตีตัวเองตาย อาจด้วยความพยายาม

จงล้าง หรือสูญสิ้นอุดมคติ จึงฆ่าตัวตาย เมื่อไร้เกียรติ—เมื่อชาмуไร "สิ้นเจ้า" ก็ประกาศตัวเองเป็นโรนิน) ถ้าแต่แค่กายภาพภายนอกก็ ยังเป็นชาмуไร แต่จิตและวิญญาณเป็นโรนินบำเลียดยิ่งกว่า

วัตถุที่ปะขึ้นไปรวมกลุ่มกันในอภาวะของงานสถาปัตยกรรมอย่างถูกต้องที่ ทั้งทางวิชาและปรัชญา ก็จะไม่แปรสภาวะของตัวเองได้เช่นกัน แล้วดู ผสานกันสนิท Unity ตลอดอาคารเป็น "เอก" ปริมาณเดียวกัน ไม่ว่าจะงานทาง Plasticity—Rectangular plasticity—Abstract และ Structural expressionism ถ้าเป็นงานปราชญ์สุนทรีย์ทาง อภาวะ ก็จะถูกเป็นองค์ประกอบเคมี เป็นปริมาณ โดย material มีลมหายใจร่วมกันมากกว่าจะเป็นสุสานมันสมองที่กอบสมุกากวัตถุ

สถาปัตยกรรมในทางวรรณคดี เมื่อกวีนิพนธ์อิงสังขารมาเกิดในรูป ของสถาปัตยกรรม ชาวโลกก็พิศวงงงงัน เพียงวลีเดียวของกวีที่ร้าย มนตร์รอด กลายมาเป็นหนั้นเนื้อคอนกรีตอย่างที่ท่านผู้เฒ่าไว้ท์ได้ ผัสสะมาแล้ว

ผลงานทางประติมากรรมฝาผนังที่นครวัด กระบวนการของรูปเป็น ซิมโฟนี ทฤษฎีจะต้องวิ่งข้ามมิติเวลา ไปชัวกับปัชัวกลับ แล้ว ปฏิบัติการจึงตามทัน เพราะปฏิบัติการนั้นอิงบัจจัย ขึ้นอยู่กับ time and space

ทรอยก้า รดมัคกีโรมันแห่งทฤษฎี ที่คุมบังเหียนทะเลยานโดย ๑ สาม กษัตริย์ อัจฉริยะ ชุนศึกทางอภาวะ ๑ เฒ่าไรท์ เฒ่าบูร์ และมีส ผู้เฒ่า "มิสเตอร์โมเสส ทางสถาปัตยกรรม" ทฤษฎีทรอยก้ารดมัคกี ควบตะบึงบรรทุกเอา conception ห้อทะเลยาน กระแทกกระทั้น ซิด

ชวน ผิวเปลือกโลกร้าวฉาน (Cracked of the world) สังกัทวีป
เหมือนรื้อรอยตีนกาขีดข่วนลงบนใบหน้า สังกัถึงกาลเวลา

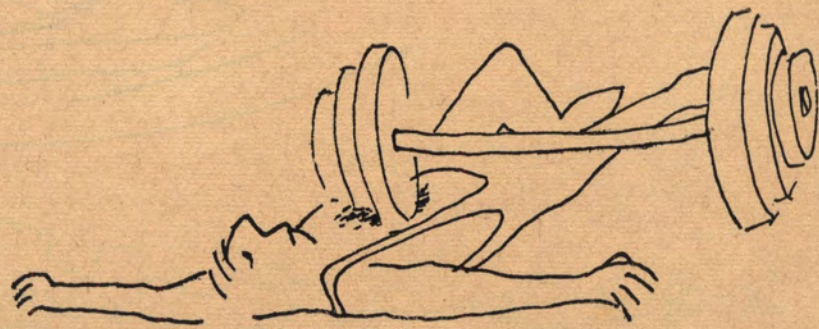
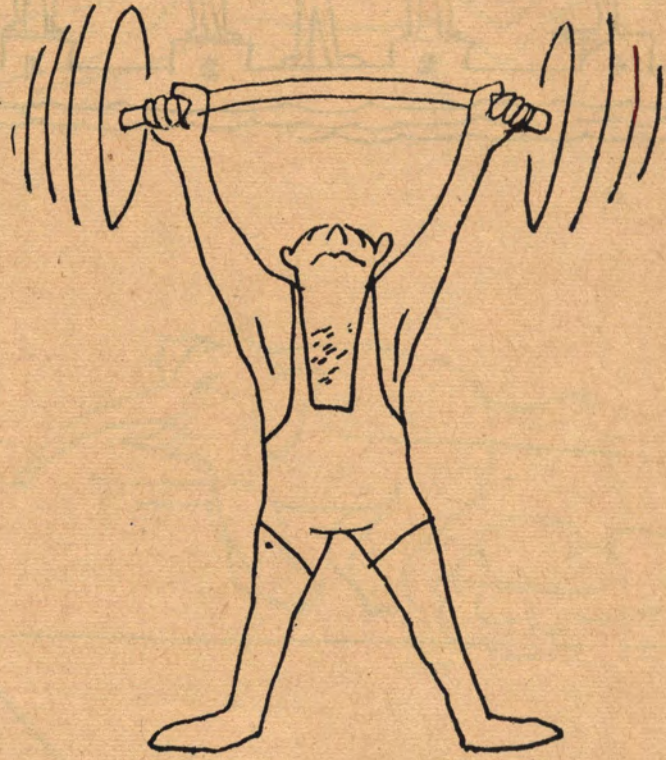
อิทธิพลของทรอยก้า คุจอรุสกายยืนหมิ่นต้านแสงสุริย์ เงามงมัน
ทอดทับคบังลงบนรุ่งมณีแก้วตาสามัญ

บัดพิบชยันต์ โลกจะไม่มวันลบล้างความจริงชั้นสุดท้าย อันเป็น
อันติมะสัจจะ (Ultimate reality) "สตัยบาน"

“กระแสดลปนั้นแยกกันเ็นเบื้องต้น
อิงสังขารกันและกันเ็นท่ามกลาง
แล รวมกันเ็นบั้นปลาย”

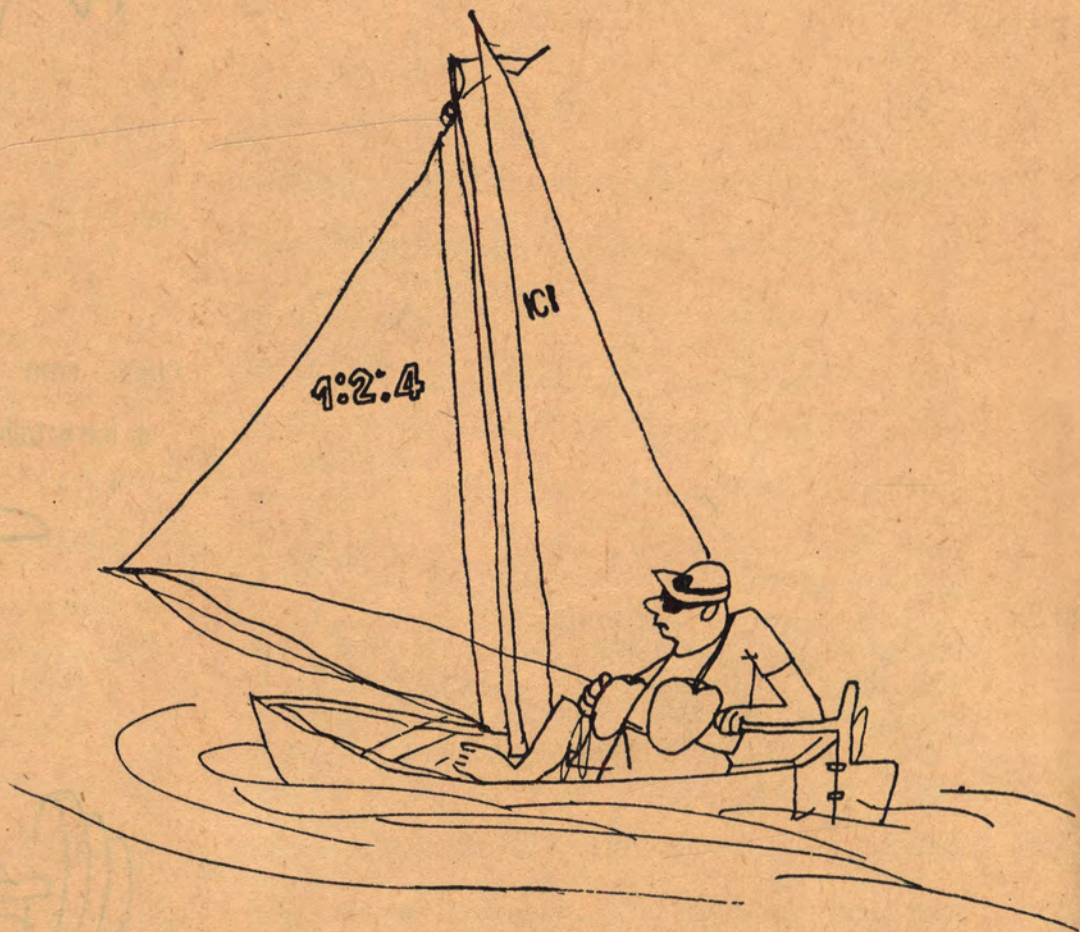
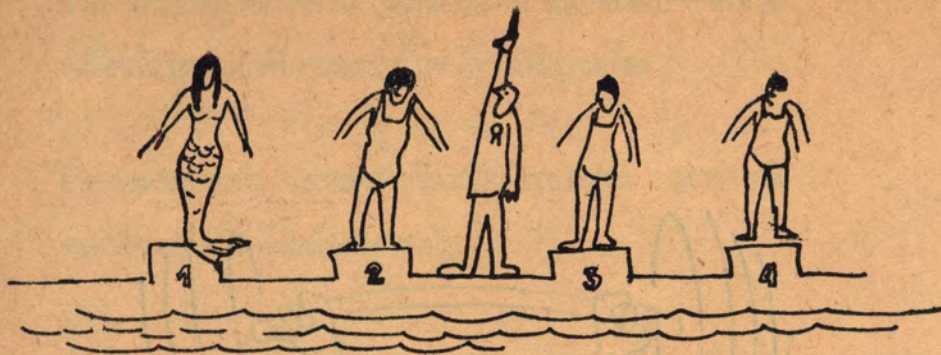
๑ กระแสธารอุทกสุนทรียภา นั้นมีผิดแผกจาก คงคา ยมุนา
ไหลบ่าอาบแผ่นดินนองท่วมหัวใจชาวโลก ทรายชัวกัลปสานต์ ๑

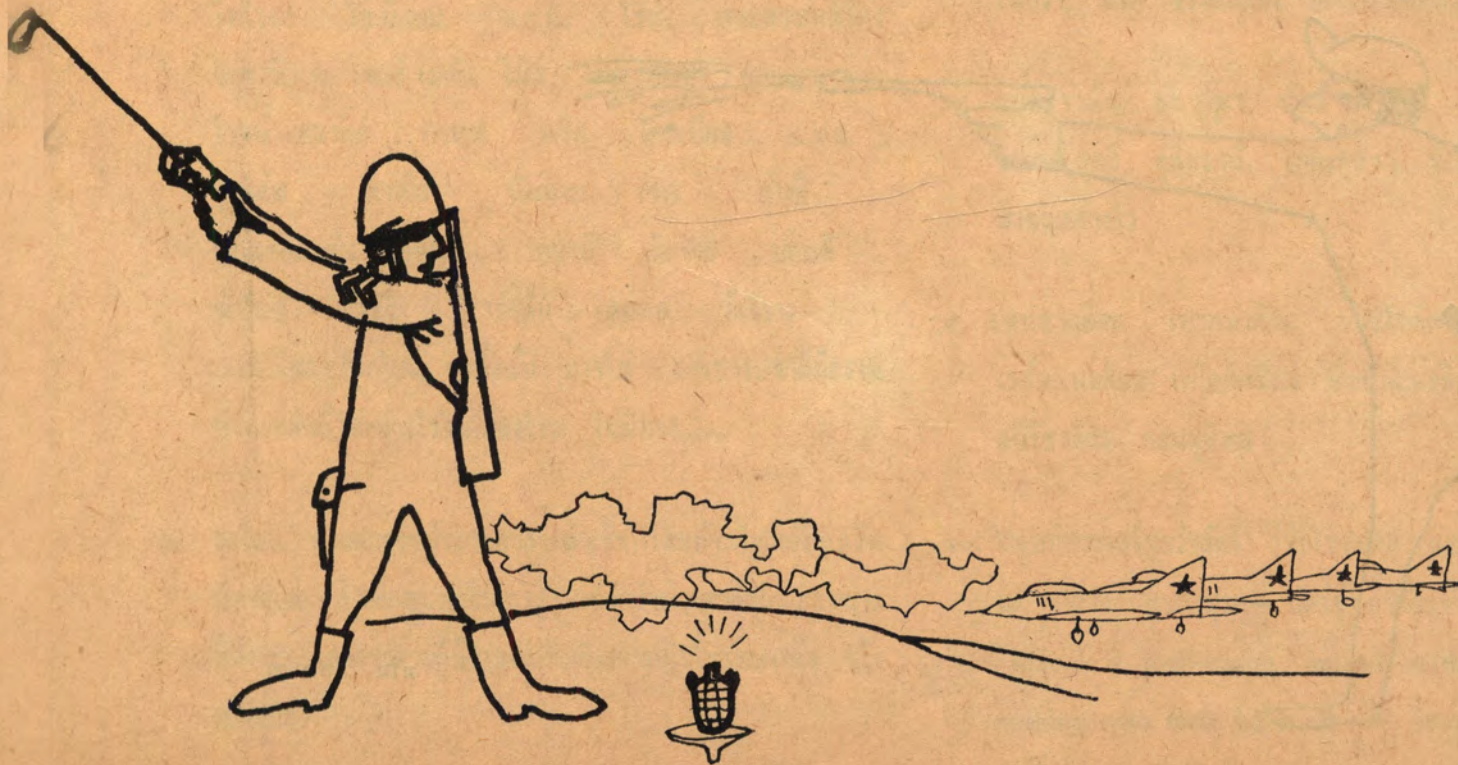
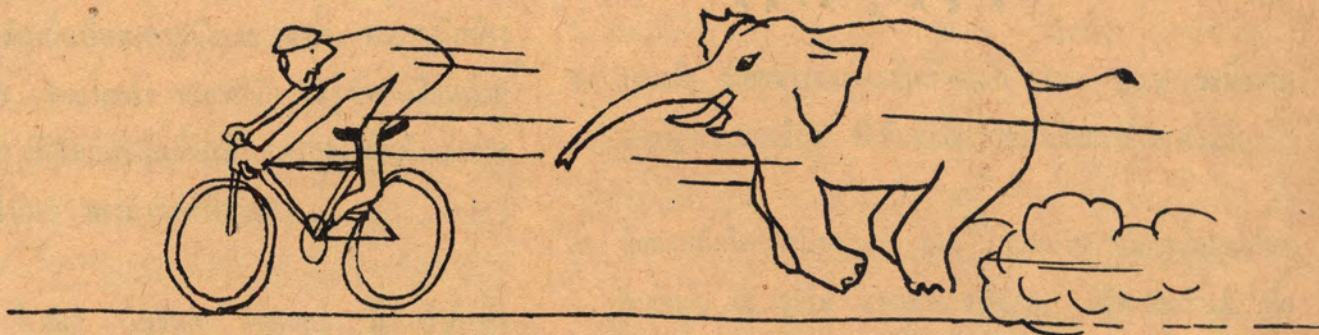
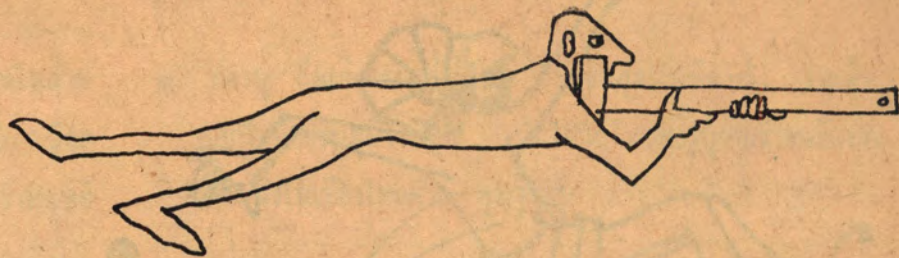
พิจิตร ศรีวิรัตน์
๓๐ ต.ค. ๑๙

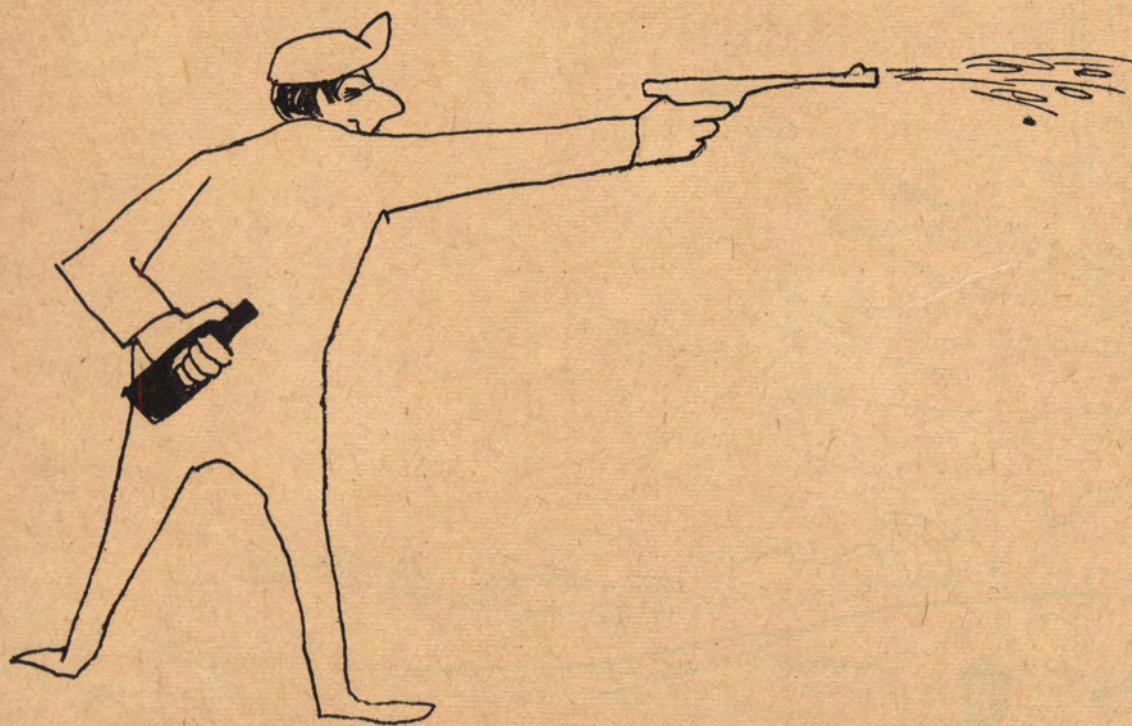

ASIAN GAME CARTOONS
มโน ไสภาคย์

มโน ไสภาคย์

ชะตาปนิก

หากจะบุญกรรม ดาวดวงไหนที่จุดชีวิตหนึ่งขึ้นมา มี ๑๐ คนในล้าน
ของพลโลกเท่านั้นจะได้โอกาสเข้าศึกษาสำเร็จเป็นชะตาปนิก นิสิต
ดาบตัดทั้งหลายไม่ภาคภูมิใจหรือ? สถาปนิกชั้นดีหาได้ยากกว่ามนุษย์
อวกาศเสียอีก

ฟอน เบราน์ แจกยาหอมแก่ บัคกี ฟูลเลอร์ รั้วไหม? ฟูลเลอร์จอม
สำรวจตอบว่าอย่างไร ท่านว่าท่านเป็นนักประดิษฐ์ชน ๆ ธรรมดา ๆ
เท่านั้น อย่าให้เกียรติสูงถึงเป็นชะตาปนิกเลย แน่ละ ชะตาปนิกต้อง
ครอบงำด้วยมนต์ขลัง ขอแนะนำ ชะตาปนิก ให้รู้จักกันเสียหน่อย
เป็นไร ชยัน ๆ มุ ๆ เข้าไม่กี่พันวันก็จะเป็นชะตาปนิกผู้ยิ่งใหญ่อย่าง
นี้แล้ว สดุดใจอะไรไหม? ลองอ่านต่อไปก่อน.....

๑. อแลน ตันน ริเฟลล โมรันติ ฟูลเลอร์ บีเตอร์ คีทคิง
โทโรฮา ไอ.บี.เอ็ม. ส.อ.ม. ไรท์ พระพรหมพิจิตร
ชะอาริเนน เจมส์ เมสัน ไมล์ สันธยา กฤษณา
โรจน์ เหมวัตต์ กอฟฟ นริศ โครเบียส น.ม.ส.
รูคอล์ฟ คาร์น นิมมาย เจน ทันยิ
เมนเคอโฮห์น จอห์นสัน พรานี มิกาวะ ปอนติ
สเปนซ์ ศิริชัย ริชาร์ดสัน สมภพ กิเตียน
.....สถาปนิกใหญ่ ๆ ทั้งนั้น อาจใช่ แต่เขาไปจำฝีมืองาน
ท่านเหล่านี้ได้อย่างไรในเมืองไทย ไม่มีทาง.....

๒. สะโตน ศาลตกลงหย่าภรรยาสวยสำเร็จ เสียบ้านไปหลังกับเงิน
นิดหน่อย ค่าเลี้ยงดูเท่าไรใครรู้ แต่ข้อสำคัญเขาลือกันว่าเพราะ
ชู้หึง ภรรยาสวยผู้นั้นไปเดินรั้วกับสถาปนิกไทยคนหนึ่ง จริง
หรือเปล่า

๓. คอรับู ถึงแก่กรรมแล้วรั้วไหม งานชิ้นสุดท้ายคืออะไร งานชิ้น
เอกใดที่คอรับูภูมิใจที่สุด เป็นไปได้ไหมคอรับูเคยช่วยแก้แบบ
ตึกหนึ่งในเมืองไทยด้วย คุณรั้วไหม

๔. ยามา ๆ ยุ่งอะไรกับ แสบบีแคท ๖๗ บ้าง

๕. ระเบียบวัดเบญจฯ เป็นหินอ่อน ชัดมันเสียสิ้น สงสัยไหม?

๖. เดอะริง นิตยสารมวยทรงอิทธิพลนัก Der Ring จะมีความ
สำคัญอะไรนักเชียว จัดอันดับสถาปนิกหรือสถาปัตยกรรมี

๗. มีสถาปนิกใดบ้างไหม อูตรีใช้นามปากกายังกะนักประพันธ์
สงสัยนัก เอ จะใช่ แอตลาส ชวิกเกด, อีวิก ฮอดกินส์, ฮัล
เพียร์รา, หรือ ชรวอินโข่ง อะไรกันเอ๋ยพวกนั้นนะ

๘. สมัชชาวนิช, ยัง ปรูเว, ฮันส์ ซาโรน, อาราน ยาขอบเสน,
ไมเคิล ลุคซี, คูสิตรานี, โคกะคุสซา, ซี.ไอ.เอ.เอ็ม. คืออะไร
สำคัญอย่างไร

๙. เซนชวลลิสม เปรกมาติสม แรสไตติส สเคพติก ซิสม
เวชันแนลลิสม เคโอดิกซิสม ฟังชันแนลลิสม เมททีเรียลลิสม
สปีริชวลลิสม คอมมูนิสม

๑๐. มนุษย์ประเสริฐกว่าสัตว์ รู้จักใช้สมอง และมีความสามารถกว่า
มด ปลวก แมลงมูม — สัตว์ชั้นต่ำต้อยทั้งหลาย.....แน่รี?
"Man is a tool-using animal—without tools he is
nothing with tools he is all—" ใครยืนยันว่ายังงี้ ท่วม ๆ

ก่อนสืบข้อเท่านั้น ใครตอบได้มีรางวัลงาม อะไร ที่ไหน ก็เป็น
ปัญหาต้องสืบค้นอีก

—โธเอ๊ย (ชะตาบัด) กรรมของเพชรซี่แท้ ๆ ไม่ใช่ปัญหาบ้าน
คอแตกหรือโลกแตกอะไรหรอก แต่มันน่าฉงนน่าสนใจแต่สถาปนิก
ธรรมดา ๆ ทั้งหลายในโลก โดยเฉพาะสถาปนิกไทย เพราะเกี่ยวแก่
ช่างไทย ๆ เราทั้งนั้น อย่าเพิ่งอุทาน นี่เพียงคำแนะนำการฝึกเป็น
เพชรซี่ดาบดที่ดีเท่านั้น จะเป็นสถาปัตยเวรหรือเวรของดาบด หรือ
สถาปัตยกรรมหรือกรรมของดาบด ก็ไม่รู้ โธเอ๊ย กรรมของดาบดแท้ ๆ
.....เธอ (ร้องให้จบนะ อยากรจะร้องก้อ.....)

เพียงราว ๆ ๑๐๐ คำแรกเท่านั้น เป็นการสอบเขาวิน สรรพณะ
ความสนใจ และการอ่านของผู้ริจะเป็นสถาปนิกที่ดีมีข้อสุดใจอยู่เพียง
๕ % เท่านั้นเอง สถาปนิกชั้นดียอมไม่ผ่านตัวเลข และความสัมพันธ์กับ
ตัวเขาเองโดยไม่พิเคราะห์ข้อเท็จจริงก่อนนั้นยอมอันตรายนัก (เพชรซี่
รีบฝึกฝนนิสัยการอ่านเสียก่อนเถอะ ลองจับเวลาดูซิใช้เวลาเท่าไรเพื่อ
จดตอบ ๑. จำนวนพลโลกกี่ล้าน? ๒. เบรอัน? ๓. ฟูลเลอร์?
คือใคร และ ๔. มาคุยกันได้อย่างไร ๕. สถาปนิกชั้นดีหายากกว่า
มนุษยอวกาศรี? เพชรซี่ใดที่หาคำตอบนี้ไม่ได้เกิน ๑๐ นาทีละคง
ราว ๆ ๘ ปี ถึงจะได้เป็นชะตาบิกแน่ ขอจงได้มมุเข้าเถิด)

เรื่องมีอยู่ว่า ประธานฝ่ายจัดการใหม่และโลฟ พบว่าต้องใช้เวลาอีก
อย่างน้อยเกือบ ๖๐ ปีจึงจะทำให้สถาปนิกทุกคนในโลก (พลโลกมี
๓๒๑๑ ล้าน) รับผิดชอบสารอารคีเทคเจอร์ล ฟอรัม นั้นแหละ แล้วแก
จะทนขาดทุนพิมพ์ฟอรัมนี้ต่อไปไหวรี ฟอนเบรอันก็ลองใช้สมอง
อิเล็กทรอนิกส์คิดเทียบดูบ้างว่า ถ้าฝึกมนุษยอวกาศที่ดีตามจำนวน
ปฎิภาคเดียวกับสถาปนิกใช้เวลาเพียง ๘ เดือนเท่านั้น (เพชรซี่ทั้งหลาย
ช่วยยึดอกรับยาหอมจากฟอน เบรอัน หน่อย)

น้องๆเพชรซี่ทั้งหลายโปรดอย่าได้ใช้เวลาตอบปัญหายังงี้ได้อย่างเพชรซี่
คนหนึ่งที่ต้องใช้เวลาเป็นเพชรซี่ถึง ๒๕ ปี (จริง ๆ ด้วย) เพื่อจะเป็น
ชะตาบิกที่ดี จึงตอบปัญหาลับสมองแบบนี้ได้ อย่าต้องรีบพลิกดู
เฉลยเลย คิดเล่น ๆ กันสนุก ๆ ไปก่อน ริจะคลานอย่างชะตาบิก
แล้ว อย่างงี้ยากจะจะไปเป็นสถาปนิกงานหนักหนานักอย่างไร ไม่
ไหวละคิดๆดูก่อนสักครั้งค่อยนั่งตริกันนอนตรองหาคำไทยง่าย ๆ ที่เหมาะ
กับคำ ARCHITEXT เขาเป็นปัญหาแถม

ศิลปสถาปน

๒๐ มิ.ย. ๐๘

การเล่นอย่างขรุขระ สถาปนิก (ดูหน้าก่อน) เป็นที่นิยมติดกันจอมแวม ในเหล่านักศึกษาทั้งหลายในยุคหลังสงครามนี้ เครื่องฝึกสมองของ ปัญญาชนแบบ เดรอดเพล ไทย ๆ เรานี้มีมาทุกยุคทุกสมัย เหมือน ซ่อนหาของเด็ก ๆ ไปจนปัญหาการบ้านข้อ ๔. กระทั่ง จารกรรม ด้านจารกรรมในจินตนาการ จักรวาลไหน ๆ ไม่รู้ทุกคนอยากเป็น พลินท์, บอนด์, โซโล ฯลฯ กันทั้งนั้น ก็พาล่าปัญหาในวิทยาการ จึงมีทุกสถาบันการศึกษา ไม่เฉพาะเรียนลับ (สุดยอด) กันใน ร.ร. จารกรรม ด้านจารกรรม

ลองดูการเล่นรับคำสั่งแรกของพวก TECHNITEXT. เด็ก ๆ เพรชชี ถูกแม่คนสวยแคชเชียร์แอบกระซิบว่ารุ่นพี่เขาต้องการให้ kiILM, kissQS get D, ให้สำเร็จก่อน ร.ร. เข้าพักกลางวัน แม่แคชเชียร์ โรงแคนทีนแกงสสารเด็กเพรชชีจึงไปให้ตั้ง ๕๐% โดยไล่ไปกินกลางวัน ในห้องอ่านหนังสือ พวกเพรชชีจึงวิ่งกรูกันไปตังค์โครมครามพวกรุ่นพี่ ๆ ก็เฮฮาเชียร์กันสนั่นโรงอาหาร รู้ไหมคำสั่งเกี่ยวข้องกับเมืองไทยเรา อย่างยิ่งยอดด้วย

ก่อน ร.ร. เข้ากลางวันทีกระตั้นประกาศท้องโถง ปรากฏว่ามีหนังสือ ใหม่ม้วนหน้าปกรูป MOSES นั้นมีวงเวียนแดงติดแน่นอยู่ เป็นอันว่า เย็นนั้นเลิกเรียนมีเบียร์เหยือกใหญ่เรียงเป็นแถวต้อนรับเพรชชีอยู่ แต่ เพรชชีต้องทำความสะอาดหน้าต่างหอพักรุ่นพี่แทบแย้ ต่างเป็นเดี๊อด เป็นแค้นหัวหน้าเพรชชีมีวตาจ้องไปท็อกเสื่อหลวม ๆ แม่แคชเชียร์โรง อาหารนั้นเสีย เลยพึ่งกระซิบมาว่า kissQ and get D. เพราะเจลดย นั้นอยู่ที่กองใหม่นั้นเอง ง่าย ๆ แท้ ๆ แทนที่จะอิมมื่อคำอย่าง แกรนด์ดินเนอร์กลับไปต้องเซ็ดหน้าต่างกระจกแทบตายกว่าจะไปสลดใจ เจอรูป QS ติดอยู่ที่หัวเตียงรุ่นพี่คนหนึ่ง และรูป D. หัวหนึ่ง

คลอกกับแม่ภรรยาสาวคนสวยที่สถาปนิกไหน ๆ ต้องอิจฉาทั้งนั้น (คน ไทยเราอย่าไปอิจฉาสถาปนิกสามีนางงาม ตาราค่างฟ้าคุณอมราแกล เลย ยิ่งแฟนอาจารย์กฤษดาละอย่าเขี้ยวนา ไปซ้อมยืมปืนเสียอีก สิบปี...ไป...)

ความจริง การเป็นสถาปนิกที่ดีไม่เอาใจใส่สนใจต่อความเป็นสถาปนิก ขนาดสถาปนิกหน้าปกใหม่ยังไม่สลด ซึ่งคนทั้งโลกอยากเป็นตารา หน้าปกนี้ทั้งนั้น ปัญหาง่าย ๆ อย่างนี้ เมื่อมีสถาปนิกเด่นเกินตัว ไปแย่งชื่อเสียงออกแบบเครื่องแต่งกายอย่างนายบัลแมงสถาปนิกผู้มีชื่อ (ตามอาจารย์บุญยงแกมโนหราวด้วยกัน) หรือสถาปนิกรูปชั่วแต่ ภรรยาแสนสวยอย่างนายสะโตน (อย่าเข้าใจผิด การจูนเป็นประเพณี การเคารพอย่างสูงของชาวยุโรปเขา อย่าได้คิดว่าเป็นการหมิ่นไม่ได้ เป็นอันขาด ตัดหัวเจ็ดชั่วโคตรเขี้ยวนา)

มีตัวอย่างให้แจ้งชัดอย่างนี้ตั้งสองตัวอย่างแล้ว เพรชชีไทย ๆ เราได้ไว้ เป็นเครื่องนำทางไปสู่ความเป็น สถาปนิกตาราหน้าปกใหม่บ้างอย่าง มาตามนุใจไม่ชอบวี

๑. จงพยายามหาทางรู้จักรู้จักจริงกับงานสถาปนิกทั้งหลายโดยพยายาม ท่องพยายามให้ความคุ้นเคยทุกทาง (ท่องสถาปัตยกรรมก็มีด้วยนะ) ทำไม เราจำลายมือเพื่อนเราได้ เราจำเสียงโทร.แฟนเราเองได้แม้เธอจะคอ อักเสบ จำเพลงได้เมื่อบรรเลงเพียง ๖-๗ ตัวโน้ตเท่านั้น เราจำ งานออกแบบเพื่อน ๆ เราได้โดยไม่ต้องเห็นชื่อเลย เช่นกัน เราก็ก ี่เห็นกันแต่ตแบบนิมมาย ชอบชายคาอย่างทันสมัยอยู่เคลื่อนถนนใน กรุงเทพฯเรา ผลงานสถาปัตยกรรมในภาพพจน์จินตนาการ (อย่าง ที่ท่านนายกสมาคมเรากรรุณาคันมาให้อ่านสบาย ๆ ในอาษาเล่มสุดท้าย

แพ้สงครามอังกฤษเพราะคนอังกฤษอย่างนี้แหละ, อ้าว ชื่อนี้ใบ้ให้
เสียเกิน ๑๐๐% เลย แต่คำอังกฤษอย่างนี้ไม่ใช่แบบนี้ะ ธอมัส
คาโลย คนนี้ก็เขียนอะไรเกี่ยวแก่สถาปัตยกรรมไว้อะเหมือนกัน เอ้า
แถมให้เป็นของขวัญของใหม่อย่างนี้ถึงจะเรียกว่ารักกันจริง ข้อสำคัญ
อยากทราบใครบ้างที่ไม่ได้อ่านหรือไม่รู้จักนายทาบบี้ (แต่ตัวผม) นี้
บ้าง ถึงแม้ไม่รู้จักลัทธิพิททาส (ไม่ใช่เวนิสพิททาสนะ เคี้ยวจะเลย
ฮัม...ซัมเมอร์ไท้มกันทั้งห้อง) หรือเจ้าคนปากห่างก็ไม่มีเป็นไร เขมร
เขายังรู้จักก็ช่างเขา

เห็นไหม เฟรชซีเอ๊ย การได้เล่นได้เรียนสถาปัตย์นั้นไม่ใช่เป็นเวรกรรม
อะไรเลยสนุกดีทุกอย่างที่หาที่ไหนได้ สถาปัตย์นั้นเรียนกันไม่ยากเลย
ขอแต่ขยัน ๆ หน่อยเท่านั้น อย่ามัวเดลเดอลใจไปอื่น แปดปีสิบปี
ก็ยังไม่ช้าเกินไป แต่ไม่ใช่เร็วนักแน่นอน เวลาทุก ๆ ชั่วโมงที่นั้น
อาจมีค่าเพียง...ควันทูหรือ แต่มีสิ่งมีค่ายิ่งอะไรใหม่ในโลกนี้ โลกไหน
ก็ตาม จะไปแลกวินาทีที่ล่วงไปนั้นคืนมาได้ มุ ๆ ขยัน ๆ กันเข้า
หน่อยซี เฟรชซี ที่รัก

ศิลปะสถาปัตย์

๒๐ มิ.ย. ๐๙

อำนาจ พัฒนางกูร
กระต๊อบคนจ้อย
ชอยพระนาง

๑	หาดยาว ยาวยิ่งแล้ว อาทิตย์ทาบ พฤษภไพโร	ทรายแก้วต้องแสง สาดไสว กิ่งใบเขียวเข้ม แกรมเทา
๑	ขุนเขาแลหับซ้อน หลบหล่อม เลื่อมเป็นเงา	ชะง่อนง้ำ ชะโงกเง่า ป่าเขา ลึกลับ เรียงราย
๑	โขดหิน หลายหลากสี ป่าปุ่มปม คมปลาย	วาริษาชะต กัดหาย บาดกาย ชูดข่วน ครอบงำ
๑	เกาะคราม คล้าเขียวครม หาดยาว ยาวเป็นทาง	ทับทม ผางดำต่าง ชวนย่างเหยียบยำ คล้าดู
๑	หมู่บ้าน ชาวประมง สร้างเพียงประทังชีพดู	ยังคง ขึ้นเด่น เป็นหมู่ พอลู่ มุดหัว ตันนอน
๑	หลังคาแฝก แหวกโหว่ สถาปนิก สัจจร	โกโร โกรก โกรกกร่อน แกะก่อน ข้าแรก แดกตัน
๑	ร่มไม้ ใหล่มเงา ชิงชิงชำ ไกวกัน	บันเทา แดดบ้า กล้ากลั่น รำพันเพลงซง ตรึงใจ
๑	แดดร้อน ทนร้อนแดด ออกเดิน ค่อยค่อยไป	เผาเผา ผิวคล้า ดำไหม้ เหงื่อไคล ไหลย้อย หยาดลง
๑	ถาดน ดินชนฉ่ำ ชนช้วน สันทนง	ตะไคร่น้ำ สีเขียวส่ง ประจงเอนกายพัก สักครา
๑	นางรมเกาะเป็นเกาะ รวมใส่ภษาณา	กระเพาะเปลือกแฉะ แกะหา ภักษา เอมโอบฐ์ โปรดปราน
๑	ล่าปลา ด้วยสวิง กินแกลัม สุราบาล	สนุกยิ่ง โอชา อาหาร สำราญ รมย์ร่น ครนเครง

หาดยาว

๑	หอยแครง หอยแมงภู่ อยากิน ทำกินเอง	มีอยู่มากมาย เหมาะเหม็ง ประเลง ปังย่าง กลางไฟ
๑	บ้ายหน้อยน้ำค้อยขัน ลงเล่นน้ำ ดำไถล	หายมีน มองเห็นน้ำใส ว่องไว ว้ายลื้อ คลอกัน
๑	ปะป๋ม ปะการัง หลากสี่ วิจิตรพรรณ	ดูดั่งพันธุ์ไม้ ไอศวรรย์ ช่อชั้นเชิงช่วง พวงพราว
๑	ค้ำคน คั้นแคมป๋ค้าย ล่อมวง เล่าเรื่องราว	เรียงราย หรดร้อง ก้องอ่าว หนุ่มสาวสรวลเสเฮฮา
๑	เข้านอน คราค่อนคืน ลมผัน กรรโชกมา	คืนช้ เหน็บหนังมังสา กายาสะเทมสนัน พันคลอน

ธราลิต

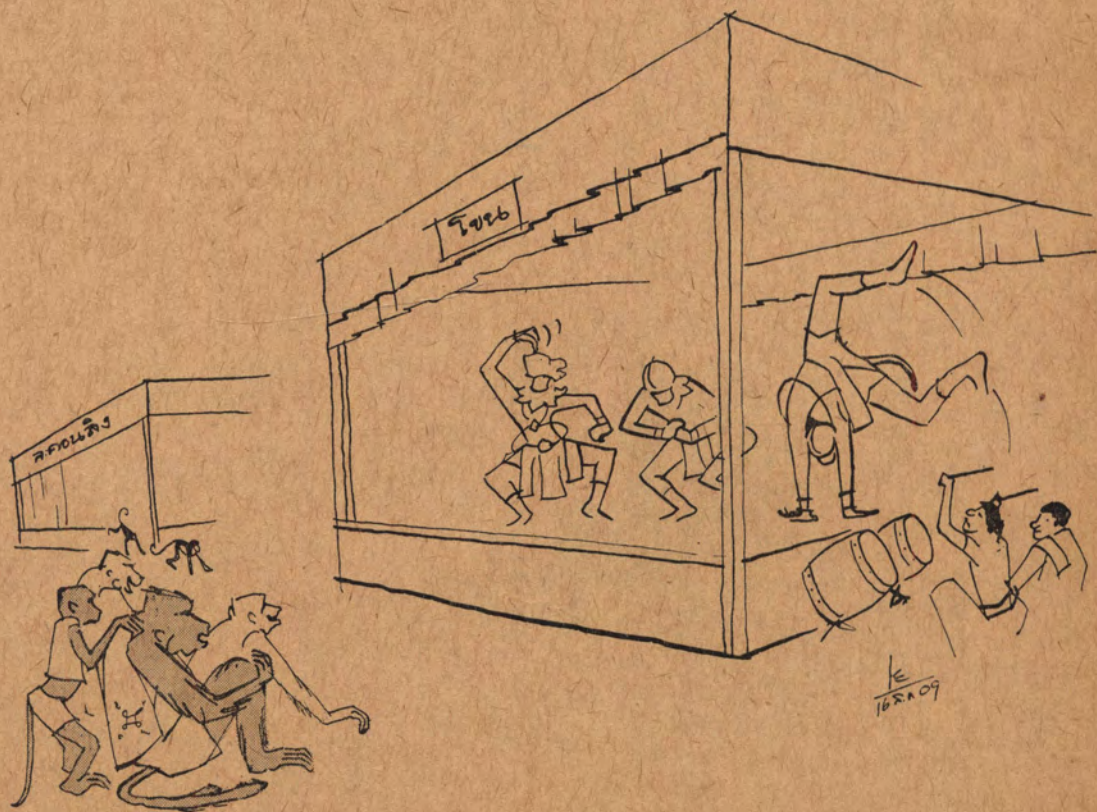
๑	โธ	สถาปัตยกรรมล้ำค่า	ฝมอ ปู่เอย
	อนาถ	เลื่องนามระบือ	ทั่วข้าว
	ฝ	ปากฝากเล่าลือ	นับเนื่อง นานแฮ
	มอ	วิญญกรรมนำนำ	นฤมิตให้เป็นสวรรค์
๑	สัน	กลับกัปป์นับจะสัน	วิญญาณ พ่อเฮย
	ชอ	ช่างร้างเวदनาน	แต่ัน
	ช่าง	ใหม่ไว้ปฏิภาณ	เติมต่อ
	โท	ยังสนุกคลุกโคลนข	ข่มขำหน้าใจ
๑	ปู่	อยู่ไหนไกลแคล้ว	คลาดจาก ลูกเอย
	ทวด	เล่าเฝ้าถามปาก	ต่อถ้อย
	ท่า	ทางบกบ้นขาก	แสนเหนื่อย
	ไว้	แก่นุสาวรีย์น้อย	น่นล้วนวิชาโทษ
๑	ใส่	ฤทัยผันไฟให้	อนุชน ไทเอย
	ใจ	จ่อก่อเกิดผล	เกียรติกิจอง
	แรง	ใจไฟฝักจน	เพลิงร่าง
	กาย	เหนื่อยเมื่อยอ่อนร้อง	รำให้ ไทเจริญ
๑	นับ	เนิ่นนานแต่ัน	ไปเห็น
	วัน	ผันผ่านไปเป็น	อันสน
	บุญ	สกุตรุนชาติเจิญ	หมดชอ
	สัน	ช่างร้างดับดิน	เช่นสัน ไทบุญ
๑	เป็น	มูลพุนทรากถ้วม	สถาปัตย กรรมเฮย
	ฐล	กร่อนหนอนเน่าหมัด	หมกเชอ
	ดิน	ลมขมขันอัด	อกลูก หลานแฮ
	สลาย	บรรพบุรุษดูจเนอ	เน่าน้ำมันเหม็น

1/E
17.2.09

1/E
16.2.09

๓๑

๓๒

๓๖.

๒๕
๒๕.๓๐๙

ภิญโญ สุวรรณคีรี

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

บุญจรัส

210 ถนนจรัลเมือง โทร. 31242

เอเยนต์ ผู้แทนจำหน่าย

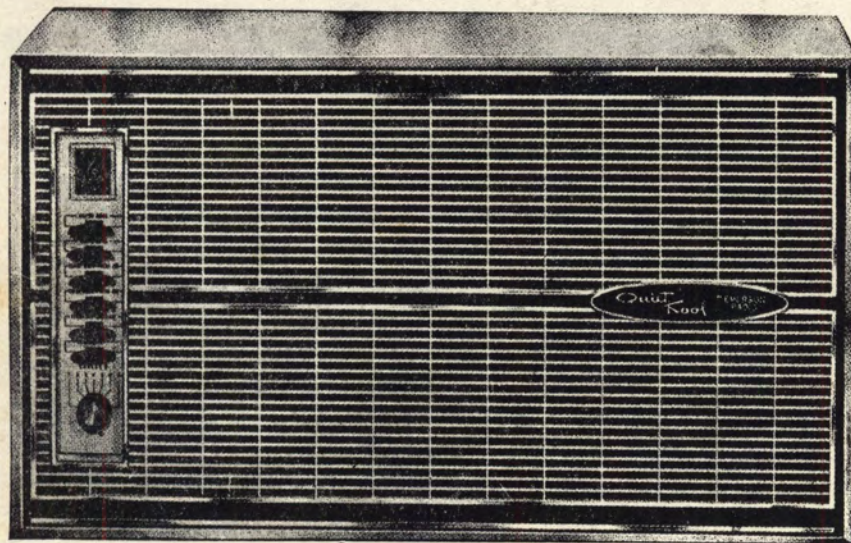
แม่แรง **MILLENNIUM** ของอังกฤษ

และจำหน่ายอะไหล่รถยนต์ทุกชนิด

เอเยนต์แห่งประเทศไทย-ลาว

ทนทาน ใช้สะดวก
ยกน้ำหนักได้มาก

Quiet Kool
by Emerson Radio
AIR CONDITIONER

เย็นและเงียบ ทนทาน สวยหรู

กินไฟน้อย คือ

เครื่องปรับอากาศของ **EMERSON**

ซึ่งเหมาะแก่ดินฟ้าอากาศของประเทศไทย

บริษัท สยามกิจการ จำกัด

SIAM UNITED ENTERPRISES CO., LTD.

369 ถนนหลวง หน้าโรงพยาบาลกลาง พระนคร

โทร. 24885

และที่ห้องแสดงสินค้า 499/5-6 สีแยกราชเทวี

ถนนเพชรบุรี โทร. 711977

ถ้าท่านต้องการความเร็วสูง โปรดใช้ **เบนซินซูเปอร์ ๙๕** ของสามทหาร
ลิตรต่อลิตร จะมีอัตราเร่งเหนือกว่า จะมีอัตราเร็วเหนือกว่า

ถ้าท่านต้องการประหยัด โปรดใช้ **เบนซินรดยนต์ ๘๒** ของสามทหาร
ลิตรต่อลิตร จะได้ระยะทางไกลกว่า จะลดการเร่งระเหยและสูญเปล่านั้น จะช่วยประหยัดในสิ่ง
ที่ท่านแลไม่เห็น

ถ้าท่านต้องการพลังงานสูงสุด โปรดใช้ **ดีเซลหมุนเร็ว ๕๗** ของสามทหาร
ลิตรต่อลิตร จะมีกำลังเร่งสูงกว่า จะบรรทุกน้ำหนักได้มากกว่า จะขุ่นเน็นได้อ่างสูงกว่า
(เหมาะกัปรดยนต์เครื่องดีเซลโดยเฉพาะ)

ถ้าท่านต้องการพลังงานจักรกล โปรดใช้ **ดีเซลหมุนปานกลาง ๘๙** ของสามทหาร
ลิตรต่อลิตร จะมีกำลังทางฟิสิกส์มากกว่า จะมีการแปรธาตุสม่ำเสมอ ไม่กัดกร่อนโลหะ

ถ้าท่านต้องการแสงสว่างที่ไม่เป็นพิษ โปรดใช้ **ก๊าด ๓๐** ของสามทหาร
ลิตรต่อลิตร เบากว่าเพราะบริสุทธิ์กว่า ไม่มีแก๊สพิษทำลายนัยน์ตาและปอด (ผลิตจากโรงกลั่น
น้ำมันก๊าดโดยเฉพาะ)

จะสวย

จะเก๋

ปู "ปลาเก๋"

รับปรึกษา ไขปัญหา
การปูพื้น โปรมเร็วที่ใช้

บริษัท ผลิตภัณฑ์ไม้สัก จำกัด
THAI TEAK PRODUCTS CO., LTD.

สำนักงาน 839-845 อ. เจริญนคร โทร. 32681

พืงนสงสันคำ 487 อ. ล้งน โทร. 36584

โรงงาน 54 อ. ล้งน พระประแดง สมุทรปราการ

เขาเป็นสถาปนิกที่มีความสุข...

สถาปนิกต่างชื่นชมในสีอันสวยสดที่มีให้เลือกอย่างมากมาย รวมทั้งบริการทางเทคนิค และคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สีของ ไอ.ซี.ไอ.... เจ้าของบ้านทั่วไปต่างก็พึงใจในคุณภาพที่คงทน ถาวร ความประหยัด และความหรูหราฟุ่มเฟือยของสี ไอ.ซี.ไอ....บรรดาช่างทาสีอาชีพ ต่างก็ทราบดีว่าสีของ ไอ.ซี.ไอ. ทาผิวพื้นได้เรียบสนิทปราศจากรอยแปรง และทำงานง่ายมาก ท่านจะสุขใจเมื่อท่านเลือกใช้สีเฟรชทาสีและเพนทาลักซ์ของ ไอ.ซี.ไอ. ผลิตจากโรงงานไอ.ซี.ไอ.... บริษัทผู้ผลิตสีชั้นนำของโลก

ตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย
บริษัท อีสต์เอเชียติก จำกัด

แผนกสี ตรอกิโอเรียนเตล พระนคร โทร. 31020

เพราะเขาใช้สี ไอ.ซี.ไอ.

สีพลาสติก

เพ็ททิลิต

สีน้ำมัน

เพ็ททาลักซ์

ด้วยอภินันทนาการจาก

บริษัท แองโกล-ไทย คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผู้แทนจำหน่าย

สีซีเมนต์ “เปอร์มาเซม”

PERMACEM

กระเบื้องยางปูพื้น

DUNLOP

อุปกรณ์ไฟฟ้า “ATLAS”

“THORN”

เครื่องดับเพลิง “ไพเร็น”

“PYRENE”

**BUILDING
SERVICE
SECTION**

The ANGLLO - THAI

CORPORATION LIMITED

TEL. 30901 - 5

ตัวอย่างบันทึกผลการจาก

บาร์โบส แผนกสกีน้า

พัทยา

เลขที่ 738-742 (ปากซอย 30) ถนนสุขุมวิท นนทบุรี

ด้วยอภิธานนาการ

จาก

บริษัท เวลด์เทรตติ้ง จำกัด

ผู้แทนจำหน่าย

กระเบื้องยาง "FLOORFLEX" ของประเทศเบลเยียม
 ทำ P.V.C. ยี่ห้อ 'S'-LON ชนิดแท้ของประเทศญี่ปุ่น
 วัสดุคุณภาพดี KLIP-LOK Sixteen ของประเทศ
 ออสเตรเลีย

เลขที่ 899 ศาลเจ้าใหม่ ถนนมั่งกร พระนคร

โทร. 22636, 29275

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท มลิฟ้า จำกัด

เลขที่ 687-687/1

ข้างโรงพยาบาลนครคิงส์ วังบูรพาภิรมย์

พระนคร

โทรเลขย่อ "เมอร์แฟร์"

โทร. 23626

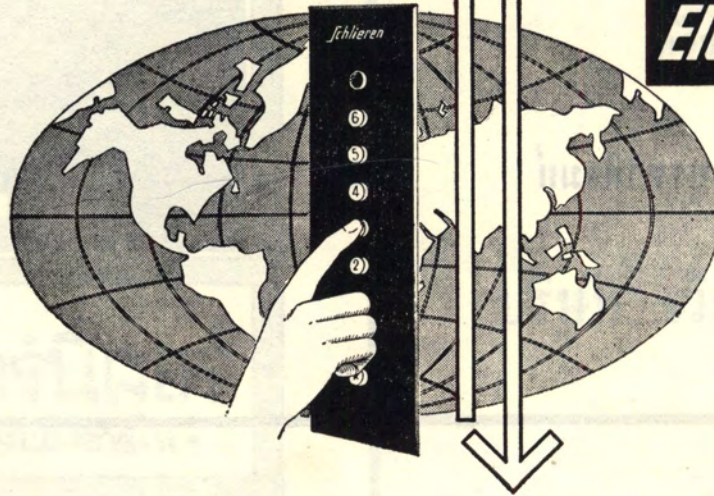
BROOME
Studio

Schlieren

The Finest Swiss

Elevators

SUPPLIED AND INSTALLED

BY

LOXLEY (BANGKOK) LTD.

24-HOUR SERVICE

TELEPHONE 26641-5

AMERICAN-STANDARD

TONIRAC

the most advanced design concept

เครื่องปรับอากาศ

ด้วยอินันทนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

รัตนแสงเฟอร์นิเจอร์และก่อสร้าง

ITALTHAI INDUSTRIAL CO., LTD

PETCHABURI RD. TEL. 910012, 910015, 910018

อาหารสะอาด

รสชาติโอชา

บริการดีกว่า

ราคากันเอง

ร้านอาหารใต้ถุน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วิเศษพลิกซ์

เพดานอลูมิเนียม

Luxaflex
building components

a product of

Hunter Douglas

ผลิตในประเทศไทยโดย

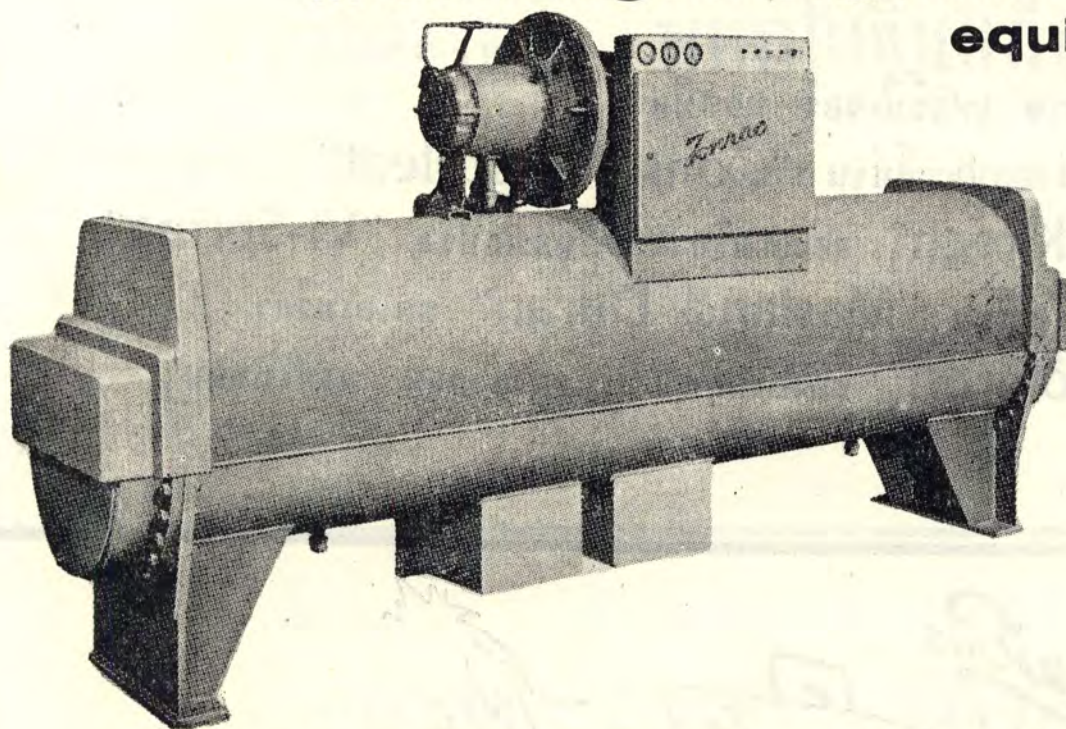
บริษัท สุรนภณีชัย อลูมิเนียม จำกัด
113-115 ถนนสุขุมวิท (ระหว่างซอย 5-7)
โทร. 57518

AMERICAN-STANDARD

Packaged

TONRAC®

**the most advanced design concept
In centrifugal refrigeration
equipment**

**PACKAGED TONRAC OFFERS THESE
IMPORTANT BENEFITS TO USERS**

LOWER MAINTENANCE COSTS
IMPROVED MOTOR COOLING
REFRIGERANT DISTRIBUTOR
HERMETIC CONSTRUCTION
EXPERIENCE

Packaged units without gears.
Time proven refrigerant cooled motors.
Minimum floor space, floor loading,
installation costs, and maintenance costs.
Trouble-free purge system.
Refrigerant Distributor.
Hermetic construction with any powered.

ITALTHAI INDUSTRIAL CO., LTD
PETCHBURI RD. TEL. 910012, 910015, 910018

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

สีลมเชียงใหม่เฟอร์นิเจอร์

เลขที่ 795-803 ถนนสีลม ใกล้วัดแบก พระนคร

โทร. 31965, 38363

รับทำและจำหน่าย เฟอร์นิเจอร์ ทุกชนิด
เป็นผู้แทนจำหน่ายอุปกรณ์ม่าน "Conso Bestpleat"
และรางม่าน "Kirsch" ของอเมริกา ที่นอนสปริง "Vi-Spring"
ของอังกฤษ หนังสืเยม "Masland Duran" ของอเมริกา
หนังสืเยม "Polyron" ของอังกฤษ พรมของอังกฤษ พรมในลอน

ด้วยอภินันท์นาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

พหลโยธินแก๊สรับพลาย

เลขที่ 662 ถนนพหลโยธิน พระนคร

รับติดตั้งและจำหน่ายเครื่องแก๊ส

ด้วยอภินันท์นาการ

จาก

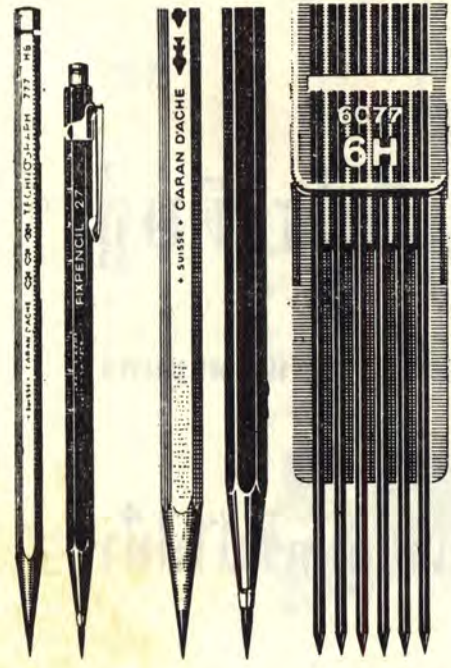
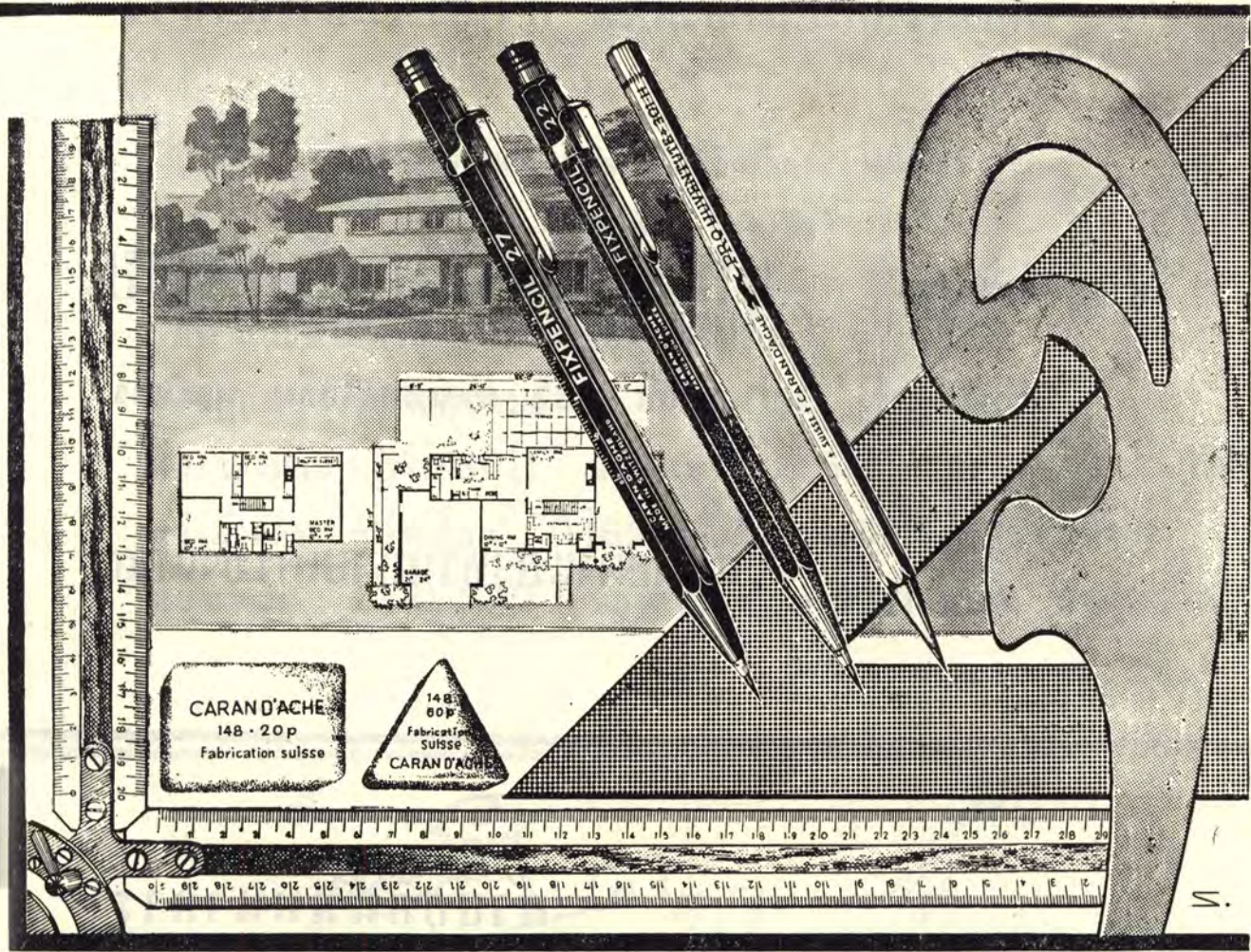
ห้างหุ้นส่วนจำกัด

แสงประดิษฐ์

ถนนพหลโยธิน พระนคร

รับติดตั้งและจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า

เสียงเวลาช่างเขียนและตัดหนังสือ อยู่ทุกเมื่อ

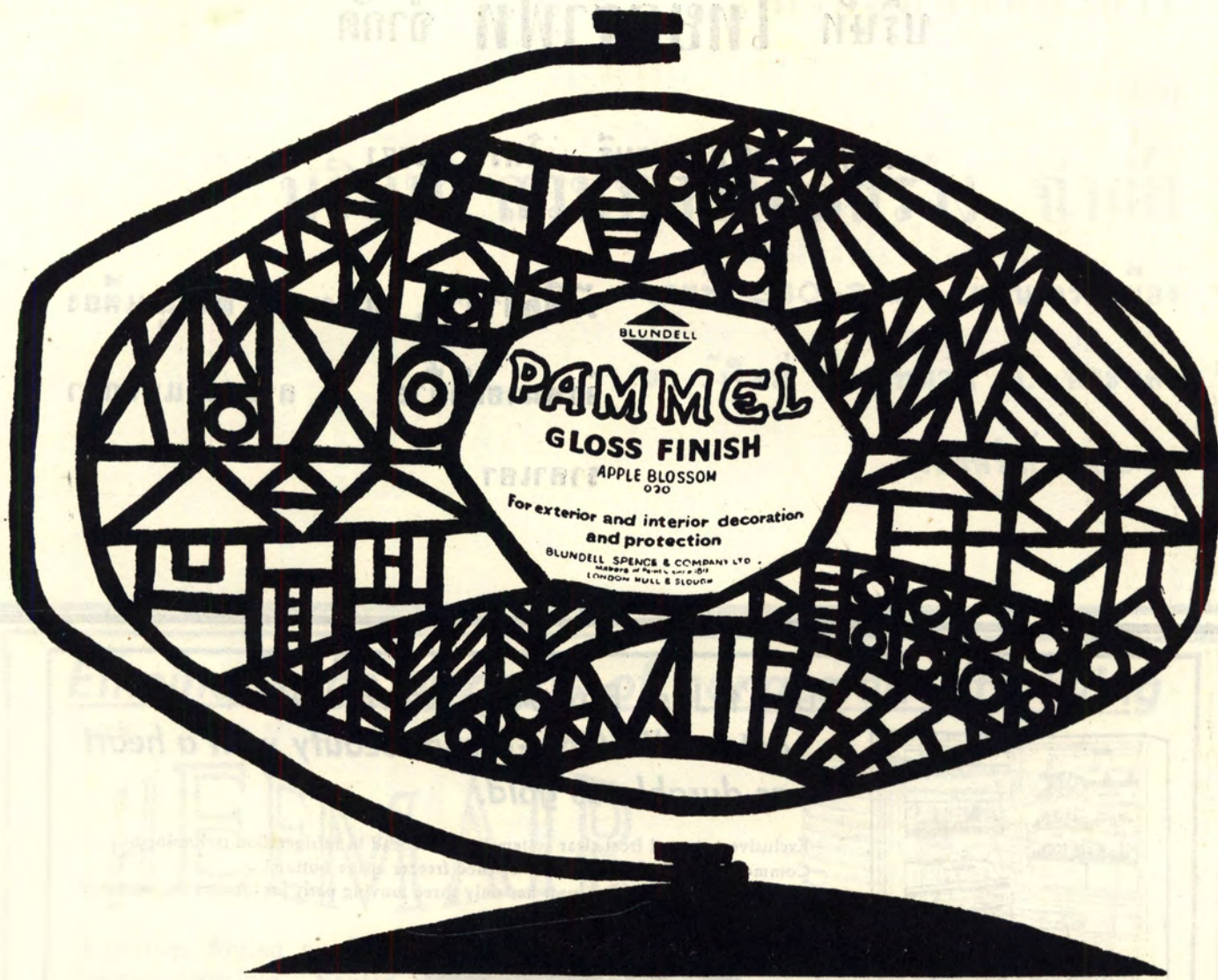
CARAN D'ACHE

เวลาเป็นเงิน เป็นทอง **การเขียนภาพ** ดีกว่า
ใช้ดินสอ...

- * เหลือไส้ให้คม ด้วยตัวเอง * ไส้ตักไม่หัก
- * มีให้เลือกทุกเกรด และทุกสี * สม่ราคา

ของ Swiss ช่อมเป็นประกันในเรื่องคุณภาพ...
มีจำหน่ายทั่วไป และที่

ศรีสุทธา

สีที่ดีที่สุดของโลก

ROTRACO THAILAND LTD.

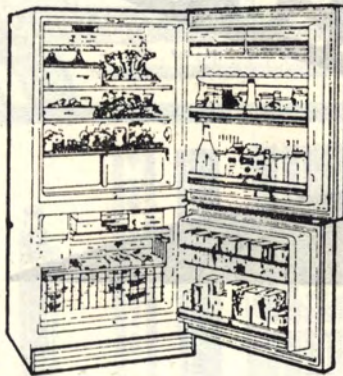
บริษัท ไทยคร้ำฟท์ จำกัด

497/12 ถนนเพชรบุรี โทร. 72771

รับติดตั้ง, ทำขาย, ฝากคุมเตียง

จำหน่ายตู้ขาย ภายหลังแปลกตา

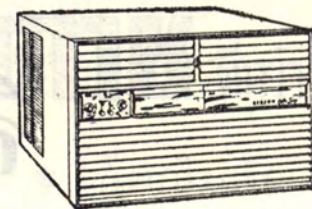
ราคาเขา

Don't Just Buy Any Refrigerator!
*get a GIBSON—a slim beauty with a heart
as durable as gold.*

- Exclusive patented frost clear system is years-ahead in refrigeration technology.
- Common sense design places less-opened freezer at the bottom.
- Mighty Mite refrigeration unit has only three moving parts for carefree maintenance and maximum economy.

Gibson

Gibson Air-Conditioners with exclusive *Air Sweep* are the only air-conditioners with power-driven louvres that automatically oscillate back and forth . . . provide draft-free cooling from wall to wall . . . make other fixed draft air-conditioners obsolete . . . 30% more efficient with no extra operating cost.

Available at **SAKOL PHAN CO., LTD.**

294/9-11 Phya Thai Road (Siyak Rachataevee) Bangkok.

Tel. 73241, 71058

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท สานหลวงก่อสร้าง จำกัด

เลขที่ 340-342 ถนนเจริญเมือง

ต. วังใหม่ อ. ปทุมวัน จ. พระนคร

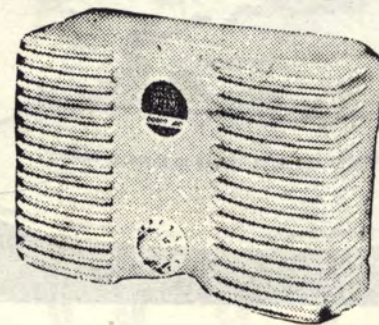
โทรศัพท์ 36545

Eliminate the hazards of congested city living

with

HEEMAIR

It purifies fouled air by employing the activated oxygen principle. Fouled air cannot be purified by adding just a strong pleasant smell. It can be done by removing the organic particles which foul the air. HEEMAIR does just that.

indolator

window fan

Unlike most ventilators both its outside cover and its fan body are adjustable for an arc of 90 degrees. This permits the INDOLATOR to be set in various positions for different ventilation requirements. With speed regulator and reverse switch.

3 models: 13 watts 10,000 cu. ft./hr; 25 watts 17,600 cu. ft./hr; 35 watts 40,600 cu. ft./hr.

Available at

SAKOL PHAN CO., LTD.

294/9-11 Phya Tal Road (Siyak Rachatavee) Bangkok

Tel: 73241-71058

“ดอปองท์” ซึ่งเป็นผู้นำในด้านสี ใต้เคลือบสี อตรัสิต
เมสเนอร์ ขึ้นสำหรับประเทศที่มีอากาศร้อน แล:
 ชุ่มชื้นดังประเทศไทย

DU PONT
 REG. U.S. PAT. OFF.

สี
ลูซิไลท์
 อตรัสิต
เมสเนอร์

มีสีให้เลือกมากมาย ที่

เป็นผู้แทนจำหน่าย

สี **DU PONT**

แต่ผู้เดียวในประเทศไทย

บริษัท **บอร์เนียว**

1041 ถนนสีลม พระนคร

จำกัด

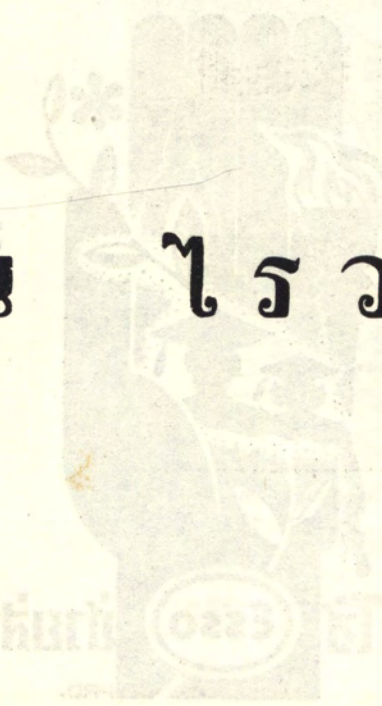
กรมการปกครอง

ตัวขอถิ่นทนาการ

จาก

คุณสุรียน ไรวา

คำสั่งกระทรวง
กรมการปกครอง

SIAM

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เอสโซ่ นีออนโฆษณา

เลขที่ 70/3 ถนนเจริญกรุง พระนคร โทร. 32726

รับทำป้ายนีออน

ออกแบบโฆษณา

เขียนป้ายโปสเตอร์

ฝีมือประณีต

โดยช่างผู้ชำนาญ

ทุนการศึกษา
บองเอสโซ่
มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด

ช่วยเด็กอัครคัคค
แต่เรียนดี

เอสโซ่ ช่วยส่งเสริมการพัฒนาชาติไทย

PRD.

ด้วยถินันหนากการ

จาก

บริษัท

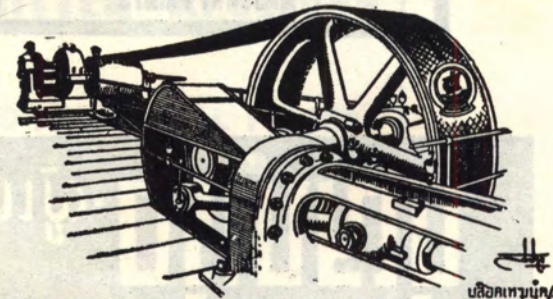
การบินวราหนนท่ธวัช-สยาม

จำกัด

Varan AIR-SIAM Air Company Limited

ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ไทย รุ่ง

บิลด์เทรนนิ่ง

ผู้แทนจำหน่าย ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

"ไทย รุ่ง"

เลขที่ 615-621 สามแยก พระนคร - โทร. 22976-20535

บ้าน

ขอเพิ่มความสะดวก
น่าอยู่ มีช่อกันชื้น

FULLER

จาก U.S.A.

บุษกรบุษกร

ผู้แทนจำหน่าย

545/2 ซันลม พชรนคร 38501

ITT

SINGLE SIDEBAND TRANSMITTER-RECEIVER

**A SMALL SIZED AND SMALL PRICED
TRANSMITTER-RECEIVER WITH A BIG PERFORMANCE**

SOLE DISTRIBUTOR:

THE INTERNATIONAL ENGINEERING CO., LTD.

TEL. NOS. 913460-1-2

614 SUKHUMVIT ROAD

BANGKOK

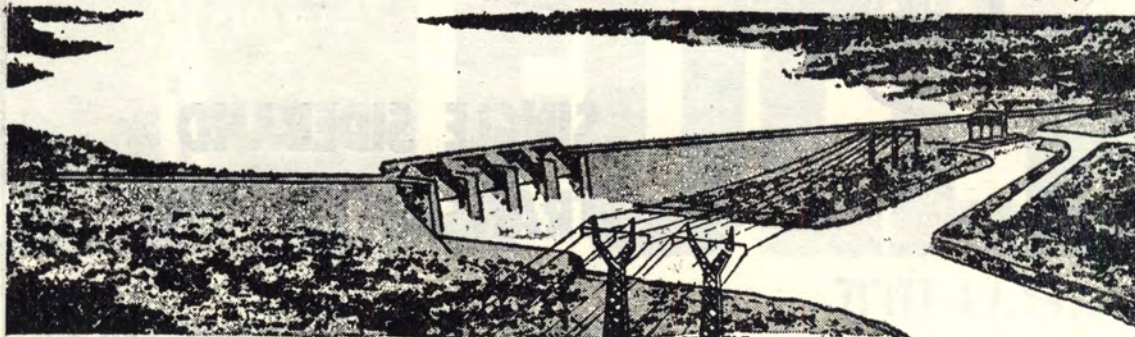

Shell

ปากกาเซลเลอร์
เขียนคล่อง เหมาะมือ
ราคาเขา

ผู้แทนจำหน่าย บริษัท ราชธานี จำกัด 206 ถนนราชวงศ์ พระนคร โทร. 26318

3/3/65

พลังงานจากเขื่อนน้ำพอง

พลังไฟฟ้าสำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานเกษตรกรรมที่จะได้ผลแน่นอนยิ่งขึ้นโดยอาศัยการชลประทาน นักกินน้ำใช้ที่หาได้สะดวกขึ้นสำหรับบ้านเรือนและการอุตสาหกรรม ความเสียหายจากน้ำท่วมบริเวณฝั่งแม่น้ำน้อยลง กล่าวสั้น ๆ ก็คือ มาตราฐานการครองชีพสูงขึ้นกว่าเดิม

ประโยชน์ต่าง ๆ นี้จะได้รับจากเขื่อนน้ำพอง ซึ่งเมื่อสร้างเสร็จแล้วจะมีลักษณะดังในภาพข้างบนนี้

บริษัทเชลล์แห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดหาผลิตภัณฑ์น้ำมันต่าง ๆ ทั้งหมด ที่ต้องการใช้ในโครงการนี้ รวมทั้งในโครงการเขื่อนน้ำพองด้วย

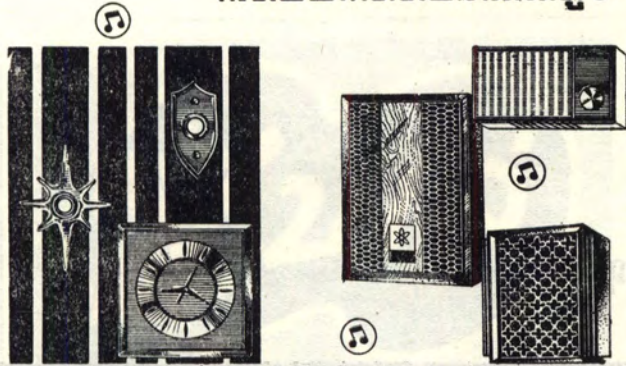
วางใจได้เมื่อใช้

นูโตน NUTONE

ทีวีไฟฟ้าที่ตปิไพเราะระรินหู

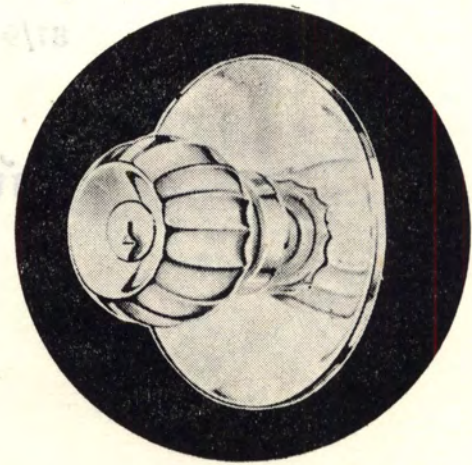

ทีวีไฟฟ้าธรรมดาฉบับนำราคา

แต่ทีวีไฟฟ้านูโตนกลับดัง
ไพเราะระรินหูดุจเสียงดนตรี
จึงเหมาะที่จะใช้กับ อาคาร
บ้านเรือนทุกแห่ง
มีให้ท่านเลือกหลายแบบ
ล้วนแต่สวยงามทันสมัย ใช้
เป็นเครื่องประดับบ้านได้เป็น
อย่างดี

ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย
บริษัท สกลสิทธิ์ จำกัด

49-51 ซี่แยกพระยาสุรเสนา ถนนพระยาสุรเสนา โทร. 21816

SCHLAGE

สายเค็ชเชิล **ชเลจ** เต็มเค็ชเชิล

กุญแจเสจ นอกจากเพิ่มความงามให้กับบ้านแล้ว
ยังให้ความสะดวก สบายในการใช้
และความปลอดภัยได้ดีเยี่ยมอีกด้วย

ผู้แทนจำหน่าย

บริษัท สกลสิทธิ์ จำกัด 49-51 ซี่แยกพระยาสุรเสนา โทร. 21816

ห้างหุ้นส่วนจำกัด
วิจิตรภัณฑ์

87/9-10 ถนนราชดำริห์ ประตูนํ้า พระนคร
โทร. 56679, 56890

รับเหมาก่อสร้างงานโยธาทุกชนิด

และ

ออกแบบก่อสร้าง

โดย

นายช่างสถาปนิกผู้ชำนาญงาน

ไว้

PEPSI®

ไว้ที่สุด

โซดา

**ส้ม
อุน
สตรอเบอร์รี่**

ยอดแห่งน้ำผลไม้แท้

ด้วยถินันทนการจาก

มิตรสัมพันธ์บริการ

ถนนเพชรบุรีตัดใหม่

ใกล้ประตูน้ำ

WITH THE COMPLIMENTS

OF

ALLIED ENGINEERING COMPANY LTD.,

CONTRACTORS FOR - ELECTRICAL
- MECHANICAL
- AIR CONDITIONING

14 SUB ROAD, SIPHYA

TEL. 38151, 34029

ผลิตภัณฑ์ล้ำยุค...คือ...! ที่เหนือ

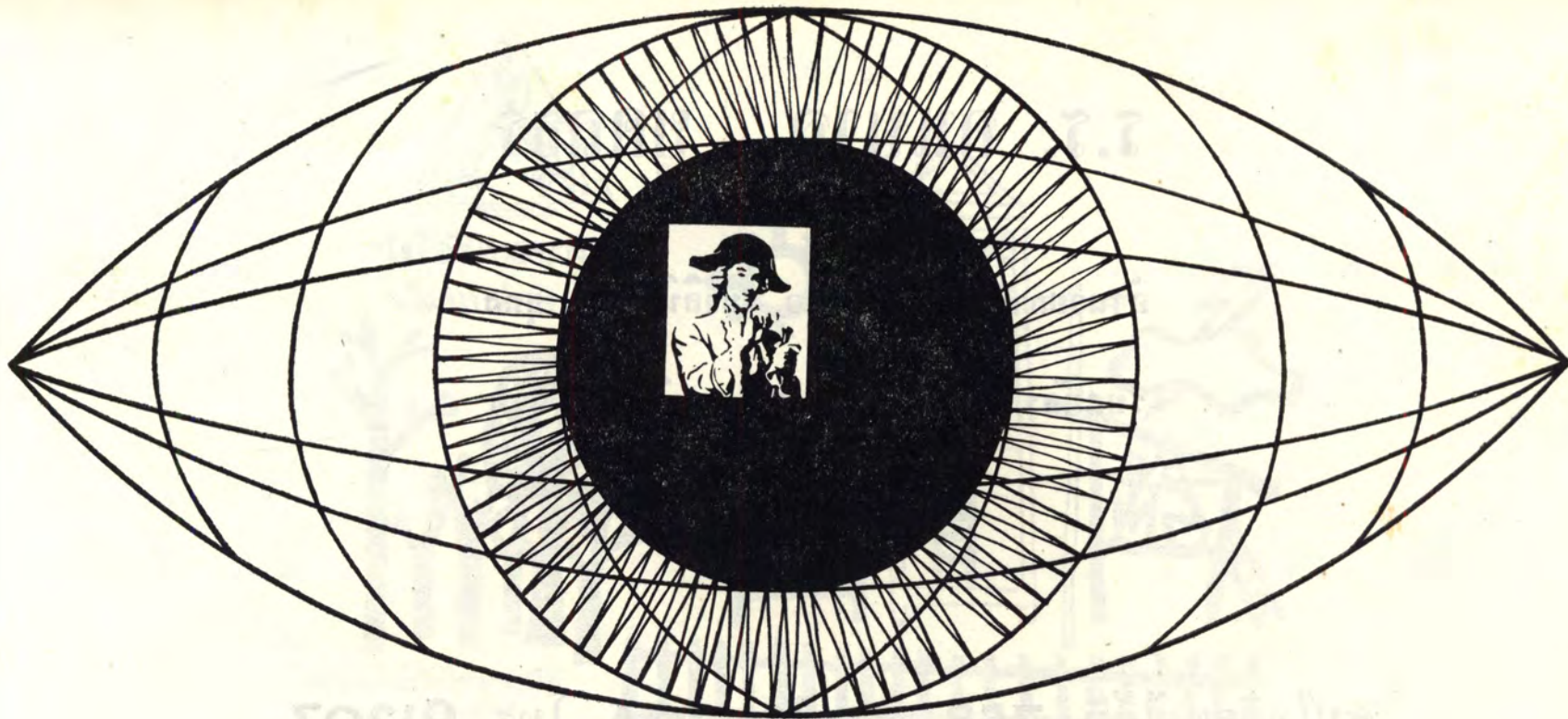
เรลียอน

ชนิดฟองยาง...สปริง...ฟองยาง

บริษัท **บางกอกเอนิเฟอร์รี่ จำกัด**

โทร. 30797 ถนนสีลม พระนคร
ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย

สีเบอร์เบอร์

ทนนาน สดใสตลอดกาล
รักษาอาคาร บ้านเรือน-
ของท่านด้วยสีเบอร์เบอร์

ร.ร. อุนบาด ยุคดธร

อำนาจการสอนโดย ม.จ. มาลินีมงคล ยุคด

รับสมัคร น.ร. ตั้งแต่ 2 ขวบถึง 6 ขวบ

มีรถรับส่งถึงบ้าน

สนใจติดต่อได้ที่ 758 สุขุมวิท 30A โทร. 91207

แก้ปวดใช้ การ์ดาน

- ปวดหัว
- ปวดฟัน
- เป็นไข้
- สตรีปวดในรอบเดือน

ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย
บริษัท เอ็กซ์ไทย จำกัด
1136 ถนนเจริญกรุงใกล้ ปณ. กลาง พระนคร

ไม้อัดไทยบางนา
พัฒนาประเทศไทย

บริษัทไม้อัดไทยจำกัด
(รัฐวิสาหกิจ)
อาคาร 6 ราชดำเนิน
โทร. 23220, 24369

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ชิบชัยเภสัช

DIPZO PAINTS

มีให้เลือกมากกว่า 1500 สี

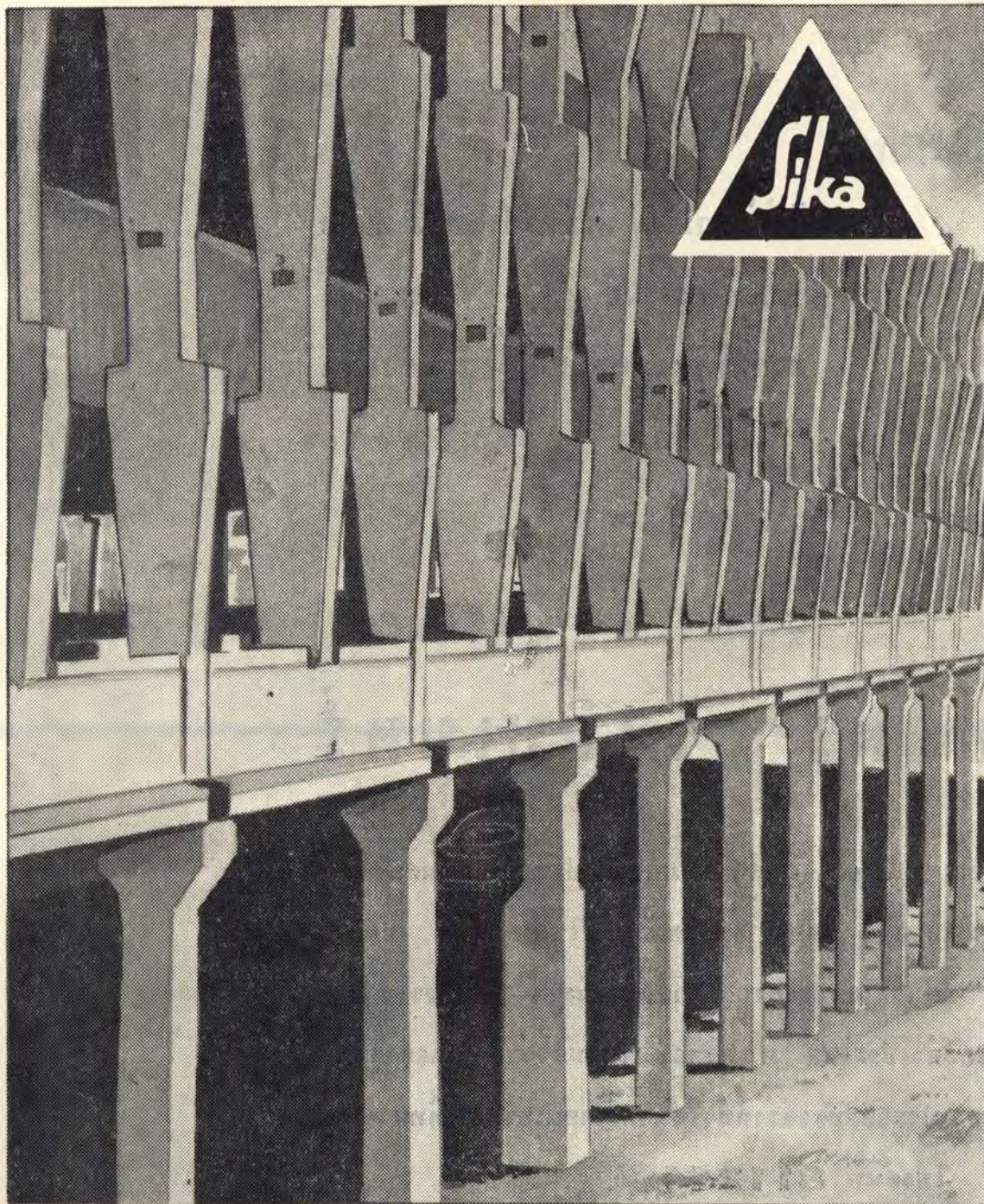
บริษัท ราชา จำกัด

385-389 ถนนบำรุงเมือง พระนคร

โทร. 813222

ผู้แทนจำหน่าย

- ปลอดหัว
  - ปลอดพิษ
  - เป็นสี
  - ปลอดภัยในร่มและกลางแจ้ง
- บริษัท เอเชียไทย จำกัด
เลขที่ 385-389 ถนนบำรุงเมือง พระนคร

“ซีกา”

สารพิเศษสำหรับผสมกับ
ซีเมนต์เพื่อป้องกันน้ำ

“พลาสติกเม้นท์” (PLASTIMENT)

เพิ่มกำลังคอนกรีต และกันซึม ชนิด
แห้งช้า ทำให้การหดตัวของซีเมนต์
น้อยลง ช่วยให้การก่อสร้างง่ายขึ้น

“ไอแกส คอลคกิง” (IGAS CAULKING)

เป็นยางน้ำสำหรับ อุดรอยต่อของ
คอนกรีต เพื่อกันน้ำเข้าหรือซึม

“พลาสติกครีต” (PLASTOCRETE)

เพิ่มกำลังคอนกรีต และกันซึม
ชนิดแห้งธรรมดา สะดวกในการก่อสร้าง

“ซีกา No. 1” (SIKA No. 1)

ผสมในซีเมนต์ ช่วยเพิ่มความเหนียว
เกาะติดแน่น ไม่แตกร้าวง่าย กันซึม
และกันน้ำ

ผู้แทนจำหน่ายและผู้เชี่ยวชาญในประเทศไทย

SOCIETA ซีเอสไอ

212 ถนนสุรวงศ์ พระนคร โทร. 32921-2

ไม่ว่ายามใด ที่ท่านปรารถนาความ
บันเทิงเริงรมย์ และสาระ
สถานที่ซึ่งเหมาะสมที่สุดสำหรับท่าน
ไม่มีใดอื่น นอกจาก

โรงภาพยนตร์ เดลิมาเตอร์

สถานมหรสพชั้นเลิศของประเทศไทย เย็นสบายด้วยเครื่องปรับอากาศทันสมัย ที่
นั่งทุกชั้นสบายและสะอาดสะอ้าน จอกว้างขนาดยักษ์รุ่นใหม่เอี่ยม ชัดเจน
สบายตา เสียงรอบทิศ นุ่มนวลโสตประสาท ภาพยนตร์ทุกเรื่องจัดสรรมาเสนอ
แต่ชั้นเยี่ยม ทั้งไทยและต่างประเทศ ประกอบภาพยนตร์ข่าวทั่วโลกล่าสุดทุก
สัปดาห์ เพื่อความสะดวก โปรดจองบัตรล่วงหน้าได้ทุกครั้งก่อนเข้าชม ที่หมายเลข
โทรศัพท์ **811244**

อภินันทนาการ

จาก

นายอัมพร บุลภักดิ์

อภินันทนาการ

จาก

วัฒน์พานิช

ผู้แทนจำหน่ายอุปกรณ์ประปาทุกชนิด

หน้าโรงพยาบาลนครนิวยอร์ก

ด้วยอภินันท์นาการ

จาก

ประเสริฐ รจนโรจน์

AIR FRANCE

3 PATPONG RD.
BANGKOK
TEL. 37010

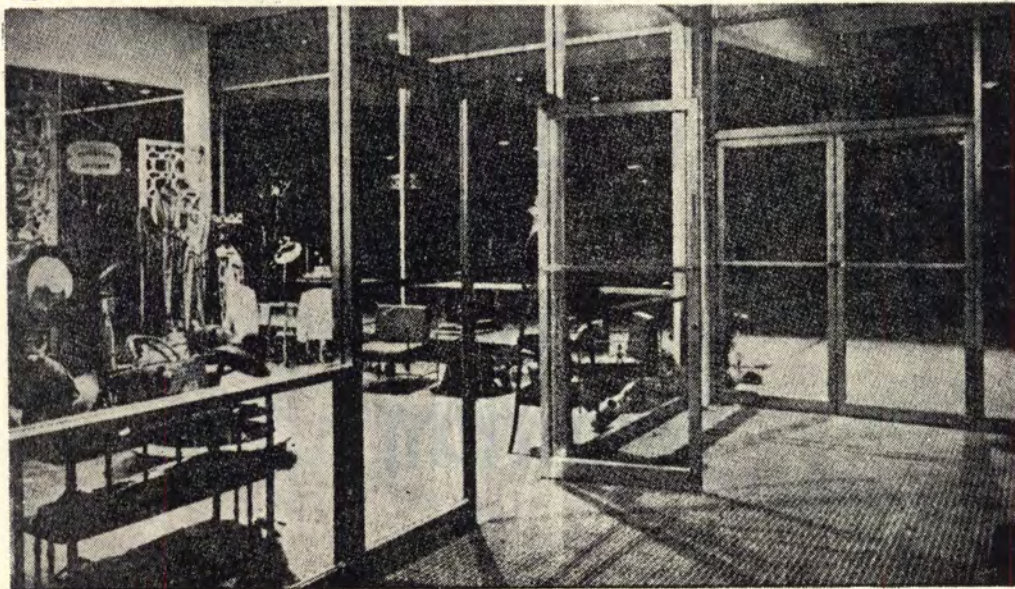
PETERSON TRADING LTD. PART

128 SELOM ROAD, BANGKOK

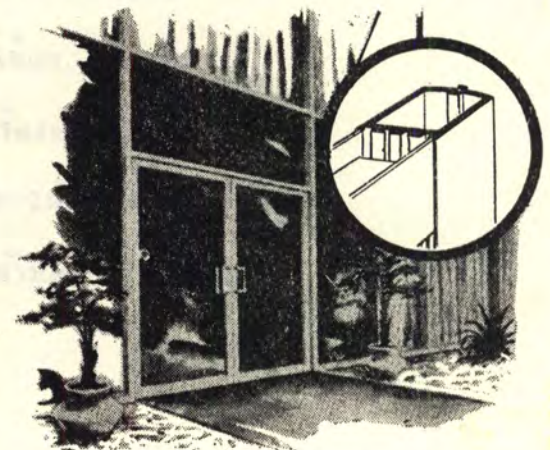
TEL. 38443

FUL-TRIM
store fronts

ENTRANCE DOORS

*Interior-exterior application of Ful-Trim Store Fronts and Entrance Doors
at the Palm Canyon Country Club, Palm Springs, California.*

*Ful-Trim narrow stile and wide stile entrance doors are interlocked,
reinforced and bolted at all four corners. These exclusive design
features provide an even, attractive sight line and add structural strength.
The metal finish matches all other members of the storefront.
A variety of hardware permits flexibility in design.*

*Interlocked, reinforced
and bolted
rails and stiles*

ผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรง

ทุ่นเวลางานก่อสร้าง

ทุ่นค่าแรงและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

- เข็มคอนกรีตอัดแรงทุกขนาด
- รวบทงรับเหมาตอกเสร็จ
- เส้าโทรเลขคอนกรีตอัดแรง
- พนดักคอนกรีตอัดแรงสำเร็จรูป
- เส้าคอนกรีตอัดแรง
- สะพานคอนกรีตอัดแรง
- เส้าไฟฟ้าคอนกรีตอัดแรง
- แผ่นพื้นคอนกรีตอัดแรงขนาดต่าง ๆ
- รวดถนนคอนกรีตอัดแรง

ผลิตโดย

บริษัท เยนเนอร์ล เอนยีเนียริง จำกัด

ก.ม. ที่ 23 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางด้วน
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

จำหน่ายโดย

บริษัท ล็อกซ์เลย์ (กรุงเทพฯ) จำกัด

304 ถนนเสือป่า อำเภอป้อมปราบฯ พระนคร

โทร. 26641-7

บริษัท สวนหลวงก่อสร้าง จำกัด

448-450 ถนนพลับพลาไชย บ่อมปราบ พระนคร

โทร. 21144, 23152

รับเหมาก่อสร้างทุกชนิด

ผลงานมั่นคงถาวร

ฝีมือประณีตเป็นที่ไว้วางใจแก่สถาปนิก

สำนักงานที่ก่อสร้าง

282-4 ถนนเจริญเมือง ปทุมวัน พระนคร

โทร. 36545

แสกนเดีย เฟอ์นิจเจอร์

34/1-2 ถนนเพชรบุรี (ยมราช) พระนคร

- รับออกแบบและตกแต่ง
- ภายในและภายนอกสถานที่ต่างๆ
- มี DECORATOR
- รับปรึกษาและให้คำแนะนำอย่างเป็นกันเอง
- งานประณีต

SCANDIA FURNITURE

TEL. 71078, 72821

หลักสูตรภาษาไทย

ของ

อาจารย์ กำชัย ทองหล่อ

จัดพิมพ์ครั้งที่ 2 เรียบร้อยแล้ว

กระดาษธรรมดาเล่มละ 75 บาท

กระดาษปอนด์เล่มละ 95 บาท

ออกจำหน่ายแล้ว ส่งซื้อได้ที่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด รวมสาส์น

864 ว่างบูรพา พระนคร โทร. 26483

บริษัทเอกอิมพอร์ต 672-678 สุขุมวิท
ถนนเจริญกรุงพระนคร โทร 23398-24960
ผู้แทนจำหน่ายในประเทศไทย.

ผลิตภัณฑ์ของโรวาน
Kansai Paint Co., Ltd.

NEO CELVA เป็นสีพ่นรถยนต์ชนิด
 HIGH SOLID LACQUER เป็นสีพ่นที่
 ใช้แทนสีอบได้ จึงทนทานกว่าสีพ่น
 ธรรมดาหลายเท่า พ่นเสร็จแล้วเป็น
 เงางาม ไม่ต้องขัดหรือชักเงา ให้
 เปลืองงานเสียเวลา

โรงงาน TOYOTA, NISSAN, HINO,
 และ ISUZU ใช้สีนี้เป็นประจำ
 มีสีแก่ของรถยนต์ดังกล่าวทุกรุ่น

มีจำหน่ายตามร้านขายสีทั่วไป

ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย
 ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล

ไทยสว่าด

135 - 137 ซี่งแยกวัดตึก พระนคร โทร. 21922, 25896

SIAM BUSINESS SCHOOL

เปิดสอนวิชาการไฮเต็ล

และธุรกิจการบิน

เรียนมหาวิทยาลัยด้วย เรียนวิชาการไฮเต็ล
(รอบเย็น) หลักสูตร 3 เดือน 6 เดือน และ
15 เดือน ทำงานทำ OVERTIMES ตาม
ไฮเต็ลชั้นหนึ่ง เงินเดือนงาม

ติดต่อ ร.ร. สยามธุรกิจ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ แขวงศาลาไชเชกษณ์ (ใกล้ประตูน้ำ)

คู่กลาส์

54 ถนนมหาราช หลังวัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์
พระนคร

จำหน่ายอุปกรณ์เขียนแบบ และทำ MODEL ทุกชนิด
สีน้ำ-สีน้ำมัน WINSOR และสีฝุ่น สีชอล์ค สีเทียน
กระดาษสีโปสเตอร์ กระดาษวาดเขียน กระดาษสีชอล์ค
กระดาษวอตแมน กระดาษชนิดต่างๆ สมุดเสกัต์
หลายขนาด ทำปกพลาสติกได้ในเวลา 15 นาที

ขอบพระคุณทุกท่านที่อุดหนุน

ดับกระหายของท่านด้วย

น้ำขวด

ปฎิคม

ตงเฮียง พาณิชย์

618 ถนนเจริญกรุง ตำบลแยก พระนคร

27082

เครื่องเขียนและสี

สี

ผู้แทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย

ไม้ที่ ไม้ SCALE ไม้ฉาก CURVE สีโปสเตอร์ สีน้ำ
สีน้ำมัน สีเขียนผ้า ของ MARABU ประเทศเยอรมัน
UNIQUE ADJUSTABLE, UNIQUE CURVE, UNIQUE
SLIDE RULE ของ UNIQUE ประเทศอังกฤษ ดินสอด
เขียนแบบ กระดาษสี กระดาษไข กระดาษ OSALID
และชุดเครื่องเขียนแบบต่างๆ ของ เยอรมัน สวิต

ภายในอาคาร จะดูแสงสว่าง—หรือทราบดีขึ้น

เมื่อประดับด้วยโคมไฟของ **ACRYLITE**

ภายนอกอาคารของท่าน จะเป็นที่น่าสลดตา

เมื่อท่านมอบให้บริษัทวิวโฆษณาเป็นผู้ออกแบบ

ทำป้ายโฆษณาไฟนีออน

โปรดเรียกบริการ

โทร. 33245

บริษัท วิวโฆษณา จำกัด

41 ตรงข้ามบ่อนไก่ ซอยสุวรรณสวัสดิ์ พระราม 4 พระนคร

**หน้า...
รู...
สี**

DATSUN
Bluebird

ดัทสนี่ใหม่เปลี่ยนตะแกรงหน้าให้
หรูหรากว่ารุ่นดีอื่นๆ ที่ราคาแพง
กว่า ส่วนท้ายดัทสนี่เสริมให้สูง และ
สอดใส่ไฟถอยหลัง รวมทั้ง ไฟสัญญาณ
ให้อยู่ร่วมฐานเดียวกัน ท้าย-
ดัทสนี่จึงงามเรียบร้อยเหลือหลาย
เครื่องดัทสนี่แข็ง เพราะเคยแข่ง
และแข่งวิน ชื่อดัทสนี่เป็นประกันว่า
น้ำมันไม่เคยกิน เพราะสวยทุกส่วน
และดีทุกสิ่งจนนี้ ดัทสนี่ จึงเป็นรถ
ยอดนิยมในประเทศไทย และใน -
อเมริกา รถต่างชาตินานาชาติขายอยู่
นั้น ดัทสนี่ขายดีเป็นที่ 1 ใน 4 ด้วย

**.....ท้าย
เหลือหลาย
ชื่อหรือจองเสียวันนี้
บริษัท สยามกลการ จำกัด**

ท่านเองได้เปรียบและคุ้มค่ากับกับเงินที่เสียไป
เมื่อท่านใช้

เซลโลกริต

เซลโลกริต ขจัดปัญหา ที่เกิดขึ้นในวงการ
สถาปนิกได้แล้วเป็นอย่างดี เช่น

- ปัญหาเรื่องความร้อน
- ปัญหาเรื่องน้ำหนัก
- ปัญหาเรื่องเสียงรบกวน
- ปัญหาเรื่องอึดอัด
- ปัญหาเรื่องปลวก
- ปัญหาเรื่องการสร้างห้องน้ำบนบ้านไม้
- ปัญหาเรื่องวัสดุที่ใช่แทนการก่ออิฐถือปูน
- ปัญหาเรื่องการทำหลังคาแบบแอสลับ

โปรดหาข้อเท็จจริงได้จาก

บริษัท ภัณฑาคาร จำกัด

ผู้ผลิต "เซลโลกริต" โทร. 71050

ผู้แทนของบริษัทฯ พร้อมทั้งจะมาพบท่าน

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

วันชัยก่อสร้าง

84 ถนนตानी บางลำภู พระนคร

โทร. 26813

๒๓๖
๒๓๖
๒๓๖

ด้วยอภินันทนาการ

จาก

บริษัท สหะบนส่งทางน้ำ จำกัด

ไทยชูรส ตราชฎา เป็นผงชูรสชนิดเดียว
ที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากกระทรวงอุตสาหกรรม
คุณภาพมาตรฐาน ใช้ปรุงอาหารเลิศรส อร่อย
ราคาย่อมเยา

บริษัท ขจรเกียรติ เทรตตั้ง จำกัด

9/1 ถนนเสือป่า พระนคร

สถาปนิกมีส่วนสำคัญในอันที่
จะทำให้ สิ่งปลูกสร้าง มีศิลปะมาก
หรือน้อย และสิ่งปลูกสร้างอัน
สวยงามแต่ละชั้น เราคงต้องการ
ให้มีความแข็งแรง ทนทาน ด้วย
สถาปนิกที่เคารพในวิชาชีพย่อมช่วยได้

Raja Gallery

Gaysorn Road

เครื่อง
ก่อสร้าง
ที่ทันสมัย
หาซื้อได้ที่

กระเบื้องมุงหลังคา

หน้าต่างบานเกล็ด

ราวพลาสติก

เครื่องสุขภัณฑ์

น้ำยากันซึม

หน้าต่างเหล็กและอลูมิเนียม

กระดาดเก็บเสียง

กุกุญแจลูกบิด

เครื่องสุขภัณฑ์

กระเบื้องยาง

หลังคากันซึม

Ardex

naco

Gutan

AMERICAN Standard

PROLAPIN

Crittall-Hope

UNITONE

CORBIN

IDEAL-Standard

Dalflex

EVERSEAL

ผู้แทนจำหน่าย

บริษัท เติ๊กเซ่งสง จำกัด

379-383 ถนนมหาพฤฒาราม พระนคร โทร. 37821-4

บ๊วย นิลอกเทคนิก

ทุนการศึกษา
ของ เอสโซ่

Esso

มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด แต่เรียนได้ ให้มีอนาคตสดใส

มีอยู่ทั่วทุกจังหวัด ช่วยเด็กอนาคตสดใส

เบียร์ไทย ตราสิงห์

สดชื่น แจ่มใส
แพรร่หลายมากกว่า 100 ปี

บริษัท บุญรอดบริวเวอรี่ จำกัด บางกระบือ พระนคร โทร. 47008-9

บริการที่ซื่อสัตย์ รวดเร็ว และปลอดภัย

คือ รถประจำทาง ของ

บริษัท พระนครธนบุรีขนส่ง จำกัด

นายสถิตย์ ปรีชาศิลป์

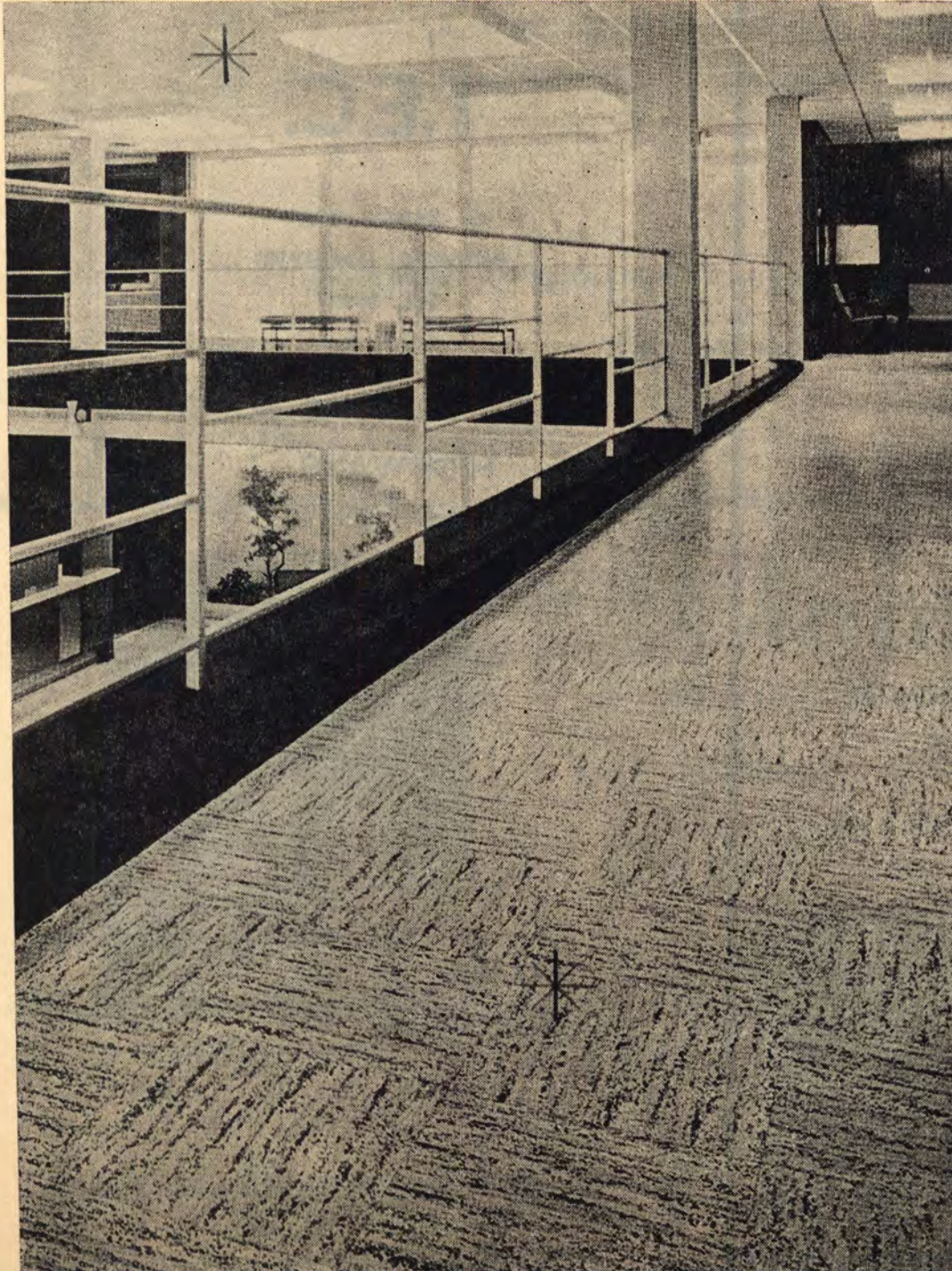
กรรมการผู้จัดการ

THIS IS QUALITY!

**Flooring
and ceiling by**

Armstrong

Armstrong

Excelon flooring is of exceptional beauty, durability and the price is right

Armstrong

Minaboard ceiling offers quick and easy installation, in addition to low cost and high acoustical efficiency.

GETZ BROS. & CO., INC

87/89 Patpong Road, Tel. 35991-3

See us next time for : lighting fixtures, windows, insect screens, fiberglass curtains, glass, electrical panelboards, wire & cable, food service equipment as well as other building and industrial products.

ด้วยอินันทนาการ

๑๑๓

ตำรังก์ ก่อสร้าง

196 ถนนทรงวาด โทร. 21164

ชงชัย ลาวัณย์ศิริ ผู้จัดการ

T.E.C.

146 RAMA 1 ROAD
BANGKOK THAILAND
TEL. 36527

STUDIES DESIGNS SUPERVISION

HIGHWAYS

BRIDGES

STRUCTURES

AIRPORTS

SOILS

FOUNDATIONS

HARBOURS

**THAI ENGINEERING
CONSULTANTS CO., LTD.**

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เรือนไทยเฟอร์นิเจอร์
RUEN THAI FURNITURE LIMITED PARTNERSHIP

เลขที่ 13 ซอยแสนสบาย ถนนพระราม 4 พระโขนง พระนคร

รับทำเฟอร์นิเจอร์ รับเหมาก่อสร้างออกแบบ ตกแต่งหน้าร้านทั่วไป
ด้วยฝีมือปราณีต

Manufactured by:

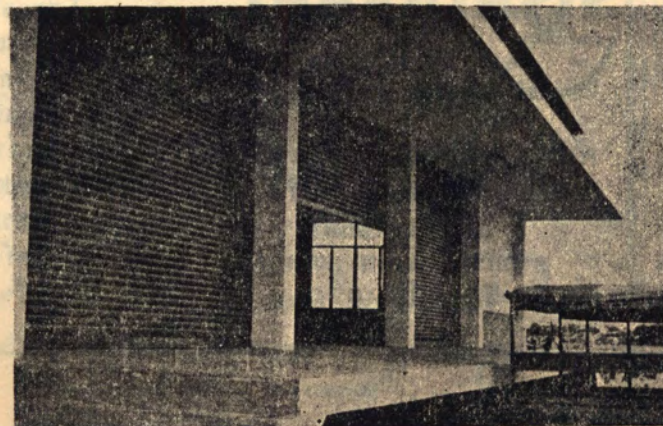
Thai Shutters

SPRING STEEL ROLLING DOORS

Smart Appearance:

Strong Protection:

Saving floor space:

THAI ROLLING PRODUCTS CO., LTD.

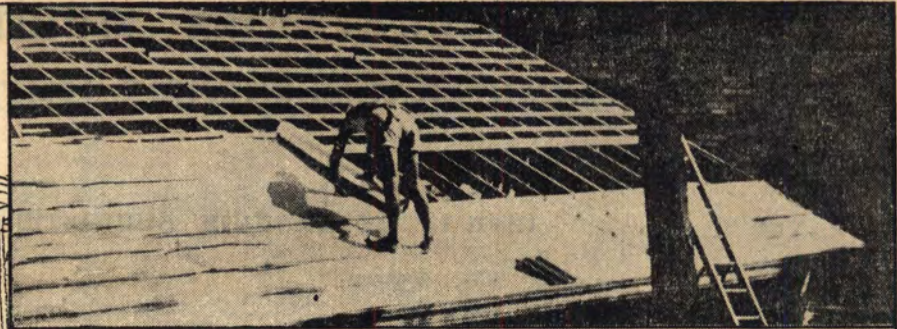
Bank of China Building, Third floor.
95, Suapa Road, Bangkok. Tel: 29 598

วิธีประหยัด ในการ ก่อสร้าง

ตัวแทนจำหน่ายแต่ผู้เดียวในประเทศไทย
บริษัท อีสต์เอเชียติก จำกัด
แผนกสินค้าซาเซ่า
ตราชอกโอเรียนเต็ล พระนคร
โทรศัพท์ 31020

ไซซาเลขั้น 450

ไซซาเลขั้นเป็นวัสดุประเภททนไฟซึ่งประกอบด้วยแผงผนังที่ทำด้วยแผ่นอลูมิเนียมเสริม
เหมาะอย่างยิ่งสำหรับใช้บุเพดานผนังและสำหรับปรองใต้พื้น การบูรณะทำได้ง่ายไม่ว่าจะ
เป็นโรงงานอุตสาหกรรม อาคารพาณิชย์ โรงเรียน โรงพยาบาล หรือที่พักอาศัย... ทั้งที่
สร้างใหม่หรือของเก่า

ไซซาเลขั้น 420

ไซซาเลขั้น 420 เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีองค์ประกอบสำคัญ คล้ายคลึงกับไซซาเลขั้น 450 ทุกอย่าง
เพราะประกบด้วยยางมะตอย อย่างไรก็ตาม ไซซาเลขั้น 420 ก็เป็นวัสดุที่สามารถใช้บุ
อาคารเพื่อความคุมอุณหภูมิได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย
ผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชนิดนี้จำหน่ายเป็นม้วนขนาด 54" x 200 ฟุต (900 ตารางฟุต)

ไซเซลเทน 353

ไซเซลเทน 353 เป็นฉนวนป้องกันความ
ชื้นและไอน้ำที่มีประสิทธิภาพมหัศจรรย์
ใช้บุรองใต้พื้นคอนกรีต บระหว่างแผ่น
คอนกรีตหรือ ใช้เป็นแผงประกบบุห้อง
ใต้ถุนหรือสิ่งที่อยู่ใต้ระดับผิวดินทั่วๆ ไป
ได้อย่างวิเศษยิ่ง ผลิตภัณฑ์ประเภทนี้มี
องค์ประกอบของสารเคมี โพลีเอทิลีนที่
หุ้มประกบแผง ไซเซลกราฟท์ที่ใช้ในการ
ก่อสร้างและมีประสิทธิภาพกันน้ำได้ถึง
2 ชั้น

ไซเซลกราฟท์ 310

ไซเซลกราฟท์ 310 เป็นกระดาษสำหรับ
งานก่อสร้าง ใช้บุรองแบบเทคอนกรีต
หรือการลงพื้นด้วยคอนกรีต ใช้เป็นเยื่อ
เพื่อป้องกันวัสดุที่ทำด้วยคอนกรีตหรือ
วัสดุก่อสร้างอื่นๆ ใช้กับงานบดกันชื้น
คร่าวและการป้องกันอื่นๆ ทั้งภายในและ
ภายนอกทั่วๆ ไป
ผลิตภัณฑ์นี้มีองค์ประกอบ เป็นกระดาษสี
น้ำตาลที่ทรงคุณภาพ 2 แผ่น ประกบด้วย
ยางมะตอย 2 ชั้น เสริมด้วยใยแก้วและ
ใยพืช ไซเซลอีกทีหนึ่ง

ELEVATORS · ESCALATORS · DUMB WAITERS

For all your vertical transportation requirements

contact

Otis

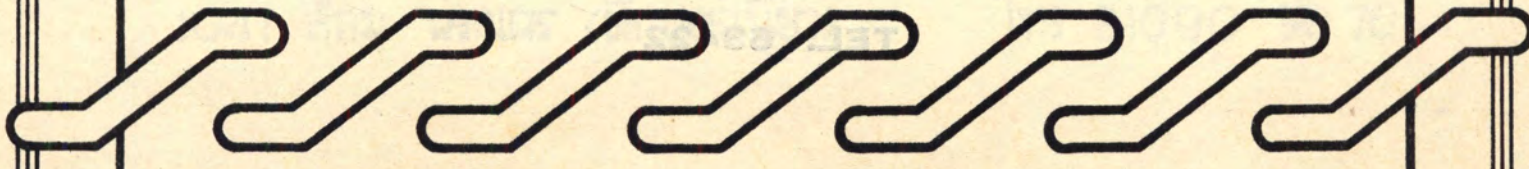
OTIS ELEVATOR COMPANY

606 Silom Building, Silom Road, Bangkok.

Tel. 35305

●
We will be pleased to prepare specifications, drawings,

proposals and traffic analyses free of charge.

เทพบันดลก่อสร้าง

รับเหมาก่อสร้าง โรงงาน อาคาร บ้านเรือน
และงานโยธาต่าง ๆ

และผลิต อาคารโครงเหล็ก บ้านสำเร็จรูป มีแบบแปลน
ทุกชนิดให้ท่านเลือก สนใจเชิญติดต่อกันที่
162 ถนนราษฎร์พัฒนา 1 อำเภอราษฎร์บูรณะ จังหวัดธนบุรี
โทร. 63422

THEP BANDOL CONSTRUCTION

**HOUSING, BUILDING & CIVIL CONSTRUCTION
CONTRACTOR**

**REINFORCED STEEL STRUCTUE & COMPLETE HOUSING
PRODUCER**

CERTAIN BUILDING DESIGNS & DRAWINGS

AVAILABLE FOR YOUR CHOICE

INTERESTED, PLEASE CONTACT

NO. 162 RASPATTANA ROAD 1

AMPHUR RAS BURANA, DHONBURI

TEL. 63422

BY APPOINTMENT TO HER MAJESTY QUEEN ELIZABETH II
MANUFACTURERS OF PAINTS • BRITISH PAINTS LIMITED • NEWCASTLE-UPON-TYNE

British Paints Limited

ลวดย : ผนัง : ทน : เนื้อมาก : มีสีให้เลือกกว่าร้อย
รับประกันคุณภาพให้ด้วย

D.C.J. (1961) LTD.

1041 สีลม พระนคร (สีาบอร์เนียว)

โทร 31090 ต่อ 76

นางहनสวนจาดัก

ตั้งงานสุน

262-266 นาคทงเขมม พระนค

โทร. 24742

จำทนายอปรณ ไฟฟ้า

โดยไฟฟ้าทงขนิค

UNIQUE IMPORT & EXPORT LIMITED PARTNERSHIP
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ยูนิคิมพอร์ต และ เอ็กซ์พอร์ต

897/9-10 ตลาดสมเด็จพระเจ้าพระยา เชียงสะพานพุทธ ฯ ถนนบุรี
โทรเลขย่อ "ยูเน็ก กรุงเทพฯ" โทรศัพท์ 63555

REPRESENTED IN THAILAND FOR :-

Ward's Natural Science Establishment, Inc., U.S.A.

Live Materials

Demonstration Preparations

Models

Entomological Equipment

Projection Equipment

Field Equipment

Microscopes

Collections for Economic Geology

Preserved Materials

Bio-Plastic Mounts for Zoology, Botany

Fossil Collections

Optical Equipment

Lab Equipment

Microtechnique

Collections for Earth Science

Geologic Models etc.

Owens-Illinois Glass Company, U.S.A.

"KIMAX" Laboratory Glassware :-

Beaker, Bottles, Burets, Centrifuge, Tubes,

Clinical Ware, Condensers, Containers,

LABSET Microware, Pipets, VITAX Hospital Glassware etc.

August Sauter KG, Germany

Micro balances

Precision balances

High-speed precision scales, also with electronic weight transmission and print-out

Fully automatic rapid scales, also with electronic weight transmission and print-out

Fully automatic price calculating scales

Analytical balances

Weights of all types

Laboratory Equipment Corp., U.S.A.

Casometric Carbon Analyzers

Hydrogen Analyzer

Nitrogen Analyzer

Oxygen Analyzer

Vacuum Fusion Analyzer

Combustion Sulfur Analyzer Apparatus

Allied Chemical, General Chemical Div., U.S.A.

BOMYL Insecticide, PLYAC Liquid Polyethylene Spreader-Sticker

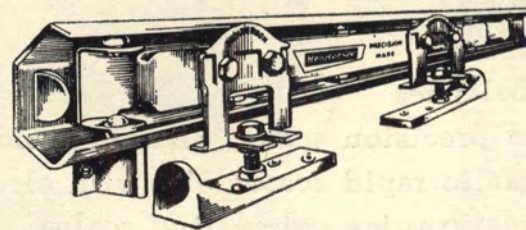
UROX Weed Killers, TDE Technical and Formulations, KEPONE Insecticidal Formulations etc.

Assumption College chose the best! MARATHON SLIDING DOOR GEAR

Marathon sliding door gear is currently being installed in the classrooms of the new wing of The Assumption Commercial College.

Marathon was chosen for its superb design, practicality, and versatility. Completely rust-proof, Marathon is ideal for houses, schools, apartments, offices; etc. and is designed for rapid interior installation.

Henderson

SLIDING DOOR GEAR FOR EVERY PURPOSE

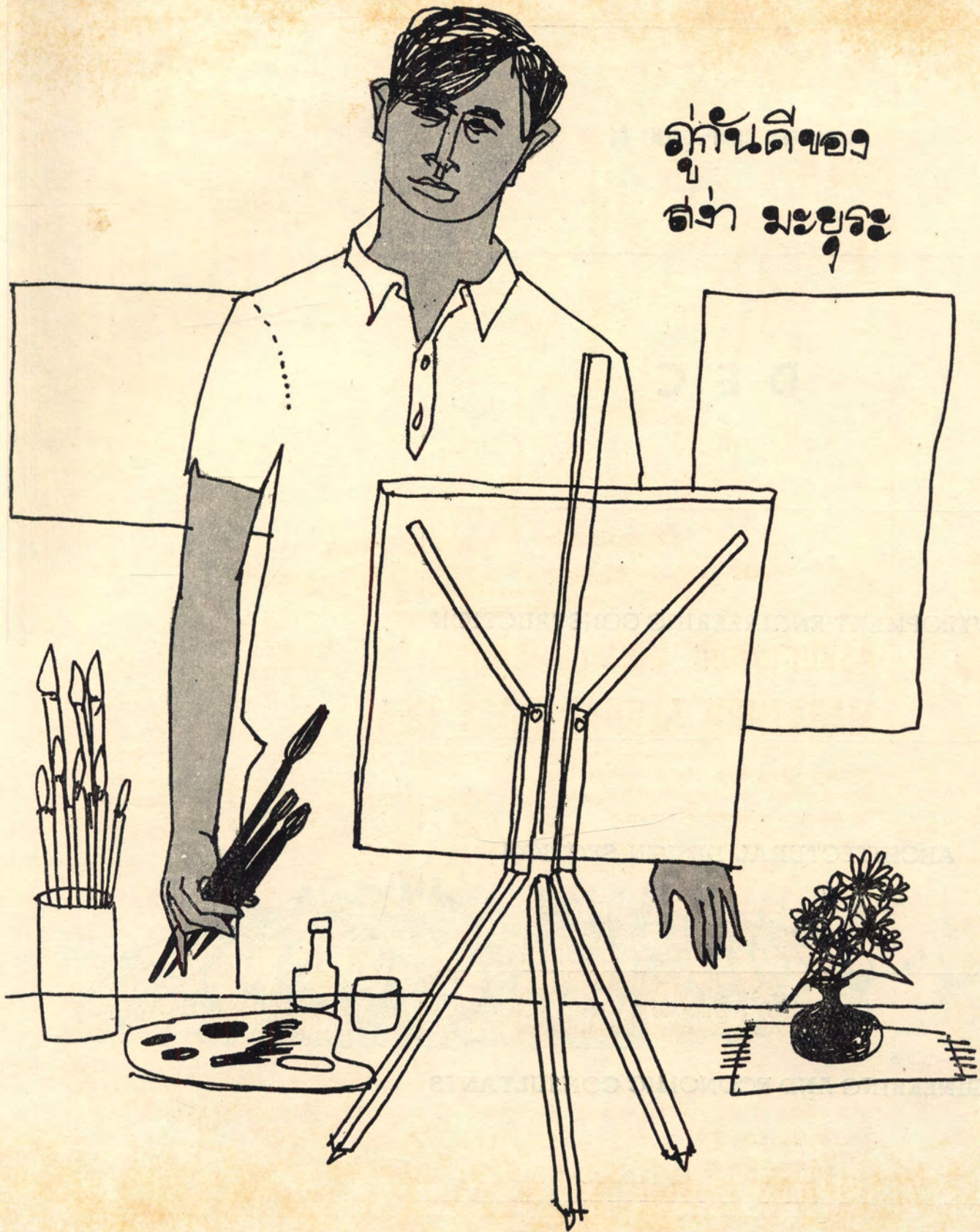
Including Industrial, Commercial, Agricultural Doors from 40-4,500 lbs. per door plus a wide range of gear for the interiors of Houses, Offices, Banks (Cupboards, Cabinets, and Wardrobes)

Distributed By:

LOUIS T. LEONOWENS LTD. 723, Hong Kong Bank Lane, Bangkok.

ลูกันดีของ
ต๋ำ มะยงะ

WITH THE COMPLEMENT OF

D E C

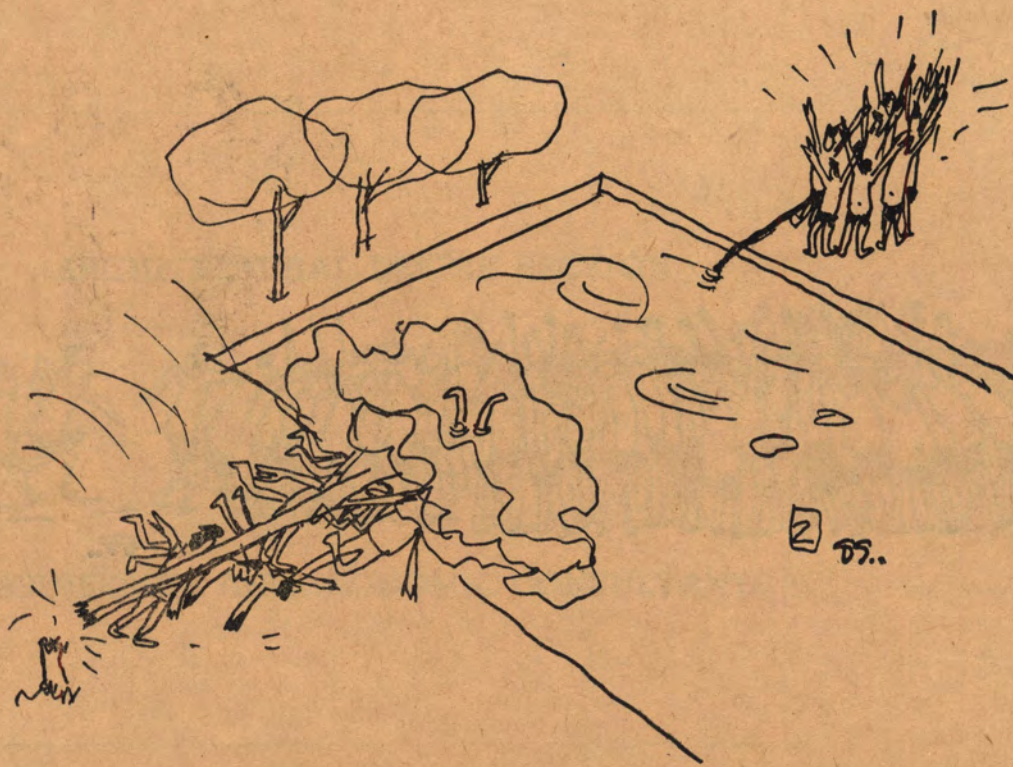
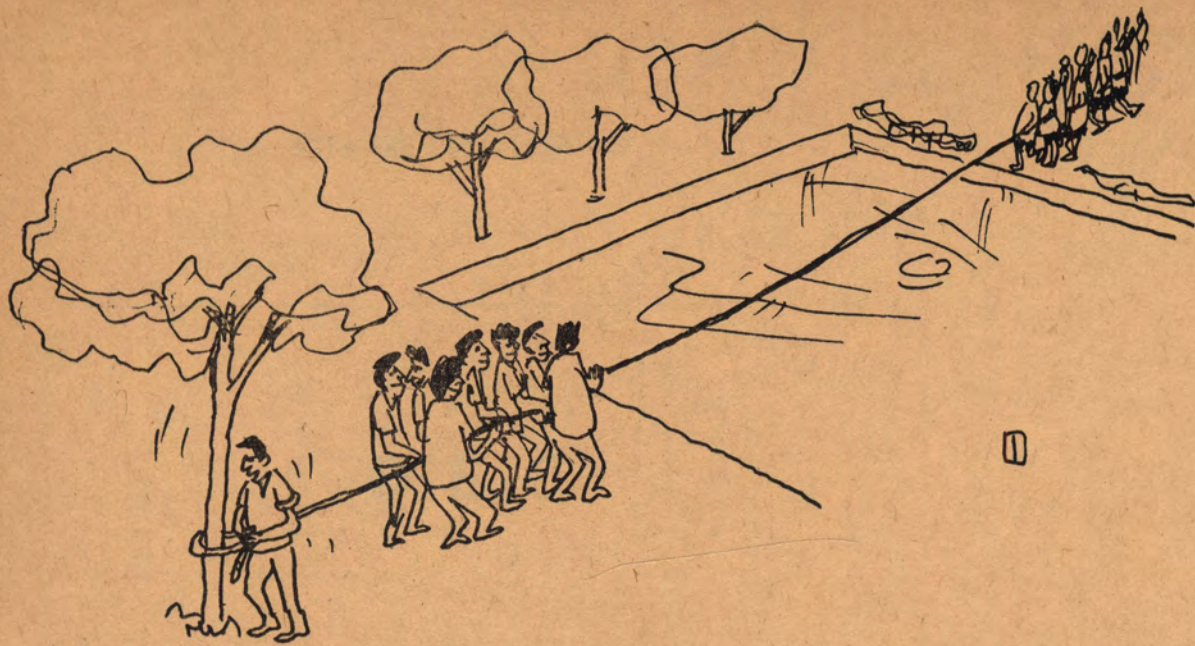
DEVELOPMENT ENGINEERING CONSTRUCTION

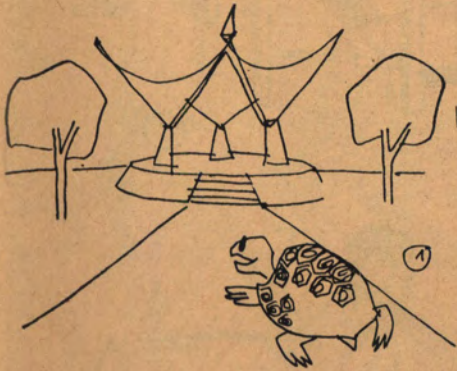
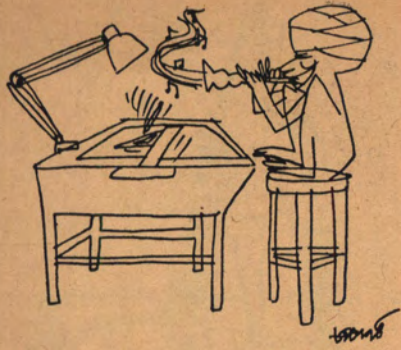
ARCHITECTURAL DESIGN SECTION

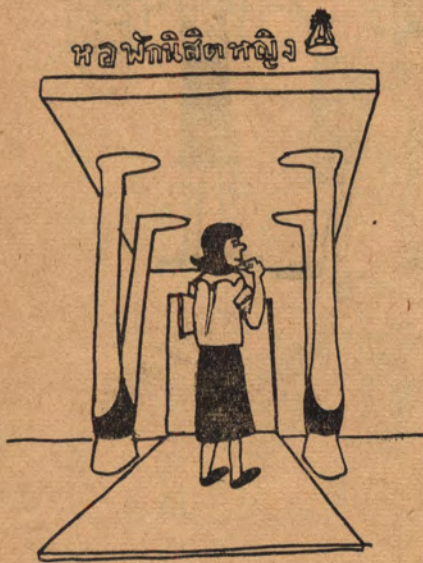
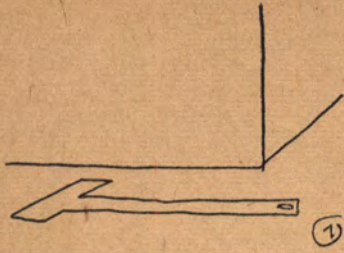
ENGINEERING AND ECONOMIC CONSULTANTS

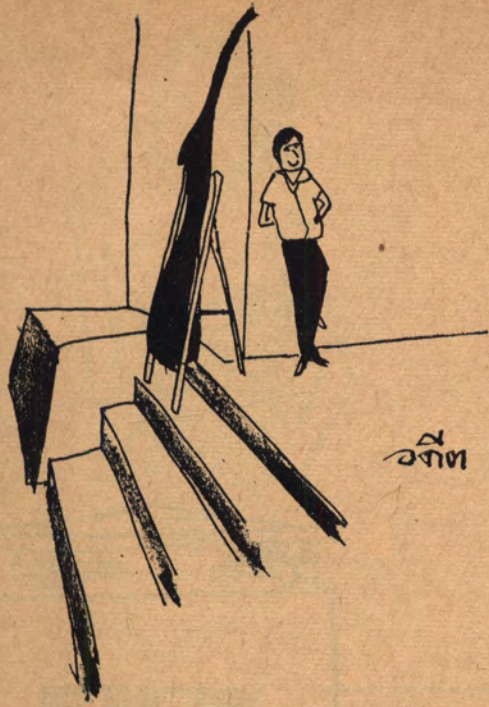

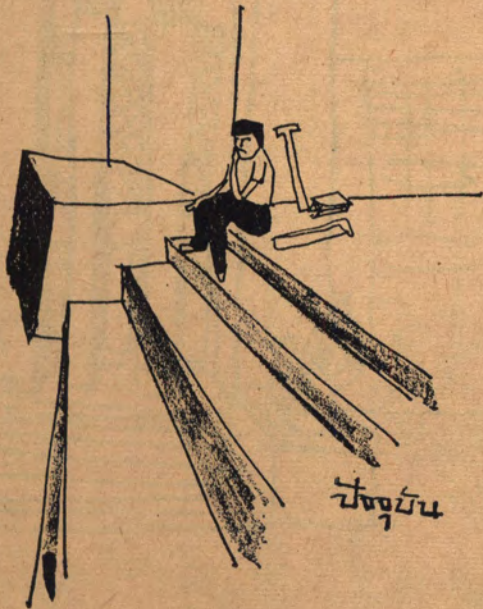

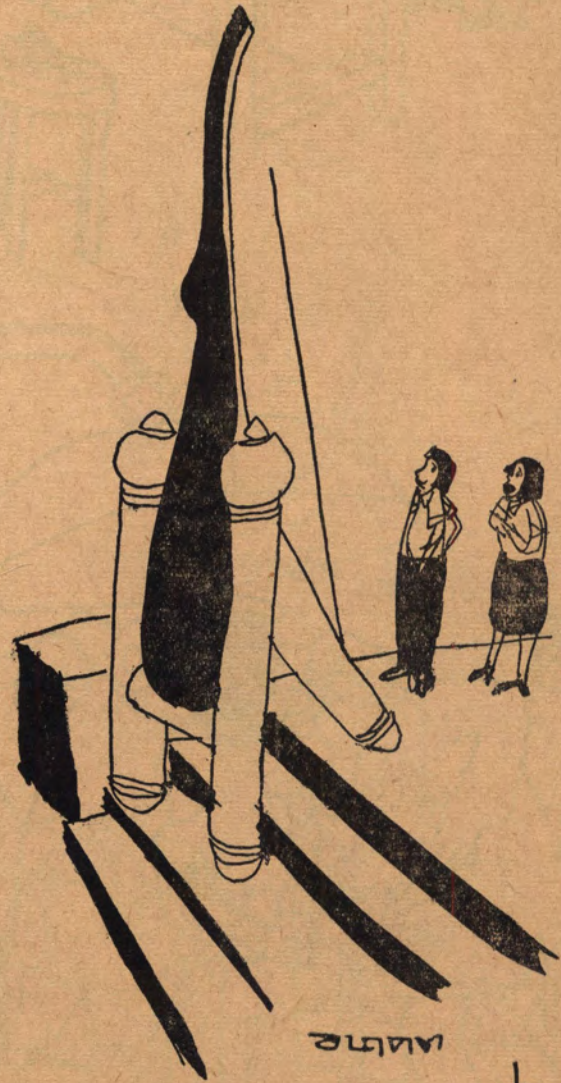

ວິທີ

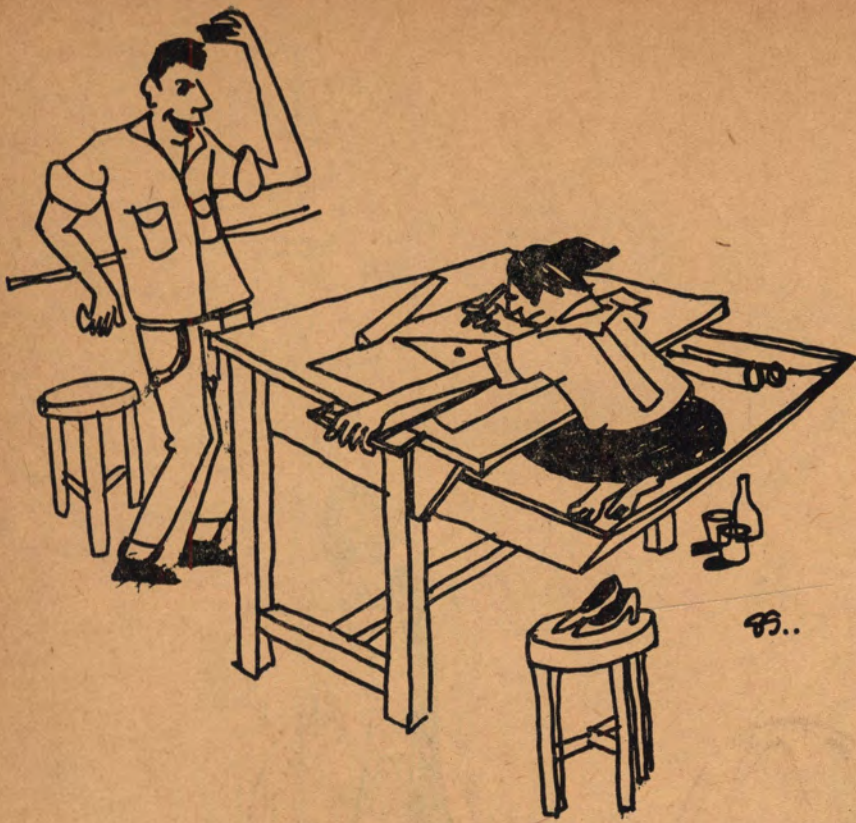

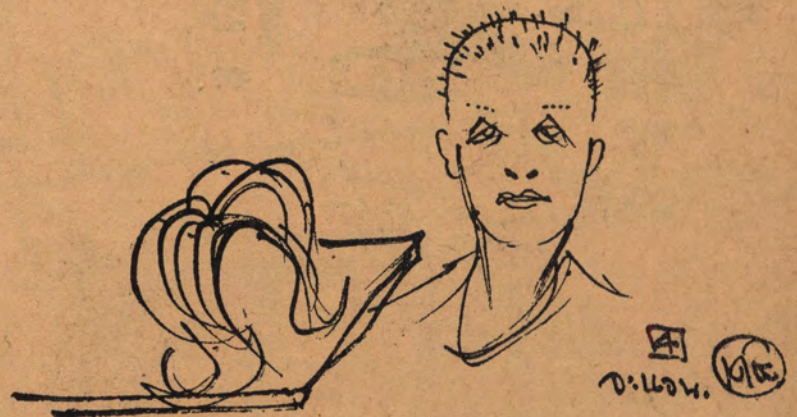
ປັບປຸງ

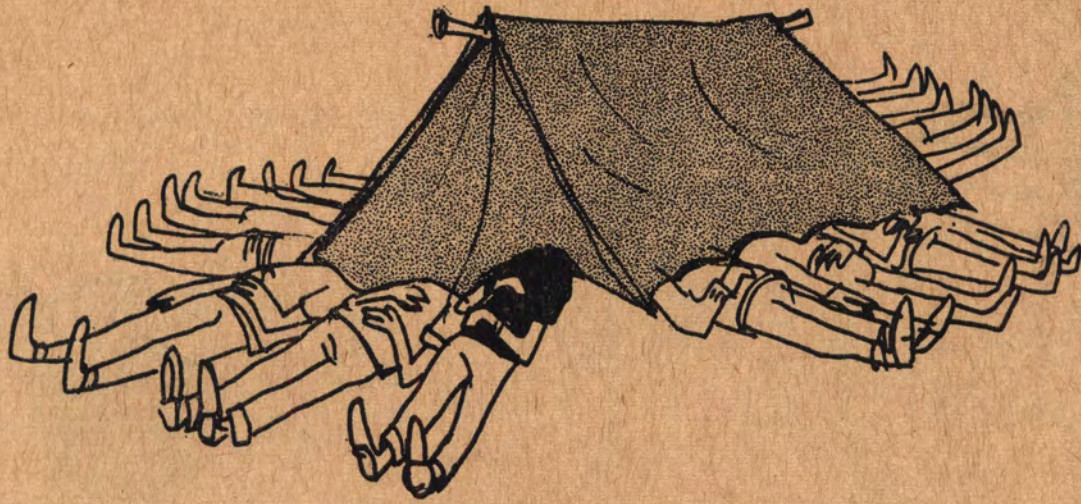
ວິທີ

໔

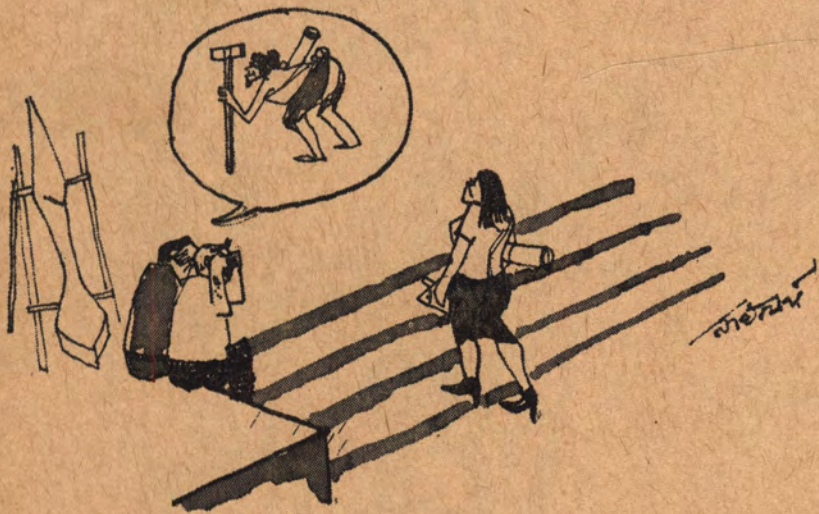
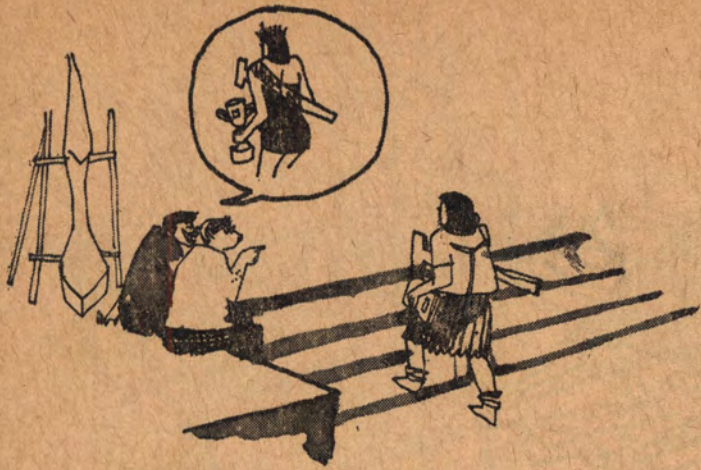

การ์ตูน ฝีมือ

เจตน์

ประภาส

คำนวณ

กษेत्र

สายัณฑ์

ทินกร

กำธร

บุญประสพ

รัตนพันธ์

เหมหาญวิบูล

หุ่นผดุงรัตน์

เล็กอภัย

ทักษาศิพงษ์

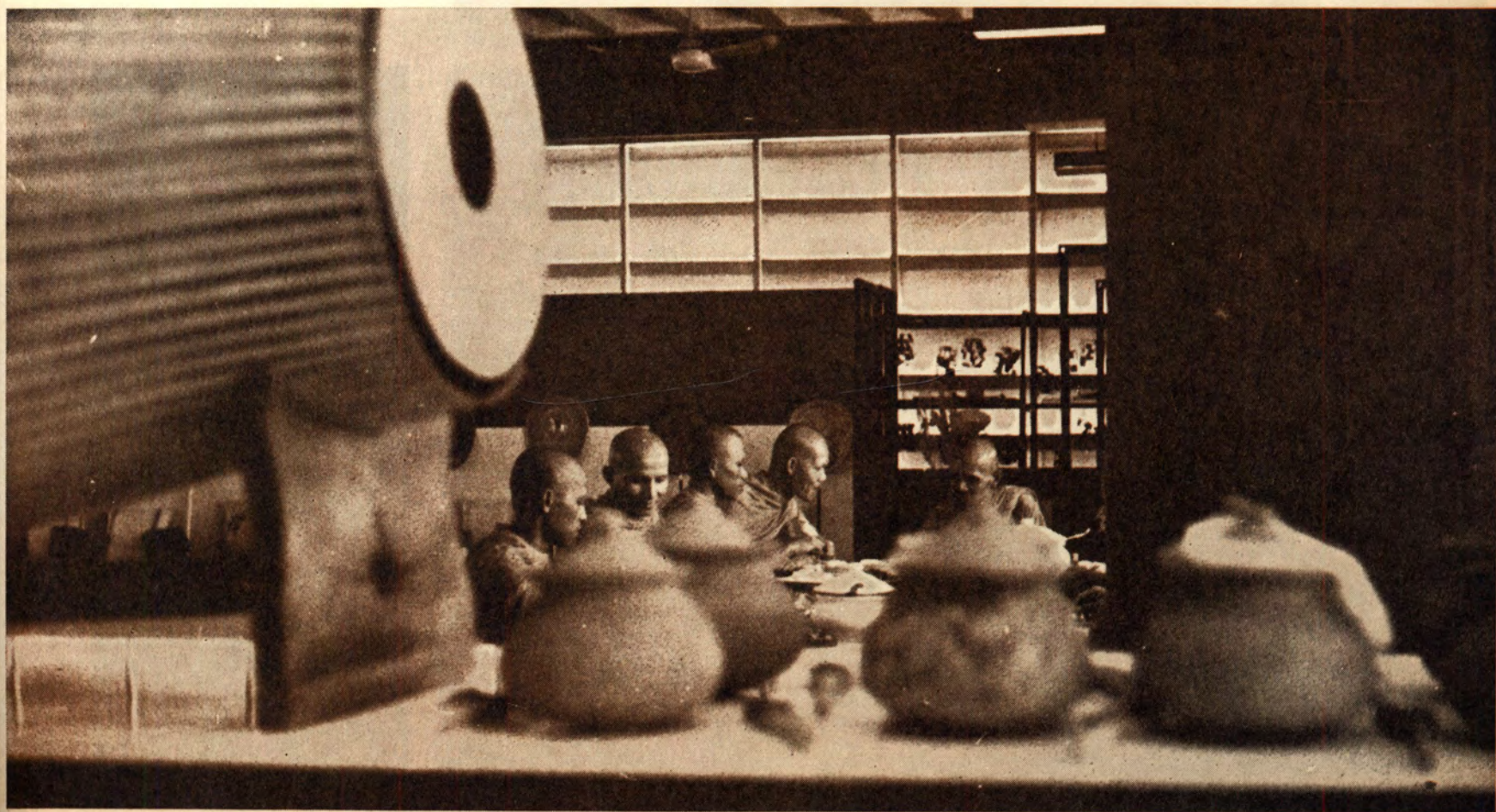
บุญปาลิต

**ACTIVITIES
ACTIVITIES
ACTIVITIES**

ต้อนรับน้องใหม่

ต้อนรับน้องใหม่

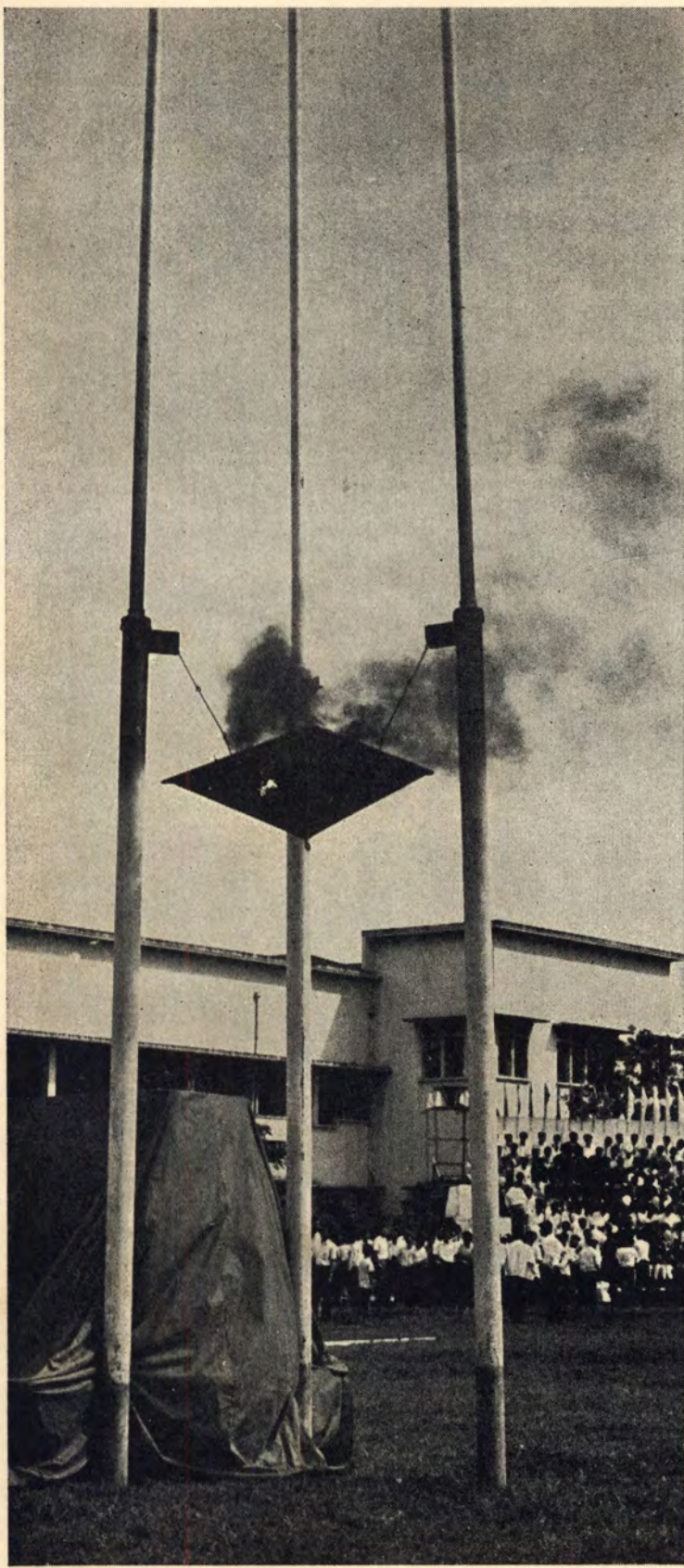

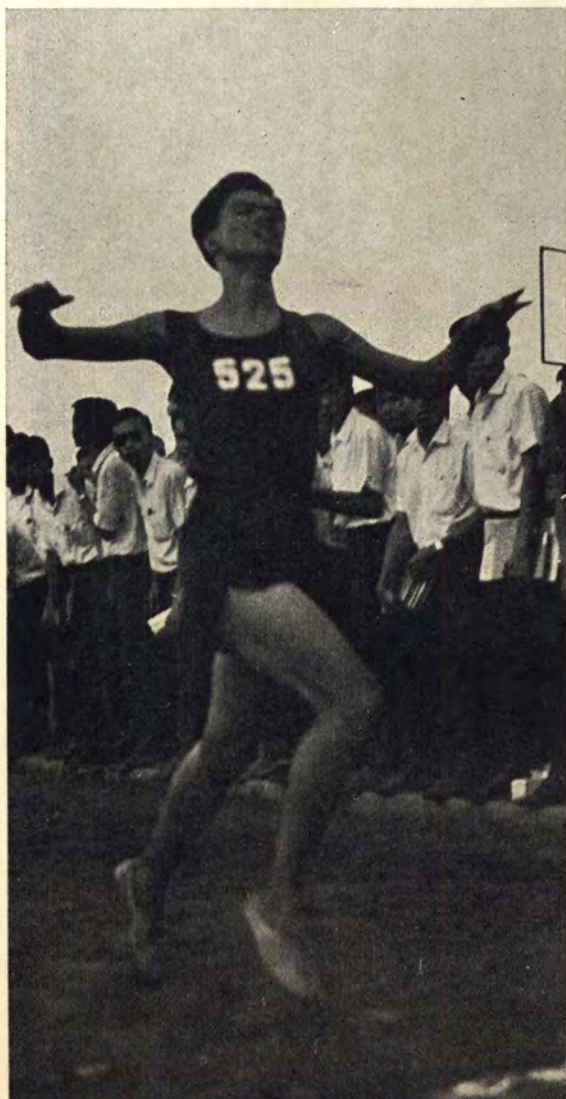
ต้อนรับน้องใหม่

4
กพ ๗

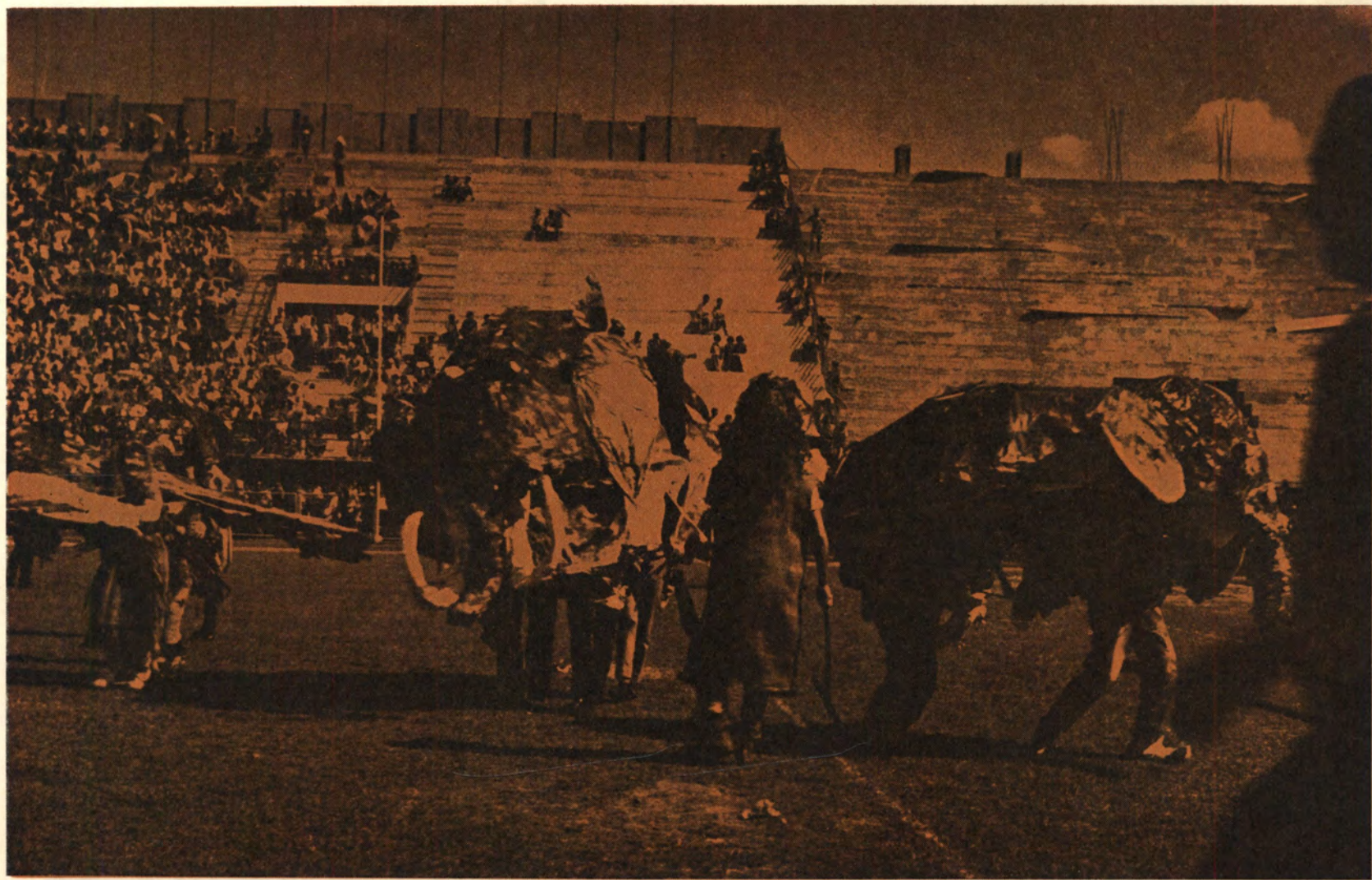

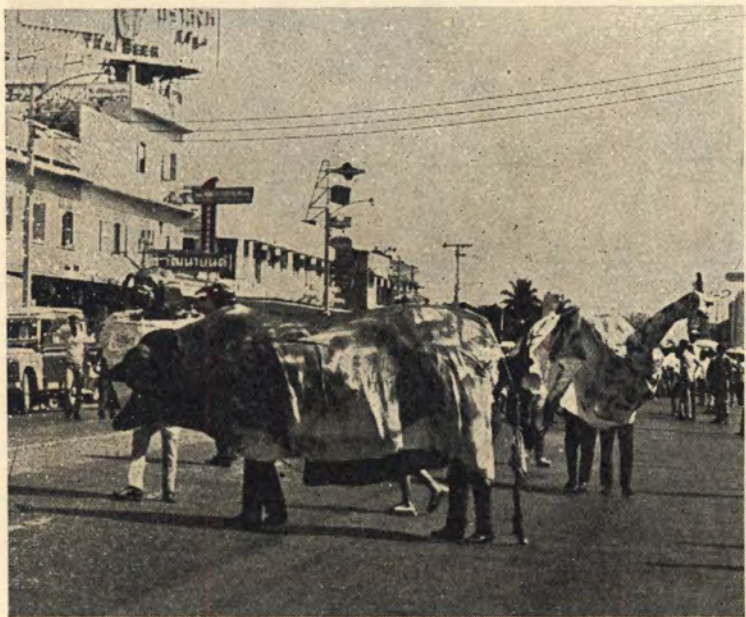
วันกลางแจ้ง

บอลประเพณี

บอลประเพณี

บอลประเพณี

MEETING

หาดยาว

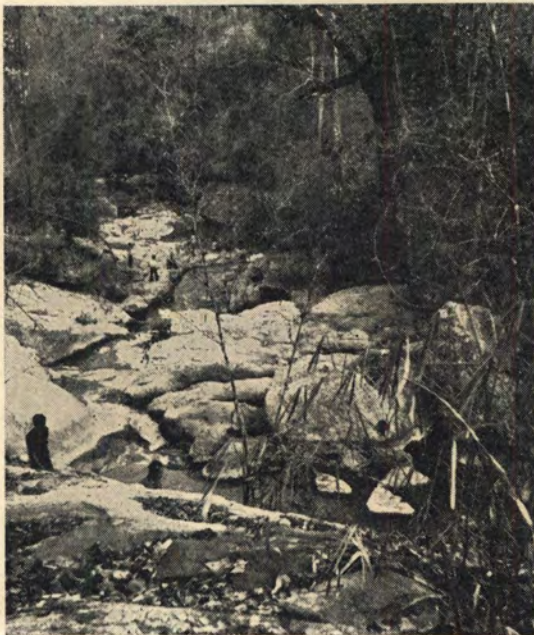
หาดยาว

ทุ่งแสงหลวง

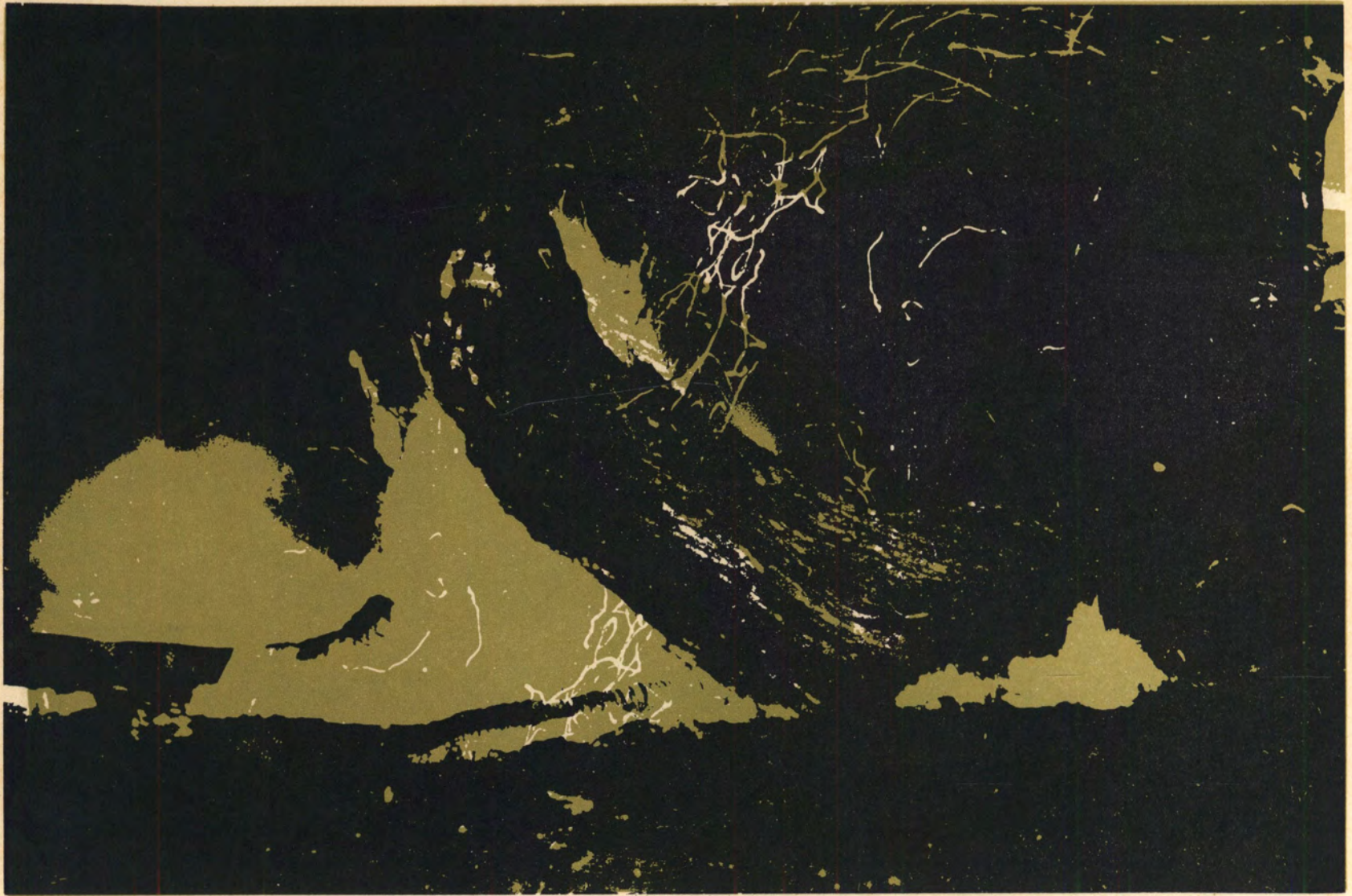

ทุ่งแสงหลวง

เชียงใหม่

**FACULTY OF ARCHITECTURE
CHULALONGKORN UNIVERSITY**

สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต**เกียรตินิยมอันดับสอง**

น.ส. ผุสดี   สิงคาลวณิช
 น.ส. สารภี   ขวัญมิตร
 นายอำนาจ   สุชาโต

สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต

น.ส. ขวัญใจ   ชัยเสรี
 นายจารึก   แยมงามเหลือ
 นายชัชวาล   นิวาตะบุตร
 นายณรัตน์   อุทัยภาส
 น.ส. ดวงใจ   กาญจนกุล
 นายเทอดเกียรติ   ศักดิ์คำดวง
 นายธิตี   เฮงรัมย์
 นายนพพร   ภูเจริญ
 นายนรกิจ   สมิโตบล
 นายปรกรณ์   สุทธิประการ
 นายประคิน   เจริญโต
 นายประดิษฐ์   เจริญจักร
 นายประสิทธิ์   ภมรจันทร์
 นายพจน์   สุนทรคารทูล
 นายภมร   สิบจากดี
 นายมานะ   ไชติกพนิช
 นายมีชัย   วัฒนสุข
 น.ส. วันเพ็ญ   ตั้งสุวรรณ
 น.ส. วาณี   พลวัฒน์
 นายวิรัช   เจริญสิทธิ์
 นายวิศิษฐ์   ศิริสัมพันธ์

นายสถาพร   เกตकिनทะ
 นายสาริต   จัยสิน
 น.ส. สิริภาพ   จัตรอารยมนตรี
 นายกี   ชนิษฐานันท์
 นายไพบุลย์   อรรถยุกติ
 นายรักเกียรติ   กาญจนสกุล
 นายสำราญ   ศรีไพบุลย์
 น.ส. สุนิภา   เมธาคุณวุฒิ
 นายสมิทธิ์   เอื้อสมิทธิ์
 นายสุรชาติ   เชาวะวณิช
 นายสมสิทธิ์   นิตยะ
 นายเหมรัตน์   ช่างแก้ว
 นายโฆษิต   บัณฑิตยากร
 นายชวกาญจน์   มลิันทวัต
 นายชาญชัย   เรขตานันต์
 นายดิเรก   รอดสวัสดิ์
 น.ส. ตรึงใจ   เกิดศิริ
 นายธานี   แก้วสีปลาด
 นายนิวัต   พันธุ์ชัยเพชร
 น.ส. นवलศรี   อนันตกุล
 นายบรรจง   ขวัญสุวรรณ
 นายประกิต   สุขวงศ์
 นายประชา   สุขอุดม
 นายประสาน   ชมชุนศรี
 นายปารเมศ   ปวพัฒนานนท์
 นายไพบุลย์   เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
 นายโภคทวี   ศรีตามา
 น.ส. มालินี   ลักษณะการ

น.ส. วลัยรัตน์   เทียวประติษฐ์
 นายวัฒนชัย   พันธุมโพธิ
 นายวิฑูรย์   บุญทักษ์
 นายวิโรจน์   เลี่ยมอยู่
 นายเศวต   โล่ห์สุวรรณ
 นายสัญญาชัย   หมายมั่น
 นายสามัคคี   ศรีสุวรรณ
 น.ส. สุธาร   เดชอุดม
 นายชัชวาลย์   บุญเสมอ
 นายโยธิน   ลิมปะสุวรรณ
 นายวิโรจน์   ศรีสุโร
 นายสุพล   สิมากร
 นายสมน   โรจนะสิริ
 นายสุรเชษฐ์   มาพบพันธ์
 น.ส. โสภภาพิศ   ทศนไพโรจน์
 นายอุพาร   ศรีสุข
 นายอวยชัย   วุฒิโฆษิต

บริหาร

หัวหน้านิสิต	นายชัยศักดิ์	สุวรรณศิริกุล
ชมรมนิสิตหญิง	ม.ร.ว. จันทิรา	จักรพันธ์
ผู้แทนนิสิตอนุปริญญา	ม.ล. ปาณसार	หัตถินทร
เลขานุการ	นายจุลทัศน์	กิติบุตร
ประธานเชียร์	นายศิริวัฒน์	สถาวันทุ
ปฏิคม	นายนิศย์	จารุศร
เทรณูฎิก	นางสาวมาลี	เจือสินธนา

กีฬา

รักบี้	นายพงษ์ศักดิ์	ฤทธิพงษ์
ฟุตบอล	นายอำพล	ประคิษฐ์ผลพานิช
บาสเกตบอล	นายไพรัช	แสงอโร
เน็ตบอล	นางสาวมาลินี	พรชัย
กลางแจ้ง	นายชลิต	อภินิหัท
ในร่ม	นายบุญทอง	อินทัยสินทวี
แบคมินตัน กระทบ่อ	นายญาณี	ตราไมท
เทนนิส ซอฟท์บอล	นายโฉลก	สัมพันธ์ราษฎร์
ทางน้ำ	นายวีรชัย	ฉายะจินดา
บ็อกกิ้งตัว ฟันดาบ	นายคงเดช	หุ่นผดุงรัตน์

เผยแพร่

สารานุกรม	นายกำธร	บุญपालิต
ศิลปกรรม	นายเจตน์	บุญยประสพ
ปาฐกถา	นายชวลิต	จงวัฒนา
ก่อสร้าง	นายสุรินทร์	จันทร์แสงเพชร
ถ่ายรูป	นายวิวัฒน์	เหมะศิลป์ิน
ดนตรี	นายสมชาย	ศรีสมพงษ์
ละคร ภาพยนตร์	นายสุนนท์	पालกะวงศ์ ณ อยุธยา
ศึกษาค้นคว้าต่างประเทศ	นายเกษไกร	ผลนวิาศ
แสงเสียง	นายจำลอง	สมวงศ์

สวัสดิการ

นายไพโรสณห์	ชีวีกิตาการ
-------------	-------------

หนังสือประจำปีและต้อนรับน้องใหม่ 2509

ปก	เจดีย์	บุญประสพ
รูป รูป	อาจารย์นารถ คณบดี	ปกรณ์ คงเคช
ภาพ	ศักดิ์ วิวัฒน์ ณรงค์ วิสุทธิ์ กเมียง วิชัย อานันท์นวัต	ทองอภัยศรี เหมะศิลป์ วิวัฒน์ สุทรวาส แช่กิ่ง ตันตราธิวุฒิ ประยูรโกกราช
ร่วมงาน	นราธร ปรีคานันท์ จิโรจน์ จาตรนัต อภิรัชต์ สิริมา พงษ์ อัมพร กฤษกร วิวัฒน์	บุณนาค ศิริสาส์ บุรณศิริ วัฒน์ผาสก ทวิศรี มาลัยแมน จิระโสภณ สุขะนินทร์ จุลาสัย สุทธิพงษ์ชัย
ที่ปรึกษา	กาพย์ ชัยศักดิ์	กิจธรรม สุวรรณศิริกุล
สรวาณียร	กำธร	บุญपालิต
พิมพ์	โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ 117-119/2 ถนนเฟื่องนคร พระนคร	
บล็อก	เอส. อี. สยามเอนเกรฟวิ่ง ศิลปกรรม	

